

Introducere

Epistola către Romani a fost scrisă în Corint în anul 58 sau 59 după Hristos, pe când Pavel se pregătea să plece la Ierusalim, ca să ducă „ajutoarele” din partea credincioșilor din Ahaia și Macedonia. (capitolul 15,25-28; compară și capitolul 16,1 – Chencrea era un port în Corint.) Până în momentul acela Pavel nu a fost niciodată în Roma, cu toate că „de ani de zile” dorea fierbinte să vadă credincioșii de acolo. Nu ne este nimic clar cum a început lucrarea în Roma și ce mijloace a folosit Dumnezeu pentru înființarea Adunării de acolo. În general se presupune că iudeii care locuiau în Roma, care în călătoriile lor anuale la sărbătorile din Ierusalim au fost informați despre evenimentele care au avut loc, au adus vestea despre Isus în marea capitală a lumii. În orice caz este clar, că nu putea fi vorba nici de Pavel și nici de Petru, apostolul circumciziei. Ambii bărbați au venit la Roma scurt timp înaintea morții lor ca martiri, care a avut loc aproximativ în același timp.

Nu a fost rânduit așa de înțelepciunea lui Dumnezeu, ca tocmai Roma să nu se poată lăuda cu o Adunare întemeiată pe lucrarea apostolică, cum a fost cazul celorlalte cetăți mult mai neînsemnate, Efes, Corint, Filipi, etc.? Nu a oferit prilejul tocmai această împrejurare pentru o lucrare scrisă detaliat cu privire la starea omului de la natură, la intervenția puternică a lui Dumnezeu prin Evanghelie, la îndreptățirea, celui ce crede, prin moartea și învierea lui Isus Hristos, etc.? Dacă apostolul ar fi fost mai devreme la Roma, așa cum își dorea, atunci tot ceea ce noi găsim scris în scrisoarea sa le-ar fi spus, în mod normal, verbal. Totodată Dumnezeu a permis ca situația în Roma să se formeze în așa fel, că a făcut necesară tratarea amănunțită și temeinică a adevărilor de bază ale Evangheliei. Căci cu toate că Adunarea din Roma era constituită în mare parte din creștini veniți dintre neamuri, exista fără îndoială în mijlocul lor și iudei convertiți, și printre aceștia erau unii care căutau să introducă un duh legalist - »nu lua, nu gusta, nu atinge!«, iar credincioșii dintre națiuni erau în pericol, ca la rândul lor să vestească Cuvântul fiind călăuziți de o libertate carnală. Prin aceasta au luat naștere discuții neprietenoase, care au dat naștere nu numai la discordii și sciziuni, ci amenințau și cu distrugerea adevărului.

La alcătuirea canonului Sfintei Scripturi s-a acordat Epistolei către Romani primul loc între toate celelalte epistole ale apostolului, cu toate că după data la care a fost scrisă nu este nicidecum prima. Epistolele către Tesaloniceni, Galateni și Corinteni au fost scrise mult mai înainte. De ce i s-a acordat acest loc, rezultă în parte din cele spuse.

În legătură cu relația, sau raportul omului față de Dumnezeu sunt tratate în scrisoare două lucruri mari. Acestea sunt, pe de o parte, omul în responsabilitatea lui față de Dumnezeu, iar pe de altă parte, hotărârea de har a lui Dumnezeu față de om. Prima își are reprezentarea în *primul* om, Adam, cea de-a doua în *al doilea* Om, în *ultimul* Adam, Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Primul om, creat loial și curat, a fost așezat în stare de nevinovăție în grădina Eden, ai cărei doi pomi, pomul vieții și pomul cunoștinței binelui și răului, făceau aluzie la posibilitatea unei vieți fără sfârșit pentru om și la responsabilitatea omului față de Dumnezeu. În loc ca omul să-și păstreze dependența față de Dumnezeu, și în felul acesta ar fi trăit veșnic pe pământ, s-a răzvrătit împotriva lui Dumnezeu, a călcat porunca Lui, și prin aceasta a pierdut viața și starea de nevinovăție. Și când mai târziu, prin Legea de pe Sinai, s-a pus încă odată problema cu privire la viață și responsabilitate, omul a încălcat Legea și a ajuns sub blestem și judecată. Și când în cele din urmă Dumnezeu în bunătatea Lui nemărginită a apărut în lumea aceasta în Persoana Fiului Său, omul a arătat starea lui pierdută, lipsită de orice speranță, prin respingerea dragostei lui Dumnezeu și în dușmănia lui înverșunată împotriva lui Hristos. Prin aceasta a trecut timpul de punere la încercare al omului. El s-a dovedit a fi nu numai incurabil de stricat, ci și un dușman al lui Dumnezeu și un disprețuitor al harului Său. În felul acesta nu a mai rămas nimic altceva

pentru el, decât numai *judicata*. »Acum are loc *judicata* lumii«, a spus Domnul, când a mers la cruce.

E bine să înțelegem clar aceasta. Ne arată baza pe care este constituită întreaga Epistolă către Romani, și ne ajută să înțelegem de ce i s-a dat primul loc între epistole. Ea tratează cea mai importantă problemă, cum a fost posibil, în ceea ce privește pe om, să se refacă pe o bază nouă relația cu Dumnezeu, care fusese întreruptă pentru totdeauna.

În ce mod a avut loc această restaurare? După ce omul, așa cum am spus, și-a dovedit în toate privințele vina, păcatul și dușmănia față de Dumnezeu, și acum trebuia să suporte urmările irevocabile ale căderii lui, Dumnezeu a intervenit. Chiar și înștiințarea că sămânța femeii va zdrobi capul șarpelui a făcut aluzie la acest fapt. Făgăduința dată mai târziu lui Avraam, că în sămânța (Hristos) *lui* vor fi binecuvântate toate popoarele pământului, s-a împlinit. Ceea ce a fost imposibil pentru Lege să facă, cu toate că ea era sfântă, dreaptă și bună, »a făcut Dumnezeu, trimițând pe Însuși Fiul Său într-o fire asemănătoare omului păcătos și pentru păcat, a condamnat păcatul în firea păcătoasă« (cap. 8,3). Hristos a îndeplinit pentru noi toată responsabilitatea noastră, prin aceea că la cruce nu a luat numai păcatele noastre asupra Sa, ci El a fost făcut păcat pentru noi, a proslăvit în chip desăvârșit pe Dumnezeu cu privire la păcat și a câștigat pentru noi viața și slava.

Să observăm de la început, căci cu toate că Epistola către Romani ne prezintă Evanghelia lui Dumnezeu în toată plinătatea ei, ea nu trece în afara limitelor prezentate. *Hotărârea* lui Dumnezeu luată înainte de întemeierea lumii, care prezintă pe cel credincios sfânt și fără pată în dragoste înaintea lui Dumnezeu, care îi dă deja acum în Hristos un loc în locurile cerești, taina despre Hristos și trupul Său, Adunarea, Capul *noii creațiuni*, proslăvit la dreapta lui Dumnezeu, ceea ce apostolul, spre deosebire de ceilalți apostoli, numește cu plăcere Evanghelia *sa*, le găsim prezentate în mod aluziv în Epistola către Romani. Dacă vrem să cunoaștem această hotărâre, atunci trebuie să ne ocupăm cu Epistola către Efeseni, în timp ce Epistola către Coloseni descrie viața unui om *înviat* care trăiește prin credință.

Epistola către Romani privește pe creștin ca pe un om care trăiește pe pământ, care posedă viața lui Hristos și Duhul Sfânt, așa că pentru el, ca unul care este ascuns »în Hristos«, »nu mai există nici o condamnare«. Vina lui a fost iertată, păcatul a fost judecat, îndreptățit fiind prin lucrarea lui Hristos are pace cu Dumnezeu și este chemat să umble în caracterul nou al vieții, da, să aducă trupul său ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu. Epistola noastră nu îl privește însă pe creștin, ca pe unul *înviat* împreună cu Hristos. Apostolul trage, ce-i drept, concluzia: »Dacă am fost identificați cu El printr-o asemănare cu moartea Lui, vom fi una cu El și în înviere« (cap. 6,5), dar nu merge mai departe. Acest adevăr îl găsim, așa cum am spus mai înainte, în Epistola către Coloseni. Repet: în Epistola către Romani ne este prezentată lucrarea de har a lui Dumnezeu pentru îndreptățirea păcătoșilor pierduți, prin moartea și învierea lui Isus Hristos, precum și primirea celui credincios în Hristos, așa că el poate fi privit ca fiind »în Hristos«, dar trăind pe pământul acesta, cu toate că nu mai este un om »în carne«, ci »în duhul«, căci Duhul lui Dumnezeu locuiește în el.

Credinciosul nu este văzut aici ca »o creatură nouă«, chiar dacă știm din alte locuri din Scriptură că este, și că viața nouă, pe care o posedă, aparține acestei creațiuni noi. Creația nouă constituie o parte a *hotărârii* lui Dumnezeu, și pe aceasta, așa cum am spus, nu o găsim în Epistola către Romani. Omul este în această lume o creatură cu responsabilitate, și este tratat ca atare. Lucrarea lui Hristos a întâmpinat responsabilitatea omului, și acum cel credincios stă în această lume, trupul său fiind templul Duhului Sfânt iar dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inima lui prin acest Duh. Mântuit în nădejde, el stă în harul lui Dumnezeu, se laudă în nădejdea slavei lui Dumnezeu, este un fiu al lui Dumnezeu, și prin aceasta un moștenitor al lui Dumnezeu și moștenitor împreună cu Hristos, dar el nu apare ca înviat împreună cu Hristos, nu ca fiind așezat împreună cu Hristos în locurile cerești, ci este chemat să sufere împreună cu Hristos aici jos, și la sfârșitul drumului lui să fie proslăvit împreună cu El.

Să ne ocupăm pe scurt cu împărțirea, sau alcătuirea epistolei. După o scurtă introducere, în care apostolul vorbește despre misiunea încredințată lui, să vestească »Evanghelia lui Dumnezeu

despre Fiul Său», și despre dragostea lui pentru credincioșii din Roma, precum și despre dorința lui mare de a-i vedea, »ca să le facă parte de vreun dar duhovnicesc«, descrie în puține cuvinte această Evangheliie. El o numește »puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede« și spune că »în ea este descoperită o dreptate a lui Dumnezeu, prin credință și care duce la credință« (versetele 11-17). Aici totul se datorează lui Dumnezeu. Este Evangheliia lui Dumnezeu, puterea lui Dumnezeu și dreptatea lui Dumnezeu.

Cu versetul 18 din capitolul 1 începe descrierea stării stricate a omului, *vinovăția* lui. Este iarăși »mânia lui Dumnezeu care se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și oricărei nedreptăți a oamenilor, care înăbușă adevărul în nedreptate«. Toți, neamurile și iudeii, sunt *vinovați*; unii »vor pieri fără Lege«, ceilalți »vor fi judecați după Lege«. Toată lumea, fără nici o excepție, stă sub judecata dreaptă a lui Dumnezeu. Orice gură este astupată (cap. 3,20).

Îndurarea lui Dumnezeu a ieșit în Hristos în întâmpinarea acestei stări îngrozitoare. Singurul mijloc de vindecare era în sângele *Fiului lui Dumnezeu*. Acest sânge a curs pe crucea Golgota, și acum dreptatea lui Dumnezeu se arată prin credința în Isus Hristos *față de toți și pentru toți* care cred. Dumnezeu s-a dovedit drept atât în trecerea cu vederea a păcatelor înfăptuite în timpul îndelungii răbdări a lui Dumnezeu, cât și prin aceea că acum El îndreptățește pe cel ce crede în Isus. Acest adevăr minunat este prezentat detaliat până la versetul 11 din capitolul 5. El răsturna total toate pretențiile iudeilor cu privire la presupusele lor privilegii, bazate pe descendența lor din Avraam, și deschidea tuturor ușa, chiar și neamurilor socotite necurate. Căci chiar Avraam și David, acești doi mari stâlpi ai iudaismului, au fost îndreptățiți pe același principiu, al credinței, fără fapte.

Referirea la Avraam conduce pe apostol la un alt adevăr deosebit de important, și anume la *învierea lui Hristos* și introducerea celor credincioși într-o stare cu totul nouă înaintea lui Dumnezeu: îndreptățit prin credință, are pace cu Dumnezeu, stă sub protecția Sa și are acces la harul Său. Învierea Domnului este dovada absolută a primirii și îndreptățirii lui.

De la capitolul 5, versetul 12 și până la sfârșitul capitolului 8, apostolul tratează problema *păcatului*, nu a *vinei* proprii, ca până acum, ci a *păcatului* ca atare, a stării omului în carne (fire). În primul caz există o diferență între mărimea vinei și a responsabilității, în cazul al doilea nu există: noi toți suntem *dintr-unul, dintr-o natură, dintr-o materie, dintr-o plămădeală*. De aceea apostolul vorbește despre izvoarele celor două naturi, sau despre căpeteniile celor două familii, despre Adam și despre Hristos. În concordanță cu aceasta, în această parte a scrisorii noastre Hristos nu a murit *pentru păcatele noastre*, ci *pentru păcat*. (cap. 6,10) Nu suntem învățați cu privire la ceea ce *am făcut*, ci cu privire la ceea ce *suntem*. Aflăm că în noi, adică în firea noastră, nu locuiește nimic bun. Această cunoaștere poate să facă pe un om foarte nefericit, chiar dacă este deplin conștient de iertarea păcatelor sale. Dar atunci pacea este cu atât mai mare și mai statornică, când credinciosul învață prin propria experiență că Hristos nu a murit numai *pentru* el, ci că *el a murit împreună cu El* și că toate urmările binecuvântate ale morții Sale i-au fost dăruite. Cine a murit, este eliberat de păcat; păcatul nu mai stăpânește asupra lui. Ca unul care a înviat dintre cei morți se poate prezenta înaintea lui Dumnezeu și poate să-și dea mădularele lui Dumnezeu ca pe niște unelte ale dreptății. (cap. 6) El a murit și față de primul soț, *Legea*, care a fost dată pentru omul în carne, și a devenit al unui altuia, al Celui care a înviat dintre cei morți. (cap. 7)

În timp ce prima parte principală a epistolei noastre este caracterizată de cuvintele *vină* și *iertare*, putem să intitulăm pe cea de-a doua: *păcat* și *eliberare*. Îndatorările, păcatele în cuvinte și în fapte, pot fi *iertate*, o stare trebuie *îndepărtată* sau *transformată*. În cazul nostru putea să aibă loc numai prin moarte. Deci în Hristos noi am murit față de natura veche, și de acum încolo suntem chemați prin har să umblăm înaintea lui Dumnezeu în caracterul nou al vieții. Dacă în prima parte am văzut, ca ființe în carne care poartă responsabilitate, că păcatele noastre au fost anulate prin moartea lui Hristos, în partea a doua suntem învățați că prin același remediu avem acum locul nostru înaintea lui Dumnezeu în Hristos. Capitolul 8 descrie rezultatele minunate care rezultă din această eliberare. Noi nu mai suntem *în carne*, ci *în Duhul*, Duhul înfierii

locuiește în noi, și noi așteptăm mântuirea trupului nostru; Dumnezeu este în noi și nimic nu poate să ne despartă de dragostea Sa, care este în Hristos Isus, Domnul nostru.

Dar cum se pun de acord aceste căi de har ale lui Dumnezeu cu privire la toți oamenii cu făgăduințele deosebite, pe care Dumnezeu le-a dat poporului Său pământesc? Această întrebare o dezbate apostolul în capitolele 9-11. Făgăduințele au fost date fără nici o condiție, și după ce iudeii, cu toate că erau urmașii naturali ai lui Avraam, »s-au lovit de piatra de poticnire« și prin neascultare și necredință au pierdut orice drept cu privire la acele făgăduințe, Dumnezeu a fost liber să înfăptuiască gândurile Sale cu privire la națiuni, care au fost deja făcute cunoscut în scrierile profetice. El este neîngrădit în ceea ce face și, acționând în această neîngrădire, a mântuit o rămășiță din Israel și astăzi mântuiește oameni dintre iudei și națiuni, pe cine vrea El. (cap. 9 și cap. 10).

Și cu toate acestea Dumnezeu nu a lepădat pe poporul Său. Lui Dumnezeu nu-I pare rău de darurile harului Său și chemarea Sa, și când se va împlini numărul celor dintre națiuni, pe care l-a stabilit Dumnezeu, tot Israelul va fi mântuit; »Salvatorul va veni din Sion și va îndepărta nelegiuirile de la Iacov«. Ramurile tăiate din măslinul făgăduinței vor fi iarăși altoite în propriul măslin. (cap. 11)

El încheie partea de învățătură a scrisorii cu capitolul 11. Urmează îndemnuri, mai întâi cu privire la o umblare plăcută lui Dumnezeu în împlinirea voii Lui bune și desăvârșite, apoi cu privire la relația credincioșilor între ei, ca mădulare ale unui *singur* trup – aici este singurul loc din Epistolă care se referă la această relație – și în cele din urmă la comportarea lor unii față de alții și față de autoritate, care este rânduită de Dumnezeu și este în slujba Lui în această lume. (cap. 12 și cap. 13) Într-un cuvânt, este creștinul în Casa lui Dumnezeu, în familia cerească, și creștinul în lume.

După ce în capitolele 14 și 15 a îndemnat pe cei credincioși cu privire la diferența de păreri personale referitoare la mâncare și băutură, respectarea anumitor zile și alte lucruri asemănătoare cu acestea, care se găseau între ei ca urmare a prezenței elementelor iudaice, să se suporte unul pe altul, să aibă răbdare cu slăbiciunile celor slabi și să aibă »aceleași simțăminte unii față de alții, după pilda lui Hristos Isus«, el vorbește încă o dată despre speranța sa de a merge curând la Roma, și de acolo să călătorească spre Spania.

În ultimul capitol urmează o listă neobișnuit de lungă cu salutări adresate persoanelor care erau cunoscute personal de apostol și care se aflau în Roma și care s-au caracterizat mai mult sau mai puțin prin credincioșie și dăruire în lucrare pentru Domnul; legat cu atenționări serioase cu privire la oamenii care căutau să deranjeze relațiile plăcute dintre frați și surori și să dea naștere la discordii și necazuri.

Terțiu, ajutorul lui Pavel și cel care a scris Epistola – după câte se cunosc, în afară de Epistola către Galateni, Pavel nu a scris nici-o altă epistolă cu propria-i mână -, și alți câțiva frați adaugă salutările lor. După aceea apostolul încheie cu o dorință exprimată prin rugăciune, care stă într-o armonie minunată cu tot ce a spus în epistolă: »Lui Dumnezeu, care singur este înțelept, să fie slava, prin Isus Hristos, în veci! Amin.«

Cu toate că în Epistola către Romani Pavel nu vorbește despre *hotărârea* lui Dumnezeu, așa cum am spus de mai multe ori, nu se poate abține, ca în ultimele versete să nu amintească, cel puțin în câteva cuvinte, de Evanghelia sa și de taina care a fost ascunsă de veacuri, dar care acum a fost descoperită și a fost făcută cunoscut prin scrierile profetice, după porunca Dumnezeului veșnic. Această taină, care înviorează inima sa și care umple toată ființa și gândirea sa, care în parte a fost arătată deja în Epistolele către Corinteni, a prezentat-o detaliat, la timpul potrivit, sub călăuzirea Duhului Sfânt, în Epistolele către Efeseni și Coloseni.

Capitolul 1,1-17

Salut și cuvânt introductiv cu privire la Evanghelia lui Dumnezeu, în care se descopere puterea și dreptatea lui Dumnezeu pentru mântuirea oricărui care crede.

Salutul, sau alocuțiunea cu care apostolul începe scrisoarea sa este neobișnuit de lungă și foarte bogată în conținut. Pavel se numește mai întâi rob (sclav) al lui Isus Hristos. A fi un clăcaș al lui Hristos, era privit de bărbatul care ca niciunul altul a cunoscut libertatea creștină, ca o cinste deosebită. El se numește mereu așa, și cât este de adevărat, că și noi ar trebui s-o facem cu bucurie.

Dar el nu era numai „rob”, ci și „apostol”, și anume »*chemat* să fie apostol«. Nu ca și cum ceilalți apostoli nu ar fi fost chemați, dar el a fost chemat în mod deosebit. Cei doisprezece apostoli au fost chemați și trimiși de Mesia care trăia pe pământ; el a primit harul și apostolia direct din cer, de la Fiul Omului proslăvit la dreapta lui Dumnezeu, iar trimiterea lui a fost confirmată apoi de Duhul Sfânt. (Faptele Apostolilor 9; 13,1-4) Apostolia lui nu se întemeia pe hotărâri sau rânduieli omenești - »nu *de la* oameni, nici *printr-un* om« (Galateni 1,1) -, ci de la Dumnezeu. A fost »pus deoparte« de către Dumnezeu pe când se afla încă în pântecele mamei lui, iar mai târziu a fost »chemat« prin harul lui Dumnezeu. (Galateni 1,15)

»Pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu.« Dumnezeu are o veste bună pentru lumea întreagă, pentru iudei și pentru națiuni, un mesaj al cărui conținut este exact contrariul a ceea ce oameni gândesc în mod obișnuit despre Dumnezeu. Căci unde este omul firesc, care Îl cunoaște ca Dumnezeu care *dă cu mână largă și fără mustrare*, care nu are plăcere în moartea păcătosului și este gata să ierte? Au trecut mii de ani de la căderea omului de la Dumnezeu, în care Dumnezeu nu Și-a descoperit Evanghelia. Dar în această lungă perioadă de timp a fost imposibil pentru El să tacă cu privire la gândurile Lui de har; a dat permanent făgăduințe prin profeții Lui, în scrierile sfinte (versetul 2), că lumina va răsări și că toate marginile pământului vor vedea mântuirea Lui. Și »când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie« (Galateni 4,4).

Pentru această Evangheligie a fost Pavel *pus deoparte*, așa cum spune el. Domnul l-a rânduit ca slujitor și martor, scoțându-l din poporul Israel și dintre națiunile, la care El voia să-l trimită, ca să le deschidă ochii și să le vestească iertarea păcatelor. (Faptele Apostolilor 26,16-18) Unora să le aducă eliberarea de sub jugul Legii, celorlalți eliberarea de sub puterea întunecată a lui Satana. Și Cel ce l-a chemat și l-a trimis a fost Isus, Capul proslăvit al trupului Său. La întrebarea lui: »Cine ești, Doamne?«, a primit răspunsul: »Eu sunt Isus, pe care-L prigonești«. Totul era ciudat în acest caz: Cel care a făcut chemarea, chemarea, și cel care a fost chemat. De aceea Pavel putea să numească Evanghelia încredințată lui ca fiind Evanghelia *sa*, sau Evanghelia *slavei*. Ea îl așeza pe el, și pe cei care primeau vestea ei, pe un teren cu totul nou. Ea îi scotea din iudaism și dintre națiuni și îi unea nu cu un Mesia viu, ci cu Fiul Omului înviat și care se găsea sus în slavă, Capul unei creații noi. De aceea Pavel nu mai cunoștea »pe nimeni după starea firească«, nici măcar pe Hristos (2 Corinteni 5,16), cu toate că într-un alt sens L-a cunoscut ca pe Fiul lui David.

Această Persoană minunată a fost tema și conținutul Evangheliei pe care o vestea. Era Evanghelia lui Dumnezeu despre »Fiul Său, născut din sămânța lui David, în ce privește trupul« (versetul 3). Apărut în felul acesta în mijlocul poporului pământesc al lui Dumnezeu, spre împlinirea făgăduințelor, Hristos a fost respins. Prin aceasta Israel ca popor a pierdut toate *drepturile* cu privire la făgăduințe. Din acest moment putea să existe pentru urmașii lui Avraam, ca și pentru națiuni, care erau fără drept de cetățenie în Israel, fără Dumnezeu și fără nădejde în lume, numai *o bază* de primire, aceea *a harului* necondiționat. Că Dumnezeu, care nu-I pare rău

de darurile harului și de chemarea făcută, va binecuvânta cândva și pe poporul Său pământesc și va împlini toate făgăduințele care i-au fost făcute, este un adevăr prețios. Astăzi însă El adună dintre iudei și dintre națiuni un popor *ceresc*. Duhul Sfânt S-a coborât ca să proslăvească pe »Fiul« și să-I pregătească o mireasă, o soție, dintre toate popoarele pământului.

În felul acesta ceea ce odinioară era cunoscut numai ca »făgăduință«, a devenit realitate. Cuvintele profeților Vechiului Testament (căci numai despre acestea este vorba în acest caz) s-au împlinit, în măsura în care ele se refereau la întruparea Domnului, la moartea Sa, la învierea Sa și la consecințele minunate ale lucrării Sale. Lucrurile referitoare la noi, despre care au vorbit, ne-au fost vestite acum de mesagerii Evangheliei prin puterea Duhului Sfânt. (compară cu 1 Petru 1,10-12) Desigur, și nouă ne-au fost date făgăduințe prețioase pentru drumul nostru prin lumea aceasta, dar nu despre acestea este vorba aici. Aici este vorba de făgăduințele cu privire la Evanghelia lui Dumnezeu, care *s-au împlinit*.

Acela, despre care vorbește această Evanghelie, S-a arătat, a venit în lume, și anume sub dublu aspect, sau în două relații diferite. El este *Fiul lui David*, în ceea ce privește trupul, pe care l-a luat prin har; și El este *Fiul lui Dumnezeu* și ca atare, »în ce privește duhul sfințeniei, dovedit cu putere prin învierea morților« (versetul 4). Ca Fiu al lui David a fost nu numai subiectul făgăduințelor lui Dumnezeu, ci și Împlinitorul acestora. Am spus deja, că poporul Israel, prin lepădarea lui Mesia al lui, a pierdut orice drept la aceste făgăduințe. Dar Dumnezeu a folosit tocmai această faptă, ca să aducă la lumină lucruri mai mari și mai minunate și să împlinească hotărârea Lui veșnică. Dumnezeu a înviat dintre cei morți pe Acela care a renunțat la drepturile Lui de Fiu al lui David și în ascultare desăvârșită S-a dat morții pe cruce, și I-a dat slavă. În felul acesta a fost dovedit cu putere că este Fiul lui Dumnezeu. Dumnezeu a descoperit această putere și la învierea lui Lazăr; ea se va mai descoperi și în învierea tuturor celor sfinți, dar cea mai mare dovadă a ei este în învierea Domnului Isus Însuși. (compară cu Ioan 12,28; Efeseni 1,20). El, Cel care S-a încărcat cu păcatele noastre, a fost făcut păcat, și în această stare, în mod necesar, a trebuit să sufere moartea, ca plată pentru păcat, a înviat dintre cei morți ca Biruitor al păcatului, al morții și al lui Satana. »Puterea nespus de mare« a lui Dumnezeu s-a arătat acolo unde moartea a pătruns ca urmare a păcatului. Hristos a înviat; carnea Lui nu a văzut putrezirea, sufletul Lui nu a fost lăsat în locuința morților. (Psalmul 16,10; Faptele Apostolilor 2,27).

Dar ce înseamnă expresia »în ce privește Duhul sfințeniei«? Despre prorocul Ieremia citim că a fost pus deoparte pentru Dumnezeu înainte de a se naște (Ieremia 1,5), și despre Ioan Botezătorul se spune că a fost umplut cu Duhul Sfânt atunci când era încă în pântecele mamei; dar Hristos, ca *Om*, a fost *născut* din Duhul Sfânt și viața Lui a fost *în toate* privințele expresia acțiunii acestui Duh. Cuvintele Lui erau Duh și viață, și toate faptele Lui aveau loc în puterea Duhului Sfânt. Într-un cuvânt, în toată viața Lui S-a dovedit a fi un Sfânt al lui Dumnezeu, nevinovat, nepătat, despărțit de păcat, și în cele din urmă S-a adus jertfă fără pată lui Dumnezeu prin Duhul Cel veșnic. (Evrei 7,26; 9,14) Ca jertfă de mâncare desăvârșită: floarea făinii amestecată cu untdelemn și unsă cu untdelemn, tot timpul a fost expresia strălucirii dumnezeirii, a cărei plinătate locuia trupește în El. Încercat până la moartea pe cruce, încercat în focul cel mai fierbinte, în El nu s-a arătat nimic altceva decât numai desăvârșire și un miros plăcut. El a murit (și El a trebuit să moară), pentru că El a luat locul nostru, dar moartea nu a putut să-L țină. Omorât în trup, a fost făcut viu în Duhul. (1 Petru 3,18) Aceasta vrea să spună: în învierea Lui a fost activă toată puterea minunată a Duhului Sfânt. Aceasta nu schimbă cu nimic faptul că *Tatăl* a fost dator să-I dea slavă, să învieze pe Acela care L-a proslăvit pe pământ, și că *Fiul* avea putere să-Și dea viața, ca apoi s-o ia înapoi. Învierea Domnului a fost mărturia publică cea mai puternică despre puterea care a lucrat în El în tot timpul vieții Lui și care L-a dovedit, cine era: Fiul lui Dumnezeu.

Tema Evangheliei lui Dumnezeu este deci Hristos, venit ca Fiu *al lui David*, ca să împlinească făgăduințele, și ca Fiu *al lui Dumnezeu*, dovedit cu putere în ce privește Duhul sfințeniei prin învierea morților. De la acest Domn, care între timp a fost încununat la dreapta lui Dumnezeu cu cinste și cu slavă și care acum era Domn și Hristos, Pavel a primit harul și apostolia, ca în Numele Lui să aducă pe toate popoarele pământului la ascultarea credinței (versetul 5). În același

moment, în care l-a întâmpinat harul și lumina de sus a luminat în inima lui întunecată, el a fost chemat să mărturisească despre ceea ce a văzut și a auzit, și despre ceea ce Domnul voia să-i mai arate. (Faptele Apostolilor 26,16) În felul acesta, chiar de la început, conținutul și domeniul slujbei lui era mult mai mare decât al celor doisprezece apostoli. De aceea aici este vorba de *ascultarea* credinței, care se pleacă de bună voie sub vestea adusă din cer, care acum se adresează nu numai lui Israel, ci la toată lumea.

Acesta era, deci, apostolul. Care era situația cu credincioșii din Roma? Ei nu au fost chemați să fie apostoli, și totuși au fost chemați: »*chemați* ai lui Isus Hristos, *iubiți* ai lui Dumnezeu, *chemați sfinți*«, și toate acestea »prin Isus Hristos, Domnul lor«. Cu adevărat, titluri minunate, care pe de o parte exprimă relația lor nouă cu Tatăl și cu Fiul, iar pe de altă parte arătau că purtătorii lor, chiar dacă Pavel nu avea nimic a face cu întemeierea Adunării din Roma, stăteau sub autoritatea lui ca apostol al neamurilor. În această poziție le putea scrie având împuternicirea lui Hristos, trimițându-le salutul lui obișnuit, dar plin de însemnătate: »Har și pace de la Dumnezeu, *Tatăl* nostru, și de la *Domnul* Isus Hristos!« (versetul 7) Ei erau acum copiii acestui Dumnezeu mare și robii Acestui Domn bogat și îndurător, și era bucuria Duhului Sfânt să-i recunoască prin apostol ca atare.

Niciodată mai înainte nu au fost cunoscute astfel de titluri, nici în timpul patriarhilor, nici sub domnia glorioasă a lui David, sau a lui Solomon; niciodată nu au fost făcute cunoscut sentimente și relații așa cum întâlnim în versetele următoare ale Epistolei noastre. Este adevărat, Dumnezeu S-a descoperit uneori și a făcut cunoscut mărimea Lui minunată, sau bunătatea, răbdarea și credincioșia Lui minunată, dar astfel de titluri, sau o vorbire asemănătoare, nu vom găsi niciunde în Vechiul Testament. Înainte de venirea Domnului în această lume au fost imposibile. Da, nici măcar în timpul vieții și umblării Lui aici pe pământ, gânduri și sentimente ca acelea care sunt descrise în versetele 8-15 nu puteau să ia naștere în inimile ucenicilor. Pentru aceasta trebuia mai întâi ca lucrarea de pe Golgota să creeze fundamentul. Dacă ne gândim că Adunarea din Roma era în cea mai mare parte compusă din credincioși care odinioară au fost păgâni, ne vom mira cu atât mai mult de legăturile cordiale dintre ei și apostol, a cărui față nu au văzut-o niciodată.

»Mai întâi *mulțumesc* Dumnezeului meu, prin Isus Hristos, pentru voi toți, căci credința voastră este vestită în toată lumea« (versetul 8). Dragostea este permanent interesată să scoată în evidență și să recunoască ce este bun în *altul*. Pavel a fost în privința aceasta, ca și în multe altele, un imitator credincios al Domnului său. Așezarea și însemnătatea orașului Roma, ca punct central al puternicului imperiu roman din timpul acela, face clar că vestea despre credincioșia credincioșilor de acolo, precum și unele prigoniri din afară și ispitele dinăuntru au fost cunoscute în toată lumea, asemenea credinței Tesalonicenilor, răspândiți în acele cetăți ale Macedoniei și Ahaiei, așa că apostolul nu avea nevoie să spună ceva în privința aceasta. Pavel a mulțumit Dumnezeului *său* pentru aceasta, și cu cât o făcea mai mult și purta în inima sa cu dragoste aprinsă și rugăciuni necurmăte pe credincioșii din Roma (și pe mulți alții), cu atât mai adâncă și mai fierbinte devenea dorința lui să-i vadă, și să le dea vreun dar duhovnicesc ca să-i întărească în credință (versetele 9-11).

Ce schimbare a avut loc cu acest om! Odinioară, un adept fanatic al Legii, un disprețuitor și un hulitor al Numelui lui Isus, și un dușman înflăcărat al ucenicilor Săi – acum, un neobosit și plin de dragoste vestitor al harului descoperit în Isus, un om al credinței, care lucrează prin dragoste, un sclav al lui Isus Hristos, care în osteneală și lupte, în suferințe și în prigoane „s-a dedicat” cu totul altora, și voia să iubească cu atât mai mult cu cât era iubit mai puțin. Acesta era omul – și câte multe altele s-ar mai putea spune despre el! – care dorea mult »ca prin voia lui Dumnezeu să aibă în sfârșit *fericirea*« să meargă și la ei la Roma (versetul 10). Dacă a existat vreodată un om, care cu inima lui Isus Hristos s-a îngrijit de bunăstarea spirituală a turmei, atunci acela a fost el. Instinctiv ne vine rugăciunea pe buze: „Doamne, ajută-ne să învățăm de la el! Ajută-ne să fim imitatorii lui, așa cum el a fost imitatorul Tău!”

Cât de mult trebuie să fi mișcat aceste cuvinte inimile credincioșilor din Roma! Dar Pavel putea să ia pe Dumnezeu ca martor, că spune adevărul. Da, numai Lui Îi slujea »*în duhul lui*, în Evanghelia Fiului Său«. Nu era o slujbă călăuzită de o râvnă exterioară pentru împlinirea unei

datorii, ci în dedicare lăuntrică pentru Dumnezeu și dăruire necondiționată, din dragoste, pentru Evanghelia *Fiului Său*. Să observăm în trecere schimbarea felului de exprimare. Dacă în versetul 1 am auzit despre Evanghelia *lui Dumnezeu*, aici auzim despre Evanghelia *Fiului Său*. Este de la sine înțeles aceiași Evanghelie, numai că în primul caz ne este arătat izvorul acestei Evanghelii, iar în cazul al doilea, felul în care a lucrat dragostea lui Dumnezeu prin Evanghelie, drumul pe care a mers Isus, ca să salveze pe cei pierduți.

De-a dreptul mișcător și totodată o dovadă impresionantă de smerenie și modestie a apostolului este conținutul versetului 12. Am auzit că Pavel dorea să meargă la Roma, ca să dea daruri duhovnicești credincioșilor de acolo, ca să-i întărească, și adaugă, »sau mai degrabă, ca să ne îmbărbătăm *laolaltă* în mijlocul vostru, prin credința, pe care o avem *împreună, și voi și eu*«. Era un frate simplu, unul, asemenea lor, care voia să vină la Roma, sau era marele apostol al națiunilor? (compară cu Filipeni 2,1-3).

Adunarea din Roma trebuia să știe că dorința lui de a-i vizita era demult. »Nu vreau să nu știți, fraților, că, *de multe ori* am avut de gând să vin la voi, dar am fost împiedicat până acum« (versetul 13). Deci Pavel și-a propus deseori să meargă la Roma, dar Dumnezeu în înțelepciunea Lui nu a permis; am spus deja despre motivele probabile. Și cu toate acestea dorința »ca să culeg un rod printre voi, ca printre celelalte neamuri« era pe deplin îndreptățită și plăcută lui Dumnezeu, căci Pavel ca apostol al națiunilor era *dator* »și grecilor și barbarilor (cei ce vorbeau altă limbă), și celor învățați, și celor neînvățați« (versetul 14). El era conștient de această datorie. De aceea, atât cât depindea de el, era gata să vestească Evanghelia și celor din Roma (versetul 15). Călătoria lungă, teama de eventualele pericole din marea metropolă păgână, sau oricare alte motive de reținere, nu-l puteau influența. Domnul i-a împlinit dorința fierbinte, dar pe un drum cu totul altul, decât acela pe care el și credincioșii din Roma și-l puteau imagina, și anume, ca »întemnițat al lui Isus Hristos pentru ei, și pentru neamuri« (Efeseni 3,1).

Gândul fericit cu privire la posibilitatea de a vesti Evanghelia și în Roma îl face pe apostol să vorbească mai detaliat despre caracterul și conținutul acestei Evanghelii și în felul acesta să ajungă la *învățătura* propriu-zisă a epistolei. »Căci mie nu mi-e rușine de Evanghelia lui Hristos; fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a iudeului, apoi a grecului« (versetul 16). Evanghelia este *puterea lui Dumnezeu*, nu o simplă învățătură, un fir călăuzitor pentru om, așa cum a fost Legea; de aceea este pentru »fiecare *care crede*«. Ea nu are *pretenții* de la om, ci îi *aduce* mântuirea, desăvârșită în sfințenie și dreptate, venind direct de la Dumnezeu și descoperind puterea lui Dumnezeu. Vesteste păcătosului, așa cum este el *lipsit de putere*, o lucrare desăvârșită și înfăptuită odată pentru totdeauna. De aceea este, așa cum am spus, numai pentru credință. Legea cerea, Evanghelia dă, dă fără condiții și gratis, și anume *fiecăruia* care vrea s-o primească, fie iudeu, fie dintre națiuni. Mai întâi a fost chemat Iudeul, din cauza legăturilor lui exterioare cu Dumnezeu, cel puțin atâta timp cât sistemul religios de atunci nu a fost definitiv înlăturat, dar păgânii (națiunile) nu stăteau în urma iudeilor. »Căci harul lui Dumnezeu, care aduce mântuire pentru toți oamenii, a fost arătat« (Tit 2,11).

În versetele care urmează, apostolul răspunde la întrebarea, *de ce* Evanghelia lui Dumnezeu este o putere. »Deoarece«, spune el, »în ea este descoperită o *dreptate a lui Dumnezeu*, prin credință și care duce la credință.« Nu este o dreptate *omenească*, de care avem parte prin (sau din) credință, adică pe baza sau pe principiul credinței, ci este dreptatea lui Dumnezeu Însuși. Ce altceva decât puterea lui Dumnezeu¹ ar fi putut face așa ceva? Legea ar fi dat o dreptate omenească aceluia care o respecta, dar nu nu era nimeni care putea s-o țină. Afară de aceasta, dreptatea obținută pe baza Legii putea să dăruiască omului numai viața pe acest *pământ*; căci »cine a făcut aceste lucruri, va trăi prin ele«, deci va rămâne în viață, nu va muri. Prin credință însă ne este dăruită dreptatea *lui Dumnezeu*. Dar ce este dreptatea lui Dumnezeu? Această întrebare este îndreptățită, dacă ținem seama de unele neînțelegeri cu privire la sensul expresiei. Nu este o dreptate care este *valabilă* înaintea lui Dumnezeu, așa cum a fost tradusă de Luther; căci o dreptate obținută prin ținerea Legii, dacă ar fi fost posibilă, ar avea realmente *valabilitate*

¹ Este adevărat că dragostea și harul lui Dumnezeu s-au descoperit în același timp în lucrare, dar nu despre aceasta este vorba aici.

înaintea lui Dumnezeu. Dar cea mai desăvârșită dreptate omenească nu poate niciodată să fie numită dreptatea lui Dumnezeu.

Trebuie să ne îndreptăm spre Cuvântul lui Dumnezeu, pentru a obține răspunsul la întrebarea noastră; și ce zice acest Cuvânt? În Evanghelia după Ioan 16,8-10 citim, că Duhul Sfânt, a cărui venire a fost anunțată de Domnul acolo, va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, dreptatea și judecata. »În ce privește păcatul«, spune Domnul, »fiindcă ei nu cred în Mine; în ce privește dreptatea: fiindcă Mă duc la Tatăl și nu Mă veți mai vedea.« Deci, dreptatea lui Dumnezeu s-a arătat în aceea, că El a așezat pe Fiul Său la dreapta Sa, deoarece El L-a proslăvit pe pământ. (compară cu Ioan 13,31-32) Cu alte cuvinte: ea constă în aceea că Tatăl a înălțat pe Omul Isus Hristos în slava pe care El o avea înainte de a fi lumea. (Ioan 17,5) Lumea a lepădat pe Acela pe care Dumnezeuul *cel drept* L-a proslăvit. În felul acesta *păcatul* ei s-a arătat în chip desăvârșit, și pentru ea nu mai rămâne nimic altceva decât *judecata*.

Evanghelia, pe care o propovăduia Pavel, vestea această dreptate a lui Dumnezeu, care, pe de o parte, s-a arătat prin aceea că a înviat pe Hristos dintre cei morți și L-a încununat cu slavă și cu cinste, și, pe de altă parte, ea așează pe fiecare care crede în Isus în aceeași poziție în care a intrat El ca Om. Căci ceea ce a făcut Hristos pentru proslăvirea lui Dumnezeu, a făcut totodată și *pentru noi*, așa că apostolul poate spune într-un alt loc: »Pe Cel care n-a cunoscut păcat, El L-a făcut păcat *pentru noi*, ca noi să devenim dreptatea lui Dumnezeu în El« (2 Corinteni 5,21). Așa cum dreptatea lui Dumnezeu s-a văzut mai întâi în proslăvirea lui Hristos, așa se vede ea astăzi în noi, cei care suntem în Hristos, și în curând se va vedea pe deplin în noi, când noi, ca rod al muncii sufletului Lui, vom apărea împreună cu El în aceeași slavă.

Dar dacă aceasta este așa, dacă noi avem nevoie de dreptatea lui Dumnezeu, pentru a putea sta înaintea Lui, este clar că noi putem s-o obținem numai prin *credință*, pe baza unui *har* necondiționat. Orice faptă și orice efort din partea omului nu sunt numai excluse, ci este rău. În același timp, în felul acesta a fost deschisă ușa pentru *toți* oamenii. Ambii, iudeii și păgânii (națiunile), au în același fel parte de ea pe baza credinței. Era »prin credință, și care duce *la credință*«. Credința era *singurul* mijloc prin care se obținea această mântuire, și *a dus la credință*, acolo unde ea s-a arătat, după cum este scris: »Cel drept va trăi prin credință« (Habacuc 2,4). Și așa cum a fost atunci, tot așa este și astăzi. Dumnezeu să fie veșnic laudat pentru aceasta! Dumnezeu Își arată dreptatea în timpul de acum, prin aceea că El este *drept*, atunci când îndreptățește pe cel ce crede în Isus (capitolul 3,26), da, când îi dă acum un loc în Hristos în locurile cerești. (Efeseni 1)

Capitolul 1,18 – 3,20

Numai despre o astfel de Evanghelie poate fi vorba, căci toată lumea a căzut sub judecata lui Dumnezeu și mânia lui Dumnezeu asupra tuturor oamenilor este justificată

Capitolul 1,18-32

Dovezi pentru vinovăția națiunilor sau păgânilor în general

Din cele văzute până acum, înțelegem că apostolul nu se rușinează de Evanghelie. Purtătorul unui asemenea mesaj din partea lui Dumnezeu pentru lume nu a avut nici un motiv să se rețină de la vestirea lui. Unde și când s-a mai auzit așa ceva? *Dreptatea lui Dumnezeu* a fost oferită liber și gratis, și anume *tuturor* oamenilor, fără diferențiere, și fără nici-un aport din partea oamenilor, s-a obținut numai prin *credință*.

Apostolul ajunge acum să trateze întrebarea, prin ce a devenit necesară o asemenea faptă de dragoste atotcuprinzătoare din partea lui Dumnezeu. Cauza este stricăciunea fără speranță a lumii *întregi*, vinovăția *tuturor* oamenilor, atât a iudeilor cât și a păgânilor. Dacă Dumnezeu voia să dovedească dragostea Sa lumii pierdute, dacă voia să salveze pe oameni, a căror stare păcătoasă, deznădăjduită, îi ducea fără scăpare la pierzare, atunci El trebuia să creeze un fundament pe baza căruia El nu numai că nu era lezat, ci *pe baza dreptății Sale* putea să fie îndurător față de ei. Așa cum stăteau lucrurile, Dumnezeul sfânt putea să descopere numai *mânie*.

De aceea găsim în versetul 18 cuvintele pline de însemnătate, cu toate că în general sunt puțin înțelese: »*Mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer* împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și oricărei nedreptăți a oamenilor, care înăbușă adevărul în nedreptate.«

Să observăm mai întâi expresiile identice din versetul 17 și 18: »este descoperită o dreptate a lui Dumnezeu«, și »mânia lui Dumnezeu se descoperă«. Ambele au loc la timpul prezent, și anume în legătură cu Evanghelia. În același timp cu oferirea dreptății lui Dumnezeu *se descopere* mânia lui Dumnezeu din cer. Mânia nu este încă *în acțiune*, nu este încă timpul *exercitării* judecății, dar mânia se descoperă, alergând împreună cu cuvântul despre cruce.

Pentru moment aceasta poate părea ceva străin, dar vom înțelege dacă ne gândim la schimbarea situației prin crucea lui Hristos. Și în trecut Dumnezeu a lăsat să vină temporar judecăți grele peste oameni. Să ne amintim numai de potop, de Sodoma și Gomora, de Marea Roșie, de ceata lui Core, etc. Dar toate aceste judecăți au fost căile pământești ale providenței lui Dumnezeu, semne clare ale *domniei Lui*, dar nu au fost o *descoperire din cer a mâniei Sale*. Prin aceste pedepse Dumnezeu a dat mărturie că El este drept și sfânt și că urăște păcatul, dar El nu a ieșit la lumină, perdeaua Îl ascundea. Abia după ce Fiul lui Dumnezeu a înfăptuit lucrarea Sa de ispășire și a pus astfel temelii mântuirii noastre, a apărut pe deplin în lumină cine este Dumnezeu, și desigur, și cine este omul și ce este păcatul.

Legea și căile lui Dumnezeu în vechiul legământ au descoperit *părți* ale Ființei Sale, dar nu au arătat niciodată așa de clar, cât de insuportabil este păcatul și răul pentru El, așa cum s-a văzut la cruce, unde Acela care nu a cunoscut păcatul, a fost făcut păcat pentru noi și a băut paharul mâniei lui Dumnezeu împotriva păcatului. Totodată, niciodată dragostea Sa și îndurarea Sa nu s-au văzut mai bine, ca acolo. Cu cea mai îngrozitoare descoperire a dreptății lui Dumnezeu s-a unit la cruce cea mai mare dovadă a dragostei Lui.

Încă o dată: dacă, pe de o parte, în Evanghelie se arată *dreptatea* lui Dumnezeu și că ea este dăruită gratis oricui care crede, pe de altă parte Dumnezeu arată mai clar ca niciodată și mai insistent, că *mânia* Sa va trebui să lovească »orice necinstire a lui Dumnezeu« (sub orice formă

ar fi ea); și nu numai pe ea, ci și »orice nedreptate a oamenilor, care înăbușe adevărul în nedreptate«. Nu mai este vorba de un singur popor, la care Dumnezeu pedepsește nelegiuirile, ca odinioară la Israel (compară cu Amos 3,1-2), care avea Cuvântul Său, și nu este nici vorba de căile *domniei* Lui de răzbunare asupra oamenilor și popoarelor din cauza faptelor lor, ci El pedepsește acum *tot* răul, tot ce este în contradicție cu El, Cel care este lumina. Mânia Sa se descopere din cer împotriva *tuturor oamenilor*, fără nici o excepție. Toți stau, din pricina păcatelor lor, sub mânia Sa, și *rămân* sub ea, dacă nu primesc prin credință mântuirea oferită de El (Ioan 3,36). Vinovăția fiecăruia în parte poate fi diferit de mare, dar *toți* sunt vinovați, *toți* sunt copii ai mâniei, *toată lumea* stă sub judecata lui Dumnezeu.

»Necinstirea lui Dumnezeu«, sau nelegiuirea, blestemăția, ateismul, este denumirea caracteristică a stării păgânilor. Fără Dumnezeu și fără speranță în lume, în neștiință și cu inima împietrită, cu mintea întunecată și străini de viața lui Dumnezeu, așa au trăit și mai trăiesc încă (Efeseni 2,12; 4,18). »Nedreptatea« caracterizează mai mult starea iudeului, care poseda nu numai făgăduințele lui Dumnezeu, ci prin lege avea cunoștința de cerințele drepte ale lui Dumnezeu față de creaturile Sale. Cu toate că cunoștea gândurile lui Dumnezeu cu privire la bine și la rău, el a iubit mai mult nedreptatea și a încălcat de mii de ori poruncile sfinte și bune ale lui Dumnezeu. Privilegiile pe care le avea iudeul față de păgân au servit numai ca să mărească responsabilitatea și vina lui, așa cum în zilele noastre vina creștinătății cu numele a devenit enorm de mare din cauza privilegiilor pe care le are.

Deoarece Adunarea, sau comunitatea din Roma consta în mare majoritate din creștini care odinioară au fost păgâni, este explicabil de ce apostolul se ocupă mai întâi (până la versetul 16 din capitolul 2) cu starea lumii păgâne și abia după aceea (cap. 2,17 – 3,20) este vorba de nedreptatea iudeilor. El spune trei motive pentru vinovăția păgânilor față de Dumnezeu:

1. Ei posedă mărturia *creației*. Ceea ce se poate cunoaște despre Dumnezeu, puterea lui veșnică și dumnezeirea Lui se pot vedea lămurit, începând de la crearea lumii, prin lucrurile făcute de El (versetele 19 și 20).

2. Ei au avut la început *cunoștință* despre Dumnezeu (versetul 21).

3. Ei au o *conștiință* (chiar dacă este greșită), care mărturisește în ei, așa că »gândurile lor sau se învinovătesc sau se dezvinovătesc între ele« (cap. 2,14-15).

Păgânii posedă deci mult mai mult, decât se crede în general. Dar ce au făcut cu ceea ce li s-a încredințat? Vai, nu au nici o »scuză«! Cu toate că prin lucrările minunate și prin legile naturii li s-a dovedit permanent mărimea lui Dumnezeu, puterea și înțelepciunea Lui, »nici nu L-au slăvit, și nici nu I-au mulțumit«, ci în mândria și aroganța lor au căzut tot mai mult în nebunie și inima lor s-a întunecat. *Judecata* a venit peste ei. De trei ori întâlnim în capitolul nostru expresia »Dumnezeu i-a lăsat (*pradă*)« În bunătatea Lui nu S-a lăsat fără mărturie înaintea lor. El le-a dat »ploi din cer și timpuri roditoare, le-a dat hrană din belșug și le-a umplut inimile cu bucurie« (Faptele Apostolilor 14,15-17), dar ei au răsplătit bunătatea Lui cu nemulțumire și desconsiderare.

Dar nu a existat numai o *posibilitate* de a recunoaște pe Dumnezeu în creație, ci oamenii *au cunoscut* la început realmente pe Dumnezeu (versetul 21). Până la potop nu auzim nimic despre închinarea la idoli, și chiar dacă răutatea oamenilor a fost mare, în toată acea lungă perioadă de timp, de la crearea lui Adam și până la Noe (mai mult de 1600 de ani), nu a lipsit niciodată mărturia pentru Dumnezeu. Și atunci când pe pământul curățit prin judecată a început noua istorie a omului, în familia lui Noe, care avea cunoștință despre Dumnezeu, a existat o mărturie despre nașterea noului neam de oameni. Dar în loc să ia seama la această mărturie și să lase lumina divină să le lumineze inima și drumul, omul s-a îndepărtat de la Dumnezeu, a uitat treptat că există numai *un* Dumnezeu viu și a căzut în nebunie. »Zicând că sunt înțelepți, au înnebunit și au schimbat slava Dumnezeului nepieritor într-o icoană care seamănă cu omul supus putrezirii, păsări, animale cu patru picioare și reptile« (versetele 22-23).

Apostolul descrie în câteva cuvinte stricăciunea multiplă în care a căzut omul din punct de vedere religios după potop, ca apoi să descrie decăderea morală îngrozitoare, care este urmarea îndepărtării de Dumnezeu și a închinării la idoli. »De aceea, Dumnezeu i-a lăsat pradă poftelor

inimii lor, să-și necinstească trupurile, ei între ei, căci au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și au cinstit și au slujit creaturii în locul Creatorului. « Cine cunoaște câtuși de puțin scrierile vechi ale popoarelor păgâne, știe cum ele relatează în multe locuri despre aceste urâciuni, cu o libertate care a fi de neînțeles, dacă nu am ști cât de mult distruge păcatul și cum el nimicește orice sentiment de rușine.

Pe lângă aceasta, au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și au dat mai multă cinste creaturii, decât Creatorului. Nici nu este posibil să fie altfel. Dacă omul iese din poziția care i se cuvine, de făptură dependentă, atunci el devine prada patimilor și plăcerilor proprii, o minge de joc a lui Satana, tatăl minciunii, și va decădea rapid, până când în cele din urmă va fi mai jos decât animalele. Lucrurile care sunt numite în versetele 26 și 27 ne pot umple numai cu oroare și dezgust. Și cât de serios este gândul care se întâlnește astăzi tot mai mult în așa-zisa lume creștină! Și tabloul profetic al »zilelor din urmă« ale creștinătății, din 2 Timotei 3,2 și versetele următoare, se aseamănă foarte mult cu cel descris aici în versetele 28-31 cu privire la lumea păgână. Nu lipsește nimic. Cât de îngrozitoare va fi judecata care va trebui să vină în curând peste această stricăciune!

Oamenii »n-au considerat ca bun să păstreze pe Dumnezeu în conștiința lor«, așa este sentința Duhului lui Dumnezeu (versetul 28). De aceea »Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor fără pricepere, ca să facă lucruri neîngăduite«; urmează apoi o listă lungă, care începe cu »nedreptate și răutate« și se încheie cu »necredincioșie, fără dragoste firească, fără îndurare«. Câte lucruri a văzut ochiul sfânt al lui Dumnezeu în secolele trecute, care au avut loc pe pământ, și câte vede și astăzi!

Și nu numai că omul aflat sub puterea nimicitoare a păcatului a devenit un închinător la idoli și nebun, și a primit în sine însuși plata cuvenită pentru nebunia lui, și a fost lăsat în voia minții lui fără pricepere, ca să facă cu lăcomie tot felul de lucruri rușinoase, nu, ci pofta lui îl gâdilă *să vadă și pe alții* că fac la fel, da, îl mână să tragă și pe alții, care au rămas relativ curați, în aceeași mizerie, în care se mișcă el. El »știe hotărârea dreaptă a lui Dumnezeu, că cei ce fac asemenea lucruri sunt vrednici de moarte«, dar cu toate acestea, nu numai că le face, dar »*își găsește și plăcerea în cei care le fac*« (versetul 32).

Ar putea oare creatura minunată, care odată a fost creată după chipul lui Dumnezeu, să se înjosească, să se coboare mai mult? Într-adevăr, *vina* (nu numai păcatele) ei s-a arătat fără echivoc, și Dumnezeu este acum drept când judecă pe cel vinovat potrivit cu sfințenia Sa.

Capitolul 2,1-16

Toți sunt vinovați, în mod deosebit aceia (fie ei păgâni, sau iudei) care ca învățători ai moralei stau deasupra semenilor lor ca judecători și condamnă faptele lor rușinoase.

Dar au fost *toți* păgânii așa de căzuți, că fără nici o excepție au căzut sub sentința rostită la sfârșitul capitolului 1? Nu, au fost printre ei și din aceia care s-au îndepărtat cu indignare de caracterul infam, care în general era ceva obișnuit și era privit cu plăcere. Acești filozofi, apostoli ai moralei, condamnau căile rele ale semenilor lor și compătiveau, sau disprețuiau, pe cei care mergeau pe ele. Făceau așa cum au făcut cărturarii și fariseii din timpul Domnului Isus, care se considerau superiori mulțimii poporului neștiutor, da, blestemau (Ioan 7,48-49). Dar în timp ce puneau pe umerii oamenilor sarcini grele și greu de purtat, nu voiau nici măcar cu un deget să le miște (Matei 23,4). Considerând că văd, erau de două ori vinovați – păcatul lor a rămas (Ioan 9,40-41).

Tot așa era și cu oamenii despre care este vorba aici. »Judecau« pe alții pentru ce făceau, iar pe ascuns făceau aceleași lucruri, făcându-se astfel vinovați. »Așadar, omule, *oricine ai fi tu, care judeci*, nu te poți dezvinovăți, căci în ceea ce judeci pe altul, te condamni singur, fiindcă tu, care

judeci pe altul, faci aceleași lucruri» (versetul 1). Pe o asemenea cale s-ar putea să ai parte de un oarecare prestigiu înaintea oamenilor, dar se va lăsa Dumnezeu înșelat prin aparențe, sau va recunoaște El vreo dreptate omenească? Nu, »știm că judecata lui Dumnezeu împotriva celor ce fac astfel de lucruri este *potrivită cu adevărul*« (versetul 2). Dumnezeu cercetează inimile și rărunchii. Nesinceritatea și fățărnicia sunt o urâciune înaintea Lui. Ce nebunie, când un om judecă pe altul pentru păcatele lui, în timp ce el însuși face aceleași păcate, gândind că va scăpa de judecata lui Dumnezeu (versetul 3). Prin faptul că »judecă« pe altul lasă să se recunoască că el cunoaște și recunoaște sentința lui Dumnezeu cu privire la rău, și dacă totuși face răul, el se dovedește a fi de două ori vinovat.

Apostolul folosește acest prilej pentru a pune în lumină un principiu divin important. După ce Dumnezeu S-a descoperit oamenilor în mai multe feluri, El judecă și tratează pe fiecare om după comportarea lui față de aceste descoperiri ale lui Dumnezeu. De aceea apostolul nu vorbește numai despre păgâni, ci în general despre oameni, »fie iudei, fie greci« (versetul 9 și 10) sau creștini cu numele, așa cum am putea noi astăzi să completăm lista. »*Omule, oricine ai fi tu, care judeci, nu te poți dezvinovății*«, spune el, și după aceea: »gândești tu, *omule ...?*« Pentru acești oameni vine »ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu« (versetul 5), când fiecăruia i se va răsplăti după faptele lui, căci »înaintea lui Dumnezeu nu se are în vedere fața omului« (versetul 11). Chiar dacă Dumnezeu în împlinirea hotărârilor și gândurilor Lui deosebite Și-a ales un popor dintre toți locuitorii pământului, care să fie al Lui, și i-a dat Legea Sa și rânduielele Lui bune, în principiu nu a existat și nu există nici-o deosebire între oameni. După *natura* lor, toți sunt la fel, toți stau înaintea lui Dumnezeu ca păcătoși vinovați, murdari, și toți au nevoie de pocăință, și sunt chemați la pocăință. Mărimea luminii și cunoștinței este într-adevăr diferită, și Dumnezeu în dreptatea Sa ține seama de aceasta, dar *toți* trebuie să se înfățișeze cândva înaintea Lui, ca să primească răsplata după faptele lor (versetul 6).

Astăzi însă este timp de har, și bunătatea lui Dumnezeu caută pe oameni să-i aducă la pocăință (versetul 4). La *pocăință*? Ce este pocăința? Pocăința nu constă, așa cum gândesc cei mai mulți, în condamnarea pornirilor naturii rele, cu toate că este de la sine înțeles că și acestea sunt incluse, ci este schimbarea totală a mentalității omului, condamnarea fără cruțare a vechiului eu, în măsura în care este recunoscut în lumina lui Dumnezeu. Pocăința este deci o lucrare permanentă, este o lucrare a Duhului lui Dumnezeu în suflet, prin care omul trezit din somnul păcatului este condus să se verifice și să se judece cu toată seriozitatea și în detaliu, pe sine însuși și căile lui, în prezența sfântă a lui Dumnezeu. Pocăința adevărată aduce sufletul în concordanță cu Dumnezeu. Fără pocăință nu se poate imagina o credință adevărată, mântuitoare. Pe calea pocăinței și credinței omul »se înnoiește în duhul minții« și »se îmbracă în omul cel nou, creat după chipul lui Dumnezeu, de o dreptate și sfințenie a adevărului« (Efeseni 4,23-24).

Dumnezeu se străduiește și astăzi, după bogăția bunătății Lui, a răbdării și îndelungii Lui răbdări, să conducă pe oameni la pocăință. De aceea, vai de cel ce disprețuiește această bunătate sau se consolează cu această bunătate – se vorbește cu plăcere despre Dumnezeul „drag” – și în felul acesta încearcă să uite judecata sigură! Oh, câte milioane de oameni se comportă în felul acesta! Nevoind să știe nimic de *judecata* care va veni, lasă să treacă ziua *harului* și neglijează marea *mântuire*, care li se oferă. Mai mult chiar: »Cu împietrirea inimii sale, care nu vrea să se pocăiască, își adună mânie pentru ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu.« Dacă deja cineva, care a încălcat legea lui Moise, este omorât fără milă pe baza mărturiei a doi sau trei martori, »*cu cât mai aspră pedeapsă va primi*« cel ce respinge pe Fiul lui Dumnezeu și batjocorește harul! (compară cu Evrei 10,28-29).

Dacă am înțeles expunerea de idei a apostolului, care în locul acesta nu vorbește despre Evanghelia lui Dumnezeu despre Fiul Său, așa cum a făcut în capitolul 1, ci prezintă principiile drepte, neschimbătoare, și căile lui Dumnezeu cu oamenii, atunci nu ne va fi greu să înțelegem ceea ce spune el în continuare. Dumnezeul cel drept, care nu are în vedere fața omului, va răsplăti »în ziua aceea« *fiacăruia* după faptele lui: »*va da viața veșnică* celor care, prin stăruința în fapte bune, caută slavă, cinste și neputrezire; și va da *mânie și urgie* celor ce sunt certăreți și nu ascultă de adevăr, ci ascultă de nedreptate. Necaz și strâmtorare va veni peste orice suflet

omenesc care face răul: întâi peste iudeu, apoi peste grec. Dar slavă, cinste și pace va veni peste oricine face binele: întâi peste iudeu, apoi peste grec» (versetele 6-11).

Dacă în primul capitol apostolul a vestit minunatul mesaj, că Evanghelia este »puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: atât pentru iudeu, mai întâi, cât și pentru grec«, aici, unde este vorba de lucrarea dreaptă a lui Dumnezeu, așează pe fiecare om, iarăși întâi pe iudeu, apoi pe grec, înaintea unui decisiv sau-sau. Fiecare va trebui să se înfățișeze înaintea lui Dumnezeu, ca să devină vizibil ce a fost aici jos în umblarea lui și în starea lui lăuntrică. Cine prin stăruința în fapte bune a căutat slavă, cinste și neputrezire, acela va primi viața veșnică; cine a fost neascultător față de adevăr, dar a fost ascultător de nedreptate, va avea parte de mânie și de urgie. Că un om poate să facă pe primele numai sub influența Duhului lui Dumnezeu, da, căutarea lucrurilor numite are ca premiză cunoașterea adevărilor descoperite în creștinism, este un lucru în sine, dar nu despre aceasta este vorba aici. Aici este vorba numai de prezentarea căilor drepte ale lui Dumnezeu cu omul, atunci când El pune înaintea Sa starea morală a omului și gândurile lui. În mod asemănător spune și Domnul în Evanghelia după Ioan 5,29, că »cei care au practicat *binele*« vor ieși din mormintele lor pentru învierea vieții, »iar cei care au făcut *răul*« pentru învierea judecării.

Să observăm felul în care apostolul vorbește aici despre »viața veșnică«. Cei care, prin stăruința în fapte bune, caută slavă, cinste și neputrezire, vor primi la sfârșitul drumului lor viața veșnică, vor intra în această viață. Viața veșnică nu este privită aici ca posesiune prezentă a credinciosului în Hristos, ci ca țintă sau ca rezultat al slujirii cu credințioșie Domnului. Cu acest sens se întâlnește și în alte locuri din Scriptură. Cei drepti din Evanghelia după Matei 25,46 vor merge în viața veșnică. Timotei este îndemnat să apuce viața veșnică; în epistola către Tit se vorbește despre *nădejdea* vieții veșnice. Evanghelistul și apostolul Ioan vorbește, dimpotrivă, aproape numai despre viața veșnică în primul sens arătat. În epistola noastră există un loc interesant unde găsim unite cele două sensuri. În capitolul 6,22-23, apostolul spune că noi, eliberați fiind de păcat, avem ca rod sfințirea, iar ca sfârșit viața veșnică, și adaugă: »Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul harului lui Dumnezeu este viața veșnică în Hristos Isus, Domnul nostru«. Posedând deja acum viața veșnică în Hristos ca dar al harului lui Dumnezeu, la sfârșitul drumului nostru vom intra în domeniul propriu-zis al acesteia, în slavă. Ce har!

Apostolul prezintă în continuare diverse mărimi ale responsabilității fiecărui om. Chiar dacă toți sunt responsabili și judecata lui Dumnezeu va fi dreaptă în fiecare caz în parte, totuși mărimea privilegiilor va determina măsura de vină. Au fost oameni fără Lege (păgânii), și au fost oameni care au avut o Lege (iudeii). Că primii au fost vinovații, a dovedit-o apostolul clar în a doua parte a capitolului întâi. De aceea ei »vor pieri fără Lege«; nu există scăpare pentru ei. Dar iudeii care stăteau sub Lege, cunoscând voia lui Dumnezeu, și care conștient au încălcat poruncile Sale, erau mai vinovați decât aceia. De aceea ei »vor fi judecați după Lege« (versetul 12). Tocmai poziția lor privilegiată, ca mărturie a lui Dumnezeu între popoarele lumii, a făcut păcătuirea lor mai fatală și mai demnă de a fi pedepsită. Nu a fost chiar și Numele lui Dumnezeu hulit printre păgâni din pricina lor (versetul 24)? Își va închide Dumnezeu ochii înaintea răutății pe care au făcut-o? Nu, tocmai Legea, cu care ei se lăudau, va fi judecătorul lor.

În ziua aceea, deci, fiecare va fi judecat după poziția sa personală și după privilegiile pe care le-a avut: păgânul, ca neavând Lege, iudeul ca fiind sub Lege, creștinul cu numele ca posesorul și mărturisitorul adevărilor creștine. Cu adevărat, Judecătorul întregului pământ va judeca cu dreptate. Orice gură va fi astupată, orice obiecție va amuți. Dumnezeu se va uita la realitate, așa cum am spus. El are plăcere de adevărul care locuiește în inimă. De aceea »nu cei ce aud Legea sunt drepti înaintea lui Dumnezeu, ci cei care împlinesc Legea vor fi îndreptățiți« (versetul 13). Orice aparență simulată este o urâciune pentru El, sinceritatea este plăcută înaintea Lui. Dacă păgânii, care nu aveau nici o Lege, »faceau din fire lucrurile Legii«, ei erau mai plăcuți înaintea lui Dumnezeu decât iudeii, care se lăudau cu Legea și totuși nu se temeau s-o încalce. Ei erau, așa cum se exprimă apostolul, »singuri lege«. Ținând seama de atenționările conștiinței lor, în măsura în care au fost învățați și »gândurile lor, sau se învinovăteau sau se dezvinovăteau între

ele», arătau că lucrarea Legii era scrisă în inimile lor (versetele 14,15). Cu toate că ei nu au auzit niciodată Legea, ei au fost împlinitori ai Legii, și au fost recunoscuți de Dumnezeu ca atare.

Cu toate acestea vrem să observăm aici, că apostolul nu spune că acestor păgâni li s-a dat ceea ce în epistola către Evrei 10,16-17 pare să fie un semn al noului legământ, pe care Domnul îl va face cu poporul Său pământesc la sfârșitul zilelor: »voi pune legile Mele în inimile lor și le voi scrie în mintea lor«, și: »Nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele lor, nici de fărâdelegile lor«. Căci altfel am sta înaintea unei contraziceri irezolvabile. Nu, nu *Legea lui Dumnezeu* se arăta că este scrisă în inimile acelor păgâni, ci *lucrarea Legii*. Să presupunem următorul exemplu; un păgân a simțit obligația de a cinste pe părinții lui sau de a iubi pe aproapele lui, dacă s-ar fi achitat de această obligație, în mod inconștient ar fi respectat poruncile lui Dumnezeu și în felul acesta ar fi fost plăcut înaintea Lui. Un astfel de păgân, așa cum am spus mai înainte, cu toată neștiința și orbirea lui, ar fi fost mult mai plăcut lui Dumnezeu decât un iudeu necredincios, cu toată presupusa lui cunoaștere și cu toate privilegiile lui religioase. Aceasta nu răstoarnă nicidecum principiul sever prezentat în versetul 12, că toți care *au păcătuit fără lege*, vor pieri, și toți care *au păcătuit sub Lege*, vor fi judecați după Lege.

Asprimea judecății va fi corespunzătoare faptelor proprii și măsurii responsabilității fiecărui om în parte, fie el păgân, iudeu sau creștin cu numele. Cu adevărat un gând îngrozitor pentru fiecare om care cunoaște voia lui Dumnezeu și care totuși urmează poftele firii lui, sau a gândurilor lui proprii, ale inimii lui necredincioase! Această judecată va avea loc în ziua când »Dumnezeu va judeca prin Isus Hristos *secretele* oamenilor« (versetul 16). Dumnezeu judecă și pedepsește și astăzi pe unii oameni și popoare întregi, în căile providenței și domniei Lui, dar cândva »va aduce orice faptă la judecată, împreună cu *orice lucru ascuns*, fie bine, fie rău« (Eclesiastul 12,14). Vine o zi, în care Domnul »va scoate la lumină *lucrurile ascunse* ale întinericului și va descoperi gândurile inimilor« (1 Corinteni 4,5).

Despre această zi vorbește apostolul aici, și când vorbește despre judecata lui Dumnezeu care va urma cu privire la fiecare om, adaugă: »*după Evanghelia mea*«. Pavel era purtătorul Evangheliei lui Hristos, a Omului răstignit, înviat și proslăvit la dreapta lui Dumnezeu, care a devenit pentru toți oamenii dreptate, sfințire și răscumpărare. În opoziție cu harul minunat, mântuitor, care s-a arătat în acest Isus, ca să aducă tuturor, fără nici o excepție, mântuirea și viața, se va revărsa mânia lui Dumnezeu, care acum se descoperă din cer (capitolul 1,18), peste toți care au păcătuit și au neglijat mântuirea mare care le-a fost oferită. Isus Însuși, care acum ca Mântuitor cheamă pe păcătos la pocăință, ca »Judecător al celor vii și a celor morți« va scoate atunci la lumină căile și gândurile ascunse ale oamenilor, și fiecare va primi »răsplata pentru lucrurile înfăptuite în trup, potrivit cu binele sau cu răul pe care-l va fi făcut« (2 Corinteni 5,10). Și toate acestea vor avea loc în concordanță cu *Evanghelia*, care a fost încredințată lui Pavel - »după *Evanghelia mea*«! Ce răspuns distrugător la visările și nebunia tuturor acelor, care bazându-se pe faptul că Dumnezeu este dragoste, neagă judecata veșnică și predică mântuirea finală a tuturor oamenilor!

Capitolul 2,17-29

Privilegiile pe care le avea iudeul ca atare au făcut ca vina lui să fie și mai grea

După ce apostolul a descris în primul capitol starea păcătoasă a păgânilor (națiunilor) și în primele 17 versete ale capitolului 2 s-a preocupat cu responsabilitatea omului în general (iudeu sau păgân) față de Dumnezeu drept, se adresează acum în mod deosebit iudeilor. »Dar dacă tu te numești iudeu, te sprijinești pe Lege, te lauzi cu Dumnezeu, ...« (versetul 17). Israel s-a bucurat de o poziție privilegiată față de toate celelalte popoare ale pământului. Dumnezeu i S-a descoperit ca singurul Dumnezeu adevărat, i-a dat poruncile Lui bune și sfinte; iudeul avea

cunoștință de gândurile lui Dumnezeu și a știut să »încuviințeze lucrurile cele mai bune«, s-a crezut a fi călăuză a orbilor și învățător al păgânilor, care erau în întuneric. De la presupusa lui înălțime privea cu compătimire sau chiar disprețuitor spre aceștia. Dar care era situația lui reală? L-au făcut privilegiile oferite să umble în căile lui Dumnezeu? L-a făcut lumina pe care o posedă să se păzească de urâciunile păgânilor?

Vai! Posedând o formă de cunoaștere și de adevăr în Lege și crezând că poate să fie »un îndrumător al celor fără minte, învățător a celor ce sunt copii«, a făcut exact aceleași lucruri, pe care le fac păgânii, în felul acesta făcându-se dublu vinovat. »Tu, care înveți pe alții, pe tine însuși nu te înveți? Tu, care predici „Să nu furi”, furi? Tu, care zici: „Să nu comiți adulter”, comiți adulter? Tu, care urâști idolii, le jefuiești templele? Tu, care te lauzi cu Legea, necinstești pe Dumnezeu prin călcarea Legii?« (versetele 21-23). Cuvinte distrugătoare! Toată lauda, părerea de sine și vorbirea înfumurată a făcut ca starea josnică a iudeului să apară într-o lumină mult mai strălucitoare. Dacă conștiința lui ar fi fost cât de cât trează, ar fi trebuit să se plece sub sentința aspră a apostolului și să-și recunoască păcatele și nebunia.

Da, iudeii nu au îngrămădit numai păcat peste păcat și au reținut pe nedrept lui Dumnezeu jertfele care I se cuveneau pentru vina lor, folosindu-le în avantajul lor, ci răutatea lor a ajuns așa de mare, că din pricina lor a fost permanent hulit Numele lui Dumnezeu printre națiuni (versetul 24). Pretutindeni unde au mers, au profanat acest Nume sfânt. (compară cu Isaia 52,5; Ezechiel 36,20-23) Putea Dumnezeu să tacă față de această comportare, El, Cel care nu-Și dă cinstea nimănui, și judecă fără părtinire pe fiecare după faptele lui?

El se uită, așa după cum am văzut, după adevăr și realitate. Formele exterioare și ceremoniile fără putere lăuntrică nu-L mulțumesc. »Circumcizia, negreșit, este de folos«, continuă apostolul, »dacă împlinești Legea; dar, dacă tu calci Legea, circumcizia ta ajunge necircumcizie (adică, nu te mai deosebești cu nimic față de păgâni)«. Și invers: »Dacă deci cel necircumcis păzește cerințele Legii, necircumcizia lui nu i se va socoti ea ca circumcizie?« Cu alte cuvinte: dacă un păgân respectă cerințele Legii, prin aceasta va fi plăcut înaintea lui Dumnezeu, și cu toate că nu are parte de privilegiile exterioare ale iudeului, prin împlinirea cerințelor Legii el exprimă sentința lui asupra iudeului, care are »litera Legii și circumcizia« și este un călcător al Legii (versetele 25-27). Să observăm că apostolul nu vorbește aici despre adevărurile Evangheliei, așa cum a făcut în învățăturile date anterior (versetele 1-16), ci de căile drepte ale lui Dumnezeu cu omul. Că aceste căi sunt de recomandat oricărei conștiințe sincere și nu stau nicidecum în contradicție cu descoperirile harului lui Dumnezeu în Fiul Său preaiubit, aproape că nu mai trebuie amintit.

Rezultatul argumentării apostolului este simplu și clar: »Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară și circumcizie nu este aceea care este pe dinafară, în carne; ci iudeu este acela care este înăuntru și circumcizie este aceea a inimii, în duh, nu în literă, și a cărui laudă este nu de la oameni, ci de la Dumnezeu« (versetele 28-29). Întâlnim mereu aceeași realitate serioasă: Dumnezeu are plăcere de sinceritate, El leapădă tot ce este formă și aparență. La ce folosește religia exterioară, respectarea strictă a poruncilor, dacă inima și conștiința nu sunt aduse în lumina lui Dumnezeu? Circumcizia în omul lăuntric, *în duh*, este necesară, ca să fi un iudeu adevărat, a cărui laudă vine nu de la oameni, ci de la Dumnezeu (se gândește apostolul aici la însemnătatea numelui Iuda = subiectul laudei?).

Capitolul 3,1-20

Cu toate acestea, aceste privilegii au fost și rămân mari, chiar dacă ele arată că posesorii lor aveau prin aceasta o responsabilitate mult mai mare

Dacă Dumnezeu dorește atât de mult sinceritatea și leapădă orice formă de prefăcătorie, nu era atunci mai bine să fi un păgân necircumcis, a cărui responsabilitate era cu mult mai mică decât a iudeului? De la sine se pune întrebarea: »Care este atunci avantajul iudeului sau care este folosul circumciziei?« Apostolul răspunde: »Oricum, sunt mari; și mai întâi, că lor le-au fost încredințate cuvintele lui Dumnezeu« (versetul 2). În alte locuri (capitolul 9,4-5) el enumeră o serie de alte privilegii ale iudeului, aici numește numai pe acesta, și anume pe cel mai deosebit: ei posedau Cuvântul scris al lui Dumnezeu. Niciunui popor de pe pământ nu i s-a descoperit Dumnezeu așa de direct, ca poporului Israel. Numai lor, urmași ai lui Avraam, care prin circumcizie a fost odinioară pus deoparte dintre toți oamenii, le-a dat Cuvântul Său bun. Dar cum s-au folosit ei de acest privilegiu?

Israel a călcat în picioare bunătatea lui Dumnezeu. Aici nu se pune întrebarea, cât de mulți sau cât de puțini din popor au fost personal întorși la Dumnezeu, ci de privilegiile pe care le posedă Israel, ca popor proprietate a lui Dumnezeu, față de celelalte popoare și se pune întrebarea, cum s-au folosit ei de aceste privilegii. Răspunsul era destul de cunoscut: Israel a fost necredincios. Dar necredincioșia lui va anula ea credincioșia lui Dumnezeu și va anula ea cuvintele divine? »Nicidecum!«, răspunde apostolul. »Dimpotrivă, Dumnezeu să fie adevărat și orice om mincinos!« Dumnezeu rămâne neclintit la Cuvântul Său. El va împlini făgăduințele date, chiar dacă Israel prin necredincioșia lui a pierdut orice drept la ele. Acest punct îl amintește apostolul aici, dar nu merge mai departe, va reveni detaliat abia în capitolul 11.

Așa cum Dumnezeu Își va împlini făgăduințele, tot așa Își menține sentința cu privire la păcat. Deja David, după marea sa cădere, și-a găsit singura posibilitate de ajutor prin mărturisirea sinceră a păcatului său, cu orice preț, și a dat dreptate lui Dumnezeu. El spune: »Ca să fi îndreptățit în cuvintele Tale și să ieși biruitor când vei fi judecat« (versetul 4; Psalmul 51,4). Cum ar putea să fie găsită vreodată o greșală în vorbirea lui Dumnezeu sau în judecata Sa? În cele din urmă toate vor fi spre glorificarea Sa și spre rușinarea oamenilor. Dumnezeu va fi în orice privință »biruitor«.

Dar – vom găsi mereu în această epistolă pe acest »dar«, căci duhul omului se ridică mereu mai presus de cuvintele lui Dumnezeu – dacă necredincioșia omului face să strălucească și mai mult credincioșia infailibilă a lui Dumnezeu și veridicitatea Lui, »dar dacă nedreptatea noastră pune în lumină dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice?« Nu este atunci Dumnezeu nedrept, dacă exercită judecata la aceia care prin faptele lor pun într-o lumină mult mai mare credincioșia Lui? Apostolul spune, că el vorbește »în felul omului«, adică așa cum vorbesc și judecă fără să gândească oamenii în neștiința lor. Dar el răspunde iarăși: »Nicidecum!« Căci dacă această obiecție ar fi îndreptățită, atunci Dumnezeu nu ar mai putea să judece pe nimeni, și nici pe păgâni (versetul 6). Că Dumnezeu este Judecătorul drept al întregului pământ, a spus deja Avraam (Geneza 18,25), și iudeii erau ferm convinși că nelegiuirea păgânilor merită judecata.

Cât de lipsită de sens și necugetată este concluzia, că prin faptul că prin necredincioșia omului strălucește mai mult credincioșia lui Dumnezeu, păcatul și vina omului nu sunt așa de grave, dimpotrivă, Dumnezeu, ca Judecător al întregului pământ, se vede obligat să nu exercite judecata! Cu alte cuvinte: Dumnezeu nu are voie să pedepsească pe păcătos, ci ar trebui să-l răsplătească, căci minciuna lui pune mai mult în lumină veridicitatea lui Dumnezeu. Nu, Dumnezeu rămâne permanent credincios, permanent Același, neschimbat, »El nu se poate tăgădui pe Sine Însuși« (2 Timotei 2,13). Făgăduințele Lui și amenințările cu judecata se vor împlini inevitabil. Cu toate obiecțiile oamenilor, iudeii și păgânii (neamurile) vor avea parte de judecata lui Dumnezeu.

În încheiere apostolul întreabă încă o dată: »Și dacă, prin minciuna mea, adevărul lui Dumnezeu strălucește și mai mult spre slava Lui, *de ce mai sunt eu judecat ca păcătos?*« De data aceasta răspunsul îl lasă pe seama ascultătorilor sau cititorilor. O conștiință sinceră nu va ajunge să fie derutată în ceea ce privește răspunsul. Ar putea, chiar și în relațiile omenești, urmările delictului unui făptaș, probabil favorabile, să-l elibereze de vină și de pedeapsă, sau să transforme delictul în ceva vrednic de laudă? Acest gând cu totul irațional îi amintește apostolului de principiul pe care dușmani celui credincios îl au pe buze: »Să facem răul, ca să

vină binele!» (vezi versetul 8). Indignat lăuntric despre o astfel de învinovățire, care în cele din urmă pune în încurcătură numai pe cei ce vorbesc astfel, adaugă: »Condamnarea lor este dreaptă«. Cine vorbește în felul acesta, își rostește singur sentința. Harul va fi mereu atacat și calomniat, atâta timp cât conștiința nu este convinsă de păcat; unde însă are loc aceasta, el va fi înțeles și primit cu bucurie.

Începând cu versetul 9, apostolul își continuă expunerea de idei și întreabă, referindu-se la versetul 1: »Ce urmează atunci? Suntem noi mai buni?« Răspunsul este: »Nicidecum! Fiindcă mai înainte am învinuit pe toți, fie iudei, fie greci, că sunt sub păcat«. Ambele clase au fost dovedite fără contradicție că sunt sub păcat. Iudeii, care erau gata să accepte aceasta cu privire la păgâni, ar fi dorit cu plăcere să se sustragă acestei sentințe. De aceea Pavel citează acum o serie de locuri din scrierile lor, care demonstrează concludent că ei nu numai că erau păcătoși, ci că erau mult mai adânciți în păcat decât păgânii. Această demonstrație este zdrobitoare. Cuvintele lui Dumnezeu, care au fost încredințate iudeilor și cu care se lăudau, că le aparțin numai lor, tocmai aceste cuvinte prezintă un tablou îngrozitor al stării lor morale. Descrierea păcatelor și a caracterului infam al păgânilor, în capitolul 1, este zguduitoare, dar făptașii erau păgânii, care în întinericul inimii lor trăiau în ele fără Dumnezeu. Dar aici este vorba de iudei, cu privilegiile lor foarte diverse!

Nu era *nici unul* drept între ei, *nici măcar unul*, care să întrebe de Dumnezeu. Toți s-au abătut și au ajuns niște netrebnici, nu era *nici unul* care să facă binele, *nici unul măcar*. Toate mădularele lor le-au folosit ca unelte ale nelegiurii; *totul* în ei era stricat prin păcat și pătat prin fapte brutale: gâtlejul lor, limba lor, buzele lor, gura lor, picioarele lor, căile lor. Nu era *nici o frică* de Dumnezeu înaintea ochilor lor. Mărturiile despre aceste grozavii sunt preluate din Psalmi și din profeți. Ce puteau iudeii să răspundă la aceasta? Nimic. Căci »știm că tot ce spune Legea, spune *celor ce sunt sub Lege*«. Dovada vinei, a vinei duble a iudeilor, a fost incontestabil prezentată.

Și acum urmează concluzia zdrobitoare. Ea este: »Pentru ca *orice* gură să fie închisă și toată lumea să fie sub judecata lui Dumnezeu«. Orice gură, și a iudeului, să fie închisă, da, mai mult chiar decât a păgânilor; toată lumea, iudeii și păgânii, au parte, fără șanse de scăpare, de judecata lui Dumnezeu – este de fapt un rezultat cum nu se poate imagina un altul mai îngrozitor. Toată omenirea are parte de judecata lui Dumnezeu! Toți, religioși sau atei, buni sau răi, vor amuți înaintea scaunului de judecată al Dumnezeului cel sfânt! Ce umilință pentru mândria și vanitatea omului înfumurat! În zadar se opune el cu toate puterile. Aceasta este soarta lumii, potrivit cu sentința lui Dumnezeu.

Apostolul încheie secțiunea cu cuvintele: »De aceea nimeni nu va fi îndreptățit înaintea Lui prin faptele Legii, căci prin Lege vine *cunoștința* păcatului« (versetul 20). Dacă ar fi fost vreo posibilitate ca prin fapte să se obțină dreptate înaintea lui Dumnezeu, atunci ea ar fi fost dată poporului Israel în Legea de pe Sinai. Dar tocmai contrariul a avut loc: starea iudeilor, așa cum am văzut, s-a dovedit a fi așa de rea, că ei au devenit proverbiali între celelalte popoare. Vinovăția lor a devenit extrem de mare prin încălcarea Legii, a cărei inviolabilitate au recunoscut-o.

Dar putea să fie altfel? Nu; căci Legea *convinge* numai de existența păcatului, îl face să apară în toată oroarea lui - »pentru ca păcatul, prin poruncă, să se arate afară din cale de păcătos« (capitolul 7,13) – dar nu poate niciodată să dea naștere la sfințenie, niciodată nu va îndreptăți pe cel păcătos înaintea lui Dumnezeu. Prin faptul că îl face pe păcătos să recunoască caracterul adevărat al păcatului, îl condamnă în conștiința lui, așa că nu mai rămâne nimic altceva pentru el de făcut, decât smerenia și judecata de sine, sau, dacă respinge harul, la sfârșit o amuțire îngrozitoare.

Capitolul 3,21-31

Descoperirea dreptății lui Dumnezeu în Evanghelie față de starea îngrozitoare descrisă, »prin credința în Isus Hristos, către toți și peste toți cei care cred.«

»Dar acum« - cu aceste cuvinte scurte începe apostolul o secțiune cu totul nouă, în care ne sunt oferite lucruri mult mai plăcute decât cele prezentate în secțiunea intercalată de la capitolul 1,18 – 3,20. Dacă în această secțiune a vorbit despre starea tristă a omului, despre urmările îngrozitoare ale căderii lui, care în final fac ca toată lumea să cadă sub judecata lui Dumnezeu, ne conduce acum la ceea ce a făcut Dumnezeu față de stricăciunea lipsită de speranță a omului – pentru descoperirea dreptății Sale în Evanghelie. Legea nu putea să descopere această dreptate, și nu putea să ofere nici măcar o dreptate omenească – căci prin Lege a venit numai *cunoștința* păcatului. Dar în Evanghelia harului se descopere dreptatea lui Dumnezeu »prin credință, și care duce la credință«.

Prin aceasta apostolul se reîntoarce la versetul 17 din capitolul 1. Această dreptate nu are nimic a face cu Legea, cu toate că ea a fost mărturisită de Lege: »Dar acum s-a arătat o dreptate a lui Dumnezeu, fără Lege – despre ea mărturisesc Legea și prorocii – dreptate a lui Dumnezeu, prin credința în Isus Hristos, către toți și peste toți cei care cred.« Ce adevăr minunat, da, ce plinătate a adevărului în așa puține cuvinte! Am vorbit pe scurt mai înainte despre dreptatea lui Dumnezeu. Ea își are măsura nu în responsabilitatea omului, ci în Dumnezeu Însuși, în natura Lui. Dumnezeu *judecă* pe om după responsabilitatea lui, dar dreptatea Lui se descoperă prin *faptele* Lui; și unde și cum Se descoperă El, este numai spre proslăvirea Lui. Descoperirea lui Dumnezeu este totdeauna spre glorificarea Lui.

Deci, dreptatea lui Dumnezeu s-a descoperit *fără* Lege. Legea a fost adaptată la om și la relația lui cu Dumnezeu. A poruncit omului să iubească pe Dumnezeu mai mult decât orice, dar cu toate acestea Dumnezeu a rămas în întuneric, iar Legea a arătat numai vina și neputința de a se ajuta pe sine însăși a omului. Acolo unde a fost o conștiință sinceră, trebuia să recunoască, că propria dreptate crescută pe terenul legalist consta numai din zdrențe murdare. Dreptatea lui *Dumnezeu* este absolut în afara oricărei Legi și s-a arătat, așa cum am văzut, în primul rând prin aceea că a încununat pe Isus, în baza jertfei Lui, la dreapta Sa cu slavă și cu cinste. Este adevărat, Legea și profeții vechiului legământ au vorbit despre această dreptate, au *mărturisit-o*, dar n-au putut face mai mult. Citim în Isaia 46,13: »Eu *Îmi* apropii dreptatea; ea nu va fi departe și mântuirea *Mea* nu va întârzia«, și în capitolul 56 al aceluiași proroc: »Mântuirea *Mea* este aproape să vină și dreptatea *Mea* aproape să se arate« (vezi versetul 1; compară și capitolul 51,5,6,8; Daniel 9,24). Așa au vestit acești martori vechi dreptatea lui Dumnezeu, spunând că descoperirea ei este aproape, mărturisind totodată că în timpul lor nu a fost descoperită.

Dar acum s-a descoperit, și anume prin credința în Isus Hristos, Mântuitorul crucificat și proslăvit. Legea nu știa nimic despre un locțiitor și garant pentru păcătosul vinovat, putea numai să facă aluzie prin umbre slabe și modele la Cel care urma să vină. »Dar acum« - Dumnezeu să fie lăudat pentru acest cuvânt! – dreptatea lui Dumnezeu *s-a descoperit* în Isus Hristos. Harul mărturisește că Dumnezeu a intervenit și a acționat prin persoana preaiubitului Său Fiul, pe care nu L-a cruțat, ca să ne poată cruța pe noi. Crucea de pe Golgota vorbește în același timp nu numai de privilegiul lui Dumnezeu, că putea să intervină prin har acolo unde orice speranță era pierdută, ci și de dreptatea Lui, care se face cunoscut prin aceea că El îndreptățește pe oricine crede în Isus. Pe de altă parte omul mărturisește prin credința sa în mărturia lui Dumnezeu despre Fiul Său, că el este vinovat și păcătos, că renunță la orice dreptate proprie și că numai prin lucrarea de împăcare a lui Hristos poate avea parte de dreptatea lui Dumnezeu.

Dacă această dreptate ar fi cumva în legătură cu faptele omului, atunci ar fi prin Lege, și astfel ar fi valabilă numai pentru Israel. Dar pentru că este dreptatea lui Dumnezeu, ea se aplică la toți

oamenii, fără nici o deosebire, este »dreptatea lui Dumnezeu către toți«, adică este *orientată spre toți, este pentru toți*. Tocmai pentru că este vorba de o dreptate care se bazează pe lucrarea lui Hristos, care a murit *pentru toți*, ea se referă la toată lumea, la toți oamenii, iudei și păgâni. Dar – să observăm bine aceasta! – cu toate că toți au acces la ea, ea *vine numai la aceia*, este în folosul numai al acelor care *cred*. Numai cine vine în legătură cu Hristos prin credință personală are parte de ea și savurează toate privilegiile care sunt în legătură cu ea.

»Nu este nici o deosebire; căci toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu« (versetul 23). Omul căzut a fost alungat de slava lui Dumnezeu din grădina Eden, și istoria lui, care a urmat după aceea, este numai păcat și îndepărtare crescândă de Dumnezeu. Îi lipsește tot ce ar putea să-i dea un loc în apropierea sfântă a lui Dumnezeu. Slava lui Dumnezeu trebuie să-l mistuiască. Și în privința aceasta nu este *nici o* deosebire, *toți* au păcătuit, *niciunul* nu va avea parte (sau nu va ajunge la) de slava lui Dumnezeu. Dar – Dumnezeu să fie lăudat! – așa cum toți oamenii de la natură se află în aceeași stare înaintea lui Dumnezeu, tot așa este pentru toți, fără nici o excepție, același har; toți, care cred, vor fi »îndreptățiți fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea care este în Hristos Isus« (versetul 24). Totul este lucrarea *lui Dumnezeu*, și de aceea este desăvârșit; totul se bazează pe răscumpărarea, care este *în Hristos Isus*, și de aceea stă tare, de nezguduit. Toți cei ce cred au stat și stau pe *același* fundament înaintea lui Dumnezeu: ieri, fără nici o excepție, păcătoși și pierduți, astăzi, fără nici o excepție, îndreptățiți și grațiați.

Dar cum a luat naștere răscumpărarea? Este de la sine înțeles că putea să aibă loc numai pe o singură cale, care corespundea în totalitate cerințelor sfințeniei și dreptății lui Dumnezeu. Dumnezeu a prezentat simbolic această cale deja în vechiul legământ. O dată pe an, în ziua ispășirii, marele preot intra în Locul Preasfânt ca să stropească sângele animalului de jertfă pe capacul de aur al chivotului, și în felul acesta să facă ispășire înaintea lui Dumnezeu. Sângele se afla astfel între heruvimi, veghetorii sfinți asupra împlinirii căilor de domnie ale lui Dumnezeu, și Legea încălcată, gravată de degetul lui Dumnezeu pe cele două table de piatră aflate în chivot. În felul acesta sângele era în același timp în locul păcatului, tronul de judecată era transformat într-un tron de har în baza unor principii drepte. Numai sângele unei jertfe recunoscute și primite de Dumnezeu putea să facă aceasta.

Astăzi acest model a devenit realitate. Dumnezeu L-a rânduit pe Hristos »să fie ispășire, prin credința în sângele Lui« (versetul 25). Sângele prețios al Fiului lui Dumnezeu a fost adus înaintea lui Dumnezeu și acolo a fost stropit în toată valoarea lui înaintea lui Dumnezeu. Hristos este atât Marele Preot, care a venit cu propriul sânge și a intrat în Locul Preasfânt, cât și Scaunul de îndurare ridicat de Dumnezeu. Sângele Lui a făcut ispășire desăvârșită. Cine își ia refugiul la acest sânge, pășește ca îndreptățit pe terenul răscumpărării. Dumnezeu nu-Și va mai aduce aminte niciodată de păcatele lui, și aceasta nu numai în baza harului Său, ci și »ca să-Și arate dreptatea Lui; căci trecuse cu vederea păcatele făptuite mai înainte, prin îndelunga răbdare a lui Dumnezeu; pentru ca în timpul de acum să-și arate dreptatea Lui în așa fel încât să fie drept și să îndreptățească pe cel care are credința în Isus« (versetele 25-26).

Dumnezeu putea să fie indulgent cu păcatele alor Săi din timpurile Vechiului Testament, deoarece El privea înainte la jertfa care se va aduce pe Golgota. El a văzut sângele prețios, care curățește toate păcatele și putea să fie indulgent cu aceste păcate, fără ca dreptatea Sa să fie lezată, nu, ci pentru *a-Și arăta* dreptatea Sa. Ridicarea mai târziu a Scaunului de îndurare, pe care El L-a văzut mai dinainte și care era prezentat simbolic permanent în jertfele Vechiului Testament, L-a îndreptățit în felul Lui de a lucra. Pe lângă aceasta, dreptatea lui Dumnezeu se arată în timpul de acum prin aceea că El îndreptățește pe acela a cărui credință este în Isus. Nu mai este vorba de toleranță. *Vina a fost plătită*, sângele ispășirii *a curs*. Dreptatea lui Dumnezeu nu este ceva de *viitor*, ea a fost adusă la lumină în Hristos, a fost *descoperită*, așa că Dumnezeu poate acum să-Și dovedească dreptatea, prin aceea că îndreptățește pe orice păcătos care crede în Isus. El este drept numai când face aceasta.

Adevăr minunat! Realmente, ea este demnă de Dumnezeu Mântuitorul, ea Îl proslăvește pe El și pe Acela care a venit să îndeplinească planul de mântuire, nelăsând omului nici o posibilitate pentru proslăvirea lui proprie. De aceea întrebă apostolul în versetul 27: »Unde este deci lauda?

A fost *înlăturată*. «Dumnezeu nu vrea să dea onoarea Lui altuia, și în nici un caz omului mândru, care se îndreptățește pe sine.

Dar cum a fost luată omului orice pricină de laudă? »Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu, ci prin legea credinței.« Probabil că cititorul se miră că aici întâlnește cuvântul »lege«. Dar el trebuie să nu uite că Pavel folosește des acest cuvânt ca să exprime o regulă cunoscută, un principiu constatat prin experiență. Când folosește acest cuvânt nu se gândește totdeauna la Legea de pe Sinai (compară de exemplu capitolul 7,21,23; 8,2). În mod asemănător vorbim noi despre legile naturii, legea atracției universale, etc. Ce este deci, cel căruia în cazul nostru i s-a luat lauda? Faptul simplu, pe care l-am constatat, că nici un om nu poate fi îndreptățit prin *faptele* lui, că îndreptățirea este posibilă numai pe principiul *credinței*. Într-adevăr, se spune deseori: „Nu există regulă fără excepții”. Dar aici este o regulă care nu admite *nici o* excepție. Dacă trebuie să facem o judecată – și în acest caz nu este posibilă o altă judecată – că »omul este îndreptățit prin credință, fără faptele Legii«, atunci toată lauda se cuvine Aceluia în care credem. »Legea credinței« închide odată pentru totdeauna ușa pentru lauda de sine. Aceasta pare să fie foarte rușinos și umilitor pentru omul care se îndreptățește pe sine, dar este deosebit de prețios pentru păcătosul pierdut care se pocăiește.

Dacă aceasta este singura posibilitate de îndreptățire pregătită de Dumnezeu, atunci rezultă că Dumnezeu nu este numai Dumnezeul iudeilor, și nici că El este *mai mult* Dumnezeu pentru iudei decât este pentru păgâni. Nu, El este Dumnezeul „unic”. El a fost desigur așa deja în Vechiul Testament, chiar dacă, atunci când toate popoarele pământului practicau închinarea la idoli, în Avraam și în urmașii lui Și-a ales un popor care să păstreze pe pământ cunoștința unui singur Dumnezeu adevărat. Acum însă *prin har* Și-a ocupat locul ca Dumnezeu peste toți oamenii, iudei și păgâni, și îndreptățește pe un iudeu circumcis nu pe baza faptelor lui, pe baza Legii, ci numai »*din credință*«, adică pe principiul credinței, și pe un păgân necircumcis, care nu cunoaște Legea, numai »*prin credință*«, adică cu ajutorul credinței. Nu există un alt mijloc de îndreptățire.

În felul acesta a fost anulată orice diferență. Toți oamenii sunt păcătoși pierduți, neputincioși, care pot fi mântuiți numai prin har, prin credința în lucrarea Altuia. »Dumnezeu a închis«, așa cum spune apostolul în capitolul 11, »pe toți (iudei și păgâni) în neascultare (sau: necredință), ca să *aibă milă* de toți« sau să-i grațieze. »O, adâncul bogăției înțelepciunii și cunoștinței lui Dumnezeu« (versetele 32-33)!

Dar, s-ar putea pune întrebarea, nu este slăbită autoritatea Legii prin această învățătură? Nu sunt anulate prin aceasta drepturile ei sfinte? »Nicidecum!«, răspunde apostolul. În loc să se anuleze Legea, noi o *confirmăm* (versetul 31). Legea nu a primit niciodată o confirmare mai clară ca prin cuvântul crucii. Evanghelia nu învață numai că omul este demn de condamnare, ci ea învață și despre necesitatea unei dreptăți valabile înaintea lui Dumnezeu. Desigur, Legea *nu dă* nici o îndreptățire, dar *o cere*. »Credința« le recunoaște pe amândouă, atât starea complet stricată a omului, cât și necesitatea îndreptățirii, și iată, în locul unei îndreptățiri *omenești*, așa cum o cere Legea, el primește cu mulțumire îndreptățirea *lui Dumnezeu* oferită gratuit! Totodată Evanghelia învață că Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi. Deoarece Dumnezeul cel sfânt nu voia nicidecum să slăbească principiul obligației față de Legea dată de El, »a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca să răscumpere pe cei de sub Lege, ca să căpătăm înfierea« (Galateni 4,4-5).

Întrebăm: putea Legea să fie confirmată vreodată mai bine, sau putea autoritatea ei să fie mai desăvârșit constatată?

Capitolul 4

Pe baza a două exemple (Avraam și David) apostolul dovedește că credincioșii Vechiului Testament au fost îndreptățiți pe același principiu ca și noi – prin credință. Învierea lui Hristos este dovada acestei îndreptățiri.

După ce a răspuns la întrebarea, în ce relație este credința cu Legea, Pavel trece la cealaltă întrebare referitoare la credincioșii Vechiului Testament, care au trăit înainte ca Evanghelia despre Isus să fie vestită în toată lumea. În privința aceasta sunt două persoane deosebite, pe care apostolul le poate lua ca referință, pentru că ele erau de o deosebită importanță pentru iudei, una din ele fiind primitorul și purtătorul făgăduințelor lui Dumnezeu, cealaltă fiind reprezentantul împărăției alese de Dumnezeu. Toate așteptările lui Israel erau în legătură cu aceste persoane. Căci Mesia era Fiul lui *David*, Fiul lui *Avraam*! (compară cu Matei 1,1). În ambii bărbați, în mod deosebit în Avraam, vom găsi confirmată argumentarea apostolului. El întreabă mai întâi:

»Deci, ce vom zice că a aflat, prin firea lui, strămoșul nostru Avraam? Dacă Avraam a fost îndreptățit prin fapte, are cu ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu. Căci ce zice Scriptura? „Avraam a crezut pe Dumnezeu și i s-a socotit ca dreptate.”« (versetele 1-3). Avraam a obținut îndreptățirea împreună cu făgăduința »că va fi moștenitor al lumii« (versetul 13) pe principiul credinței. În privința aceasta nu era nicidecum vorba de vreo faptă a lui Avraam. Nu exista nimic prin care el putea să se laude. Totul era darul liber al lui Dumnezeu. Dumnezeu a vorbit, și Avraam a crezut. Dumnezeu a făgăduit în har o binecuvântare, iar Avraam a proslăvit pe Dumnezeu, crezând făgăduința împotriva oricărei nădejdi. Și credința aceasta i-a fost socotită ca dreptate.

Iacov pare să contrazică în capitolul 2 al epistolei lui cele spuse aici, când întreabă: »Avraam, părintele nostru, n-a fost el îndreptățit prin fapte, când a adus pe fiul său jertfă pe altar?« (Iacov 2,21). Dar dacă ne amintim că Iacov scrie la cele două spre zece seminții ale lui Israel, deci la cei mai mulți oameni nemântuiți, care cei drept aveau mărturisirea, dar nu credința din inimă, și de aceea el îi constrângea la o confirmare practică a mărturisirii, să aibă credință, atunci dispăre greutatea înțelegerii. Jertfirea lui Isaac era o *dovadă* a credinței care era deja prezentă. Credința a lucrat împreună la aducerea acestei jertfe și a devenit desăvârșită prin ea, așa cum la Rahab primirea și eliberarea informatorilor a dovedit într-un alt mod existența credinței și mărturia pe care a dat-o față de informatori a confirmat-o. În ambele cazuri nu este vorba de îndreptățirea înaintea lui *Dumnezeu*, ci înaintea *oamenilor*, de dovada vizibilă că mărturisirea cu privire la credință era adevărată. În jertfirea lui Isaac și în protejarea și eliberarea informatorilor (cu tot pericolul vieții lui Rahab legat de această comportare) s-a arătat o credință conștientă și activă. Ambele fapte nu erau *fapte ale Legii* – nici uciderea și nici trădarea nu sunt justificate prin Lege -, și nici *fapte bune* în sensul obișnuit al Cuvântului, ci erau *fapte ale credinței*, prin care credința s-a dovedit a fi adevărată și vie. Căci o credință, care nu are fapte, *este* moartă, este numai o credință cu capul. Aceasta este partea adevărului susținută de Iacov.

Ce concluzie trebuie trasă din istoria lui Avraam? Dacă Avraam ar fi fost îndreptățit prin fapte, atunci ar fi fost prin contribuția *sa*; dar cum ar fi fost aceasta posibil înaintea unui Dumnezeu sfânt, înaintea Căruia nici măcar cerurile nu sunt curate? Nu, Scriptura nu relatează nimic bun despre Avraam, nici o faptă, pe baza căreia Dumnezeu putea să-l îndreptățească. Ce spune ea însă? »Avraam *a crezut* pe Dumnezeu.« Așa stă scris, și așa a fost, și este în deplină concordanță cu Evanghelia. Dumnezeu lucrează și astăzi tot așa. După ce Hristos a murit pentru atei și pentru păcătoși, *oricine crede* este primit prin har de către Dumnezeu. Dumnezeu este acum un Dumnezeu care »îndreptățește pe *păcătos*«, Căruia I se cuvine toată cinstea.

Când un om face o lucrare, atunci el are dreptul la *plată*, mai mică sau mai mare, în funcție de valoarea și mărimea lucrării. El primește o compensație, și anume nu ca un cadou, ci ca ceva pe

care îl merită, ca ceva care i se cuvine. »Plata nu i se socotește ca un har, ci ca datorie« (versetul 4). Dar dacă cineva »*nu face fapte*, ci crede în Cel ce îndreptățește pe păcătos«, și această credință îi este socotită ca îndreptățire, ce dovadă minunată și incontestabilă este aceasta pentru învățătura cu privire la harul liber! Aceasta este exact contrariul îndreptățirii pe baza faptelor Legii. Și așa a lucrat Dumnezeu odinioară cu Avraam și cu toți ceilalți credincioși din vechiul legământ.

Cel care *nu lucrează*, cel care a recunoscut că nu este nimic altceva înaintea lui Dumnezeu, decât numai un păcătos pierdut, murdar, și acum se apropie prin credință de Dumnezeu, ca de Acela care în baza lucrării de ispășire făcută de Hristos poate să curățească pe păcătosul murdar, să îndreptățească pe cel nelegiuit, va fi îndreptățit pe baza credinței sale. Dreptatea lui Dumnezeu, care nu are absolut nimic a face cu faptele omului, va fi partea lui, dăruită numai prin har.

Tot așa vorbește și David, cântărețul împărătesc, cu toate că el era sub Lege, în Psalmul 32, nu despre fericirea celor ce fac faptele Legii – vai!, cât de mult a cunoscut el, că nu există o astfel de fericire -, ci despre »fericirea omului, căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea *fără fapte*«. El numește fericiți pe oamenii pe care Legea trebuia să-i blasteme – păcătoșii, care nu au respectat Legea, dar ale căror fărădelegi au fost iertate prin har de către Dumnezeu, ale căror păcate El voia să le acopere. »Ferice de omul căruia Domnul *nu-i ține în seamă* păcatul!« (versetele 6-8). În continuarea acestui fapt, apostolul întreabă:

»Fericirea aceasta este numai pentru cei circumciși sau și pentru cei necircumciși? Căci zicem că lui Avraam credința „i-a fost socotită ca dreptate”. Dar cum i-a fost socotită? Când era circumcis sau când era necircumcis? Nu când era circumcis, ci când era necircumcis.« (versetele 9-10).

Că nu faptele, ci credința i-a fost socotită lui Avraam ca dreptate era clar odată pentru totdeauna; dar a rămas fără răspuns întrebarea, în mod deosebit pentru urmașii lui Avraam, *când* a avut loc această socotire? Era Avraam atunci circumcis, sau nu era? Nu, abia patru ani mai târziu, când era în al 100-lea an al vieții lui (compară cu Geneza 17), a primit »semnul circumciziei, ca o pecete a dreptății credinței«, pe care o avea deja (versetul 11). De aceea Avraam este potrivit, mai mult decât oricare altul, să fie numit tatăl tuturor aceluia care nu sunt circumciși și cred, »ca dreptatea să le fie socotită și lor.« Totodată el este tată și al circumciziei – să observăm, că apostolul nu spune: al celor circumciși -, aceasta înseamnă, al circumciziei în adevăratul ei sens, ca semn al adevăratei puneri deoparte pentru Dumnezeu, fie cu privire la cei ce vin *din* circumcizie, credincioșii iudei, sau cu privire la cei care ca necircumciși umblă pe urmele credinței, pe care a avut-o Avraam înainte de circumcizia lui (versetul 12). Această punere deoparte pentru Dumnezeu a început pentru Avraam, atunci când Dumnezeu prin circumcizie (simbolul sentinței de moarte cu privire la carne) l-a pus deoparte pentru El din mijlocul răului care îl înconjura. Deci el nu a fost îndreptățit prin acest act, circumcizia nu a fost un mijloc pentru harul care îndreptățește, ci a fost pecetea îndreptățirii care a fost socotită patriarhului nostru cu zeci de ani mai înainte. De aceea credincioșii dintre națiuni, asemenea tatălui lor, au fost circumciși în sens spiritual ca și credincioșii dintre iudei. Nu era nici o deosebire. Avraam era tatăl tuturor.

Cu versetul 13 începe o temă nouă. Avraam era purtătorul făgăduințelor lui Dumnezeu. Stătea cumva făgăduința făcută lui sau seminței lui, »că va fi moștenitor al lumii«, în legătură cu Legea? Era ea dependentă de împlinirea Legii? Imposibil! O făgăduință dată fără condiții exclude de la sine împlinirea unor obligații legale. Nici în capitolul 12 și nici în capitolul 22 al cărții Geneza, unde Dumnezeu confirmă făgăduința dată *seminței* lui Avraam, Dumnezeu nu spune nici un cuvânt despre Lege. N-ar fi fost, așa cum s-a spus, o făgăduință, dacă împlinirea ei ar fi fost făcută dependentă de faptele celui care a primit-o. Nu, Dumnezeu *dă*, și Dumnezeu *împlinește* făgăduința. Moștenirea nu se primește prin Lege, ci »prin dreptatea care vine din credință«. De aceea, dacă cei de pe principiul Legii sunt moștenitori, atunci »credința este făcută zadarnică și făgăduința este anulată« (versetul 14).

»Pentru că Legea lucrează mânia; și unde nu este Lege, nu este nici călcare de Lege« (versetul 15). Întreaga istorie a lui Israel dovedește adevărul serios al acestei fraze. Legea de pe Sinai, oricât era ea de bună și de dreaptă, a trezit în om numai propriul egoism și a pus în lumină dușmănia firească a inimii lui, făcută cunoscut prin încălcarea poruncilor sfinte ale lui Dumnezeu și drept consecință a adus mânia lui Dumnezeu peste om. S-ar putea ca *păcatul* să fie prezent acolo unde nu este Lege, dar acesta nu se descopere sub forma de *încălcare*. Numai când a fost dată o poruncă, aceasta poate fi încălcată, și exact tocmai din acest motiv, așa cum spune Pavel în capitolul 5,20, »Legea a intervenit ca să se înmulțească greșeala (nu: păcatul)«. Cum putea deci moștenirea să fie obținută prin Lege? În afară de aceasta, în timpul lui Avraam nici nu fusese dată Legea. Ceea ce i-a fost dat, repet, a fost o făgăduință *necon condiționată*, care era total independentă de orice faptă omenească și se baza exclusiv pe harul lui Dumnezeu.

»De aceea moștenirea este *prin credință*, ca să fie prin har, și pentru ca făgăduința să fie sigură pentru toată sămânța, nu numai pentru aceea de sub Lege, ci și pentru aceea care are credința lui Avraam, tatăl nostru al *tuturor*«, atât al credincioșilor dintre iudei cât și al credincioșilor dintre păgâni (versetul 16). Aceasta este în concordanță cu cuvintele spuse lui Avraam: »Te-am rânduit să fii tatăl multor popoare« (versetul 17). Harul a trecut cu mult peste granițele lui Israel și în Hristos, în adevărata sămânță a lui Avraam, s-a îndreptat spre toate popoarele pământului. Vedem mereu, că numai credința dă dreptul la moștenire, și anume »înaintea lui Dumnezeu, în care a crezut (Avraam), care înviază morții și care cheamă cele ce nu sunt ca și cum ar fi. Nădăjduind împotriva oricărei nădejdi, el a crezut că va ajunge tatăl multor popoare, după cum i se spusese: „Așa va fi sămânța ta.”« (versetele 17-18).

În aceste cuvinte ne este prezentat un alt adevăr prețios: puterea *învierii*, puterea care dă viață, acolo unde este numai moarte, care lucrează în chip creator, acolo unde este exclusă orice speranță pentru om. Pe această putere se baza Avraam, atunci când trupul său era ca și mort iar pântecul Sarai era deja mort.

Pentru credință totul depinde de această putere și de Dumnezeu, în care este această putere. Și această credință plină de toată admirația era activă în Avraam: »El nu s-a îndoit de făgăduința lui Dumnezeu, prin necredință, ci, întărit prin credință, a dat slavă lui Dumnezeu, deplin încredințat că ce a făgăduit, El poate să și îplinească« (versetele 20-21). Ce exemplu încurajator și înviorător de credință! Pentru ochiul firesc al lui Avraam totul era fără speranță, dar *Dumnezeu* a vorbit, și aceasta era de ajuns pentru el. Avraam *nu s-a îndoit*, ci *a fost întărit* în credință, dând onoare lui Dumnezeu, și *avea toată certitudinea*, că Dumnezeu Își va împlini cuvântul: »Așa va fi sămânța ta«! »De aceea credința aceasta i-a fost socotită ca dreptate« (versetul 22), și »a fost numit *prietenul lui Dumnezeu*« (Iacov 2,23). Dumnezeu îl onorează pe cel ce Îi dă onoare.

Să observăm că aici credința nu este pusă în legătură cu sângele lui Hristos, pe care »Dumnezeu L-a rânduit să fie ispășire«, ca în versetul 25 din capitolul anterior, ci cu Dumnezeu, »Cel ce a înviat dintre cei morți pe Isus, Domnul nostru« (versetul 24). Avraam a crezut *pe Dumnezeu* care înviază morții și cheamă lucrurile care nu sunt, ca și cum ar fi. Prin credință a socotit că Dumnezeu poate să învieze dintre cei morți pe fiul său preaiubit, »și, drept vorbind, ca înviat din morți l-a primit« (Evrei 11,17-19). Credința l-a făcut să socotească în felul următor: »Dacă Dumnezeu cere pe Isaac de la mine, pe care mi l-a dat și în care mi-a confirmat făgăduințele Sale, atunci El trebuie să-l învieze dintre cei morți, și pe cel ce nu este să-l facă să fie. Făgăduința Lui nu se poate anula.» Nu la întâmplare poartă Avraam titlul de »Părintele celor credincioși«.

Avraam cunoștea deci pe Dumnezeul învierii. Și noi Îl cunoaștem și credem în El. Cu deosebirea că Avraam și credincioșii Vechiului Testament cunoșteau pe Dumnezeu ca pe Dumnezeul atotputernic, care a dat făgăduințe, care se vor împlini în mod sigur în timpul lor; noi Îl cunoaștem însă ca pe Dumnezeul care cu putere triumfătoare a intrat pe teritoriul morții și a înviat pe Acela care a fost judecat pentru noi. Avraam credea că Dumnezeu *poate* să învieze morții și *va învia* pe Isaac; noi credem însă că Dumnezeu *a înviat* pe Hristos. Diferența este mare și importantă. Credința este desigur în ambele cazuri aceiași; dar în timp ce într-un caz se bazează pe *un cuvânt dat*, în al doilea caz se bazează pe *o lucrare împlinită*. Sufletul credincios

își găsește astăzi odihna deplină pe baza certitudinii că Hristos, care a fost jertfit odată pentru păcatele și fărădelegile lui, a înviat și acum șede ca Cel Înviat la dreapta lui Dumnezeu. »Știm că Hristos, fiind înviat dintre cei morți, nu mai moare, moartea nu mai are stăpânire asupra Lui« (capitolul 6,9).

Repetăm: credința lui Avraam i-a fost socotită ca dreptate, așa cum stă scris. »Dar nu numai pentru el este scris că i-a fost socotită, ci și pentru noi, cărora de asemenea ne va fi socotită, nouă celor ce credem în Cel ce a înviat dintre cei morți pe Isus, Domnul nostru, care a fost dat pentru greșelile noastre și a înviat pentru îndreptățirea noastră« (versetele 23-25). Deci această socotire a îndreptățirii este nu numai pentru Avraam, ci pentru toți cei care cred. Prin faptul că noi credem în Acela care a pus toată vina păcatului nostru pe Isus și L-a înviat dintre cei morți, după ce El a înfăptuit lucrarea, avem parte de toată amploarea acestei lucrări, pe care învierea și-a pus pecetea. Această lucrare, în toată însemnătatea și mărimea ei, devine a noastră prin credință. Dumnezeu a fost pe deplin glorificat în moartea lui Hristos. Ce trebuia să aibă loc, pentru ca păcătosul să fie mântuit și ca Dumnezeu să fie glorificat cu privire la păcat, a avut loc o dată pentru totdeauna, și ca dovadă pentru aceasta Dumnezeu a înviat pe Isus. Fărădelegile noastre au adus moartea Celui sfânt și drept, învierea Sa este dovada veșnic valabilă că toate aceste fărădelegi au fost anulate pentru totdeauna. Niciodată nu vor mai putea fi socotite celui ce crede.

Cititorul va remarca din nou că aici suntem duși un pas mai departe decât în capitolul 3. Acolo ni s-a spus că *Dumnezeu* este drept și îndreptățește pe cel care crede în Isus. Aici este vorba de *îndreptățirea noastră*. Păcatele noastre au meritat judecata dreaptă a Dumnezeului sfânt, și ele trebuiau să fie judecate coresponsător sfințeniei divine, căci altfel Dumnezeu nu putea să declare pe păcătos liber. Dar, așa cum s-a spus, aici în capitolul 4 nu este vorba de satisfacția îndreptățită a lui Dumnezeu și punerea noastră în siguranță în fața judecății, ci de *îndreptățirea noastră* înaintea Lui. Cu alte cuvinte: prin moartea lui Hristos, pe de o parte, am scăpat de judecată, așa cum prin sângele mielului pascal a fost cruțat Israel odinioară de sabia îngerului nimicitor, și, pe de altă parte, ca urmare a victoriei obținute pentru noi asupra păcatului și morții, am devenit un popor îndreptățit, eliberat, care stă împreună cu Israel pe celălalt țărm al Mării Roșii, și, eliberat de puterea tuturor dușmanilor lui, acum poate să cânte cântarea eliberării.

Aproape că nu este necesar să atragem atenția, că învierea lui Hristos este prezentată aici ca învierea *dintre* cei morți, adică, ca intervenție minunată a lui Dumnezeu, pentru ca pe Acela care L-a glorificat, să-L treacă din ultima consecință a păcatului, din moarte, în dreptate. Că *învierea morților în general* este tot o consecință a învierii lui Hristos ne-o arată 1 Corinteni 15,21, dar nu despre aceasta vorbește Duhul Sfânt aici.

Capitolul 5

Capitolul 5,1-11

Urmările minunate ale îndreptăririi prin credință

Într-o concluzie triumfătoare din cele spuse până acum începe capitolul 5 cu cuvintele: »*Deci, fiindcă am fost îndreptățiți prin credință*«. Nu mai poate exista nici o îndoială, nu se mai poate pune nici o întrebare. Îndreptățirea celui ce crede în Mântuitorul mort și înviat este un fapt încheiat, este o *realitate prezentă*. Cine crede în Isus este îndreptățit. Vina lui a fost plătită și el stă în Cel înviat într-o stare cu totul nouă înaintea lui Dumnezeu. Învierea lui Hristos este dovada cu valabilitate veșnică, că Dumnezeu a primit lucrarea de pe Golgota ca ispășire suficientă pentru păcatele noastre. Este temelia de stâncă pe care se poate odihni Dumnezeu cel drept și pe care El poate îndreptăți pe oricine are credința în Isus.

Aproape că nu este necesar să accentuăm că noi nu am contribuit cu nimic la această îndreptățire, și nici *nu puteam* contribui. Singura noastră parte în toată această chestiune au fost păcatele noastre, care au pricinuit Domnului și Mântuitorului nostru dureri nespuse de mari și părăsirea Lui de către Dumnezeu. Nici măcar *credința* noastră nu poate adăuga ceva lucrării de mântuire a noastră, tot așa cum nici recunoștința noastră cea mai mare, sau dăruirea noastră în lucrare, *după ce* am crezut. Nu, - Dumnezeu să fie lăudat! – lucrarea a fost înfăptuită numai prin Isus Hristos, Domnul nostru. Și nu numai că a fost înfăptuită, ci ea a fost recunoscută de Dumnezeu cel sfânt ca fiind atotsuficientă. Acela, care pe drumul înfăptuirii ei a trebuit să coboare în mormânt, a înviat dintre cei morți și șade acum la dreapta lui Dumnezeu încununat cu cinste și cu slavă. Printr-o singură jertfă a făcut desăvârșiți pentru totdeauna pe cei sfințiți (Evrei 10,14). Dacă nu ar fi așa, atunci niciodată nu ni se va putea ajuta; căci Hristos *nu mai poate* muri încă odată, și noi știm că fără vărsare de sânge nu este iertare de păcate. De aceea: ori lucrarea a fost înfăptuită, ori partea noastră este deznădejdea lipsită de orice speranță.

În primele versete ale capitolului nostru, apostolul trage concluziile din această îndreptățire și prin aceasta creează un tablou al harului lui Dumnezeu și al căilor Lui în har, așa cum niciodată nu s-ar fi putut naște în inima omului. Să studiem detaliile acestuia în călăuzirea Căpeteniei noastre sfinte.

»Deci, fiindcă am fost îndreptățiți prin credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos« (versetul 1). Trei lucruri prețioase ne sunt prezentate aici, care sunt partea tuturor credincioșilor, fără nici o excepție: *am fost* îndreptățiți prin credință, de aceea *avem* pace cu Dumnezeu, și cheia pentru ambele este *Domnul nostru Isus Hristos*. Deoarece cel credincios știe că a fost primit în Hristos, între el și Dumnezeu cel sfânt nu mai stă nimic altceva, decât numai marea lucrare și persoana scumpă a Fiului lui Dumnezeu. Toate celelalte au fost îndepărtate pentru totdeauna. Acuzările unei conștiințe vinovate au amuțit, conștiința însăși a fost curățită, și din păcătosul ostil de odinioară, vrednic de a fi urât, a luat naștere un copil iubit al lui Dumnezeu, care nu mai poate fi învinuit de nici un păcat, căci toate au fost purtate și îndepărtate. Drept consecință domnește o pace permanentă între Dumnezeu și cel credincios. Nici amintirea păcatelor din trecut și nici conștiința prezenței actuale a păcatului în cel credincios, oricât de dureroase ar fi ambele, nu pot să atingă temelia acestei păci. Pacea *a fost* făcută, înfăptuită *pentru totdeauna* prin Domnul nostru Isus Hristos, al cărui sânge este permanent înaintea ochilor lui Dumnezeu. Niciodată nu se va mai putea pune vreo întrebare cu privire la iertarea păcatelor noastre și primirea noastră la Dumnezeu.

Ca să înlăturăm mai dinainte orice neînțelegere, atragem aici atenția la diferența dintre expresiile »*pace cu Dumnezeu*« și »*pacea lui Dumnezeu*«. Prima pace, pacea cu Dumnezeu, este

urmarea sau rezultatul îndreptăririi pe baza lucrării lui Hristos și de aceea este partea comună, care nu se poate pierde, a tuturor credincioșilor adevărați; posesiunea și savurarea celei de-a doua păci, a păcii lui Dumnezeu, depinde de felul în care fiecare credincios în parte se bucură tot timpul în Domnul, nu se îngrijorează de nimic, ci în orice lucru aduce cererile lui la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri cu mulțumiri (vezi Filipeni 4,4-9). Nu trebuie să confundăm starea practică a fiecărui suflet cu lucrarea înfăptuită de Hristos *pentru* noi și care este cu totul *în afara* noastră. Oricât de șovăielnică și nestatornică ar putea să fie prima, și deseori este așa, cea de-a doua este tare și neschimbabilă. Dragostea divină și dreptatea s-au unit, ca să creeze fundamentul pe care noi avem pace cu Dumnezeu. Hristos, »pacea noastră« (Efeseni 2,14), este acum permanent în prezența lui Dumnezeu, El, Cel care a devenit pentru noi »înțelepciune de la Dumnezeu, dreptate, sfințire și răscumpărare« (1 Corinteni 1,30).

Următoarea roadă prețioasă a îndreptăririi este, că noi, prin Domnul nostru Isus Hristos »avem și intrare, prin credință, în harul (sau în această favoare) acesta în care suntem« (versetul 2). Dacă până acum a fost vorba de întrebarea, cum au fost îndepărtat tot ce am înfăptuit noi în starea noastră ostilă împotriva lui Dumnezeu, apostolul vorbește acum despre harul care a făcut pace și care acum este pentru totdeauna în inima lui Dumnezeu pentru noi. Ochiul lui Dumnezeu se odihnește în Hristos cu plăcere față de toți copiii Săi. Ei sunt iubiți, așa cum este iubit Hristos, și prin El au totdeauna libertatea să se apropie prin credință de acest har, în care stau, și să se folosească de el. „Noi savurăm această favoare”, așa cum a spus în mod potrivit un alt scriitor, „în prezența lui Dumnezeu. Nu numai că *Judecătorul* ceresc ne îndreptățește, ci un Tată ceresc ne primește; o față strălucitoare, îndurătoare și plină de dragoste părintească luminează și bucură sufletul nostru și înviorează inima noastră, așa că suntem înaintea Lui cu inima plină de liniște și umblăm pe cărarea Lui. Avem conștiința prețioasă, că stăm sub favoarea lui Dumnezeu. În ceea ce privește păcatele noastre, ele au fost toate înlăturate; în ceea ce privește poziția noastră actuală înaintea lui Dumnezeu, totul este dragoste și favoare, în claritatea strălucitoare a feței Sale; în ceea ce privește viitorul, ne așteaptă slava.”

Cuvinte prețioase, scrise de un slujitor al Domnului înaintat în vârstă, cu puțin timp înaintea încheierii unei vieți lungi și binecuvântate în slujirea Aceluia care i-a iubit sufletul! Ele dovedesc cât de prețios i-a fost accesul la acest har și cum prin credință s-a folosit de el. Involuntar ne aduc aminte de îndemnul din Evrei 13,7: »Aduceți-vă aminte de conducătorii voștri care v-au vestit Cuvântul lui Dumnezeu; și privind îndeaproape sfârșitul viețuirii lor, urmați-le credința.« Același har, care i-a întărit pe ei, aceiași dragoste, pe care ei au savurat-o, au devenit partea noastră, și depinde numai de noi în ce măsură ne vom folosi prin credință de harul »în care stăm«. Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu! – noi nu am venit la muntele Legii, cu focul și întunericul lui, cu cuvintele pe care ascultătorii nu le puteau suporta, ci la Sion, muntele Harului, și la Isus, Mijlocitorul unui legământ nou, care a împlinit toate nevoile noastre și care zilnic stă la dispoziția noastră în toată plinătatea.

Și cel de-al treilea rezultat al îndreptăririi, de care ne ocupăm acum: »ne lăudăm în nădejdea slavei«, este partea sigură, care nu se poate pierde, a tuturor credincioșilor adevărați. Slava lui Dumnezeu este înaintea noastră. Este clar, că dacă ea ar fi dependentă de perseverența și credincioșia noastră niciunul din noi nu ar obține-o. Dar Isus ca »Înainte mergător« al nostru a intrat în slavă și *El* ne va duce și pe noi acolo. Ea ne este asigurată prin El, care a murit pentru noi și a înviat dintre cei morți. Ar putea El să piardă vreodată binecuvântările, pe care le-a obținut în felul acesta? Imposibil. Și tot așa de puțin noi, cei pentru care El le-a obținut. El este Garantul nostru și în această privință. De aceea plini de bucurie putem privi în viitor și ne *lăudăm* în nădejdea sigură a slavei, în timp ce umblăm aici jos în slăbiciune și nedesăvârșire. Același Dumnezeu, care Și-a descoperit dreptatea *Sa* și puterea *Sa* divină în Evanghelie, care ne-a făcut parte de dragostea *Lui* și de harul *Său*, vrea să ne aibă la Hristos și cu Hristos în slava *Sa*.

Putea să fie o purtare de grijă mai mare, decât aceea a valorii lucrării și persoanei Domnului nostru Isus Hristos, cu privire la trecutul, prezentul și viitorul nostru? În ceea ce privește trecutul, nu ne mai neliniștește nimic: avem pace cu Dumnezeu; în ceea ce privește prezentul, stăm sub favoarea lui Dumnezeu-Tatăl, și în ceea ce privește viitorul, slava cerească își aruncă razele pe

drumul nostru. S-ar putea crede că nu mai este nimic de adăugat la cele spuse. Realmente, întreaga stare binecuvântată a unui creștin, drumul său de la început și până la țintă este exprimat aici. Și totuși apostolul continuă: »*Ba mai mult*« (versetul 3), și reia aceleași cuvinte în versetul 11.

»*Ba mai mult, ne lăudăm și în necazuri*«. Noi nu am ajuns încă la ținta călătoriei noastre. Între Egipt și Canaan este pustia. Ea nu face parte din hotărârile lui Dumnezeu, dar noi trebuie să trecem prin ea, ca să ajungem la țintă, și aici este locul unde experimentăm căile de educare a noastră din partea lui Dumnezeu și totodată cunoaștem ce este în inima noastră (compară cu Deuteronom 8,2). În seceta pustiei, unde „nici hrană nici izvor, nu întăresc pe călător“, suntem puși la încercare, ca să se vadă dacă suntem în stare să ne încredem numai în Dumnezeu. Sufletele noastre sunt încercate, dușmanul ne atacă, credința mică și necredința se tulbură, natura își revendică drepturile ei, iar inima sărmană cade deseori în deznădejde. Experiențele pustiei nu sunt necesare pentru mântuirea noastră, dar sunt binecuvântate pentru omul nostru lăuntric. Ele nu ne fac să fim potriviți sau „maturizați“ pentru cer, căci atunci tâlharul muribund nu ar fi putut merge în aceeași zi cu Hristos în Paradis; dar ele ne fac să ne desprindem de lucrurile pământești, ne învață cu privire la dependența noastră totală de Dumnezeu și ne fac să recunoaștem credințioșia Lui. În necazuri experimentăm dragostea și purtarea de grijă a lui Dumnezeu, compasiunea inimii Lui de Tată, într-un fel în care pe alte căi, și în mod deosebit în slavă, nu ar fi posibil. Cerul nu oferă ocazia pentru aceasta.

»*Necazul lucrează răbdare*«. Tocmai ceea ce pe un necredincios îl tulbură și îl descurajează, îl duce chiar la deznădejde, dă naștere în cel credincios la curaj și perseverență. În loc să-i răpească încrederea, necazul îl face să privească cu încredere în sus. Necazul întâlnește în el exact ceea ce perseverența vrea să evite, nimicește voința proprie, crează în inimă »cărări drepte« pentru Dumnezeu, limpezește credința de tot ce nu este adevărat și îl face pe cel credincios apt să se încreadă liniștit în Dumnezeu. Necazul nu are nimic a face cu *mântuirea* noastră. El este destinat pentru a verifica *starea* noastră și să pună în lumină, dacă noi umblăm potrivit cu chemarea și poziția noastră, în care ne-a așezat mântuirea. El face să se vadă în ce măsură natura veche, care mai este în noi, ne mai influențează, ne smerește și ne duce la judecata de sine.

Dacă necazul lucrează »răbdare«, răbdarea aduce »*experiența*«. În suferințe și greutăți recunoaștem, pe de o parte, cine suntem noi, iar pe de altă parte, cine este Dumnezeu în bunătatea și credințioșia Lui pentru noi. Inima fiind desprinsă în felul acesta de lucrurile pământești, ochiul nu mai privește la lucrurile temporale ci se îndreaptă spre lucrurile cerești, nădejdea, care este deja prezentă în inimă, devine mai vie și mai puternică. »*Experiența aduce nădejde*«. În felul acesta rezultate binecuvântate vin unul după altul și în loc să ne lăsăm conduși la nerăbdare și cârtire din cauza greutăților de pe cale, învățăm să ne *lăudăm* în necazuri. Posedăm cheia unor lucruri, care altfel ni s-ar părea enigme ciudate, și ne întărim mâinile în Dumnezeu, care iubește pe copiii Săi cu o dragoste intimă și face ca *totul* să lucreze spre binele lor.

»Însă nădejdea nu dezamăgește, pentru că dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dat« (versetul 5). Prin aceasta ajungem la punctul culminant al învățături pe care apostolul ne-o dă aici. Nădejdea înviorată prin experiența credințioșiei nelipsite a lui Dumnezeu nu dezamăgește, nu se poate dovedi ca fiind înșelătoare, căci între Dumnezeu și noi s-a făcut o legătură care niciodată nu poate fi ruptă: El ne-a dat *Duhul Său*! Noi suntem nu numai înnoiți prin acțiunea acestui Duh, »născuți din apă și din Duh« (Ioan 3,5), ci Duhul Sfânt, care, spus în trecut, este amintit aici pentru prima dată în această epistolă, ne-a fost dat ca pecete a credinței noastre și ca arvună a posesiunii câștigate prin Hristos (2 Corinteni 1,22; Efeseni 1,13-14). Trupurile noastre au devenit *locuințe* ale Duhului Sfânt. Pe această cale, așa cum se exprimă apostolul aici, a fost turnată dragostea lui Dumnezeu în inimile noastre. În alte locuri ni se spune că noi prin Duhul strigăm »*Ava, Tată!*«, că prin El știm că suntem în Hristos și Hristos este în noi, și așa mai departe (Galateni 4,6; Ioan 14,16-20).

Ce realitate minunată: dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre, prin aceea că Duhul Sfânt, a treia Persoană a dumnezeirii, și-a făcut *locuința* în noi! Aceasta nu ni s-a putut

face cunoscut înainte ca lucrarea de mântuire să ni se facă cunoscut în toată plinătatea ei. Această realitate, așa cum am spus, constituie punctul culminant al expunerilor apostolului. În ce măsură fiecare credincios în parte le-a primit prin credință și prin acțiunea Duhului Sfânt savurează dragostea lui Dumnezeu, în ce măsură el umblă în ele, este un alt aspect; dar pentru *toți* credincioșii există această realitate. Drept urmare, nădejdea nu poate să dezamăgească. Dumnezeu nu-și întoarce privirea de la cel neprihănit (compară cu Iov 36,7).

Dar dragostea lui Dumnezeu nu numai a fost turnată în inimile noastre, ca să fie savurată în noi, ci ea a fost descoperită și în afară și dovedită printr-o lucrare înfăptuită cu totul independent de noi, atunci când ne aflăm într-o stare lipsită de putere și coborâre adâncă. »Căci«, așa continuă apostolul, »pe când eram noi încă fără putere, Hristos, la timpul convenit, a murit pentru cei nelegiuți« (versetul 6). Da, numai pe această bază a fost posibil ca dragostea lui Dumnezeu să fie turnată în inimile noastre. Și »la vremea convenită« a avut loc lucrarea, adică, »când a venit împlinirea vremii« (Galateni 4,4) și starea omului s-a arătat în toată disperarea ei. Dar tocmai aceasta ne arată toată curăția și desăvârșirea acestei dragoste. Numai ea putea să se intereseze de aceia în care nu era nimic care să trezească interesul, decât numai vina lor și starea lor stricată. Numai dragostea lui Dumnezeu, care este El Însuși, putea să fie izvorul și motivul pentru care a lăsat pe Fiul Său să moară pentru cei lipsiți de putere și păcătoși.

Creatura nu este în stare să facă așa ceva. Un om *nu poate* iubi în felul acesta, chiar dacă inima lui este aptă de sentimente adânci și puternice. El va cuteza să-și dea viața pentru un om care i-a făcut bine; pentru un om „drept” cu greu va muri cineva. Dreptatea ca atare va câștiga admirația și va fi prețuită, dar niciodată nu va trezi dragostea care are curajul să se jertfească. »Pentru un om drept, cu greu ar muri cineva; dar pentru cel bun, poate că cineva ar avea curajul să moară« (versetul 7). – Dar ce a făcut Dumnezeu?

»Dar Dumnezeu Își arată dragostea Sa față de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoși, Hristos a murit pentru noi« (versetul 8). *Numai Dumnezeu poate iubi așa*. Omul are nevoie de un motiv, care să acționeze din afară asupra lui, dar Dumnezeu nu are nevoie. El este dragoste și nu are nevoie de un impuls din afară. El a iubit lumea, o lume rea și păcătoasă, atât de mult, încât a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Obiectul dragostei Lui erau păcătoșii vrednici de a fi urâți, care erau așa de necurați și lipsiți de orice bunătate, că numai jertfirea Preaiubitului Lui putea să le ajute; dar nici altceva mai puțin decât aceasta nu putea să fie suficient pentru dragostea Lui.

Dumnezeu minunat! Dragostea biruiește pe cei mândri și aroganți, câștigă pe cei săraci și lipsiți de ajutor și încălzește inimile reci și indiferente. Ea dăruiește pace și bucurie inimii copilului și umple cu adorare interiorul bărbatului. Să mărturisești despre ea, să cânti și să spui despre ea, este misiunea cea mai nobilă a creaturii mântuite. Ce sunt rezultatele cele mai mari și mai nobile ale înțelepciunii umane în comparație cu această dragoste? Sunt o ceață rece și întunecoasă lângă căldura și viața dată de razele soarelui! Da, pe când noi eram încă păcătoși, Hristos a murit pentru noi!

Dar dacă așa este, dacă dragostea a lucrat în felul acesta, pe când eram încă păcătoși, cu cât mai mult acum, »fiind îndreptățiți prin sângele Lui, vom fi mântuiți prin El de mânie« (versetul 9). Urmarea este așa de simplă și convingătoare, cum nu se poate mai bine, dar apostolul o adâncește și o extinde, adăugând: »Căci dacă, fiind vrăjmași, am fost împăcați cu Dumnezeu prin moartea Fiului Său, cu mult mai mult, fiind împăcați, vom fi mântuiți prin viața Lui« (versetul 10). Dacă moartea Fiului lui Dumnezeu a adus împăcarea *dușmanilor* cu Dumnezeu și i-a salvat de mânia care va veni peste acest pământ și peste locuitorii lui, nu va mântui cu atât mai mult viața Sa pe cei care au fost împăcați în felul acesta, pe cei numiți de Hristos *prieteni și frați*? Dacă Hristosul *muribund* a adus mântuirea și viața păcătoșilor pierduți, va lăsa oare Hristosul *viu*, așezat la dreapta maiestății lui Dumnezeu, să piară pe drum pe aceia care au fost aduși printr-un preț așa de mare într-o relație nouă și sfântă cu Dumnezeu?

Concluzii mai clare și mai decisive, ca cele trase de Duhul Sfânt aici, nu ne putem imagina. După ce cazul a fost analizat foarte detaliat, cuvintele apostolului înlătură orice îndoială și dau o liniște sfântă sufletelor fricoase și conștiințelor sensibile. Mai întâi este prezentată pe față natura

și starea noastră: eram fără putere, fără Dumnezeu, păcătoși și dușmani, și apoi ni se arată cum dragostea lui Dumnezeu, pe baza dreptății, întâmpină toată această disperare: „Dreptatea a pus capăt judecății mele.” Dragostea în sine nu ne-ar fi putut salva de mânia dreaptă a lui Dumnezeu; ea trebuia să creeze mai întâi baza dreaptă, prin dăruirea singurului Fiu iubit al lui Dumnezeu, pe care putea apoi să lucreze în har cu noi. Și ea a făcut aceasta, lucrarea a fost înfăptuită, Dumnezeu să fie slăvit în veșnicie!

Noi am fost deci aduși în felul acesta la Dumnezeu, am înțeles ce înseamnă mântuirea și îndreptățirea, și ca cei ce au devenit părtași naturii dumnezeiești posedăm conștiința prețioasă că suntem în Dumnezeu și că El locuiește în noi și zilnic, pe drumul în spre slava care ne stă în față, avem parte de bunătatea și credincioșia lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte: *Îl cunoaștem*, și de aceea ne lăudăm nu numai cu ceea ce a făcut sau face pentru noi, cu ceea ce ne-a dat sau ne dă, ci ne lăudăm *cu El Însuși*.

»Și nu numai atât, dar ne și lăudăm în Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos, prin care am primit acum împăcarea« (versetul 11). Nu slava, nu întristările și urmările lor binecuvântate stau acum înaintea duhului apostolului, ci este Dumnezeu Însuși. Un copil înțelept, mulțumitor, vorbește și se bucură nu numai de ce a primit de la Tatăl său, sau speră să primească, ci în mod deosebit este fericit că *are* un astfel de tată iubitor și credincios, care îl însoțește, zilnic îl cunoaște mai bine și îi pătrunde gândurile. Umblarea cu tatăl este o bucurie zilnică, crescândă. El se laudă cu El.

Tot așa și noi ne putem lăuda în Dumnezeu, că El este Dumnezeul nostru și Tatăl nostru. Ce privilegiu inestimabil! Cu cât îl înțelegem și îl trăim mai mult, cu atât mai adâncă este bucuria noastră, cu atât mai intimă devine savurarea harului. Vom savura deja aici jos ceea ce va fi cândva acolo sus bucuria noastră în caracterul ei cel mai înalt. Savurăm pe Dumnezeu Însuși, prin Domnul nostru Isus Hristos, ca Persoana infinită, dar prezentă pentru natura nouă, aptă pentru o astfel de savurare, pentru că Duhul Sfânt locuiește în noi și descoperire sufletului pe Dumnezeu.

Savurăm cu mulțumire *darurile* lui Dumnezeu, dar mai mare și mai sublim decât ele este *Dătătorul* lor. În ele este bucuria noastră cea mai înaltă și cea mai minunată. El este desigur Dumnezeu cel sfânt, dar sfințenia Lui nu ne înfricoșează; dimpotrivă, ne simțim bine în lumina acestei sfințenii. Ea este bucuria noastră.

Dacă întrebăm: cum a avut loc această lucrare mare, cum a devenit imposibilul posibil?, răspunsul este: »prin Domnul nostru Isus Hristos, prin care am primit acum împăcarea.« Ceea ce primul Adam în nevinovăția lui niciodată nu putea să savureze, a devenit acum în ultimul Adam partea acelor care odinioară »erau copii ai mâniei, ca și ceilalți«. Domnul Însuși a zis ucenicilor Săi în noaptea dinaintea suferințelor și morții Sale: »Acum Fiul Omului a fost preamărit și Dumnezeu a fost preamărit în El«. Așa a avut loc, lucrarea a fost înfăptuită, și rezultatele ei sunt pentru veșnicie ale noastre.

Capitolul 5,12-21

Păcatul, adică starea omului „în carne” și eliberarea lui din ea (până la capitolul 8,39). Două familii și două poziții în legătură cu primul și cu al doilea om.

Cu versetul 12, așa cum am amintit în introducere, începe partea a doua a scrisorii. Apostolul nu mai tratează problema *vinei* omului și a *iertării* ei, ci vorbește despre *păcat* ca atare și despre *eliberarea* celui credincios de puterea și stăpânirea păcatului. Oricât de mare și minunată ar fi iertarea, ea nu este totul. Lumina lui Dumnezeu arată conștiinței trezite a omului nu numai multele păcate, care sunt pe drumul lui, ci și *izvorul* din care a curs apa murdară, *pomul* care a purtat fructele rele. Cunoașterea acestora, cu alte cuvinte, descoperirea stricăciunii interioare

nevindecabile, a naturii stării noastre fără speranță, este mult mai îngrozitoare decât trezirea conștiinței cu privire la vină; dar cu atât mai plăcut este mesajul cu privire la ce a făcut Dumnezeu în Hristos, ca să ne scoată din adâncimea acestei stricăciuni. Cu cât înveți mai mult pe drumul experiențelor dureroase ce este *carnea*, cu atât mai mare este bucuria cu privire la rezultatele depline ale lucrării lui Hristos.

Secole la rând, credincioșii au înțeles foarte puțin despre judecata „omului vechi”, care a avut loc la cruce, și mult mai puțin au înțeles noua poziție a credinciosului în Hristos cel înviat. Se credea că trebuie să te mulțumești cu prezența păcatului, oricât ți-ar fi mers de bine sau de rău, fără să ai mai multă speranță și putere asupra lui decât are omul care a ajuns să cunoască sfințenia lui Dumnezeu și care acum se străduiește cu toată sinceritatea, dar desigur zadarnic, să devină un om mai bun. Dumnezeu să fie lăudat, că în harul Său mare a făcut să vină lumina în întuneric!

Să ascultăm cum continuă apostolul învățătura lui: »De aceea, după cum printr-un singur om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, și astfel moartea a trecut asupra tuturor oamenilor, căci toți au păcătuit« (versetul 12). Să observăm mai întâi, că tema începută aici se continuă abia în versetul 18 cu cuvintele: »Astfel, deci, după cum printr-o singură greșeală a venit condamnarea peste toți oamenii, tot așa ...«. Versetele 13-17 constituie o frază intercalată. Prin desconsiderarea acestei situații s-a ajuns la interpretări greșite. Dacă se ține seama de ea, legătura de idei este clară și simplă.

»De aceea.« De ce »*de aceea*«? Instinctiv ești tentat să întrebi: Unde este legătura cu cele spuse anterior? Greșim când interpretăm gândurile apostolului în felul următor: deoarece dragostea lui Dumnezeu s-a dovedit a fi izvorul, și moartea și învierea lui Hristos mijlocul prin care a devenit posibilă împăcarea, cu toate rezultatele ei minunate, »*de aceea*« putem trece la un alt aspect al acestei teme minunate? Și anume, cum prin neascultarea *unui* om (Adam), a căpeteniei căzute a familiei umane, a avut loc atragerea în păcat și moarte a familiei umane, în timp ce *un* Om, al doilea Om (Hristos), prin ascultarea Sa, a devenit capul unei noi familii, ai cărei membrii posedă două naturi, una descendentă din Adam, cealaltă din Hristos.

»De aceea, după cum printr-un singur om ...« În învățătura prezentată în continuare în scrisoare nu mai este vorba de iudei și de păgâni; paguba a avut loc, păcatul a venit în lume, cu mult înainte de a exista poporul Israel și Legea. Chiar dacă prin Lege păcatul »s-a înmulțit«, omul fiind acum un „călcător” al poruncilor bune și sfinte ale lui Dumnezeu, păcatul ca atare era în lume *înainte* de a fi Legea. El a venit în lume prin primul om. De aceea consecințele se extind la toți urmașii lui. »Prin păcat a venit moartea, și moartea a trecut asupra *tuturor* oamenilor (iudei și păgâni)«, ea domnește peste toată omenirea ca împărat al groazei, »căci toți au păcătuit«. Nu s-a rămas la un singur păcat, cel înfăptuit în grădina Eden – *toți* au păcătuit. Și de aceea omul moare, nu numai pentru că descinde dintr-o pereche de oameni căzută, și așa numitul „păcat moștenit” locuiește în el, ci pentru că el însuși s-a făcut vinovat. Fiind născut sub păcat, este *apt* și *înclinat* să păcătuiască, dar el se face *vinovat* în primul rând prin aceea că păcătuiește conștient. Dacă Dumnezeu atribuie în har lucrarea lui Hristos copiilor minori sau oamenilor care nu au posedat niciodată minte, deci stau pe aceeași treaptă cu minorii – căci Fiul Omului a venit *să mântuiască pe cei pierduți*, și *nu este* voia Tatălui nostru din ceruri ca să piară vreunul din acești micuți (Matei 18,11,14) – atunci aceasta este un gând deosebit de mângâietor și ne arată mărimea harului mântuitor al lui Dumnezeu, dar nu schimbă cu nimic realitatea serioasă, că omul este sortit morții, pentru că *a păcătuit*. Chiar dacă căderea lui Adam a fost prima cauză pentru soarta îngrozitoare a omului muritor fără de Dumnezeu, prin aceasta nu este înlăturată nicidecum însemnătatea și amploarea problemei. La păcatul lui Adam se adaugă urmările drepte ale *vinei personale*.

Dar dacă, așa cum mereu ni se arată în Cuvântul lui Dumnezeu, fapta *unui singur* om a adus pe toți urmașii săi, da, întreaga *creație*, sub sentința morții, nu este atunci fără sens, sau în contradicție cu caracterul lui Dumnezeu, când printr-un Om introduce o îndreptățire a vieții, îndreptată către *toți* oamenii? (versetul 18) Dimpotrivă! Dar înainte de a ne ocupa mai

îndeaproape cu tratarea detaliată și interesantă a acestei întrebări făcută de apostol, trebuie să ne ocupăm cu conținutul frazei intermediare (versetele 13-17).

»Căci până la Lege, păcatul era în lume; dar păcatul nu este ținut în seamă când nu este o Lege« (versetul 13). Existența morții era dovada de netăgăduit că păcatul era prezent, căci moartea este plata păcatului. O faptă nu devine păcat prin aceea că ea este interzisă de lege. Legea schimbă ce-i drept caracterul păcatului, făcându-l încălcarea unei anumite porunci. De aceea: »unde nu este lege, nu este nici *călcare de lege*« (capitolul 4 versetul 15). Sau: »păcatul nu este ținut în seamă când nu este o lege«. Dar chiar dacă la început nu a fost Legea, oamenii aveau totuși o conștiință și, chiar dacă neclar, un sentiment de datorie față de Dumnezeu necunoscut. »Până la Lege, *păcatul* era în lume«, și conștiința își ridică vocea acuzatoare, chiar dacă nu se poate spune că oamenii au încălcat o poruncă cunoscută a lui Dumnezeu. De îndată ce vine o lege, lucrurile se schimbă. Legea ține seama de păcat, îl înscrie totodată în cartea sa de acuzare și „greșeala se înmulțește”.

»Păcatul« este o noțiune mult mai generală decât »greșeala«. Nu orice păcat este greșeală, așa cum am văzut. Un păcat poate fi socotit o greșeală abia atunci când printr-o lege se știe că ceea ce faci este rău.

»Totuși«, continuă apostolul, »moartea a domnit de la Adam până la Moise chiar și peste cei ce nu păcătuiseră printr-o încălcare asemănătoare cu a lui Adam, care este o imagine a Celui ce avea să vină« (versetul 14). Cu toate că păcatul nu a fost ținut în seamă până la Moise, dătătorul Legii, moartea a domnit totdeauna, chiar și asupra acelor care nu au păcătuit într-un chip asemănător lui Adam, adică, nu au încălcat o anumită poruncă a lui Dumnezeu. Să observăm diferența: Adam avea o poruncă, și anume, să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului, prin Moise a fost dată Legea, totalitatea poruncilor lui Dumnezeu. Adam a încălcat această singură poruncă, Israel a încălcat toată Legea; amândoi s-au făcut vinovați în chip asemănător. Nu tot așa oamenii din perioada intermediară, dinainte și de după potop. Ei nu au posedat nici o singură poruncă și nici Legea toată, dar ei au păcătuit, și de aceea moartea a domnit de la căderea în păcat și până a venit Legea.

Se pare că apostolul se gândește la un loc din prorocul Osea, atunci când vorbește despre forma păcatului lui Adam. Dumnezeu lasă să se spună acolo poporului Său pământesc, că s-a comportat fără credincioșie și »*Ca Adam*, ei au călcat legământul« (Osea 6,7). Legământul și poruncile date au fost diferite în cele două cazuri, dar principial Adam și Israel au păcătuit în același fel. Altfel a fost, așa cum s-a spus, în perioada de la Adam până la Moise; atunci nu erau păgâni, sau națiuni, și un popor despărțit prin prescripții legale, ci numai o familie omenească mare, și aceasta stătea fără nici o excepție sub păcat și moarte.

Dar ce vrea apostolul să spună, când numește pe Adam »*imagine a Celui ce avea să vină*«? Adam, capul primei creații, a devenit tatăl copiilor lui abia *după* căderea sa în păcat și în felul acesta a transmis consecințele căderii lui asupra tuturor urmașilor lui. Începutul cărții Geneza ne dă cheia pentru înțelegerea întregii istorii a neamului omenesc până în zilele noastre. Greșeala *unuia singur* (Adam) a adus moartea asupra *multora*, adică, peste toți care îi aparțineau, indiferent cât de mult au păcătuit prin încălcarea anumitor porunci sau au păcătuit fără porunci. Tot așa minunatul dar al harului lui Dumnezeu s-a îndreptat printr-un Om (Hristos) spre *mulți*, adică spre toți aceia pe care Dumnezeu I i-a dat și i-a adunat într-o familie, avându-L pe El Cap. Aceasta ne face să înțelegem în ce fel Adam era o imagine a lui Hristos. Primul om și al doilea Om au devenit capetele unor familii, a unor generații, unul al unei creaturi căzute în păcat și moarte, celălalt ca Omul înviat victorios în dreptate și viață.

»Dar cu darul fără plată nu este ca și cu greșeala? Căci dacă prin greșeala unuia singur, cei mulți au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul pe care ni l-a făcut harul acesta într-un *singur* Om, Isus Hristos, s-au dat din belșug celor mulți« (versetul 15). Argumentarea este foarte simplă și concludentă. Dacă este drept, și aceasta nu putea nici un iudeu, da, nici un om, s-o contrazică, că toți urmașii lui Adam trebuiau să suporte consecințele păcatului tatălui lor, atunci este *mult mai* drept ca rezultatele harului lui Dumnezeu descoperit în Hristos să devină partea tuturor celor care Îl primesc prin credință. Ce a devenit Adam (ca imagine a Celui care

avea să vină) pentru urmașii lui în *priviința răului*, a devenit Hristos într-o plinătate copleșitoare în *priviința binelui* pentru toți cei care Îi aparțin. Putea să fie altfel, dacă ținem seama de izvorul din care a venit acest har și de canalul prin care ne-a fost dat? Nu, dacă prin greșeala unuia »cei mulți au murit«, prin Unul, Isus Hristos, »harul lui Dumnezeu s-a dat din belșug celor mulți«.

Să observăm folosirea aici și în versetele care urmează a cuvântului »mulți«. Noi ne-am putea probabil gândi că „toți” ar fi fost mai simplu și mai potrivit. Dar făcând excepție de intenționata punere față în față a *unuia* și *multora*, expresia a fost aleasă ca să elimine de la început orice neînțelegere. În legătură cu Adam, ea include de la sine pe toți oamenii, căci Adam este tatăl tuturor și natura lui a fost transmisă tuturor; în legătură cu Hristos însă, se poate referi numai la toți aceia care au venit la Hristos și astfel în El, Cel înviat, au devenit părtași naturii noi. Cuvântul „toți” ar fi putut oferi în acest caz ocazia unei interpretări cu totul greșite.

În afară de aceasta există o diferență nu numai în ceea ce privește *măsura* celor ce au avut loc, ci și în *felul* în care a avut loc. Dacă până acum au stat înaintea noastră două *partide*, deci două persoane, acum suntem conduși spre *lucruri* sau *acțiuni* pe baza cărora se bazează diferențierile. »Și darul nu este ca prin acel unul care a păcătuit? Căci judecata (sau acțiunea) venită de la unul a adus condamnarea, dar darul harului, venit în urma multor greșeli, a adus îndreptărire« (versetul 16). *O singură* greșală a căpeteniei neamului omenesc a adus condamnarea, în timp ce darul harului lui Dumnezeu a dus pe cei ce cred din *multe* greșeli într-o stare de dreptate.

Justificând mai departe acest gând, apostolul continuă: »Dacă deci, prin greșeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur, cu mult mai mult cei ce primesc plinătatea harului și darul liber al dreptății, vor domni în viață, prin acel unul singur, Isus Hristos« (versetul 17). S-ar putea crede, că potrivit frazei anterioare, fraza următoare ar trebui să sune: „*viața* va domni”. Dar nu, noi citim: »cu mult mai mult *cei ce* primesc plinătatea harului și darul liber al dreptății, vor domni în *viață* ...« Cât de triumfător s-a dovedit puterea harului, biruind toate piedicile! Realmente, ea a depășit „cu mult mai mult” păcatul și urmările lui. Toți cei care cred în Isus, fie ei păcătoși dintre păgâni sau călcători ai Legii, primesc plinătatea darului liber al harului, care nu numai îndepărtează vina și păcatele lor, ci le dă și viață, viață veșnică, prin Unul, Isus Hristos. Păcatul primului om a rupt haina *nevinovăției* și a adus *moartea*; sângele lui Isus Hristos dăruiește celor ce cred haina *dreptății lui Dumnezeu*, îi conduce într-o stare cu totul nouă, mult mai minunată decât aceea în care s-a aflat Adam înainte de cădere, le dă *viața veșnică*, da, în viața aceasta un loc de impunere. Ei nu numai că nu vor putea pierde ce au primit, ci ei vor *domni* în viață prin Isus Hristos.

Vedem mereu că rezultatele harului divin, corespunzătoare naturii și slavei lui Hristos, depășesc cu mult mai mult urmările păcatului, și putem înțelege că apostolul, înaintând mereu, în cele din urmă se exprimă cuprins fiind de o uimire sfântă: »*Deci ce vom zice?*«

Așa cum am remarcat, cu versetul 17 se încheie lungă frază intermediară, și în continuarea învățaturii din versetele 13-17 se reia expunerea de idei întreruptă în versetul 12. »Astfel, deci, după cum printr-o *singură* greșală a venit condamnarea peste toți oamenii, tot așa, printr-o *singură* faptă de dreptate a venit către toți oamenii o îndreptărire a vieții.« Să observăm aici în primul rând cuvântul »toți oamenii«. În ambele cazuri rezultatul celor petrecute se îndreaptă spre *toți* oamenii; niciunul nu este exclus. În acest verset este vorba exclusiv de direcția originală sau ținta uneia sau alteia dintre fapte. Una duce la condamnare, cealaltă la îndreptățirea vieții, fără să mai vorbim de faptul dacă direcția sau ținta se schimbă prin harul lui Dumnezeu sau prin necredința omului, sau cu alte cuvinte, dacă sunt din aceia care prin credință scapă de condamnare, și pe de altă parte, dacă sunt unii care fac zadarnic pentru ei înșiși hotărârea de har a lui Dumnezeu.

După ce ne-a fost prezentată *dimensiunea* celor două *fapte*, ajungem în versetul 19 la *rezultatele* efective ale *poziției* căpeteniilor celor două familii: »Căci după cum, prin neascultarea *unui* singur om (Adam), cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa, prin ascultarea unui singur Om (Hristos), cei mulți vor fi făcuți drepti.« Deoarece după învățăturile clare și precise ale Scripturii nu „toți oamenii” vor fi îndreptățiți prin credință, Duhul Sfânt a trebuit aici să folosească expresia »cei mulți«, adică, în ambele cazuri, mulțimea de oameni care s-a făcut una cu capul

lor. Că în primul caz (Adam) se cuprinde tot neamul de oameni (deci *toți* oamenii, ca în versetul 18), este de la sine înțeles, căci de la natură *toți* se află pe fundamentul tatălui lor, „în starea de *păcătoși*”. În privința aceasta nu este nici o diferență. Mereu se accentuează realitatea serioasă, că toată familia de oameni – *toți*, *cei care sunt ai lui Adam* – sunt în aceeași poziție cu părintele lor: *păcătoși*, *despărțiți* de Dumnezeu, da, ostili față de Dumnezeu și fără nici o dorință să se întoarcă la El. În al doilea caz este de asemenea vorba de mulți, care sunt legați cu „Unul”, adică de *toți* aceia »care sunt *ai lui Hristos*«, care prin credința în El sunt așezați în poziția de »îndreptățiți« - »copiii pe care Dumnezeu I i-a dat«; dar cu toate că printr-o singură faptă de dreptate a venit către *toți* oamenii o îndreptățire a vieții (versetul 18), așa că evanghelistul poate merge în toată lumea și poate vesti întregii creaturi vestea bună despre Fiul lui Dumnezeu, *acțiunea* efectivă și definitivă a lucrării de mântuire se limitează însă numai la *oamenii* care primesc mesajul. Sunt totodată cunoscuții »cei mulți«, care stau sub consecințele lucrării *unei* anumite Persoane: o clasă „*păcătoși*” prin neascultarea lui Adam, ceilalți „*cei îndreptățiți*” prin ascultarea lui Hristos.

După această tratare detaliată a învățăturii cu privire la cele două familii și a căpeteniilor lor, îi mai rămâne apostolului să spună un cuvânt despre un subiect, pe care l-a schițat mereu, *Legea*. Cu ce scop a fost dată de fapt *Legea*? Omul religios s-ar putea gândi, ca să dea naștere la o îndreptățire înaintea lui Dumnezeu, chiar dacă este ea omenească. Nu a promis ea viață, celui ce o ține? Vai, cât de cu totul altul este răspunsul pe care apostolul îl dă aici! El spune: »Dar *Legea* a intervenit« - a venit ca o chestiune paralelă între primul și al doilea om - »*ca să se înmulțească greșeala*« (versetul 20). Într-adevăr, nu putea să fie nici un alt rezultat mai umilitor și mai zdrobitor pentru mândria omenească. Păcatul ca atare era prezent înainte să fie dată *Legea*, dar el trebuia să se descopere prin *Lege* în toată grozăvia lui, adică, ca o revoltă directă împotriva poruncilor sfinte ale lui Dumnezeu și desconsiderare a autorității Lui divine. Ar fi fost imposibil pentru Dumnezeu să dea o *Lege* prin care *păcatul* să se înmulțească foarte mult. Cum ar putea El să fie într-un fel oarecare urzitorul *păcatului*? El putea desigur, să dea un fir călăuzitor pentru umblarea omului, ca prin aceasta să-i arate situația în care se află. *Legea* a intervenit, ca să se înmulțească *greșeala*, sau, așa cum citim în alt loc, ca »*păcatul* să se arate ca *păcat*«, da, ca »*păcatul* să se arate *afară din cale* de *păcătos*« (capitolul 7, versetul 13). *Legea* a adus mai întâi la lumină starea omului căzut, făcând ca voia lui proprie și mândria, împreună cu patimile *păcatului* care locuiesc în el să se trezească și să se desfășoare fără nici un fel de bariere.

»Iar unde s-a înmulțit *păcatul*, acolo *harul* s-a înmulțit și mai mult, pentru ca, după cum *păcatul* a stăpânit prin moarte, tot așa *harul* să stăpânească prin dreptate, dând viața veșnică prin Isus Hristos, Domnul nostru« (versetele 20b-21). Răspuns vrednic de adorare al *harului* lui Dumnezeu la vina și stricăciunea omului! El acționează neîngrădit și serbează triumfurile lui cele mai minunate acolo unde pentru om nu exista nici o speranță și îl aștepta o judecată necruțătoare. Și el le serbează nu în *paguba* dreptății lui Dumnezeu, nu, *harul* domnește prin dreptate, în puterea lucrării înfăptuite de Isus Hristos, dând viața veșnică. Un iudeu credincios Legii putea în cazul cel mai favorabil – dar care niciodată nu a avut loc – să primească viața pe acest pământ ca plată a lucrării lui, dar cel credincios primește astăzi viața veșnică, pentru că Dumnezeu, în baza lucrării Fiului Său preaiubit, îl vede într-o stare cu totul nouă, corespunzătoare hotărârilor Lui veșnice. Dreptatea lui Dumnezeu s-a arătat tocmai prin aceea că ea a dat Fiului Său, care ca Om L-a proslăvit pe Dumnezeu în chip desăvârșit pe pământ, un loc la dreapta Sa, și ea se descopere astăzi prin aceea că ea nu numai îndreptățește de toate păcatele lor pe cei ce cred în Isus, ci și le dă o viață al cărei țel este slava de dincolo.

Așa cum *păcatul* a stăpânit prin *moarte*, tot așa stăpânește astăzi *harul* în *viața* triumfătoare. Va veni ceasul când *dreptatea* va stăpâni, dar atunci va fi vai de aceia care au neglijat timpul *harului*! Dumnezeu este drept și trebuie să țină la dreptatea Sa. Este imposibil să tolereze *păcatul* totdeauna înaintea Lui. Dar cât de îngrozitoare trebuie să fie răsplătirea, când a trecut timpul *harului* mântuitor și aducător de îndreptățire al lui Dumnezeu și judecata Lui atinge pe *toți* care au neglijat mântuirea Sa, sau au disprețuit-o!

De aceea, fericite de *toți* care sub domnia *harului* scapă de mânia care va veni!

Capitolul 6

Eliberarea credinciosului care a murit și a fost îngropat împreună cu Hristos de stăpânirea păcatului și ca rezultat al acestui fapt umblarea »în înnoirea vieții«

Duhul Sfânt călăuzește pe apostol în acest capitol să răspundă la unele obiecții care s-ar putea ridica din partea cărnii (firii) sau a necredinței în urma prezentării harului lui Dumnezeu, și care totodată ne arată adâncimile inimii omenești, dar care conduc în același timp pe apostol să prezinte gânduri minunate.

Prima obiecție este: »Ce vom zice dar? Să păcătuim mereu, ca să se înmulțească harul?« (versetul 1) Cum? Aceasta este concluzia, care s-o tragem din Evanghelia lui Dumnezeu? Să grămădim păcat peste păcat, pentru ca harul să se poată desfășura mai mult în acțiunea de iertare? Răspundem indignați împreună cu apostolul: »*Nicidecum!*« Ce am spune noi despre un fiu, care încalcă mereu, fără nici un respect, poruncile părinților săi și vrea să rănească inimile lor, ca prin aceasta să le ofere ocazia să-l ierte mereu? Ce răutate și împietrire ar dovedi aceasta! Dar întrebarea apostolului dovedește că o astfel de degenerare a inimii omenești este posibilă. Ah, cine poate să cunoască adâncimile acestei inimi, cine poate să-i înțeleagă perfidia!?

Totuși apostolul întemeiază răspunsul la întrebare nu pe baza nelegiuirii evidente al acestui principiu; el ne conduce la punctul de plecare al drumului fiecărui om care se numește creștin, punând întrebarea contrară: »Noi, care am murit față de păcat, cum să mai trăim în păcat?« (versetul 2) Creștinul, care odinioară a trăit în păcat, a găsit în moartea lui Hristos mult mai mult decât numai iertarea păcatelor și fărădelegilor sale. El *a murit împreună cu Hristos*, și prin aceasta a fost scos odată pentru totdeauna din starea lui veche. El »a murit față de păcat« și nu mai stă sub domnia lui. Prin faptul că Hristos a fost făcut păcat la cruce pentru el, s-a terminat pentru totdeauna cu omul cel vechi, care s-a dovedit a fi neschimbabil de rău, și a luat naștere un om nou, o creatură nouă, a fost descoperită o viață cu totul nouă și ea a fost dăruită celui ce crede. Cum să *mai stăruiască* el în păcat, cum *ar mai putea* stăruia în păcat, căci păcatul l-ar fi despărțit pentru totdeauna de Dumnezeu și el a adus pe Domnul și Mântuitorul lui la moarte? Cât de neînțeleasă și câtă batjocură al oricărui sentiment moral ar fi o astfel de comportare!

În afară de aceasta credincioșii din Roma au mărturisit prin botezul lor, că s-au făcut una cu moartea lui Hristos. »Nu știți, că toți câți am fost botezați în Isus Hristos, am fost *botezați în moartea Lui?*« (versetul 3) Botezul, care este la începutul drumului fiecărui credincios, este nu numai mărturia morții lui Hristos *pentru* noi, ci și a morții noastre *împreună cu El*. Prin faptul că cel care se botează se cufundă în apă, el dispare (simbolic) în natura lui veche, este îngropat în același timp, ca să iasă din apă ca om nou. »Noi deci, prin botezul în moartea Lui, *am fost îngropați împreună cu El*, pentru ca, după cum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, tot așa și noi trăim o viață nouă« (versetul 4). Creștinul nu a fost adus în legătură cu un Hristos *viu*, care trăiește pe pământ – o astfel de legătură era imposibilă, din cauza stării lui lipsită de speranță (compară cu Ioan 12,24) -, și el nici nu-și pune încrederea, ca iudeul, într-un Mesia, care va veni și care va *domni* pe pământ; dimpotrivă, prin botez el mărturisește odată *cu moartea lui Hristos și moartea sa, sfârșitul* stării lui lipsite de speranță în carne, ca de acum încolo, așa cum Hristos nu a rămas în mormânt, ci a înviat *dintre* cei morți, prin slava Tatălui, să trăiască împreună cu El, Omul înviat, în viața nouă.

Iarăși trebuie să spunem: învățătura apostolului este simplă și cu putere de convingere irezistibilă, și totuși, câte lucruri greșite nu au fost învățate de-a lungul secolelor în legătură cu botezul! Cât de importantă este această lucrare și cât de serioase sunt urmările pentru toți cei care se lasă învățați în simplitate de Cuvântul lui Dumnezeu! Creștinul nu este chemat să moară *treptat* față de păcat și apoi să crească *încetul cu încetul* în starea nouă de sfințenie; nu, *punctul*

de plecare al drumului și vieții lui este faptul că el a murit cu Hristos și acum se găsește în El, cel Înviat, într-o poziție nouă înaintea lui Dumnezeu. Și această realitate este mărturisită prin botez. Hristos mort este sfârșitul relațiilor vechi; omul vechi a fost pentru totdeauna judecat, și Hristos viu este acum viața și neprihănirea înaintea lui Dumnezeu.

În mod absolut normal și pe deplin legitim rezultă din aceasta trăirea (umblarea) în viața nouă. Apostolul nu spune ca noi să umblăm, sau că trebuie să umblăm în viața nouă, cu alte cuvinte, el nu ne așează sub o poruncă, ci accentuează numai starea de lucruri cu totul nouă: »pentru ca noi să trăim (umblăm) în viața nouă«. Că în această umblare există o creștere, un progres practic, corespunzător credincioșiei fiecăruia în parte, nu necesită nicio accentuare. Dar nu despre această parte a adevărului se vorbește aici. Alte locuri din Scriptură ne învață detaliat în privința aceasta.

Expresia »prin slava Tatălui« necesită o scurtă explicație. Ea nu înseamnă simplu, că Dumnezeu S-a glorificat în învierea lui Isus. Este Tatăl, care este prezentat aici lucrând pentru Fiul. Tatăl era, spus cu cea mai mare venerație, dator față de slava Sa, să învieze pe Fiul Său – care L-a glorificat în toate -, după ce a înfăptuit toată lucrarea. Toate hotărârile inimii Tatălui au stat și stau în legătură cu această lucrare, și în felul acesta tot ce este în El a condus totodată la glorificarea Fiului Său.

Să observăm că epistola către Romani nu privește învierea credinciosului împreună cu Hristos ca un fapt încheiat, ci trage numai concluziile din moartea lui împreună cu Hristos: »Într-adevăr, dacă ne-am făcut una cu El, printr-o moarte asemănătoare cu a Lui, vom fi una cu El și printr-o înviere asemănătoare cu a Lui« (versetul 5). Explicația se găsește în faptul că Duhul Sfânt privește pe credincioși ca oameni trăind încă pe pământ, și nu, ca de exemplu în epistola către Efeseni, așezați în Hristos în locurile cerești. Aici se tratează numai prima parte a adevărului prețios cu privire la unirea noastră cu Hristos în moartea și în învierea Sa, partea a doua urmează. Dacă avem parte de moartea lui Hristos, atunci și viața care a rezultat din ea trebuie să fie partea noastră. Vechiul nostru eu este mort, eul nostru nou este Hristos. De aceea este legitim pentru noi să trăim în viața nouă; ca îngropați împreună cu Hristos prin botez, se cuvine să nu mai trăim pentru noi înșine, ci pentru Dumnezeu, căci »știm² bine că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, pentru ca trupul păcatului – întreaga noastră stare de odinioară - să fie dezbrăcat de puterea lui, în așa fel ca să nu mai fim robi ai păcatului« (versetul 6).

Omul firesc slujește păcatului, aceasta este natura lui, felul lui; caracterul omului credincios este de a nu sluji păcatului. »Căci cine a murit, de drept, este izbăvit de păcat« (versetul 7). Pentru un om mort nu se mai pune problema de a păcătui, el este mort! Aceasta este învățătura deosebit de importantă pe care Duhul Sfânt o dă aici celor credincioși, o învățătură - și aceasta este așa de puțin înțeleasă – care trebuie primită prin credință, tot așa cum trebuie primit adevărul despre mântuire. Este vorba despre un fapt, care a avut loc în afara noastră, despre o eliberare confirmată de Dumnezeu celui credincios, tot așa cum îi este confirmată iertarea păcatelor sale. Experiențele noastre practice par să contrazică permanent această învățătură, dar ea este în concordanță cu înțelepciunea și sfințenia lui Dumnezeu tot așa cum ea oferă sclavilor de odinioară ai păcatului harul de a face de acum înainte voia lui Dumnezeu.

În versetul 8 se prezintă consecințele pentru viitor ale celor tratate până aici. Și trupurile noastre vor avea parte de învierea dintre cei morți. »Acum, dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și trăi împreună cu El, întrucât știm că Hristosul înviat din morți, nu mai moare: moartea nu mai are nici o stăpânire asupra Lui.« Prin faptul că pe baza convingerilor noastre lăuntrice ale sufletului știm (vezi adnotarea cu privire la „a ști“) că Hristos, înviat o dată dintre cei morți, a ieșit pentru totdeauna de sub puterea morții, a biruit-o, avem deplina certitudine a credinței că și noi vom trăi împreună cu El. Această viață de înviere, care se arată deja acum printr-o umblare nouă, asemănătoare cu umblarea lui Hristos – chiar dacă în chip nedesăvârșit, se

² Cuvântul grecesc pentru »a ști« este un altul decât cel folosit în versetul 9. În timp ce acolo se bazează pe o cunoaștere întemeiată pe o recunoaștere interioară, aici este numai o cunoaștere bazată pe învățătură, cunoașterea unui fapt petrecut în afara noastră.

va *desăvârși* în slavă, când cu »trupul, sufletul și duhul fără vină« vom sta înaintea lui Dumnezeu.

Pentru un moment se părea că moartea are sub stăpânirea ei pe Domnul și Mântuitorul nostru. Dacă Dumnezeu trebuia glorificat, păcatul judecat, puterea Satanei distrusă și eliberarea noastră să devină realitate, atunci El a trebuit să coboare în moarte și mormânt. »Fiindcă prin moartea de care a murit, El a murit pentru păcat, odată pentru totdeauna; iar prin viața pe care o trăiește, trăiește pentru Dumnezeu« (versetul 10). Dacă pentru un timp scurt părea că Satana a triumfat, victoria este odată pentru totdeauna de partea Domnului nostru. Înviat din morți, Hristos nu mai moare, moartea nu mai are nici o putere asupra Lui, iar noi strângem roadele victoriei Lui.

Vai, cât de mult L-a costat această victorie! Cât de înfiorător este gândul, că Cel ce era absolut (desăvârșit) fără păcat și sfânt, prin faptul că a luat asupra Lui starea noastră și a pășit în totul în locul nostru, a trebuit să fie *făcut păcat*! Nu că El personal ar fi putut deveni altceva decât a fost; dar prin faptul că El de bună voie S-a făcut prin har responsabil pentru noi, a trebuit să fie tratat de Judecătorul divin ca și cum El Însuși ar fi fost în starea în care ne găsim noi de la natură, ca *păcat*. Acesta era lucrul îngrozitor care stătea înaintea sufletului Său sfânt în grădina Ghetsimani: El a trebuit să moară ca Locțiitor al nostru pentru păcat, să guste moartea în toată grozăvia ei, ca plată pentru păcat.

Dumnezeu să fie glorificat, marea lucrare a fost înfăptuită! Cel care a fost odată părăsit de Dumnezeu, din cauza noastră, domnește acum încununat cu slavă la dreapta lui Dumnezeu. »Prin viața pe care o trăiește, trăiește pentru Dumnezeu«, și noi putem spune plini de bucurie, că avem parte împreună cu El de această viață. Pe această bază poate apostolul să ne spună: »Tot așa și voi, *socotiți-vă morți față de păcat, și vii pentru Dumnezeu, în Isus Hristos, Domnul nostru*« (versetul 11). Am face, dacă am voie să mă exprim așa, o mare nedreptate morții și învierii Domnului nostru dacă nu ne-am socoti în El morți față de păcat și vii pentru Dumnezeu. Noi nu suntem numai *îndreptățiți*, ci suntem și *chemați* să facem aceasta și să umblăm cu credincioșie în înfăptuirea acestui adevăr. Ah, dacă copiii lui Dumnezeu ar înțelege prin credință mai mult acest adevăr și puterea lui eliberatoare în viață și umblare! Cât de mult ar fi Dumnezeu glorificat, Fiul Său onorat și inima proprie ar fi umplută cu mulțumire și bucurie! Cine a înțeles cu adevărat acest adevăr și umblă în el, este un creștin *eliberat*, fericit, care va primi cu bucurie îndemnurile care urmează ale apostolului și își va găsi satisfacția în ele, le va face să devină realitate în toată gândirea și lucrarea sa.

»Deci, păcatul să nu mai domnească în trupul vostru muritor, și nu mai ascultați de poftele lui. Să nu mai dați în stăpânirea păcatului mădularele voastre, ca niște unelte ale nelegiuirii; ci dați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu, ca vii, din morți cum erați; și dați lui Dumnezeu mădularele voastre, ca pe niște unelte ale neprihănirii« (versetele 12-13).

Să accentuăm încă o dată, că un creștin *nu trebuie* să mai moară față de păcat, ci el *a murit* față de păcat, atunci când a fost crucificat împreună cu Hristos. El nu este eliberat de păcatele izolate sau de înclinațiile spre rău, ci *întreg* omul vechi a fost înlăturat, a fost judecat pe cruce. Să observăm totodată, că a muri împreună cu Hristos nu are ca urmare un fel de *înlăturare* din noi a naturii vechi, a omului vechi. Păcatul este și rămâne în noi, atâta timp cât vom fi în trupul acesta. »Comoara aceasta o purtăm în niște vase de lut, pentru ca această putere nemaipomenită să fie *de la Dumnezeu* și nu de la noi« (2 Corinteni 4,7). Dacă ar fi altfel, atunci nu ni s-ar spune: »*socotiți-vă morți față de păcat*«, sau, »*păcatul să nu mai domnească* în trupul vostru muritor«. Dar cu toate că păcatul este în noi, noi nu mai suntem sub stăpânirea lui, puterea lui a fost distrusă. Un credincios *poate* să păcătuiască, dar el nu este *obligat* să păcătuiască; el nu este constrâns să aibă nici măcar *un singur* gând rău. El *va păcătui*, dacă nu este vigilent; dar dacă viața nouă și puterea Duhului Sfânt lucrează în el, atunci el nu va mai trebui să slujească sub nici o formă naturii vechi, nici măcar, așa cum am spus, prin gândire.

Ce eliberare! Dar să ne amintim încă o dată, că aceasta se poate înțelege numai *prin credință* și se poate realiza numai printr-o *teamă sfântă*. Dar, cât este de bine: același om, care odinioară ura lumina, acum iubește lumina! Eliberat de stăpânul lui cel vechi, cel credincios este nu numai apt, ci este și liber să se dedice unui Stăpân nou. Și pe cine va alege el, cui se va dedica? El spune:

„Îmi este *destul* timpul trecut, când am făcut voia cărnii (firii)“ (compară cu 1 Petru 4,3). În locul Satanei a venit *Dumnezeu*, în locul păcatului a venit *neprihănirea*. Odinioară un sclav al lui Satana, un slujitor de bună voie al plăcerilor trupului lui muritor, el poate acum *să se dea* lui Dumnezeu, ca unul care a fost înviat dintre cei morți, și *mădularele* lui: ochii, urechile, limba, mâna, picioarele, etc., pe care le-a folosit odinioară ca unelte ale nelegiurii, poate acum să le pună cu bucurie în mâna lui Dumnezeu ca unelte ale neprihănirii. Ce schimbare minunată! Noi înțelegem desigur, că așa cum numai puterea harului l-a condus la aceasta, tot așa numai harul ne poate face să rămânem practic în noua poziție și să creștem în ea. Dar acest har este prezent pentru noi, și noi avem dreptul să luăm zilnic, în fiecare oră, din plinătatea lui.

Să observăm că aici (ca și în multe altele îndemnuri asemănătoare) forma de timp a verbului în limba greacă »dați-vă« la persoana a doua nu este o acțiune prezentă, obișnuită, ci una care a avut loc, dar care prin efectul ei arată o realitate permanentă. Aceasta vrea să spună: nu este vorba, așa cum în general se crede, de o îmbunătățire treptată, progresivă, sau de o perfecționare a naturii omenești, ci de faptul că noi ne-am dat odată, dar în sensul pentru totdeauna, lui Dumnezeu ca vii dintre cei morți, și am dat mădularele noastre lui Dumnezeu ca unelte ale neprihănirii. Cu alte cuvinte: acest fapt este terenul pe care am fost aduși noi în Hristos și pe care noi trebuie să-l ocupăm și să-l păstrăm permanent prin credință. »Căci«, continuă apostolul să spună, »păcatul nu va mai stăpâni asupra voastră, pentru că nu mai sunteți sub Lege, ci sub har« (versetul 14). Mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu pentru acest cuvânt, în mod deosebit la sfârșitul unei secțiuni, care atenționează așa de sever cu privire la abuzul față de bunătatea lui Dumnezeu și față de libertatea creștină!

Pentru gândirea și simțirea noastră omenească ar fi mult mai potrivit dacă apostolul ar vorbi în acest loc despre severitatea mare a poruncilor sfinte ale lui Dumnezeu. Dar nu, așa cum numai *harul* mântuiește, tot așa numai *harul* dă putere pentru o umblare demnă de Dumnezeu. Legea nu dă nici viață, nici putere. În 1 Corinteni 15,56 ea este numită chiar »puterea păcatului«, căci, așa după cum este cunoscut, tocmai prin interdicțiile ei trezește poftă și patimi în carne. Dacă am fi puși sub Lege, atunci păcatul își va exercita stăpânirea lui asupra noastră, ca și mai înainte; dar, Dumnezeu fie lăudat!, noi suntem sub har. De aceea ni se poate striga: »Păcatul *să nu mai stăpânească* în trupul vostru muritor«, și cuvântul minunat de mângâiere: »păcatul *nu va mai stăpâni* asupra voastră«. Același har, care ne-a eliberat de păcat, ne dă putere să nu mai slujim plăcerilor cărnii, ci pe viitor să umblăm în viața nouă. Creștinul este liber să se dedice lui Dumnezeu și să-I slujească. Aceasta este învățătura simplă și prețioasă a Cuvântului din acest loc, dar care din păcate este puțin înțeleasă și puțin prețuită.

Dar se obiectează: »Ce urmează de aici? Să păcătuim pentru că nu mai suntem sub Lege, ci sub har?« (versetul 15) Apostolul răspunde cu un hotărât »Nicidecum!« Apoi contrazice obiecția nu așa cum a făcut-o la prima întrebare din versetul 1, referindu-se la moartea noastră împreună cu Hristos, ci prin aceea, că el arată cât de rea și de josnică este o astfel de gândire și de comportare. »Nu știți că, dacă vă dați robi cuiva, ca să-l ascultați, sunteți robii aceluia de care ascultați, fie că este vorba de păcat, care duce la moarte, fie că este vorba de ascultare, care duce la neprihănire?« (versetul 16). Pentru creștin există numai un hotărât Da! sau Nu!. Pentru el nu există niciun compromis, niciun drum de mijloc. Odinioară un sclav al păcatului, el este acum chemat să stea în libertatea la care l-a chemat Hristos, urmând exemplul pe care i l-a dat Domnul său. O inimă mulțumitoare primește aceasta cu bucurie, dragostea nu își dorește nimic altceva. Eliberat din sclavia păcatului, care ducea la moarte, creștinul se numește acum cu toată plăcerea un sclav al lui Isus Hristos, sau, așa cum se exprimă apostolul aici, »al ascultării, care duce la neprihănire«. Ce viață, ce roade ale acestei vieți! Este exact ce vedem în chip desăvârșit la Domnul nostru preaiubit, singurul și adevăratul Slujitor desăvârșit. Oricât de nedesăvârșite ar rămâne toate la noi, ascultăm, urmând exemplul Lui, pentru ca astfel să ia naștere neprihănirea practică, umblarea după voia lui Dumnezeu.

De aceea ne unim cu bucurie în strigătul: »Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, pentru că, după ce *ați fost* robi ai păcatului, ați ascultat acum *din inimă* de dreptarul învățaturii, pe care ați primit-o« (versetul 17). În noua noastră poziție nu depindem de noi. Ca și creaturi, niciodată nu

putem să fim independenți, să ne fim suficienți; avem nevoie de un lucru după care să ne ghidăm, de un model, pe care să-l urmăm. Acest lucru, acest model este Hristos, așa cum Dumnezeu S-a descoperit în El, împreună cu tot ce ne-a fost dat în El. Duhul Sfânt, prin care am fost născuți din nou cu ajutorul Cuvântului, este totdeauna preocupat să ne prezinte pe Hristos, lăsându-ne totodată să savurăm lucrurile, pe care El ni le-a făcut cunoscut prin Cuvânt. Privind în felul acesta pe Hristos și având dorința în inimă să ascultăm de dreptarul învățaturii creștine, careia ne-am predat, duhul și felul nostru de gândire, omul întreg, se va schimba și transforma după modelul care ne-a fost dat în Cuvânt.

»Și prin chiar faptul că ați fost izbăviți de sub păcat, v-ați făcut robi ai neprihănirii. Vorbesc omenește, din pricina neputinței firii voastre pământești« (versetele 18-19a). Domnul spune: »Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni.« Tot așa este și în acest caz. Fiind eliberați de primul stăpân, am intrat cu al doilea într-o relație care niciodată nu va dispărea. Ceea ce nu a putut să facă Legea, așa cum s-a spus accentuat de multe ori, face harul, făcând ca în viața practică a unui creștin să ia naștere ceea ce se vede în chip desăvârșit în Hristos. Cu toate că creștinul este pe deplin liber, el este de bună voie un rob al lui Hristos, un om dedicat cu trup și suflet neprihănirii. În loc să facă abuz de libertatea în care a fost adus, el o folosește ca să facă exact (și chiar mai mult) ceea ce Legea nu a putut să facă prin amenințările și făgăduințele ei.

Dacă odinioară și-a dat mădulele în sclavia necurăției și fărădelegii, ca să săvârșească fărădelegea, acum el le dă robiei neprihănirii, ca să ajungă la sfințire (versetul 19b). Apostolul vorbește omenește, sau în felul oamenilor, când se exprimă așa, din cauza slăbiciunii stării și înțelegerii spirituale a romanilor. Ar fi putut ei să tragă concluzii false din învățăturile lui, când el i-a atenționat așa de insistent cu privire la obligațiile lor sfinte și nestrămutate referitoare la o umblare sfântă? Ei erau liberi, și totuși legați, eliberați de păcat, dar nu ca acum să facă ce vor ei, ci cu teamă și supunere sfântă să slujească neprihănirii. În ambele situații există o țintă, o creștere. Ținta uneia era creșterea permanentă a fărădelegii, despărțirea de Dumnezeu în mândrie și egoism; ținta celeilalte este sfințenia crescândă, punerea deoparte pentru Dumnezeu în smerenie și ascultare. Omul firesc iubește răul și urăște lumina, omul spiritual urăște răul și iubește lumina.

»Căci, atunci când erați sclavi ai păcatului, erați slobozi față de neprihănire. Și ce roade aduceați atunci? Roade, de care acum vă este rușine: pentru că sfârșitul acestor lucruri este moartea« (versetele 20-21). Sclavia, în care se aflau odinioară cei credincioși, excludea total orice lucrare a neprihănirii, da, orice legătură cu neprihănirea. Și ce roade au avut ei atunci din faptele lor? Ce le-au adus faptele pe care le făceau? Nimic altceva decât rușine și necaz. Și sfârșitul acestora era *moartea!*

Este adevărat, dacă există motive pentru o umblare în sfințenie, atunci ele sunt prezentate aici cu putere și înțelepciune de admirat. Puteau credincioșii din Roma să nu ia seama la ele? Voiau ei, după ce harul i-a eliberat cu un preț așa de mare din starea de odinioară, să se reîntoarcă la viața veche cu înfățișările ei rușinoase și cu sfârșitul îngrozitor, să se dedea iarăși stăpânirii păcatului? Imposibil! Nu, odată »izbăviți de păcat și deveniți robi ai lui Dumnezeu« au acum »ca rod sfințirea, iar ca sfârșit, *viața veșnică*« (versetul 22).

»V-ați făcut robi ai lui Dumnezeu«, prin aceasta apostolul ajunge la punctul culminant al expunerii sale în acest loc. Noi am fost aduși nu numai să iubim neprihănirea și să o căutăm, ci am fost aduși în cea mai apropiată relație cu Dumnezeu Însuși. Lui avem dreptul și trebuie să-I dăm în totalitate forțele trupului și sufletului nostru. Nouă nu ne-a fost dată o serie de porunci, pe care să le avem fir călăuzitor în lucrarea noastră, nu, noi suntem supuși Lui direct, așa cum S-a descoperit El în tot Cuvântul Său, Lui, a cărui voie plăcută învățăm prin Duhul Său tot mai mult s-o cunoaștem și s-o facem prin har. În felul acesta domeniul, în care putem să arătăm ascultarea noastră, este fără bariere și fără limite, și prin faptul că umblăm în el, avem »ca rod sfințirea, iar ca sfârșit, *viața veșnică*«.

Ce schimbare fericită! Odinioară ne caracterizau *lucrurile* întunecate ale cărnii (firii), astăzi avem dreptul să aducem *rodul* Duhului, lucruri cu totul plăcute, împotriva cărora nu este nici o lege. (Citește Galateni 5,19-23) Mai înainte nu aveam *nici un* rod, numai gânduri rele, cuvinte și

lucrări rele, acum avem rod spre slava lui Dumnezeu și spre creșterea în sfințire. Ca unii care suntem născuți din Dumnezeu, în ceea ce privește poziția noastră, suntem sfințiți prin jertfa lui Isus Hristos, prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin Duhul Sfânt care locuiește în noi. De aceea noi putem fi numiți »sfinți și preaiubiți«. Dar noi avem nevoie de *sfințirea* practică. Ea are loc prin aceea, că noi lăsăm ca inimile noastre să fie umplute de El, Cel care umple toată inima Tatălui, deoarece El a făcut totdeauna ce este plăcut lui Dumnezeu, chiar și în moartea pe cruce.

»Robi ai lui Dumnezeu«! Ah, dacă am învăța să înțelegem tot mai bine Cuvântul și să-L practicăm, ca în felul acesta roada să crească și ca noi, în drumul nostru spre slavă, să fim tot mai mult transformați în Chipul Aceluia care a umblat odinioară aici jos pe pământ și a glorificat pe Tatăl, și pe care noi Îl vedem acum cu fața descoperită sus în slava Sa! (2 Corinteni 3,18).

»Iar ca sfârșit, viața veșnică.« Ținta prețioasă a unei cărări așa de binecuvântate, cununa, care ne așteaptă, este această slavă însăși. În curând și trupul nostru, »vasul pământesc«, va fi transformat asemenea trupului *Său* de slavă și după aceea noi vom purta complet, din veșnicie în veșnicie, chipul Aceluia care ne-a iubit și a dobândit pentru noi viața veșnică. (cap. 8,29)

»Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru« (versetul 23). Prin aceasta apostolul încheie expunerile sale de idei minunate. Cu *un* cuvânt el pune încă odată înaintea privirii noastre rezultatele cu privire la om și cu privire la Dumnezeu. *Noi am meritat* moartea, ca *plată* tristă pentru o lucrare tristă; *harul ne-a dăruit* viața veșnică, *darul* nemeritat al lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru. Noi o avem deja astăzi »în Fiul«. În El era viața, și viața era lumina oamenilor, și cine are pe Fiul, *are* viața. Altfel am fi fost complet inapți de a avea părtășie cu Dumnezeu. Dar viața veșnică înseamnă în hotărârile lui Dumnezeu mai mult decât atât. Este asemănarea desăvârșită cu Fiul Omului proslăvit în cer. Această viață va fi descoperită în curând pe deplin acolo în slavă.

Deci aceasta ne așteaptă! »*Darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru.*«

Capitolul 7

Ce spune Legea la toate acestea?

Capitolul 7,1-11

Credinciosul a murit față de Lege, care i-a pricinuit moartea, și acum aparține unui Altuia

După ce în capitolele anterioare apostolul a tratat cele două mari întrebări referitoare la îndreptățire și la eliberare, și a prezentat efectele morții și învierii lui Isus cu privire la cele două întrebări, ajunge acum la o altă temă deosebit de importantă. Dumnezeu a dat oamenilor odinioară poruncile Sale. Ele erau de nestrămutat și își aveau aplicarea lor – vorbesc acum numai de legea morală și nu de legea ceremonială – la toți oamenii, fără nici o excepție. Dacă inițial au fost adresate numai poporului Israel, ele conțineau totuși cerințele îndreptățite ale lui Dumnezeu adresate creaturii Sale, omului în starea sa naturală. Orice om, care ajungea să le cunoască, era obligat să asculte de ele, și ele sunt valabile și astăzi pentru om *în toată autoritatea lor* (compară cu 1 Timotei 1,8-9). Dumnezeul sfânt nu poate să atenueze, să limiteze drepturile Sale.

Dar apostolul a spus puțin mai înainte, că cei credincioși nu mai sunt »*sub Lege*, ci sub har«. Cum se explica această contradicție aparentă? Că ei nu au devenit »fără de Lege«, adică, că nu aveau voie să facă propria voie, să urmeze după plăcerile și poftelile lor, a dovedit-o foarte clar. Cum au fost ei eliberați de sub blestemul Legii, cum au scăpat de autoritatea ei? Răspunsul este scurt și simplu. Este așa cum este prezentat în capitolul 5 și 6: prin *moarte*.

»Nu știți, fraților, - căci vorbesc unor oameni care cunosc Legea – că Legea are stăpânire asupra omului câtă vreme trăiește el?« (versetul 1). Când un om condamnat la moarte este executat, după aceea el nu mai are nimic a face cu legea care l-a condamnat la moarte; cerințele legii au fost satisfăcute, dreptul ei a fost împlinit. Ce ar mai putea face legea cu un om mort? Tot așa și cel credincios a murit, și anume *în și împreună* cu Acela care a fost făcut păcat pentru el la cruce și a purtat pentru el blestemul pentru încălcarea Legii. Deci el este *mort, a murit* față de Lege, și în locul Legii a venit Hristos. În El, Cel Înviat, cel mort posedă o viață nouă, în care el, prin credință, are dreptul să țină sub judecată firea (carnea) înclinată mereu spre a păcătui, și să se considere pe sine mort față de păcat.

Înainte de a merge mai departe, trebuie să ne preocupăm pe scurt cu cuvântul „Lege“. Îl întâlnim în capitolul nostru sub diverse forme. În versetu 2, de exemplu, citim despre »*legea bărbatului*«, sau legea căsniciei, în versetele 21 și 23 despre »*o altă lege*«, despre »*legea păcatului*«, care în cel născut din nou se luptă împotriva »*legii primite de minte*«. Apostolul spune în versetul 1: »vorbesc unor oameni care cunosc *Legea*«. El nu vorbește *despre* Legea (de pe Sinai), ci de »*Lege*« în caracterul ei general. El spune, cu alte cuvinte: „Vorbesc oamenilor, care știu ce înseamnă cuvântul lege“. „*Legea*“ în acest sens general este o regulă care nu se poate schimba, un principiu neschimbător, care se aplică lucrurilor sau oamenilor. Expresia „legile naturii“ o cunoaștem cu toții, dar sunt și alte legi, care se aplică omului, legi care îi impun obligații, sau cerințe dinaintea cărora nu se poate retrace.

Deci, cine știe ce este „lege“, acela știe că și că un om *mort* este în afara domeniului tuturor legilor. Și *Legea* (Legea de pe Sinai) poate să stăpânească peste om, numai atâta timp cât el trăiește. *Moartea* anulează orice legătură, orice obligație față de Lege. Apostolul explică aceasta mai detaliat prin exemplul legii căsniciei, spunând: »Căci femeia măritată este legată prin lege de bărbatul ei câtă vreme trăiește el; dar dacă-i moare bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului ei. Dacă deci, când îi trăiește bărbatul, ea se mărită după altul, se va chema preacurvă; dar dacă-i

moare bărbatul, este dezlegată de lege, așa că nu mai este preacurvă, dacă se mărită după altul» (versetele 2 și 3).

Gândul este așa de ușor de înțeles și de simplu, că nu necesită nici o explicație. Te întrebi involuntar: Cum a fost și cum este posibil, că cu toate acestea s-a încercat mereu, chiar pe timpul apostolului, să pună pe creștin sub Lege, sau să unească pe Hristos *cu* Legea, adică, *pe lângă* îndreptățirea prin Hristos să se solicite și îndreptățirea prin Lege? Dacă ai doi bărbați în același timp, aceasta este preacurvire. Dacă intri într-o altă legătură *pe lângă* aceea pe care o ai cu Hristos, aceasta înseamnă necredincioșie față de El. Dacă odinioară Legea a fost bărbatul meu, acum, pentru mine ca creștin, nu mai este. Intrarea în moarte a desființat pentru totdeauna legăturile vechi, așa că eu am voie să aparțin unui alt bărbat, și acest bărbat este *Hristos*. Dacă sub vechile legături am fost nenorocit și sărac – căci cu cât încercam mai mult să fac ce este mai bine, cu atât mai mult mă condamna și mă pedepsea primul bărbat -, acum, în noua relație, mă simt bogat și bine sub Hristos, al doilea bărbat. Această relație nouă este caracterizată în capitolul 8 prin două lucruri prețioase: în ea nu mai este »nici o condamnare« (versetul 1) și »despărțirea« nu mai este posibilă (versetele 35-39).

»Tot astfel, frații mei, prin trupul lui Hristos, și voi ați murit în ce privește Legea, ca să fiți ai Altuia, adică ai Celui ce a înviat din morți; și aceasta, ca să aducem roadă pentru Dumnezeu« (versetul 4). Harul scoate deci pe creștin, chiar dacă dintotdeauna a fost un iudeu, din vechile relații și îl aduce într-o legătură cu totul nouă, bazată pe moartea lui Hristos, și în care el poate aduce rod pentru Dumnezeu, ceea ce mai înainte era absolut imposibil.

Să observăm, că apostolul inversează tabloul, atunci când prezintă partea practică: nu bărbatul vechi, *Legea*, a murit, căci era imposibil, ci noi suntem aceia care prin trupul lui Hristos, adică prin moartea Lui, am murit față de Lege. Ca unii care am murit împreună cu El, am devenit liberi față de obligațiile pe care le aveam odinioară, ca acum să-I aparținem numai Lui, și anume nu sub o formă oarecare a unui duh legalist, ci numai prin supunerea față de Hristos, încredințându-ne Lui, privind la El, învățând de la El. Creștinul nu poate și nu are voie să slujească la doi stăpâni, nici lui Hristos și *păcatului* (capitolul 6), și nici lui Hristos și *Legii* (capitolul 7). A trăi înseamnă pentru el Hristos (Filipeni 1,21). Numai în felul acesta poate să fie cu adevărat roditor pentru Dumnezeu; da, prin faptul că nu umblă potrivit cărnii (firii), ci umblă potrivit Duhului, face mai mult decât îi cere Legea (compară capitolul 8,4).

Dar prin aceasta, am putea noi întreba (compară cu cele spuse la capitolul 3,27)), nu se slăbește prestigiul Legii, nu este nimicită autoritatea ei? Nicidecum. Toate cerințele legii au fost împlinite, căci păcatul a fost pedepsit în Hristos la cruce, și eu, vinovatul, am fost omorât împreună cu El în moartea Sa. Sentința Legii a fost deci realizată. Credinciosul, așa cum spune apostolul în Galateni 2,19, »*prin* Lege, am murit *față de* Lege«. Dumnezeu Însuși a pregătit acest drum de eliberare de Lege, un drum, care ne pune pe deplin și pentru totdeauna în afara domeniului ei. Legea rămâne, desigur inviolabilă, ca și mai înainte, sfântă și dreaptă, dar noi nu mai suntem prezenți pentru ea.

Aceasta este *învățătura* cu privire la poziția în care a fost adus cel credincios. Dar ce spune *experiența* noastră în privința aceasta? În loc să răstoarne cele spuse, ea confirmă mai degrabă principiul important al morții noastre împreună cu Hristos și eliberarea sufletului de Lege rezultată din această moarte. »Căci, când trăiam sub firea noastră pământească, patimile păcatelor, ațâțate de Lege, lucrau în mădularele noastre, și ne făceau să aducem roade pentru moarte. Dar acum, am fost izbăviți de Lege, și suntem morți față de Legea aceasta, care ne ținea robi, pentru ca să slujim lui Dumnezeu într-un duh nou, iar nu după vechea slovă« (versetele 5-6).

»Când trăiam sub firea pământească«. Ce vrea să spună expresia „a trăi sub firea pământească”? O vom întâlni mereu. „A fi în firea pământească” înseamnă: să stai înaintea lui Dumnezeu pe fundamentul sau în poziția primului Adam și să răspunzi înaintea lui corespunzător cu această poziție. Aici nu este vorba de *vina* personală mare sau mică, ci de *starea păcătoasă*, în care ne găsim toți de la natură, fără nici o excepție, de *jugul păcatului*, sub care stăm toți. Noi toți am fost (ca să rămânem la vorbirea simbolică) legați legitim cu Legea;

dar așa cum ne este bine cunoscut, Legea interzice păcatul și îl pune în socoteala aceluia care încalcă Legea, dar ea nu dă nici o putere pentru împlinirea poruncilor; dimpotrivă, ea oferă prilej păcatului să devină activ în mine. Prin faptul că ne spune »să nu poștești«, trezește prin aceasta »patimile păcatului« în noi și le face să devină active. În felul acesta înțelegem când apostolul spune că patimile sunt »prin Lege«. Dar să nu trecem cu vederea: *izvorul* oricărei patimi nu este Legea; izvorul este în *noi*, dar Legea *lucrează* asupra lui și îl face activ. Când un învățător interzice elevilor lui să mângălească pereții clasei, în mulți, care mai înainte nu s-au gândit la așa ceva, se trezește plăcerea să facă ce li s-a interzis. Sau dacă eu încui ceva într-un sertar și spun: „Nimeni nu are voie să știe ce este în acest sertar“, mici și mari vor simți atunci pofta să știe, să deschidă sertarul.

Aceasta a fost deci starea noastră, situația noastră tristă. Dar, Dumnezeu să fie lăudat! Noi »am fost odinioară în firea pământească«, dar *nu mai suntem*. Mai mult, noi suntem »în Duhul«, așa cum vom fi învățați mai târziu (capitolul 8,9). Aceasta este noua noastră poziție înaintea lui Dumnezeu. Este adevărat că firea pământească mai este încă «în noi», și de aceea noi putem să lăsăm firea pământească să devină activă, da, să devenim chiar »firești« (1 Corinteni 3,1,3), dar noi nu mai suntem »în firea pământească«. Și cu toate că firea pământească mai este încă în noi, noi nu mai stăm sub stăpânirea ei, și firea pământească nu mai prezintă starea noastră înaintea lui Dumnezeu, așa cum o făcea odinioară.

Atunci acționau patimile păcatului, ațâțate de Lege, în mădulele noastre, și roada pe care am adus-o, era pentru *moarte*; Legea nu poate altceva, ea se va dovedi totdeauna »o lucrare a morții și a condamnării«. După ce am murit față de ceea ce ne ținea legați, nu mai slujim »după slova veche, ci într-un duh nou«. Și aici este valabil cuvântul prețios al apostolului din 2 Corinteni 5,17: »Dacă este cineva în Hristos, este o făptură nouă. Cele vechi s-au dus: iată că toate lucrurile s-au făcut noi.« Slujba noastră nu mai constă în împlinirea prin propria putere a cerințelor legaliste, ci în urmarea lui Hristos prin puterea Duhului Sfânt. Ca unii care avem parte de natura divină și de viața lui Hristos, putem, călăuziți și întăriți de Duhul, să umblăm în tot ce este plăcut lui Dumnezeu.

Dacă Legea are un efect așa de periculos, că sub ea poate lua naștere numai roada morții, și trebuie să te desprinzi total de ea, ca să poți sluji lui Hristos, ce să mai zicem? Nu este Legea însăși păcătoasă? (versetul 7) S-ar putea ușor trage această concluzie, dar apostolul dovedește în versetele următoare că nu numai nu este așa, ci tocmai Legea a adus la lumină realitatea că *păcatul locuiește* în noi; totodată a arătat ce *este* păcatul. O conștiință naturală sinceră știe că blestemul, minciuna, furtul, și așa mai departe, sunt rele, și condamnă aceste lucruri; dar păcatul ca atare, izvorul rău dinlăuntrul nostru, starea noastră păcătoasă, nu l-ar fi cunoscut nimeni, dacă Legea nu ar fi zis: »să nu poștești!« În felul acesta, pe de o parte, s-a arătat adevăratul caracter al Legii, iar, pe de altă parte, păcatul s-a arătat în toată grozăvia lui.

Secțiunea de față a oferit prilejul unor explicații contradictorii, deoarece comentatorii, necunoscând adevărata poziție a creștinului, nu cunoșteau eliberarea lui de păcat și de Lege. Greutatea primordială constă în aceea, că o grupă de comentatori pleacă de la premiza, că apostolul vorbește de un om sincer, dar care *nu s-a întors la Dumnezeu*, iar cealaltă grupă, că apostolul descrie experiența *unui creștin*. Sunt unii care spun, că apostolul relatează despre experiențele lui proprii înainte și după întoarcerea lui la Dumnezeu.

S-ar putea să pară aroganță din partea mea dacă afirm, că toate cele trei păreri sunt greșite; dar dacă cititorul meu, fără nicio prejudecată, lasă cuvintele apostolului să lucreze asupra lui, cred că îmi va da dreptate. Faptul că apostolul nu vorbește despre sine însuși rezultă clar din versetul 9. Cum ar putea el, care odinioară a fost un fariseu și apărător înflăcărat al cerințelor Legii, să spună: »Odinioară, fiindcă eram *fără* Lege, trăiam«? În continuare, o comparare a versetului 14 din capitolul nostru, cu capitolul 6, versetele 14 și 18, și versetul 19 din capitolul 7 cu întreg capitolul 6 și cu capitolul 8,4, dovedește incontestabil, că este imposibil ca el să poată descrie experiențele adevărate ale unui *creștin*. Putem să presupunem, că și el a trăit un timp același lucru, căci numai acela care a trăit într-o astfel de stare poate s-o descrie așa cum face apostolul. În orice caz, el nu descrie experiențe pe care el le-a avut mai târziu, și ca atare ar putea sluji ca

reguli pentru creștini. Despre un om *obișnuit* nu poate vorbi, căci un astfel de om nu poate spune: »Fiindcă, *după omul din lăuntru îmi place* Legea lui Dumnezeu« (versetul 22). S-ar putea să întâlnim expresii asemănătoare în scrierile oamenilor, da, chiar la filozofii păgâni, dar un suflet care nu s-a întors la Dumnezeu, a cărui gândire și voință nu au fost înnoite, nu știe nimic despre un om *lăuntric*, care are *plăcere* de poruncile Domnului.

Dar *despre cine* vorbește apostolul? El vorbește despre un om născut din nou sau (în sensul Scripturii) un suflet mântuit, care posedă viața din Dumnezeu, dar care nu a recunoscut încă neprihănirea lui Dumnezeu descoperită în Evanghelie și urmările prețioase ale lucrării lui Hristos și nu le-a primit încă prin credință, și de aceea nu a fost încă pecetluit cu Duhul Sfânt – despre un om, a cărui conștiință a fost adusă în lumina lui Dumnezeu și care acum este plin de râvnă pentru cerințele sfinte și drepte ale lui Dumnezeu, dar care nu are putere să le împlinească.

S-ar putea probabil replica: pe un astfel de om nu-l putem numi că *s-a întors la Dumnezeu!* Nu, în sensul în care suntem obișnuiți să vorbim despre un om care s-a întors la Dumnezeu, nu. Când spunem: „acela și acela s-a întors la Dumnezeu“, prin aceasta noi înțelegem: el este un om mântuit și el este conștient de mântuirea și filiațiunea lui la Dumnezeu. Dar Scriptura nu vorbește așa: întoarcerea la Dumnezeu este potrivit Scripturii o întoarcere înapoi, dar nu este mântuirea conștientă. Fiul pierdut s-a întors înapoi, atunci când s-a sculat, ca să se ducă la tatăl său și să-i zică: »Am păcătuțit împotriva cerului și împotriva ta. Nu mai sunt demn, etc.«. Dar el voia să devină un „argat“. Dar el nu știa *vă* tatăl este *de partea lui*, cu toată viața tristă care stătea înapoia lui, și, că atunci când îl va primi, îl va putea primi numai ca „fiu“ în casa sa. El a cunoscut primirea lui și iertarea păcatelor lui numai atunci când a stat în brațele tatălui. Între întoarcerea la Dumnezeu sau *trezirea*, așa cum obișnuim să spunem, și obținerea certitudinii mântuirii este de cele mai multe ori (nu totdeauna) o perioadă mai scurtă sau mai lungă de timp. Despre un astfel de timp vorbește apostolul, sau mai exact spus, despre timpul trăit de un om trezit cu *adevărat*, adică nu numai mișcat în simțurile sale, ci *întors înapoi* de pe căile pe care a mers până acum. Din momentul când s-a înțeles acest lucru, greutățile mari din capitolul nostru se înlătură de la sine.

Dar s-ar mai putea replica: nu au avut parte mulți creștini adevărați, tineri și bătrâni, care au fost pe deplin siguri de mântuirea lor, de experiențele descrise în Romani 7? Nu au avut *cei mai mulți* dintre noi parte de așa ceva? Răspunsul la întrebare trebuie să fie afirmativ, dar numai din simplul motiv, deoarece ca urmare a înclinațiilor inexterminabile ale inimii noastre cei mai mulți dintre noi se lasă învățați numai pe aceste căi dureroase. Se știe și se mărturisește, că ai murit în Hristos și cu Hristos, dar cu toate acestea nu ești eliberat, ci faci ca și cum ai trăi în starea veche și ca și cum ne-am putea aștepta la ceva bun din partea firii. Totodată, mulți se lasă călăuziți de gândul, că așa cum Romani 7 urmează după capitolul 5 și 6, tot așa și experiențele descrise în capitolul 7 trebuie să urmeze după îndreptățire (capitolul 5) și eliberare (capitolul 6). Așa consideră ei cele spuse în acest capitol și de aceea spun că este o succesiune divină. Dar această concluzie este greșită. Cu capitolul 7 este ca și cu Legea, care »s-a adăugat« pentru ca să atingă un anumit scop. Aceste concluzii derutează pe unele suflete sincere, dar care nu sunt consolidate în adevăr. Prin faptul că nu trăiesc, așa cum își doresc cu plăcere și cum Dumnezeu pe drept așteaptă de la ele, încep să se îndoiască și să se întrebe dacă nu cumva sunt fățarnici, dacă nu cumva s-au înșelat, și nici nu sunt întoarse la Dumnezeu. Având dorința sinceră de a fi altfel, și nu rareori învățați așa și de alții, că aceasta ar fi calea cea bună, părăsesc fundamentul harului și se mută pe cel al Legii, și fac acum totul dependent de *faptele lor* și de ceea ce sunt înaintea lui Dumnezeu *prin ei înșiși*. Cine a înțeles *cu adevărat* învățătura din Romani 5 și 6, nu va ajunge ușor în pericolul de a face eforturi inutile, ca prin propria putere să obțină o neprihănire după voia lui Dumnezeu. Un astfel de suflet știe, că trupul păcatului a murit, că harul domnește prin Isus Hristos și a fost eliberat de ceea ce odinioară îl ținea legat.

Încă un lucru: am spus deja, că numai un om care *a fost* în starea dureroasă din capitolul 7, dar care acum este în afara ei, poate s-o descrie așa cum este ea prezentată aici. S-a mai spus, că este imposibil ca cineva, care mai este încă în mlaștină, să vorbească cu atâta liniște, așa cum se vede aici. Sub influența sentimentului îngrozitor, că se scufundă și nu are nicio șansă de salvare, el nu

poate decât numai să strige după ajutor. Orice efort este inutil, orice mișcare face ca situația să se înrăutățească și mai mult. Dacă își ridică un picior, ca să-l pună pe loc tare, alunecă tot mai adânc cu celălalt. Strigătul lui de deznădejde: »O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi?« este ușor de înțeles.

Să mai observăm, că în acest capitol nu este vorba nici de *har*, și nici de *Hristos*, și nici măcar de *Duhul Sfânt*, ci numai de *Lege*, de *puterea păcatului*, de *neputința și stricăciunea firii*, și de *eforturile inutile* de a ieși din situația jalnică, în care se află. Hristos este amintit în ultimele versete, după ce răsună strigătul de deznădejde, ca fiind singura salvare și singurul loc de scăpare pentru captivul deznădăjduit, aflat sub legea păcatului și a morții. El este singurul, dar și arhisuficientul răspuns la întrebarea: »Cine mă va izbăvi?«

Capitolul 7,12-25

Experiențele unui om născut din nou, dar care nu a fost încă eliberat, care a recunoscut că Legea este sfântă, dreaptă și bună, și care vrea să împlinească poruncile ei prin propria putere

Dar am înaintat prea mult în conținutul capitolului nostru. Să ne reîntoarcem la versetele 7-11: după ce apostolul respinge gândul, că Legea este păcătoasă, adaugă: »Nu am cunoscut păcatul, decât numai prin Lege. De pildă, n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să nu poftești!“« În felul acesta, marea Legii a devenit fatală pentru păcătos. Apostolul a spus deja în capitolul 3, că: »Prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului« (versetul 20). Aici: eu nu aș fi cunoscut păcatul, nu aș fi știut nimic despre poftă, dacă Legea nu mi-ar fi deschis ochii pentru acestea. Prin Lege se dovedește și se recunoaște păcatul și pofta în adevăratul lor caracter.

Păcatul este personificat aici. El apare ca o putere care locuiește în carne, care se poartă cu dușmănie față de Dumnezeu și de Legea Sa. El *lucrează*, și anume exact ce Legea interzice și pentru că Legea interzice. *Pofta* este înclinația sau dorința crescândă aflată în carne (în fire). Deoarece aici nu este vorba de a constata *vina* omului, ci de a pune în lumină *natura* lui rea și împotrivoare, Duhul Sfânt alege ultima poruncă: »Să nu poftești!« sau »Nu te lăsa cuprins de poftă«, ca fiind cea mai potrivită pentru a dovedi existența acelui principiu rău, al păcatului în om. Căci »fără Lege, păcatul este mort«, dar »prin poruncă, a luat prilejul și a făcut să se nască în mine tot felul de poftă« (versetul 8).

Legea nu a stabilit numai datoriile permanente ale omului de a iubi pe Dumnezeu și pe aproapele lui, ci prin cerința »să nu poftești!« i-a pus la îndemână un mijloc care nu înșală, pentru ași verifica *starea*. Păcatul a existat înainte de a fi Legea, dar el a fost mort. Atâta timp cât un om nu a făcut ceva, pe care conștiința lui firească îi interzicea să-l facă, el nu a avut cunoștință de păcat, și nu a cunoscut nici sentința morții. Tot așa de puțin a avut cunoștință de existența poftei înăuntrul său. Abia prin Lege a cunoscut existența păcatului și condamnarea poftelor inimii sale; totodată a aflat că tocmai porunca a trezit în el poftele pătimase, să facă ce este interzis, cu alte cuvinte, că natura lui este rea și ea este *izvorul* răului.

Acum înțelegem și celelalte cuvinte ale apostolului: »Odinioară, fiindcă eram fără Lege, trăiam; dar când a venit porunca, păcatul a înviat, și eu am murit« (versetul 9). În loc să dea putere omului, pentru a ține în frâu poftele, să îmbunătățească firea, Legea a descoperit o stricăciune totală. Ceea ce omului îi trebuie, este o *natură* nouă și un *caracter* cu totul transformat, dar Legea nu dă nici pe unul și nici pe celălalt. Harul le dă pe amândouă în Hristos.

»Și eu am murit. Și porunca, ea, care trebuia să-mi dea viața, mi-a pricinuit moartea« (versetul 10). Legea zicea: »Cine va face aceste lucruri, va trăi prin ele« (compară cu Galateni 3,12). Dar deoarece eu nu le-am făcut niciodată, ci, dimpotrivă, Legea a trezit în mine pofta de a face plăcerile firii mele, Legea s-a dovedit pentru mine a fi o unealtă a morții. Ea a adus pe drept moartea și condamnarea mea, iar conștiința mea trezită poate confirma aceasta. »Eu am murit.«

Ce rezultat! Cine poartă vina pentru aceasta? Legea? Nu, ci »păcatul, a luat prilejul prin Lege, m-a amăgit, și prin însăși porunca aceasta m-a lovit cu moartea« (versetul 11). Legea este într-adevăr bună, așa cum s-a spus mai înainte, dar cauza tuturor lucrurilor este păcatul care locuiește în mine. El mi-a adus moartea prin Lege.

Apostolul tratează detaliat această temă în continuare, începând cu versetul 12 și până la sfârșitul capitolului, arătând prin experiențele practice ale unui om întors la Dumnezeu, dar care nu a fost încă eliberat, care vrea să facă binele și urăște răul, cum Legea se dovedește în realitate a fi spre moartea omului, dar și cum harul lui Dumnezeu îi aduce salvarea și eliberarea.

»Așa că Legea, negreșit, este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună« (versetul 12). Legea este pe deplin îndreptățită, toate poruncile ei sunt sfinte și bune. Cauza nu este la ea, dacă nu se ajunge la desăvârșire, ci în natura oamenilor, cărora li se adresează.

»Atunci, un lucru bun mi-a dat moartea? Nicidecum. Dar păcatul, tocmai ca să iasă la iveală ca păcat, mi-a dat moartea printr-un lucru bun, pentru ca păcatul să se arate afară din cale de păcătos, prin faptul că se slujea de aceeași poruncă« (versetul 13). Nebunia omului pune mereu întrebări. Nu, scopul Legii nu a fost să mă omoare, oricât de dreaptă ar fi sentința rostită cu privire la mine. Ea a avut un scop cu totul altul. Am auzit deja în capitolul 5,20, că »Legea a venit pentru ca să se înmulțească greșeala«, aici: pentru ca păcatul să se descopere prin poruncă în tot caracterul lui, ca el să se arate »ca păcat«, da, »afară din cale de păcătos«; căci, fiind în sine însuși rău, prin faptul că face ce este interzis se arată foarte neascultător: deosebit de păcătos. Observăm mereu, că aici nu este vorba de fapte păcătoase, ci de păcatul ca atare, care lucrează în noi ca un principiu permanent.

Apostolul dovedește începând cu versetul 14 adevărul dureros al celor spuse prin experiența practică a unui om înnoit, care ajunge la concluzia nimicitoare, că în el, adică în carnea lui, »nu locuiește nimic bun« (versetul 18). El descrie aceste experiențe, așa cum ele i se prezintă lui ca om, care, deplin eliberat, privește în liniște luptele unui suflet aflat sub Lege, și care poate să judece corect aceste lupte, deoarece el, fiind învățat de Dumnezeu, știe ce este »Legea«, »păcatul« și »firea«. El începe cu cuvintele: »Știm, în adevăr, că Legea este duhovnicească: dar eu sunt pământesc, vândut rob păcatului« (versetul 14).

Să remarcăm de la început diferența mare dintre expresiile: »Noi știm« și »eu sunt«. Prima este, pe scurt spus, cunoașterea creștină generală, cea de-a doua este experiența personală. Noi, adică toți creștinii, știm împreună cu apostolul Pavel, că Legea este duhovnicească. Dar ce spune experiența personală în privința aceasta? În versetul nostru nu se spune: „Știm că Legea este duhovnicească, și că noi suntem firești“, sau „dar noi suntem firești“, ci: »eu sunt firesc (pământesc), vândut rob păcatului«. Sufletul, care se pune sub Lege, și anume, nu numai sub poruncile ei, ci și sub sentința ei de condamnare a izvorului răului din inimă, un astfel de suflet va ajunge la cunoștința amară, că el, cu toate că urăște păcatul și iubește Legea lui Dumnezeu, este asemenea unui sclav »vândut rob păcatului«. Legea este duhovnicească, dar eu sunt firesc; Legea îmi spune: »Să nu poftești!«, iar eu sunt așa de subjugat de sclavia păcatului, ca porunca trezește numai pofta rea din mine. Ce antagonisme de neîmpăcat! Sufletul le recunoaște sincer. Ce îl conduce la aceasta, sunt experiențele pe care le face pe căile descrise în versetele 15-23.

»Căci nu știi ce fac: nu fac ce vreau, ci fac ce urăsc« (versetul 15). Dezamăgirea este mare. În loc ca după întoarcerea la Dumnezeu să aibă parte de ușurare, pace și bucurie, sărmanul suflet trebuie să constate că o putere lucrează în el, de care el nu se poate elibera, și care îl împiedică să facă binele pe care îl vrea să-l facă. El este de acord că »Legea este bună« (versetul 16), prin aceea că ea stimulează binele și condamnă pe cel ce face răul. Dar la ce îi folosește această cunoaștere, la ce îi ajută faptul că el este de acord cu binele, dacă el face contrariul? Voința lui este într-adevăr înnoită, el iubește binele și face eforturi mari să-l înfăptuiască, dar trebuie să constate că nu are nici o putere pentru a-l practica, mai mult chiar, păcatul stăpânește asupra lui. El nu dorește nicidecum să îngrădească sau să slăbească cerințele Legii, ele sunt drepte, sfinte și bune, dar el stă fără putere înaintea lor. Greșeala nu este în Lege, ci în păcatul din om.

Este adevărat: dacă omul nou din mine dorește să facă binele, și totuși face răul, atunci »nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine« (versetul 17); dar ce

mângâiere am eu din aceasta? Această cunoaștere dovedește mărimea sclaviei în care mă aflu: dacă nu mai sunt eu cel care face răul, ci păcatul care locuiește în mine, atunci eu mă las folosit de el împotriva voii mele și nu sunt în stare să mă eliberez de puterea lui. Cu toate că recunosc și mărturisesc că păcatul este deosebit de rău și urât, eu sunt totuși cu totul sub stăpânirea lui. Doresc cu plăcere să slujesc lui Dumnezeu și mă folosesc de toate forțele mele ca să ajung la această țintă; dar toate hotărârile mele bune și toate eforturile mele eșuează în fața puterii irezistibile a păcatului, care mă ține în legăturile sale. Cu cât sunt mai sincer și cu cât fac eforturi mai mari, cu atât devine mai clară situația mea de neconsolat, cu atât mai sumbră se arată urâtenia păcatului și subjugarea mea sub puterea lui.

Pe baza experiențelor proprii ajung la cunoștința clară, dar înspăimântătoare: »Știu că *nimic bun nu locuiește în mine*, adică în firea mea (descendentă din Adam).« Căci cu toate că am o voință sinceră, »n-am puterea să fac binele«. *Voința* este prezentă, așa cum am spus de mai multe ori, dar lipsește *puterea*. »Căci binele, pe care vreau să-l fac, nu-l fac, ci răul, pe care nu vreau să-l fac, iacă ce fac!« (versetul 19). Dacă aceasta este așa, »și dacă fac ce nu vreau să fac, nu mai sunt *eu* cel ce face lucrul acesta, ci păcatul care locuiește în mine« (versetul 20). Cele spuse în versetul 17 își au confirmarea deplină. Credinciosul a învățat din experiență, în afară de adevărul că nimic bun nu locuiește în el și că el nu are nicio putere să facă binele, că el trebuie să diferențieze între el, ca omul înnoit – care vrea să facă binele, și păcatul care locuiește în el; cu alte cuvinte, că în el sunt *două naturi*, doi „Eu”. Mai întâi este un „eu” carnal (firesc), vândut păcatului, și apoi există un al doilea „eu”, care nu este firea lui, ci omul înnoit, care urăște păcatul. Prin aceasta el a ajuns totodată să cunoască, că nu acest al doilea „eu” face răul, ci păcatul care locuiește în el. Necunoscând sau neînțelegând adevărul prețios, că el a murit împreună cu Hristos, că primul „eu” a fost adus la cruce sub sentința morții, credinciosul s-a gândit numai la Lege și la sine însuși, în speranța că va găsi totuși ceva bun în firea lui. Cuvintele scurte „eu”, „mine”, „mie” se întâlnesc în versetele 7-24 de aproximativ patruzeci de ori, în timp ce numele lui Hristos este numit o singură dată în 25 de versete.

Este un lucru mare, chiar dacă pe de altă parte este dureros, să înveți ce este eul propriu, ce înseamnă să stai sub Lege ca om care nu are nici o putere, și astfel în cele din urmă să ajungi să-ți iei privirea de la vechiul eu, să renunți la eforturile proprii și să-ți îndrepti privirea numai spre Hristos. Acesta este procesul binecuvântat prin care este condus cel credincios în a doua parte a capitolului nostru, în care însă mulți copii scumpi ai lui Dumnezeu rămân încătușați toată viața lor și din această cauză nu ajung niciodată la adevărata libertate și la pacea netulburată. Este *imposibil* să găsești pace pe drumul unui progres treptat, în așa fel ca în cele din urmă să fi pe deplin mulțumit cu tine însuși. Nu, nu mulțumirea cu sine însuși, ci descoperirea că ai nevoie de *eliberarea* prin lucrarea *altuia* este rezultatul procesului. Ferice de sufletul care este condus la aceasta! În locul celor mai mari nevoi, da, a deznădejzii lipsite de speranță, vine liniștea sfântă, bucuria și mulțumirea care se revarsă în strigăte de bucurie.

Noi trebuie însă să ne preocupăm mai detaliat cu conținutul versetelor 21-23. »Găsesc dar în mine legea aceasta: când vreau să fac binele, răul este lipit de mine. Fiindcă, după omul din lăuntru îmi place Legea lui Dumnezeu; dar văd în mădularele mele o altă lege (o lege de altă natură)«. Cu privire la diversele înțelesuri sau întrebări ale cuvântului „lege” am vorbit deja detaliat la începutul capitolului, așa că nu mai trebuie să revenim la aceasta. Cel credincios a ajuns deci pe baza experienței la concluzia, că el stă sub un principiu, sub o regulă, o normă, pe care el nu poate s-o ocolească, și anume, că la el, care vrea să facă binele, răul este prezent, și cu toate eforturile pe care le face, nu poate scăpa de el. El are plăcere de Legea lui Dumnezeu și de poruncile ei sfinte, și este ferm hotărât să le împlinească, dar el vede în mădularele lui o altă lege, care este împotriva legii gândirii lui reînnoite și care îl ține legat sub legea păcatului, care este în mădularele lui (versetul 23).

Găsim mereu confirmat, că în capitolul nostru nu se vorbește de problema *vinovăției*, ci de *păcat* ca principiu, sau putere, precum și de lipsa totală de putere de a i te opune. Dar totodată găsim că noi nu avem înaintea noastră un om aflat în întunericul stării lui naturale, ci un suflet reînnoit, care luptă cu toată puterea, ca să obțină victoria asupra răului, dar care trebuie să

constate că totul se sfârșește într-o »robie« totală (versetul 23). El trebuie să recunoască, că în mădularele omului, cu toate că este născut din nou, lucrează o putere, căreia el nu i se poate împotrivi, oricât de mult ar urî-o și oricât de mult ar încerca să se elibereze de influențele ei. Cu toate acestea sufletul face progrese, chiar dacă întunericul din jurul lui pare să devină tot mai mare. Odată cu lupta înverșunată crește și cunoștința, și lumina se ivește. Dar ca întotdeauna, și aici, înainte de ivirea zorilor zilei întunericul devine tot mai mare.

Doborât complet la podea, nemaivăzând nicio posibilitate de scăpare, omul dă aer sufletului lui chinuit, strigând: »O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?« (versetul 24). Poziția cuvintelor în textul original oferă un accent deosebit cuvintelor „de mine“. Sufletul a devenit conștient de starea nenorocită a omului. Cu toate că voința lui a fost reînnoită și el a ajuns la cunoștința, cum trebuie să fie potrivit cerințelor Legii, credinciosul este totuși numai un om, adică o ființă căzută, cu plăceri și poftre rele, vândut păcatului și fără nici o putere ca să biruiască răul! Expresia: »acest trup de moarte« descrie exact starea lipsită de ajutor și speranță în care el se găsește. Dar când harul – căci el este cel care se preocupă aici cu cel sărac, fără ca el să-și dea seama - l-a făcut să înțeleagă cine este el, nu-l lasă în părăsire, ci își desăvârșește lucrarea, îndreptându-i privirea de la sine însuși spre *Dumnezeu* și arătându-i pe *Salvatorul*, spre care el privește plin de disperare.

»Mulțumiri fie aduse lui *Dumnezeu*, prin *Isus Hristos*, Domnul nostru!« Astfel de cuvinte vin deodată pe buzele celui care mai este încă plin de frică și groază. Cum a luat naștere această minunată schimbare? Prin simpla, dar foarte importantă realitate, că omul nu mai privește la ceea ce este el pentru *Dumnezeu*, și își caută satisfacția în aceasta, ci ochiul său este îndreptat la ceea ce este *Dumnezeu* pentru el, și anume la ceea ce este El pentru el prin *Isus Hristos*! Totul s-a schimbat ca printr-o lovitură. Nu că cel credincios este acum ceea ce el își dorește cu plăcere să fie, sau că orice luptă pentru el va fi terminată. Nicidecum! Dar, în loc să se preocupe cu sine însuși, așa cum a făcut până acum, se preocupă cu *Dumnezeu* și **mulțumește!**

Vrem să mai spunem încă odată: ce schimbare! Și ce repede a avut loc! Inima se îndreaptă spre dragostea divină, care a dat pe singurul Fiu născut pentru astfel de ființe sărmene și El a devenit izvorul eliberării lor, privirea este îndreptată spre lucrarea care a adus eliberarea, și prin aceasta la El Însuși, Eliberatorul. Dacă omul a întrebat mai înainte: cum mă pot face mai bun?, întrebarea lui este acum: cine mă va salva, pe mine nenorocitul, cel lipsit de putere? Cine mă va elibera de acest trup de moarte? Prăbușindu-se sub povara îngrozitoare a descoperirii, că cu toate suspinele, cu toate rugăciunile, implorările și luptele, a avut parte numai de greșeli peste greșeli, dezamăgiri peste dezamăgiri, el cedează în cele din urmă, recunoscându-se a fi deosebit de rău și recunoscând pe Hristos, ca Acela care nu numai a purtat păcatele sale, ci a devenit salvatorul lui din starea de moarte îngrozitoare, în care zăcea.

Este realmente o salvare, demnă de *Acela* care a făcut-o. Dar odată cu ea s-a schimbat carnea (firea) celui credincios, sau a fost ea îndepărtată? Nu mai poartă el cele două naturi, despre care am auzit? Ar fi o înșelăciune periculoasă să gândim în felul acesta, și Duhul lui *Dumnezeu* a avut grijă să ne atenționeze în privința aceasta, făcându-l pe apostol să spună imediat cuvintele: »Astfel dar, cu mintea, eu slujesc legii lui *Dumnezeu*, dar cu firea pământească, slujesc legii păcatului« (versetul 25). Este de la sine înțeles, că aceasta nu vrea să spună că cele două slujiri merg paralel la cel credincios, că aceasta ar fi starea lui normală, ci mai de grabă, că cele două naturi, cu înclinațiile lor caracteristice, vor fi prezente ca și mai înainte și vor rămâne în el până la sfârșit. În cer nu vom mai avea vechea natură (firea pământească), vom fi eliberați pentru totdeauna și pe deplin de ea; dar atâta timp cât vom mai fi în trupul acesta, ea va fi cu noi, și de fiecare dată când îi permitem să lucreze, »cu firea pământească vom sluji legii păcatului«. *Dumnezeu* să fie glorificat, că în Hristos noi suntem deja acum eliberați de puterea ei și ca unii care am murit împreună cu El, nu mai suntem sub lege! Da, putem spune împreună cu Petru: »Ajunge, într-adevăr, că în trecut am făcut voia Neamurilor, și am trăit în desfrânări, în poftre, în beții, în ospețe, în chefuri și în slujiri idolești neîngăduite«; ceea ce ne dorim, este ca, în timpul care ne mai rămâne de trăit în trup, să trăim potrivit cu voia lui *Dumnezeu* (compară cu 1 Petru 4,1-3).

Acolo unde acționează viața divină, nu poate să fie altfel. Dorința naturii noi, dorința ei fierbinte este să slujească legii lui Dumnezeu, să facă voia Sa. Și cât este de frumos: aceasta este ce credinciosul recunoaște ca eu al lui, și are voie să recunoască! »Astfel dar, *cu mintea, eu slujesc* legii lui Dumnezeu.« Desigur, lupta nu încetează. Va rămâne totdeauna valabil, că »firea pământească pofteste împotriva Duhului, și Duhul împotriva firii pământești; sunt lucruri protivnice unele altora«, dar dacă umblăm în Duhul, vom avea parte de experiența, că *nu vom face* pofta firii pământești. În locul lucrărilor triste ale firii pământești vor ieși la iveală roadele plăcute ale Duhului, spre gloria lui Dumnezeu. Căci »dacă sunteți călăuziți de Duhul, *nu sunteți sub lege*«, adică nu sunteți în starea tristă descrisă în Romani 7; și: »cei ce sunt ai lui Hristos Isus, și-au răstignit firea pământească împreună cu patimile și poftetele ei« (compară cu Galateni 5,16-25).

Despre puterea care face acum pe cel credincios apt, ca cu mintea sa să slujească legii lui Dumnezeu, nu se mai vorbește în ultimul verset al capitolului nostru. El ne face numai cunoscută eliberarea sufletului din starea în care se găsea și descrie fundamentul total schimbat, pe care a ajuns prin har, precum și caracterul și felul de gândire al noii naturi din el.

Să ne amintim încă odată pe scurt adevărurile pe care le-am învățat în acest capitol 7:

1. Eliberarea de lege prin moarte (versetele 1-6)
2. Cunoștința existenței păcatului oferită de Lege (versetele 7-13)
3. Starea și experiențele unui suflet reînnoit, dar încă neeliberat, aflat sub Lege, pe drumul său spre eliberare.

În legătură cu punctul 3 am învățat alte 3 lucruri importante:

1. În carnea noastră (firea pământească) nu locuiește nimic bun.
2. Noi trebuie să diferențiem între noi înșine, care voim să facem binele, și păcatul care locuiește în noi.
3. În noi, atâta timp cât prin credință nu am experimentat eliberarea prin Hristos, nu este nicio putere, ca să biruim păcatul din firea pământească, și că noi dimpotrivă vom fi biruiți de el.

Al patrulea punct, pe care l-am putea adăuga, cu toate că este inclus de fapt în ultimul adevăr pe care l-am numit, este, că noi nu ne-am putut elibera *prin noi înșine* din această stare, ci a trebuit să fim eliberați prin Altcineva.

Capitolul 8

Rezultatele minunate din învățăturile din capitolele 5-7.

Capitolul 8,1-11

Nici o condamnare pentru cei ce sunt în Isus Hristos. Omul »în carne« și omul »în Duhul«

»Acum dar nu este nici o osândire pentru cei ce sunt în Hristos Isus« (versetul 1). Apostolul începe capitolul 8 al scrisorii sale cu aceste cuvinte triumfale. Este totodată linia de încheiere pe care o pune cu inima jubilând la sfârșitul expunerilor sale, rezultatul minunat al învățăturilor din cele trei capitole anterioare. Nu mai este *nici o condamnare* pentru *toți* cei ce sunt în Hristos Isus! Ce cuvânt! Apostolul nu vorbește despre ceva care se poate obține treptat, despre un lucru de care au parte numai creștinii maturi sau credincioși, ci despre o realitate care se extinde peste toți care au fost aduși pe locul primirii »în Hristos Isus«. Această formă necondiționată a ei a părut pentru unii copiatori ai manuscriselor Noului Testament așa de neînțeles, că unii au considerat sfârșitul versetului 4, »care trăim nu după îndemnul firi pământești, ci după îndemnul Duhului«, ca o îngrădire necesară și l-au preluat și l-au scris alături de text, în timp ce copiatorii de mai târziu l-au inclus în text. Dar Dumnezeu să fie lăudat! Mântuirea Lui este *necondiționată*, eliberarea de orice condamnare este pentru toți cei ce »sunt în Hristos Isus«. Nu trebuie să mai spun, că prin aceasta nu se anulează datoria fiecărui credincios să fie permanent vigilent și să umble cercetându-se cu seriozitate; dar este o greșală fatală, da, de fapt o mare aroganță, dacă siguranța acestei poziții se face *dependentă* de umblarea și felul de gândire al credincioșilor.

Ne este cunoscut cum s-a obținut această poziție minunată. Păcatul în firea pământească, care ne-a adus sub sentința morții și condamnare, a fost judecat odată pentru totdeauna în Hristos. Toți cei care sunt în Hristos, au fost făcuți la cruce »una cu El, printr-o moarte asemănătoare cu a Lui« (capitolul 6,5), au fost crucificați împreună cu El, au murit împreună cu El; de aceea nu mai poate exista nici o condamnare pentru ei. Ei au parte de ceea ce a avut parte și Hristos. Așa cum este imposibil să mai fie vreo condamnare pentru Hristos cel înviat, tot așa este imposibil să fie pentru cei ce sunt în El. Întâlnim mereu același mare adevăr, că la cruce, alături de iertarea tuturor *păcatelor* credincioșilor, a fost judecat și *păcatul din firea pământească*, care le-a pregătit așa de mult necaz și chin. Ei nu mai sunt oameni în primul Adam, ci acum stau înaintea lui Dumnezeu ca »oameni în Hristos«; ei sunt, așa cum vom auzi îndată, »în Duhul«, nu mai sunt »în firea pământească«. Acesta este locul pe care li l-a dat harul, o poziție care aduce cu sine îndatoriri sfinte, serioase, dar care în nici un caz nu depinde de măsura cunoștințelor, sau de înălțimea umblării lor. Credinciosul umblă în credincioșie, nu ca să obțină această poziție, ci pentru că el este în ea.

»Căci«, așa citim mai departe, »Legea Duhului de viață în Hristos Isus, m-a izbăvit de legea păcatului și a morții« (versetul 2). Întâlnim iarăși cuvântul »Lege« în sensul cunoscut din capitolul 7, ca principiu, care lucrează în același fel neschimbat, pentru a-și atinge scopurile. (Compară și expresiile „legea faptelor“ și „legea credinței“ din capitolul 3,27). Expresia »Legea Duhului de viață în Hristos Isus« arată lucrarea puternică permanentă a Duhului de viață în Domnul nostru prea iubit, care după terminarea lucrării S-a arătat în mijlocul ucenicilor Săi ca Biruitor asupra morții și mormântului, ca să le dea această viață și Duhul ca izvor de putere al acesteia - »Viață din belșug« (Ioan 10,10).

Deci în mod asemănător, cum *această* Lege a lucrat în Hristos, »legea păcatului și a morții« a dat naștere în noi la acest principiu, care stăpânește peste tot, și de care nu putem scăpa. Capitolul anterior ne-a arătat detaliat starea noastră nenorocită și lipsa totală de ajutor în care ne găseam. Abia după ce omul, despre care am citit acolo, a încetat să învingă prin eforturi legaliste păcatul care locuiește în el și după ce s-a supus fără rezerve neprihănirii lui Dumnezeu, a venit eliberarea. Să observăm că acest adevăr nu este prezentat aici într-o formă valabilă pentru *toți* credincioșii, ca o regulă care se aplică în același fel la *toți*, ci apostolul se folosește încă o dată, și anume, pentru ultima dată în această dezbatere, de forma personală. După conținutul versetului 1, noi am pune aici în loc de „mine“ un „ei“ sau „noi“, așa cum este în versetul 4. Dar cu toate că pentru *toți* credincioșii »nu este nici o condamnare«, în versetul 2 se spune: »Legea Duhului ... m-a izbăvit de legea păcatului și a morții«; aceasta vrea să spună, că cu toate că versetul 2 este strâns legat după conținut cu versetul 1, aici este vorba de o chestiune a experiențelor *personale*, valabilă în adevăr pentru *toți*, care ar trebui să fie cunoscută *tuturor*, dar care de cele mai multe ori nu este înțeleasă și ca urmare a acestei lipse de cunoaștere, din păcate deseori și din lipsa de credincioșie, nu este realizată practic.

Este în adevăr ceva nespus de mare, să poți spune împreună cu apostolul: »Legea Duhului de viață în Hristos Isus m-a izbăvit« - nu, „*mă va izbăvi*“, ci, »*m-a izbăvit*«, ca de acum încolo să nu mai fiu supus »legii păcatului și a morții«, ci în libertatea fericită a unui eliberat din încătușări grele, să slujesc Domnului în puterea Duhului Sfânt, ca om »în Hristos«. Involuntar scriitorul dorește să exprime pentru sine și pentru *toți* cititorii credincioși, că noi cunoaștem conținutul versetului nostru nu numai ca pe un lucru care în Hristos a devenit adevăr pentru noi *toți*, ci prin practicarea acestuia ținem firea din noi în moarte, și în felul acesta dovedim că noi am fost eliberați de puterea ei.

Fundamentul pentru toate acestea este, așa cum s-a accentuat de multe ori, moartea și învierea lui Hristos. Această lucrare minunată de răscumpărare este pusă încă o dată în versetul 3 față în față cu lipsa totală de putere a Legii de pe Sinai. »Căci – lucru cu neputință Legii, întrucât firea pământească o făcea fără putere – Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească, trimițând, din pricina păcatului, pe Însuși Fiul Său, într-o fire asemănătoare cu a păcatului.« Toată neputința Legii, în a ne ajuta, ne-a fost prezentată cu o claritate îngrozitoare în capitolul 7. Legea putea să ceară, să condamne, să blesteme, dar nu putea să *salveze*. Dar ce nu a putut să facă *Legea*, a făcut *Dumnezeu*. El a pășit la mijloc, trimițând pe singurul lui Fiu, ca să rezolve problema păcatului. Dar pentru a putea face aceasta, Hristos a trebuit să apară pe acest pământ ca Om adevărat, nu numai *asemănător* omului, nu, ci ca om în carne și sânge, născut din femeie, El Însuși fără păcat, curat și sfânt, dar într-o fire asemănătoare firii păcătoase. Și aceasta a avut loc. »Cuvântul *a devenit trup*«. »Harul și adevărul *au venit prin Isus Hristos*«.

Și nu numai că Hristos a trebuit să apară în felul acesta și pe tot drumul Său să fie încercat cu privire la desăvârșirea Lui ca Om – problema păcatului se putea rezolva numai în *moarte*, păcatul însuși putea fi înlăturat numai printr-o *jertfă pentru păcat* sfântă. *Viața* sfântă, fără păcat, a Domnului nostru nu ne putea salva; ea ne-a arătat numai mărimea stării noastre triste, lipsită de speranță. Bobul de grâu a trebuit să cadă în pământ și să moară; altfel ar fi rămas pentru veșnicie singur. (Ioan 12,24) Tot așa citim și în Evrei 9,26, că El S-a arătat o singură dată la sfârșitul veacurilor, ca să *șteargă păcatul prin jertfa Sa*. Nu exista o altă cale de a îndepărta păcatul. Dar Dumnezeu a mers pe acest drum și în felul acesta a rezolvat spre slava Sa veșnică problema de nerezolvat. Păcatul din firea pământească a fost judecat de la rădăcină și până la ramuri, s-a terminat pentru totdeauna cu starea veche, și credinciosul, eliberat de puterea și stăpânirea păcatului care locuiește în el, nu mai este constrâns să trăiască »după îndemnurile firii pământești«, ci are voie și trebuie să umble »după îndemnurile Duhului« (versetul 4). Păcatul este desigur *în* el, dar păcatul nu mai poate să-l ducă la judecată, deoarece păcatul a fost deja judecat în Hristos; totodată credinciosul confirmă, prin aceea că el însuși judecă păcatul din el, că el este una cu Dumnezeu și nu cu păcatul. *Prezența* păcatului în el nu-l mai poate neliniști, și nici să-l împiedice să fie în legătură strânsă cu Dumnezeu; numai când el permite păcatului să *lucreze* și începe să *umblе* în firea pământească, părtașia practică cu Dumnezeul sfânt se întrerupe și

rămâne întreruptă până când el își mărturisește sincer păcatele și Tatăl în credințioșia și dreptatea Lui îl iartă și îl curăță de toate nelegiuirile (1 Ioan 1,9).

Posibilitatea de a greși nu are nimic a face cu *poziția* credinciosului înaintea lui Dumnezeu. Oricât de dureros și umilitor este când un credincios păcătuiește, și oricât de grave ar putea să fie urmările care rezultă din aceasta, ambele nu au a face cu problema mântuirii. El este »în Hristos«, și pentru că este în El, pentru el există tot așa de puțin o condamnare sau o judecată, cum există pentru Hristos Însuși; în Cel înviat el se află acum în afara puterii satanei, în afara locului unde pentru credință firea a fost înlăturată prin judecată și unde omul vechi și-a găsit sfârșitul. Ca unul care a fost răstignit împreună cu Hristos, nu mai trăiește el, ci Hristos trăiește în el (Galateni 2,20).

Este deosebit de interesant să vedem relația în care stau primele trei versete din capitolul nostru cu cele trei capitole anterioare din epistolă. Dacă prima parte a capitolului 5 ne-a învățat cu privire la faptul că noi, ca unii care am fost socotiți neprihăniți prin credință, avem iertarea *păcatelor*, pace cu Dumnezeu, și așa mai departe, în cea de-a doua parte am auzit despre *starea* păcătoasă, în care ne aflăm ca urmași ai primului Adam, și de »poziția de neprihănire«, în care am fost aduși prin ascultarea ultimului Adam, așa ne spune primul verset din capitolul 8, că noi suntem acum »în Hristos Isus«, și, fiind în această stare, nu numai că nu ne mai temem de nicio mânie, ci *nu mai există* absolut nicio condamnare pentru noi. Dacă în capitolul 6 am fost învățați despre stăpânirea păcatului, sub care ne-am aflat, și cum această stăpânire a fost înfrântă în moartea lui Hristos, așa citim aici în versetul 2, că »legea Duhului de viață în Hristos Isus, m-a izbăvit de Legea păcatului și a morții«. Și dacă în capitolul 7 ni s-au prezentat experiențele unui om, care, ne cunoscând neprihănirea lui Dumnezeu, se străduia să înfăptuiască o neprihănire legalistă, versetul 3 din capitolul nostru ne învață că Dumnezeu, prin trimiterea Fiului Său prea iubit, a înfăptuit ce era imposibil pentru Lege, prin aceea că Cel preaslăvit, nu numai că S-a preocupat cu *roadele* pomului rău și apoi să ne lase ca noi înșine să ne punem în ordine cu Dumnezeu, ci El a intervenit pentru întreaga stare, în care ne găseam de la natură: *pomul* a fost judecat, *păcatul din firea pământească* (din carne) a fost condamnat și, pentru cel care crede, a fost îndepărtat pentru totdeauna dinaintea ochilor lui Dumnezeu.

Cu adevărat, credinciosul poate să-și ridice capul plin de încredere și prin harul lui Dumnezeu el are voie, și trebuie, să urmeze îndemnul și acțiunile naturii noi, care a fost sădită în el, ale Duhului de viață în Hristos Isus. Versetul 4 conduce la rezultatele practice. Prin faptul că cel credincios știe și prin credință realizează, că stă înaintea lui Dumnezeu într-o natură nouă, noul „eu“ din el este liber (chiar dacă vechiul eu încearcă să-și revendice drepturile) să trăiască după Duhul și nu după firea pământească. Și în măsura în care el face aceasta, și în viața lui se văd rezultatele morții și învierii lui Isus Hristos, dreptul Legii (adică, cerințele drepte ale Legii) vor fi împlinite în el (versetul 4). Atâta timp cât un om stă sub Lege și se străduiește să îmbunătățească firea pământească și să împlinească cerințele Legii, de care s-a convins că sunt justificate, el v-a avea parte numai de dezamăgiri amare. Dar dacă sufletul a recunoscut plinătatea harului, care i-a fost dată în Mântuitorul, care a murit și a înviat, și privirea lui nu mai este îndreptată spre vechiul eu sărman, ci spre Hristos, el *va împlini* prin puterea Duhului Sfânt nu numai cerințele Legii cu privire la Dumnezeu și la aproapele lui, ci va face mult mai mult: cel credincios se poate prezenta lui *Dumnezeu* ca unul care a *înviat din morți*, iubind pe *dușmanii* lui, binecuvântând pe cei care îl *blestemă*, etc. Prin har, caracterul lui Dumnezeu se va vedea în el, chiar dacă numai în chip nedesăvârșit. Dumnezeu Însuși va fi văzut, sau, cu alte cuvinte, se va vedea nu numai *ce ar trebui să fie* un om, ci *ce a fost* Hristos, *Omul lui Dumnezeu*, aici pe pământ. Chipul Lui se va întipări în el, chiar dacă va fi slab și cu lipsuri.

În continuarea ultimelor cuvinte din versetul 4, versetele următoare (5-8) descriu detaliat diferența dintre oamenii care sunt călăuziți de firea pământească și oamenii care umblă călăuziți de Duhul. În ambele cazuri este activă o natură, care are înclinații și scopuri proprii. »Cei ce trăiesc după îndemnul firii pământești, umblă după lucrurile firii pământești; pe când cei ce trăiesc după îndemnul Duhului, umblă după lucrurile Duhului« (versetul 5). Aici nu este vorba de o măsură mai mare sau mai mică de roade, ci de *felul de gândire* al celor două naturi: fiecare

năzuiește după ce este specific ei, după ce se caracterizează (firea pământească sau duhul), și iubește, sau urăște, corespunzător. Noile principii și puteri care lucrează în cei credincioși sunt puse față în față cu cele ce lucrează în ceilalți oameni. Omul firesc, căzut dinaintea lui Dumnezeu și îndepărtat de El, trăiește »după îndemnul firi pământești« și îi urmează plăcerile și pornirile rele; credinciosul, sau natura care i-a fost dăruită, trăiește după »îndemnul Duhului«, și stă sub influența Lui, da, El locuiește în el. În cel credincios a fost trezit un fel de gândire cu totul nou, este felul de gândire al unei naturi născută din Duhul și care caută ce este al Duhului – o natură *sfântă*, care iubește ce este sfânt și, eliberată de jugul păcatului, năzuiește împreună cu ceilalți după ce este »al Duhului«.

»Și umblarea după lucrurile firi pământești, este moarte, pe când umblarea după lucrurile Duhului este viață și pace. Fiindcă umblarea după lucrurile firi pământești este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu, căci, ea nu se supune Legii lui Dumnezeu, și nici nu poate să se supună« (versetele 6-7). Firea pământească și Duhul sunt și rămân opuse unul altuia. Firea pământească nu poate niciodată să devină duh și Duhul nu poate niciodată să devină firea pământească. Trăirea după firea pământească este îndreptată spre lucrurile vizibile, aduce moartea, atât acum, cât și pentru veșnicie. »Cei răi n-au pace, zice Domnul«. Umblarea după lucrurile Duhului este viață și pace, un izvor în noi, care curge în viața veșnică și care umple sufletul cu pace și bucurie. În Hristos aceasta a fost în chip desăvârșit așa, în cel credincios împlinirea este nedesăvârșită, așa cum s-a accentuat de mai multe ori; dar nu despre aceasta vorbește apostolul aici, el prezintă numai principii.

Trăirea după îndemnul firi pământești nu înseamnă numai moarte, este și împotriva lui Dumnezeu, nu recunoaște autoritatea Lui, într-un cuvânt este »vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu«. Ea nu se supune Legii, căreia omul se supune în mod normal, deoarece ea este firul călăuzitor al responsabilității creaturii față de Dumnezeu. Ea »nu se supune Legii lui Dumnezeu, și nici *nu poate* să se supună«. Ce sentință nimicitoare din partea Aceluia care judecă drept! »Ea *nu poate*«, așa de stricată este ea. De îndată ce Dumnezeu dă o poruncă, în ea se ridică un duh de răzvrătire. Singurul ei fir călăuzitor este voința ei stricată; *vrea* să fie independentă și urăște tot ce Îi place lui Dumnezeu. De aceea omul are nevoie de o *natură* cu totul nouă, care iubește pe Dumnezeu și lucrurile cerești. »Ce este născut din carne, este carne, și ce este născut din Duh, este duh« (Ioan 3,6).

»Deci, cei ce sunt pământești, nu pot să placă lui Dumnezeu« (versetul 8). Cum să fie posibil, ca Dumnezeu să poată privi cu plăcere la oamenii, pe care tocmai i-am descris? Oameni »în firea pământească« sau »născuți din carne«, adică, oameni care se află înaintea lui Dumnezeu ca urmași ai lui Adam, în poziția acestuia, și umblă pe urmele lui, »în firea pământească«. A fi »în firea pământească« nu înseamnă altceva, decât stricăciune lipsită de speranță, unită cu răzvrătire și vrăjmășie față de Dumnezeu. Dumnezeu să fie veșnic lăudat, căci cel credincios nu se mai află în această stare!

»Voi însă nu mai sunteți pământești, ci duhovnicești, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în adevăr în voi.« (Versetul 9) Locuirea Duhului Sfânt în cel credincios este dovada de netăgăduit, că el nu mai este »în firea pământească«, ci »în Duhul«. Deja în capitolul 7 versetul 5 am citit: »Căci, când trăiam sub firea noastră pământească ...« și tot capitolul 6 ne-a arătat oameni, care, eliberați de sub stăpânirea păcatului, trăiesc pentru Dumnezeu și pot să-I dea mădularele lor, ca pe niște unelte ale neprihănirii. Omul descris în a doua parte a capitolului 7 nu poate să facă aceasta încă. El este, ca și Fiul pierdut, întors înapoi și pe drumul cel bun, dar el nu a recunoscut încă prin credință ce este Tatăl și cum S-a revelat El în Hristos Isus. Cunoașterea personală a iertării depline și primirii lui de către Tatăl nu este încă prezentă în suflet.

Această cunoaștere clară poate trăi numai în omul, în care Duhul Sfânt Și-a făcut locuință. Abia atunci când a ajuns în brațele Tatălui și când se vede îmbrăcat cu haina cea mai bună, încetează să se preocupe cu sine, să vorbească despre sine și să mai lupte cu sine însuși; *Tatăl* și *ceea ce este și ce face El* umple tot sufletul. El *mulțumește lui* »Dumnezeu prin Isus Hristos«, uitându-se complet pe sine, și se odihnește în ceea ce a făcut Isus pentru el; el corespunde acum Casei Tatălui și bucuriei Lui. Nu, că acum el nu mai poartă nicio responsabilitate;

responsabilitatea rămâne – dar ea poartă acum un caracter cu totul nou, este de o natură cu totul nouă. Vrem să ne amintim mereu: credinciosul este un om »în Hristos« și un om »în Duhul«, care nu mai stă sub *Lege*, dar nu este nici fără o lege, căruia *harul* îi dă tot ce este necesar ca să umble potrivit cu noua lui poziție.

Să mai repetăm și aceasta: în locul de față nu este vorba de o stare schimbătoare, de creștere și descreștere, de ridicare și coborâre, în funcție de starea spirituală și credințioșia fiecărui credincios în parte, ci de un lucru, care aparține fiecărui credincios adevărat, care este adevărat nu numai pentru anumite suflete privilegiate, ci pentru oricine crede în Isus, și anume, nu este numai temporal adevărat, ci pe tot drumul lui până la țintă. Odinioară *a fost* într-o stare, »în firea pământescă«, iar acum *este* într-o altă stare, »în Duhul«. Aceasta este confirmat încă o dată la sfârșitul versetului nostru:

»Dacă n-are cineva Duhul lui Hristos, nu este al Lui«, sau „nu este un creștin“, cel puțin în ceea ce privește adevăratul înțeles al cuvântului. Desigur, un suflet poate avea deja viață din Dumnezeu, fără să fie pecetluit cu Duhul Sfânt, ca și omul din capitolul 7, dar ca regulă este valabil, că Dumnezeu dă Duhul oricui primește prin credință Cuvântul adevărului. Cine aude astăzi Evanghelia mântuirii și *o crede*, este pecetluit cu Duhul Sfânt care a fost făgăduit, conform cu Efeseni 1,13. Într-un suflet, care numai s-a *trezit*, lucrarea divină nu este completă, el nu *crede* încă cu adevărat.

Dar de ce vorbește apostolul aici despre Duhul *lui Hristos*? Există Duhul *lui Dumnezeu* și există și Duhul *lui Hristos*? Nu, este numai *un Duh*, dar schimbarea în modul de exprimare cu siguranță nu este fără importanță, și noi avem voie să cercetăm și să aflăm din ce cauză este așa. Nu constă cauza în aceea, că Duhul lui Dumnezeu S-a descoperit în Hristos într-o viață care până la ultima respirație a fost desăvârșit închinată lui Dumnezeu, așa că noi putem vedea și judeca în El ce înseamnă o astfel de viață? Și cine acum nu dovedește în urmele vieții că în el acționează același Duh, care a fost odinioară în Hristos, acela nu este cu adevărat al „Său“, nu este creștin, cu toate că ar putea să aibă o mărturisire de credință frumoasă.

»Și dacă Hristos este în voi, trupul vostru, da, este supus morții, din pricina păcatului; dar duhul vostru este viu, din pricina neprihănirii« (versetul 10). În primele versete am auzit că noi, ca credincioși, suntem »în Hristos«, aici, că »Hristos este în noi«, și din această realitate se trage concluzia, că trupul este supus morții, din cauza păcatului, dar duhul este viu, din pricina neprihănirii. Trupul este vasul pământesc în care locuiește și acționează păcatul. Dacă îl las să-și facă voia, nu va rezulta nimic altceva decât numai păcat. Ce am eu de făcut, ca om în care este *Hristos*, în care locuiește Hristos? Sunt chemat să mă folosesc permanent de sentința morții, pe care Hristos a câștigat-o pentru mine, »să nu mai ascult de poftele trupului meu muritor«, ci »să fac să moară faptele trupului« (compară capitolul 6,12; 8,13). În măsura în care fac aceasta, în aceeași măsură păcatul își va pierde puterea asupra mea, iar Duhul va putea să lucreze nestingerit în mine printr-o viață care dă la iveală roadele neprihănirii. Dacă Hristos este în mine, se pune atunci întrebarea: este valabilă în continuare voia mea, sau voia lui Hristos? Noul „eu“ răspunde fără ezitare: voia lui Hristos. Bine, aceasta poate avea loc numai atunci dacă eu nu permit trupului meu să se prezinte ca viu, ci eu năzuiesc după lucrurile Duhului, după ce îi place Lui. Să nu uităm, că roadele neprihănirii practice pot crește numai acolo unde se ține pe sine însuși în moarte, dar viu pentru Dumnezeu, prin puterea Duhului Sfânt.

Nu este o astfel de viață o viață de *robie*? Dimpotrivă, este o viață în *libertate*, a independenței de trup și de poftele lui, o viață de urmaș fericit al lui Hristos, sub călăuzirea Duhului Său. Fie ca scriitorul și cititorul să aibă mai mult parte de o astfel de umblare, până când vom schimba acest trup de moarte cu trupul de slavă, în care nu va mai locui păcatul! Și despre această a treia formă de *eliberare* vorbește apostolul în acest loc minunat.

»Și dacă Duhul Celui ce a înviat pe Isus dintre cei morți locuiește în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Isus din morți, va învia și trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care locuiește în voi« (versetul 11). Deci efectul morții și învierii lui Hristos se extinde și asupra trupurilor noastre muritoare. Nu numai că nu mai există nici o condamnare pentru mine, nu numai că sufletul meu se bucură de eliberarea prețioasă de sub stăpânirea păcatului și a morții,

nu, ci și *trupul* meu sărman, supus morții, care poartă în sine embrionul morții, va avea parte cândva de consecințele enorme ale lucrării de mântuire a lui Hristos. El va învia, dacă va trebui să fie pus într-un mormânt. Acum este deja templul Duhului Sfânt, va fi rechemat la viață, ca să slujească de locuință *minunată* și veșnică pentru sufletul eliberat. Să reținem: nu va fi creat un trup *nou* și acesta ne va fi dat, așa cum deseori se aude spunându-se, ci trupul vechi va fi înviat și va fi *transformat*. »Nu vom adormi toți, dar toți vom fi schimbați« (1 Corinteni 15,51). Duhul Sfânt, care locuiește deja acum în el, deoarece cel credincios are viața veșnică prin Hristos, nu va renunța niciodată la drepturile Lui asupra acestui trup. Așa cum este de sigur că Dumnezeu a înviat pe Hristos dintre cei morți și ca urmare a acestui fapt Duhul lui Dumnezeu locuiește în noi, tot așa este de sigur că și trupurile noastre muritoare vor învia. Satan nu mai are niciun drept asupra lor; și ele au fost răscumpărate cu un preț și aparțin lui Hristos. În felul acesta eliberarea noastră va fi deplină. Libertatea *harului* a devenit deja acum partea noastră prin Duhul Sfânt, în poziția pe care o avem în Hristos; libertatea *slavei* este încă în viitor, dar noi suntem pe deplin siguri de ea, deoarece Duhul Sfânt locuiește în noi. Așa cum El este arvuna moștenirii noastre (Efeseni 1,14), tot așa El ne garantează învierea *trupului* nostru.

În trecut să amintim schimbarea numelui Domnului nostru în versetul 11. Mai întâi este amintit numele Lui personal ca Fiu al Omului: *Isus*; după aceea titlul Lui ca Unsul lui Dumnezeu: *Hristos*, și anume în legătură cu Duhul care locuiește în noi. Duhul Sfânt nu poate fi în același timp despărțit de Hristos. Acolo unde sunt prezente rezultatele lucrării de răscumpărare, acolo trebuie să fie și Duhul, ca să garanteze slava lui Hristos.

Înainte de a trece la studiul secțiunii următoare, vrem să ne amintim de cele trei puncte de vedere diferite, sau caractere, sub care ne este prezentat aici Duhul. El este în primul rând Duhul lui Dumnezeu, care locuiește în noi și este izvorul puterii oricărui bine, care ne îmbărbătează, ne mustră, ne atenționează, etc. După aceea, El este Duhul lui Hristos, care S-a revelat în viața și umblarea lui Hristos aici jos pe pământ și care trebuie să caracterizeze acum viața și umblarea noastră. Și în al treilea rând, El este Duhul »Celui ce a înviat pe Isus dintre cei morți« și care acum garantează că aceeași putere, care s-a arătat în învierea lui Hristos, »va schimba trupul stării noastre smerite, și-l va face asemenea trupului slavei Sale« (Filipeni 3,21).

Capitolul 8,12-30

Ca om »în Duhul«, cel credincios este chemat, prin Duhul să omoare faptele trupului; trecând prin suferințele din timpul acesta, el așteaptă în nădejde eliberarea trupului său

În versetele următoare apostolul trage concluzia practică din cele prezentate până aici: »Așa dar, fraților, noi nu mai datorăm nimic firii pământești, ca să trăim după îndemnurile ei. Dacă trăiți după îndemnurile ei, veți muri; dar dacă, prin Duhul, faceți să moară faptele trupului, veți trăi« (versetele 12,13). Ca unii care nu mai sunt »în firea pământească«, nu mai avem niciun fel de relații obligatorii cu firea pământească, dimpotrivă, prin Duhul putem s-o biruim, prin aceea că o cunoaștem ca fiind judecată și o considerăm moartă.

»Nu mai datorăm nimic firii pământești, ca să trăim după îndemnurile ei.« Involuntar ai senzația că ceva lipsește acestei fraze. Te aștepți la o propoziție introdusă cu „ci“. Dar Cuvântul lui Dumnezeu este totdeauna corect și desăvârșit. Fraza de încheiere ar trebui să sune cam așa: „ci noi suntem datori Duhului, ca să trăim după călăuzirea Duhului.“ Un astfel de cuvânt ar fi în armonie cu înclinațiile legaliste ale inimii noastre. Dar scriitorul inspirat nu vorbește așa. Ne-ar răpi libertatea scumpă, în care am fost aduși prin Salvatorul nostru scump, și ne-ar așeza din nou, chiar dacă sub o altă formă, sub o lege, a cărei împlinire ne-ar fi tot așa de imposibilă, ca și împlinirea vechii Legi.

Dar nu rezultă obligații severe din noua noastră stare? Nu este legată de ea o responsabilitate sfântă? Mereu vom răspunde: DA, cu siguranță! Dar aceste obligații nu sunt ca o povară asupra noastră, ci rezultă de la sine din viața nouă, care ne-a fost dată, stau în legătură cu înclinațiile naturii noastre noi și sunt împlinite prin puterea Duhului. Iacov vorbește în privința aceasta despre *Legea desăvârșită a libertății*, căci voia omului nou este în orice privință în armonie cu voia lui Dumnezeu (Iacov 1,25). Este *plăcerea* omului nou să facă această voie. Realmente rămâne opoziția gravă dintre cele două principii care lucrează în noi, firea pământească și Duhul; de aceea apostolul adaugă: »Dacă trăiți *după îndemnul firei pământești, veți muri*; dar dacă, *prin Duhul*, faceți să moară faptele trupului, *veți trăi*.«

În ambele cazuri rezultatul este sigur; în primul caz, ca ceva natural, o consecință necesară, în cazul al doilea ca ceva garantat de Dumnezeu. În primul caz este *moartea*, în cazul al doilea soarta noastră este *viața și slava*. Aud prin duhul cum cititorul obiectează în privința aceasta: „Deci un copil al lui Dumnezeu se poate totuși pierde!” Eu răspund: aici nu este absolut deloc vorba de această temă. Aici avem a face nu cu partea *divină*, ci cu partea *omenească* a problemei. Dumnezeu ne-a dăruit viața nouă, și această viață nu trăiește după îndemnul firei pământești, și nici *nu poate* trăi după ele. Dar dacă *eu* totuși trăiesc după îndemnul firei pământești, atunci mă reîntorc pe terenul naturii vechi, al firei pământești, și, în măsura în care depinde de mine, voi muri, căci roada, prețul care se cuvine, unei vieți trăite după îndemnul firei pământești, este moartea. Este imposibil lui Dumnezeu să-mi spună că un astfel de drum duce la viață. Dar dacă prin Duhul fac să moară faptele trupului, voi trăi veșnic înaintea lui Dumnezeu și cu Dumnezeu, Cel care mi-a dat viața și al cărui Duh locuiește în mine și lucrează în această viață.

Mântuirea necondiționată a celui credincios pe baza lucrării lui Hristos este *un adevăr*, responsabilitatea sa, de a merge până la sfârșit cu credințioșie pe calea urmării lui Hristos, este *un alt adevăr*. Să lăsăm ambele adevăruri acolo unde le-a așezat Dumnezeu, și atunci totul va fi simplu și clar; dacă le amestecăm, așa cum din păcate se face deseori, urmarea inevitabilă este *încurcătura*.

»Căci toți cei ce sunt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu« (versetul 14). Prin aceasta ajungem la poziția minunată, în care am fost aduși, ca aceia care nu mai sunt călăuziți de firea pământească, și care nici nu mai stau, ca Israel odinioară, în poziția de robi, sau sclavi. Prin Duhul lui Dumnezeu, care locuiește în noi, suntem *călăuziți* astăzi nu prin frica robiei, ci în pace. Dar dacă aceasta este așa, atunci avem dovada, că suntem *fii* ai lui Dumnezeu. Duhul, pe care l-am primit, nu este »un duh de *robie*, ca să mai avem frică«, ci este un »duh de *înfiere*, care ne face să strigăm ;Ava“, adică „Tată!“« (versetul 15). Acolo unde este acest duh, este libertate. Sub Lege a existat numai robie și frică. Cu toate că Duhul Sfânt *a lucrat* în credințioșii din Vechiul Testament și i-a folosit ca martori și mesageri ai adevărului, nu putea *să locuiască* în niciunul din ei. Nici măcar ucenicii nu au putut să aibă certitudinea că sunt fii ai lui Dumnezeu, înainte de învierea și înălțarea la cer a Domnului lor, cu toate că El le-a făcut cunoscut Numele Tatălui. Această cunoaștere este acum partea noastră prețioasă, după ce Duhul Sfânt S-a coborât ca Persoană aici jos pe pământ și ca Duh al înfierii și-a făcut locuința în noi. În mod asemănător scrie apostolul Pavel Galatenilor: »Și pentru că sunteți fii, Dumnezeu ne-a trimis în inimă Duhul Fiului Său, care strigă „Ava!“, adică „Tată!“« (Galateni 4,6). Noi nu mai suntem sub un îndrumător (pedagog), nu mai suntem minori, ca să ascultăm de poruncile unui îngrijitor sau administrator, ci suntem fii ai lui Dumnezeu, conștienți de aceste relații, călăuziți de *Duhul*.

Ce raporturi, ce relații pentru unii ca noi, care odinioară am fost așa cum am fost! Citim mai departe: »Însuși Duhul adeverește împreună cu duhul nostru că suntem copii ai lui Dumnezeu. Și, dacă suntem copii, suntem și moștenitori; moștenitori ai lui Dumnezeu, și împreună moștenitori cu Hristos, dacă suferim cu adevărat împreună cu El, ca să fim și proslăviți împreună cu El« (versetele 16-17). Din relația, în care am fost aduși, rezultă binecuvântări minunate. Duhul nu ne-a făcut numai cunoscut viața nouă și a trezit în noi sentimente și afecțiuni de copii, ci El mărturisește *împreună* cu duhul nostru (această viață nouă lucrată în noi), că suntem copii

ai lui Dumnezeu, că *aparținem* familiei lui Dumnezeu și de aceea avem parte de tot ce includ aceste relații. Deci aici nu este vorba de o mărturie din afară a lui Dumnezeu cu privire la mântuirea noastră prin credința în Hristos, ci de o mărturie în noi, despre conștiința clară a sufletului că ești un copil al lui Dumnezeu. Vreau să întreb: nu avem noi această mărturie, această cunoaștere? Nu strigăm noi cu încredere de copil »Ava, Tată«? Și de ce putem să strigăm așa? *Deoarece* Duhul Însuși adeverește împreună cu duhul nostru, că suntem copiii ai lui Dumnezeu. Dacă mărturia nu ar fi în noi, *n-am putea* să strigăm așa.

Înainte de a merge mai departe, câteva cuvinte despre titlul de „fii” și „copii”. Titlul de „fii” amintește mai mult de *poziția* noastră și de privilegiile legate de ea, în opoziție cu „robi” sau „sclavi”, în timp ce numele „copii” arată *relația intimă*, în care stăm față de Tatăl, ca născuți fiind din Dumnezeu. Noi am fost *primiți* nu numai ca fii, nu am fost numai *așezați* în poziția de fii, ci am fost *luați în familia* lui Dumnezeu ca și copiii, ca astfel să savurăm deja acum bucuria acestor relații și în curând să fim puși împreună cu Hristos în posesiunea a tot ce aparține lui Dumnezeu. Noi suntem *copii* ai lui Dumnezeu și avem parte de toate binecuvântările minunate și veșnice, care rezultă din această relație.

»Și dacă suntem copii, suntem și moștenitori: moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos.« Israel a fost odinioară moștenirea Domnului – un loc binecuvântat! Dar locul nostru este mult mai înalt și mai minunat; noi suntem moștenitori ai lui Dumnezeu, posesiunea lui este posesiunea *noastră*. Cum a devenit posibil aceasta, ne-o arată titlul al doilea; »moștenitori *împreună* cu Hristos«. Numai cu *El* putem să avem parte de totul, și trebuie să avem parte, cu El, ca Întâiul născut din toată creația și Întâiul născut dintre cei morți, ca Creator și Mântuitor are dreptul de netăgăduit asupra tuturor lucrurilor, și în harul minunat ne lasă să avem parte de acest drept. Este de la sine înțeles, că Lui, ca Om, I se cuvine totdeauna »întâietatea în toate lucrurile« (Coloseni 1,18), și dacă ne gândim că El este Dumnezeu, este clar, că noi nu vom putea niciodată avea parte de dumnezeirea Lui, cu toate că noi ca copii am devenit părtași naturii dumnezeiești, și ca fii avem parte de toată plinătatea binecuvântării, care este în legătură cu aceste titluri.

Drumul spre ținta veșnică, care este înaintea noastră, duce prin suferințe. Niciun creștin nu poate scăpa de ele; de aceea propoziția care urmează: »*dacă suferim* cu adevărat împreună cu El, ca să fim și proslăviți împreună cu El.« Condiția a creat deja probleme unor cititori, dar aceasta pentru că nu au citit-o suficient de atenți. Deseori ni se întâmplă așa cu Cuvântul lui Dumnezeu: îl citim prea repede, sau superficial, punem gândurile *noastre* în Cuvânt, în loc să cercetăm gândurile *lui Dumnezeu* fără idei preconcepute și cu rugăciune.

S-a ajuns astfel să se gândească la suferințele *pentru* Hristos, cu toate că stă scris foarte clar: »*dacă suferim* cu adevărat *împreună* cu El (cu Hristos)«. Că suferințele *pentru* Hristos, suferințele din pricina Numelui Domnului nostru, sunt un *privilegiu*, care nu este dăruit tuturor creștinilor, o știm din Filipeni 1,29 și pe baza experienței noastre. Dar niciun creștin nu poate scăpa de suferința *împreună* cu Hristos. Domnul și Mântuitorul nostru a fost în lume »un Om al durerii și obișnuit cu suferința« și înainte de a merge la cruce. O lume a păcatului și a morții, a suferințelor și a lacrimilor, în care domnesc principiile și felul de gândire al *firii pământești*, putea să fie pentru natura Sa sfântă și pentru inima Lui iubitoare numai o sursă permanentă de durere și de lacrimi. Singur de tot, ca un străin singuratic, pe care nici măcar ucenicii deseori nu L-au înțeles și prin egoism, necredință, neînțelegere și alte lucruri asemănătoare L-au rănit în sentimentele Lui, a mers El aici din loc în loc. Ce a văzut și ce a auzit, a lezat ochii și urechile Lui, I-a rănit inima și I-a trezit totodată sentimente de compasiune. N-a fost înțeles de nimeni, nu a avut parte de compasiune, de mângâietori. Pentru dragostea Lui I s-a răsplătit cu ură, pentru ajutorul Lui I s-a adus nerecunoștință, pentru bunătatea Lui L-au răsplătit cu ironie, cu batjocură.

Tot așa omul duhovnicesc, în mersul lui prin lume, simte lucrurile, așa cum le-a simțit Hristos, chiar dacă nu le simte cu aceeași intensitate. Și natura lui este în opoziție cu tot ce îl înconjoară, și de aceea nu poate fi altfel: el suferă, acolo unde a suferit și Hristos; el este apăsător, el suferă *împreună* cu Hristos. Dragostea lui pentru Dumnezeu și pentru oameni, sentimentele lui pentru curăție și sfințenie, respectul lui pentru Numele și drepturile lui Dumnezeu și ale Unsului Său,

da, tot ce locuiește în el, el fiind părtaș al naturii divine, devine o sursă de suferințe pentru el. Urmările păcatului în mediul care îl înconjoară, legate cu necredința, indiferența și încăpățânarea oamenilor, îi provoacă dureri, orice dezonorare a lui Hristos, orice cuvânt urât, murdar sau batjocoritor îi provoacă dureri. Chiar și tâlharul de pe cruce a muștrat pe semenul lui pentru batjocurile aduse Domnului: îi provocau dureri. Dar Dumnezeu să fie lăudat!, nu va rămâne așa. Tocmai această părtășie la suferințele lui Hristos ne garantează părtășia la slava Sa de dincolo. În curând toți aceia care *suferă împreună* cu El vor fi *proslăviți împreună* cu El. Cine *nu* suferă câtuși de puțin împreună cu El, fie numai pentru câteva zile sau ore (ca tâlharul), dovedește că nu este născut din Dumnezeu, că nu este un creștin. Căci cum ar putea să lucreze Duhul lui Hristos înnoirea unei inimi, fără să dea naștere la simțămintele care au fost și în Hristos?

Dar cu toate că noi suntem copii ai lui Dumnezeu, și de aceea și moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos, nu posedăm încă moștenirea, și anume, nu din cauză că suntem încă în trupul acesta, ci pentru că moștenirea este încă murdărită și supusă stricăciunii. Așa cum este creația acum, ea nu se potrivește pentru moștenire, nici pentru Domnul, și nici pentru ai Săi. De aceea *El* stă încă la dreapta lui Dumnezeu și așteaptă, și noi așteptăm până când va veni ora descoperirii slavei viitoare. Cu privire la această slavă, apostolul, ca unul care a fost obișnuit cu suferința mai mult decât oricare dintre noi, putea să scrie romanilor:

»Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi. De asemenea, și firea așteaptă cu o dorință înfocată descoperirea fiilor lui Dumnezeu.« (versetele 18-19) Duhul lui Dumnezeu, care vrea să însuflețească curajul nostru și să ne încurajeze la perseverență, ne îndreaptă privirea spre această slavă și încearcă să trezească în noi convingerea, că suferințele, prin care trecem astăzi, oricât de grele ar fi ele, nu au valoarea să fie puse în comparație cu slava, care ne așteaptă. În ce măsură Îi reușește, să-Și atingă ținta cu fiecare suflet, este o altă întrebare, dependentă de atitudinea inimi fiecăruia. Apostolul putea să spună cu privire la sine: »Eu socotesc (sau, consider).« El nu *știa* numai, ci era ferm convins, *el socotea* că suferințele de acum nu sunt vrednice ș.a.m.d. În versetele 22 și 28, unde este vorba de partea comună a tuturor credincioșilor, el spune: »Noi știm.«

Viața noastră este acum ascunsă cu Hristos în Dumnezeu. Dar când se va arăta Hristos, viața noastră, atunci ne vom arăta și noi împreună cu El în slavă (compară cu Coloseni 3,3-4). Întreaga creație așteaptă cu o dorință înfocată această descoperire a fiilor lui Dumnezeu. Ea suferă și suspină, căci »firea a fost supusă deșertăciunii, nu de voie (ea nu are nici o voință), ci din pricina celui ce a supus-o (a primului Adam), cu nădejdea însă, că și ea va fi izbăvită de robia stricăciunii, ca să aibă parte de slobozenia slavei copiilor lui Dumnezeu. Dar știm că până în ziua de azi, toată firea suspină și suferă durerile nașterii« (versetele 20-22).

Creația suspină din cauza urmărilor căderii în păcat, care a adus-o în robia stricăciunii, adică a efemerității. Când a căzut omul, capul creației de jos, creația a primit aceeași soartă ca și el. Nu știm cât de minunată a fost ea înainte de cădere. Dar știm, că după sentința lui Dumnezeu, »erau foarte bune« (Geneza 1,31). Păcatul omului a stricat totul. Dar cât de prețios este gândul, că creația, care din vina *noastră* a căzut în robia stricăciunii, așteaptă acum proslăvirea *noastră*, ca să fie eliberată iarăși din această robie! Și cât de minunate sunt căile și hotărârile lui Dumnezeu! În harul Său nemărginit, El se ocupă mai întâi cu cei vinovați, cu aceia care, prin căderea lor de la El, au cauzat toată această jale, și îi alege să fie aceia, căroro *El* vrea să le facă parte de toată bogăția dragostei și îndurării Sale, și apoi, în veacurile viitoare, să facă parte de slavă și creației ajunse în păcat (nu din propria vină)! Despre această »așezare din nou a tuturor lucrurilor«, despre »înnoirea tuturor lucrurilor (sau: nașterea din nou)«, așa cum o numește Domnul în Evanghelia după Matei 19,28, a vorbit Dumnezeu prin prorocii de demult (compară cu Faptele Apostolilor 3,19-21).

Pe calea descoperirii acestei slave, noi, cei care prin trupul nostru aparținem încă acestei creații, constituim totodată gura ei. Prin suspinele noastre exprimăm, într-un mod plăcut lui Dumnezeu, suspinele creației aflate în suferință, și noi facem aceasta cu atât mai mult, cu cât recunoaștem ce este păcatul și trăim despărțiți de el. Deoarece Domnul nostru prea iubit a fost

complet liber de păcatul care a dat naștere la aceste suferințe, compasiunea Lui pentru urmările păcatului a fost desăvârșită. El a suspinat adânc în duhul, S-a *înfiorat* în duhul Lui și S-a *tulburat* atunci când pe drumul spre mormântul lui Lazăr a văzut plângând pe Maria și pe iudeii care o însoțeau. Iudeii credeau că El plângea, pentru că l-a iubit așa de mult pe cel mort. Ah! ei nu știau care era adevărata cauză a înfiorării Lui.

Apostolul compară natura cu o femeie însărcinată, gata să nască, care așteaptă cu nerăbdare pe copilul ei, a cărui venire a fost anunțată de durerile nașterii. Ea nu poate grăbi venirea, ea poate numai să suspine și să aștepte. Tot așa face și creația. Ea suspină și așteaptă descoperirea fiilor lui Dumnezeu. Aceștia încă nu se deosebesc la exterior de restul oamenilor, ei sunt slabi, probabil săraci și chiar cu defecțiuni corporale, suferă și mor ca și ei. Dar nu va rămâne așa. În curând vor fi înviați din morți, sau, dacă trăiesc, vor fi transformați, vor apare împreună cu Hristos în slavă, ca moștenitori împreună cu El, și atunci și creația va fi eliberată și va avea parte de *slobozenia slavei* copiilor lui Dumnezeu. Eliberarea ei din robia stricăciunii depinde de această descoperire a slavei, când Dumnezeu va unii toate lucrurile într-Unul, în Hristos (Efeseni 1,10).

Astăzi este timpul harului, și nimeni nu poate intra în libertatea *harului*, decât numai *prin credință*. De aceea pe acest teren nu poate exista nici o legătură între creație și noi, în primul rând pentru că creația este numai trupească, și nu posedă nici o înțelegere, și în al doilea rând, pentru că ea nu a ajuns din propria vină în starea ei actuală, și deci nu are nevoie de *iertare*. Când însă se va arăta libertatea *slavei* copiilor lui Dumnezeu, atunci urmările binecuvântate ale lucrării de mântuire înfăptuite de Hristos vor deveni vizibile și în creație. A fost plăcerea întregii plinătăți care locuia în Hristos »să împace totul cu Sine prin El, făcând pace prin sângele crucii Lui« (Coloseni 1,20). Astăzi lucrurile nu sunt încă împăcate, dar sângele împăcării al lui Hristos, pe baza căruia vor avea parte de împăcare, a curs, lucrarea necesară pentru împăcare a fost înfăptuită.

Dar nu numai creația suspină, »dar și noi, care avem cele dintâi roade ale Duhului, suspinăm în noi, și așteptăm înfierea, adică răscumpărarea trupului nostru« (versetul 23). Noi nu suspinăm, pentru că ne doare dispariția și trecerea lucrurilor vremelnice, ci pentru că prin Duhul simțim diferența dintre starea noastră actuală și slava care ne stă înainte, și prin trupul nostru, care nu este încă eliberat, ne aducem permanent aminte de aceasta. Căci noi nu am avut încă parte de »înfierea« în sensul *deplin* al cuvântului – la aceasta aparține și un trup glorificat, care a avut parte de puterea lui Hristos. Noi posedăm »această comoară în niște vase de lut« și dorim »să ne îmbrăcăm peste el cu locașul nostru ceresc« (2 Corinteni capitolul 4 și 5). În timp ce suntem umpluți cu nădejdea slavei, suspinăm la privirea lucrurilor din jurul nostru cu acele suspine, care pot fi numite canalul suspinelor creației. Așa cum s-a spus, aceste suspine nu sunt roada nemulțumirii, sau a lipsei de răbdare, ci sunt acțiunea Duhului Sfânt care locuiește în noi, ale cărui dintâi roade³ le avem. Deci, suspinul creștinului are loc în duhul dragostei, și cu cât el lasă mai mult să lucreze dragostea lui Dumnezeu turnată în inima lui prin Duhul Sfânt, cu atât mai mult va simți cum totul în jurul lui este împotriva lui Dumnezeu, iar suspinul lui va deveni mai adânc și mai intens.

»Căci în nădejdea aceasta am fost mântuiți. Dar o nădejde care se vede, nu mai este nădejde: pentru că ce se vede, se mai poate nădăjdui? Pe când, dacă nădăjduim ce nu vedem, așteptăm cu răbdare« (versetele 24-25). Făcut desăvârșit în conștiința lui și călăuzit de puterea Duhului Sfânt, creștinul realizează ceea ce are în față, și care încă nu se vede, cu o »nădejde care nu face de rușine«. El nu știe *când* va veni momentul să vadă, dar el știe sigur, că va veni, și de aceea așteaptă cu bucurie, așa că nădejdea îl face să savureze lucrurile viitoare ca și cum ar fi prezente. La lucrurile care se văd nu mai trebuie să sperăm, ele sunt prezente.

»Și tot astfel și Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră: căci nu știm cum trebuie să ne rugăm. Dar însuși Duhul mijlocește pentru noi cu suspine negrăite« (versetul 26). Ce har minunat! Am auzit mai înainte, că Duhul locuiește în noi, ne călăuzește și dă mărturie împreună cu duhul

³ Numite așa, având în vedere marea „recoltă“ de la sfârșitul zilelor, când Duhul Sfânt va fi turnat »peste orice făptură« (Ioel 2,28; Isaia 32,15). Asemănător suntem numiți »un fel de pârgă a făpturilor Lui« (Iacov 1,18).

nostru, că suntem copii ai lui Dumnezeu; aici ni se spune, că El se coboară așa de mult, că se face una cu cei credincioși în starea lor actuală de slăbiciune. Noi suntem oameni în carne și sânge, slabi, miopi, ne lăsăm ușor influențați, dinăuntru și din afară, probabil avem o natură fricoasă și timidă, obosim ușor și ne cad aripile din lipsă de curaj. Dar în timp ce noi mergem așa prin lume și în dragoste ne gândim la aceia care fac aceleași experiențe ca și noi, ne putem bucura pe de o parte de compasiunea intimă a Marelui nostru Preot de sus, care odinioară a fost ispitit în toate privințele ca și noi, dar desigur El fără păcat, iar pe de altă parte avem în noi Oaspetele divin sublim, care totdeauna mijlocește pentru noi cu suspine negrăite.

În lucrurile care sunt în legătură cu creația, în ispite, în boli, în greutăți, etc., de care avem parte atât noi cât și frații și surorile noastre la mersul nostru prin lume, da, chiar cu privire la întreaga situație din jurul nostru deseori nu știm cum să ne rugăm, cum se cuvine. Noi nu avem nici un medicament pentru ei, și nici nu știm care sunt căile sau intențiile lui Dumnezeu cu ei. Noi putem numai să suspinăm, dar Duhul Sfânt, care dă naștere la aceste suspine în noi, se unește cu noi în aceste suspine, care nu se pot descrie în cuvinte, și Tatăl nostru ceresc, care ne vede și ne aude, »știe care este năzuința Duhului, pentru că El mijlocește pentru sfinți după voia lui Dumnezeu« (versetul 27). Ce har, că putem fi siguri, că Dumnezeu, care »cercetează inimile« - o completare importantă! – descopere în suspinele noastre năzuința Duhului. Căci dacă inimile noastre sunt sincere înaintea lui Dumnezeu, atunci Duhul este Acela care dă expresie sentimentelor noastre ca oameni, sentimente care aparțin încă acestei creații suspinânde și care iau parte la suferințele ei, și Dumnezeu Îl înțelege.

Dar nu numai aceasta. Noi știm în același timp, că »toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume, spre binele celor ce sunt chemați după planul Său« (versetul 28). Din lipsă de cunoaștere nu știm totdeauna cum să ne rugăm, așa cum se cuvine (să ne gândim de exemplu la apostolul Pavel însuși în 2 Corinteni 12), dar un lucru știm, că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu. Cu adevărat, o adevărată mângâiere! Să observăm expresia: »celor ce iubesc pe Dumnezeu«. Nu se spune „pe care Dumnezeu îi iubește“, cu toate că aceasta este totdeauna adevărat. Este vorba de oameni într-o lume care s-a îndepărtat de Dumnezeu, asupra căroro privirea Lui se odihnește cu plăcere, căroro El le-a pregătit »lucruri, pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, și la inima omului nu s-au suit« (1 Corinteni 2,9; compară cu Iacov 1,12; 2,5), de oameni, pe care El i-a chemat din lume după planul Său divin și pe care i-a dăruit prea iubitului Lui Fiu, și care acum cunosc relația lor de copii cu Tatăl. Cu alte cuvinte, când ochii lui Dumnezeu privesc spre acest pământ, El vede în mijlocul copiilor lumii acesteia, a căror gândire este dușmănie împotriva Lui, pe aceia care Îl iubesc, oricât de slabi ar fi ei. Faptul că ei Îl iubesc este numai din cauză că El i-a iubit mai întâi, și că dragostea lor este și va rămâne totdeauna mică nu schimbă cu nimic realitatea, că ei sunt subiectul intereselor de dragoste ale lui Dumnezeu, spre al căror bine suprem El face să lucreze toate lucrurile, cele mai mici și cele mai mari. La această cunoaștere prețioasă se mai adaugă și faptul, că cei credincioși au fost deja înainte de întemeierea lumii subiecte ale planului lui Dumnezeu, că El i-a cunoscut mai dinainte, da, »i-a hotărât mai dinainte să fie asemenea chipului Fiului Său« (versetul 29). Comunicări minunate! Ele ne conduc la afirmația absolut sigură rostită în ultima parte a capitoului nostru, că Dumnezeu este pentru noi și de aceea nici o putere din înălțime sau din adâncime nu va putea să ne despartă de dragostea Sa.

»Căci pe aceia, pe care i-a cunoscut mai dinainte, i-a și hotărât mai dinainte să fie asemenea chipului Fiului Său, pentru ca El să fie cel întâi născut dintre mai mulți frați. Și pe aceia pe care i-a hotărât mai dinainte, i-a și chemat; și pe aceia pe care i-a chemat, i-a și socotit neprihăniți; iar pe aceia pe care i-a socotit neprihăniți, i-a și proslăvit« (versetele 29-30). În această înlănțuire minunată a gândurilor și căilor lui Dumnezeu, care, extinzându-se din veșnicie în veșnicie, leagă planul divin cu proslăvirea noastră în casa Tatălui, strălucește harul lui Dumnezeu într-o strălucire incomparabilă. Este singurul loc din epistola noastră, care vorbește despre planul lui Dumnezeu întocmit înainte de vecii vecilor, dar el este copleșitor în acțiunea lui, și noi înțelegem acum pe deplin strigătul scriitorului: »Deci, ce vom zice noi în fața tuturor acestor lucruri?«

Conținutul ultimelor două versete (versetul 29 și 30) ne arată, că lucrarea lui Dumnezeu pentru cei chemați de El nu va înceta niciodată. Ea începe în veșnicie și se încheie cu veșnicia. Pe cei care El i-a hotărât mai dinainte, *pe aceștia* i-a și chemat, și pe cei care i-a chemat, *pe aceștia* i-a și socotit neprihăniți și ... i-a hotărât să fie asemenea chipului Fiului Său – *pe aceștia*, și pe niciunul altul, dar fără nici o excepție pe toți aceștia. Harul Lui nu se va odihni, până când intenția Lui de dragoste nu se va realiza, până când El nu va vedea stând înaintea Lui *glorificați* pe toți acești chemați, »asemenea chipului Fiului Său.«

Ochiul lui Dumnezeu se odihnește cu plăcere pe Omul de la dreapta Lui, Pe Fiul Omului care domnește acolo sus în cer în slava învierii, și la care slavă ne-a hotărât El mai dinainte. Nimic mai puțin decât aceasta trebuie să aibă aceia pe care El i-a dat Lui din lume. Deja aici pe pământ există în sens *duhovnicesc*, în funcție de credincioșia fiecăruia, o asemănare mai mare sau mai mică cu chipul lui Hristos; dar ca fii ai învierii și fii ai lui Dumnezeu vom sta înaintea Tatălui cu *trupuri* asemenea trupului de slavă al Fiului prea iubit. Dar cu toată această legătură intimă cu El vom privi totdeauna cu adorare în sus spre El și cu mare bucurie Îl vom numi *Domn*, singurul care este demn să primească cinstea, slava și binecuvântarea. Cu toate că El, Cel care sfințește, și noi, cei sfințiți, suntem cu toții »dintr-unul«, așa că El deja acum nu se rușinează să ne numească frați (Evrei 2,11), El va fi, spre bucuria Tatălui și împlinirea planurilor Lui, în toată veșnicia, ca »*Întâiul născut* dintre mai mulți frați«, *punctul central* al acelei cete sfinte, care, transformată în chipul *Lui*, Îl vor vedea așa cum este. (1 Ioan 3,2). Și *ei*? Ei vor cădea înaintea Lui cu strigăte de bucurie și vor arunca cununile lor înaintea Aceluia care i-a iubit și S-a dat pe Sine pentru ei.

Capitolul 8,31 – 39

Consecințe triumfale, care rezultă din cele arătate anterior: Dumnezeu este pentru noi și despărțirea de dragostea lui Dumnezeu este imposibilă

Ne mai rămâne să aruncăm o privire la sfârșitul capitolului nostru minunat. Expunerile apostolului, pe care le-am studiat, îl conduc, în legătură cu întreaga învățătură a scrisorii, la concluzia pe care am amintit-o deja, pe care o trage în numele tuturor credincioșilor, că Dumnezeu nu numai că locuiește în noi prin Duhul Său, ci și El este **pentru noi**, adică, El și-a îndreptat toată dragostea spre noi. Și un Dumnezeu care iubește în felul acesta, acest Dumnezeu nu va da greș niciodată. Așa citim: »El, care n-a cruțat nici chiar pe Fiul Său, ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va da fără plată, *împreună cu El*, toate lucrurile?« Darea la moarte a Fiului este o *realitate*, și darul cel mai mare include în sine în mod necesar toate darurile mai mici. Dacă din pricina noastră Dumnezeu n-a cruțat pe Acela care era bucuria și plăcerea inimii Lui, punctul central al tuturor gândurilor Lui, dacă El L-a dat la moarte pentru noi, pe când eram încă păcătoși și dușmani ai Lui, cum ar putea El, după ce noi am devenit sfinți și prea iubiți, să ne rețină vreun bine?

Mai departe, dacă Dumnezeu este *pentru noi*, cine va fi *împotriva* noastră? Cine se va împotrivi Dumnezeului veșnic, cine ne va smulge din mâinile Lui atotputernice? Cine sau ce ne va putea răpi favoarea Lui sau se va opune intențiilor Lui de dragoste pentru noi? De aceea, ferece de cei care cu credință copilărescă pot spune: *Dumnezeu este pentru mine!*

Făcând excepție de cele spuse mai înainte, apostolul ne dă aici trei dovezi pentru faptul că Dumnezeu este pentru noi. Prima este darea la moarte a Fiului Său, a doua este, că *Dumnezeu Însuși* ne socotește neprihăniți, și a treia, că *nimic* nu ne va putea despărți de dragostea Lui. În prima dovadă iese în primul rând în evidență *dragostea* lui Dumnezeu. Ea este *izvorul* tuturor celorlalte lucruri. Nu toți credincioșii înțeleg aceasta. Mulți văd cu preponderență în Dumnezeu pe Judecătorul cel drept, a cărui mânie a fost cei drept înlăturată prin lucrarea lui Hristos, dar

care stă pe scaunul Lui de judecător ca Judecător aspru și rece. Ei nu au înțeles că Dumnezeu este dragoste, și de aceea El este originea și baza mântuirii noastre; ei văd în Dumnezeu numai sfințenia, iar în Hristos văd dragostea. Așa a fost aproape în general în timpul Reformei, oricât de minunată ar fi fost ea, și tot așa este și în zilele noastre. Dar Dumnezeu să fie lăudat! Nu *dreptatea* domnește astăzi – ea va domni cândva, după ce va fi venit ziua judecății, și vai de aceia care vor fi întâmpinați de ea! – nu, ci *harul* stăpânește *prin* dreptate (capitolul 5,21). Este deosebit de important pentru pacea inimii noastre, să înțelegem bine acest punct și astfel să avem gânduri corecte despre Dumnezeu. Desigur, este adevărat, că Hristos a făcut totul, ca să satisfacă dreptatea lui Dumnezeu, dar este tot așa de adevărat, că *dragostea lui Dumnezeu* a hotărât mai dinainte „Mielul”, ca să intre pentru noi în spărtură. Noi aveam nevoie de dreptatea lui Dumnezeu, pentru a putea sta înaintea Lui, dar dragostea Lui a fost activă în Hristos, ca să ne câștige această dreptate. »*Dumnezeu* era în Hristos, împăcând lumea cu Sine, neținându-le în socoteală păcatele lor.« Și prin faptul că *El* a făcut pe Hristos păcat pentru noi, noi am devenit dreptatea Lui în El (2 Corinteni 5,19-20). Deci credința și nădejdea noastră se întemeiază pe Dumnezeu Însuși. (compară cu 1 Petru 1,21) Pe baza dreptății veșnice, neschimbătoare a lui Dumnezeu, știm că El, în dragostea Lui nemărginită, este pentru noi. Și noi putem să ne bazăm cu toată încrederea, că El ne va da pe drumul nostru toate bunurile împreună cu Hristos, iar la sfârșit ne va dăruia slava.

Dar nu rămâne Dumnezeu totdeauna Cel sfânt și neprihănit? Absolut adevărat! *Noi* ne putem schimba și putem deveni necredincioși a ceea ce mărturisim că suntem. Dar *El* rămâne credincios, totdeauna Același, El *nu* Se poate tăgădui singur. (2 Timotei 2,13). Cu siguranță acesta este un adevăr serios, dar nu suntem noi *aleșii*⁴ lui Dumnezeu, pe care El i-a cumpărat cu sângele scump al Mielului Său fără cusur și fără pată? Și dacă aceasta așa este, »cine va ridica pâră împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Acela, care-i socotește neprihăniți! Cine-i va osândi? Hristos a murit! Ba mai mult, El a și înviat, stă la dreapta lui Dumnezeu, și mijlocește pentru noi!« (versetele 33 și 34).

Dacă Dumnezeu Însuși este pentru noi, atunci putem cu adevărat să fim mângâiați. Și de ce *poate* El să intervină pentru noi și să astupe gura oricărui acuzator? Răspunsul este Hristos, Fiul Omului, care a murit și a înviat, și acum stă la dreapta lui Dumnezeu. Acuzatorul pleacă mut dinaintea Mielului aflat pe scaunul de domnie al lui Dumnezeu. Satana este numit acuzatorul fraților (Apocalipsa 12,10), dar ce poate el face, dacă Judecătorul Însuși îndreptățește? Ar fi făcut mai bine să nu acuze pe marele preot Iosua, reprezentantul cetății păcătoase Ierusalim (Zaharia 3). Atacul lui s-a încheiat pentru el cu o înfrângere totală și a condus la glorificarea harului și dreptății lui Dumnezeu. Așa va fi întotdeauna. Nu a ales Domnul Ierusalimul? Și nu a fost Iosua salvat, ca un tăciune smuls din foc? Ce replică mai putea aduce satan, ce mai putea spune, când îngerul a poruncit să fie dezbrăcat de hainele murdare, să-l îmbrace cu *haine de sârbătoare* și să-i așeze pe cap o diademă *curată*? Dar ce s-a întâmplat atunci cu Iosua este un tablou foarte slab al realității de astăzi. Relația noastră cu Dumnezeu este mult mai apropiată și mai intimă, decât o va avea Israel vreodată, și harul și neprihănirea lui Dumnezeu ies mai mult la lumină în cazul nostru, după ce Hristos a murit și a înviat, și Și-a ocupat locul la dreapta lui Dumnezeu.

Încă o dată: *Dumnezeu Însuși* apare aici ca Cel care îndreptățește, noi nu am fost socotiți neprihăniți *înaintea* Lui numai prin credință. Ceea ce se spune prin duhul prorociei despre Hristos Însuși: »Cel ce Mă îndreptățește este aproape ... Iată, Domnul Dumnezeu Mă ajută: cine Mă va osândi?« (Isaia 50,8-9) – spune apostolul aici cu privire la cei credincioși. Ce unire binecuvântată și minunată!

Dar mai mult. Dumnezeu nu numai ne îndreptățește pe baza lucrării Fiului Său, ci acest Fiu, ca Omul înviat și proslăvit, se folosește pe Sine pentru noi, atâta timp cât vom fi în trupul acesta. Poate exista o mângâiere mai mare? *Aici jos* se folosește Duhul Sfânt pe Sine pentru noi, iar

⁴ Este remarcabil cum Duhul lui Dumnezeu în această scrisoare aduce toate lucrurile, pe care le tratează, în legătură cu Dumnezeu. Este Evanghelia lui Dumnezeu, care se vestește, mânia lui Dumnezeu, harul lui Dumnezeu, neprihănirea lui Dumnezeu, care va fi descoperită, este slava lui Dumnezeu, cu care ne lăudăm, și aici suntem aleșii lui Dumnezeu, Dumnezeu este Cel care îndreptățește, și așa mai departe.

acolo sus o face Fiul lui Dumnezeu! Prin cunoașterea acestor două realități înțelegem bine, că *greutățile de pe cale* nu vor putea niciodată să rupă legătura care ne leagă de Hristos, și prin El de Dumnezeu.

»Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia sau sabia?« (versetul 35) Nu că aceste lucruri nu ar fi prezente. Ele sunt prezente, și le simțim în toată greutatea lor. Dar Fiul lui Dumnezeu Însuși a trăit ca Om toate aceste încercări și suferințe, și a avut parte de tot ce dușmanul pune în calea omului lui Dumnezeu aflat pe drumul punerii deoparte pentru Dumnezeu și al ascultării, ca să-l ducă la cădere. Nu există nici o durere, nici o suferință, nici o încercare a credinței, de care El Însuși să nu fi avut parte – și El le-a simțit mult mai mult, decât putem noi să le simțim -, dar El a ieșit biruitor din toate. De aceea, chiar dacă apostolul, și probabil și alții ca el, a experimentat, adevărul cuvintelor: »Din pricina Ta suntem dați morții toată ziua, suntem socotiți ca niște oi de tăiat«, și au avut, sau mai au chiar parte de toate greutatea și suferințele enumerate în versetul 35, credința a putut și poate spune cu un curaj de moarte: »Totuși în toate aceste lucruri noi suntem mai mult decât biruitori, prin Acela care ne-a iubit« (versetele 36 și 37).

Ultimele cuvinte sunt în locul acesta de o deosebită putere și frumusețe. Ce L-a făcut pe Domnul să meargă pe drumul greu din lumea aceasta? De ce, pe lângă suferințele din pricina păcatelor noastre, a luat asupra Sa și toate aceste necazuri și suferințe? Nu era dragostea minunată, de necomparat, care L-a determinat s-o facă? Dragoste față de noi, săracii și vrednici de a fi urâți? Deci nu este numai *puterea* Lui confirmată, care este puternică în noi cei slabi și care ne face să ieșim din toate încercările, ci înainte de toate este *dragostea* Lui, care ne poartă, ne înviorează, ne corectează și ne îndreaptă privirea spre slavă, a cărei arvună sunt tocmai aceste suferințe. (compară cu 2 Corinteni 4,17-18) Da, cine ne va despărți de *această* dragoste?!

Având în vedere toate acestea, apostolul încheie cu strigătul triumfal: »Căci sunt bine încredințat că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici puterile, nici lucrurile de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncimea, nici o altă făptură, nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Isus, Domnul nostru.« (versetele 38-39) Până aici a fost vorba de greutatea și de dușmanii din lumea aceasta pământească, vizibilă; acum apostolul enumeră acele puteri invizibile și stăpâniri, care par să fie în stare să ne despartă de dragostea care vrea să ne ducă la slavă. Chiar dacă le-am enumera, moartea sau viața, lucrurile de acum sau cele viitoare, stăpâniri din înălțime sau din adâncime, ce sunt toate acestea? Nimic altceva, decât lucruri *create*, un *nimic* înaintea Creatorului atotputernic și față de dragostea Lui biruitoare și fără sfârșit.

Dacă în legătură cu lucrurile *vizibile* am auzit despre dragostea lui *Hristos*, aici, unde este vorba de lucrurile care *nu se văd*, privirea noastră este îndreptată spre dragostea lui *Dumnezeu*, care este în Hristos Isus, Domnul nostru. „Fiecare este”, așa cum a spus un alt scriitor, „exact la locul său. Dragostea lui Hristos s-a arătat în aceea, că a suferit pentru noi până la extrem aici jos pe pământ, și acum se desfășoară sus, mijlocind pentru noi, care suferim acolo unde a suferit El; dragostea Lui Dumnezeu, care ne iese mai puțin vizibil în întâmpinare, dar care are aceeași nemărginire și neschimbabilitate ca și aceea a lui Hristos, a rânduit pentru noi totul mai dinainte, ne-a dat totul, ne-a iertat prin har totul, ne ține și ne înconjoară pe cale și ne va duce, cu toate împotrivrile acelor puteri dușmane, la acea plinătate de dragoste, de bucurie și de slavă, care pot să satisfacă numai pe un astfel de Dumnezeu și pot să fie corespunzătoare lucrării de răscumpărare a unui astfel de Mântuitor.”

Fie ca și noi, chiar dacă avem o cunoaștere slabă a acestei dragoste, cu această comoară de bogății nepuizabile în inimă, să ne unim în strigătul de victorie al apostolului, cu care el începe și încheie acest capitol. Nici o condamnare pentru cei care sunt în Hristos – nu există nici un dușman, nici o stăpânire, care să poată să ne despartă de dragostea lui Hristos și de dragostea lui Dumnezeu! Chiar dacă totul în jurul nostru se destramă în praf, chiar dacă totul poartă amprenta păcatului și a depărtării de Dumnezeu, credința privește peste toate acestea spre lucrurile care nu se văd, se odihnește în dragostea lui Dumnezeu și stă neclintită în luptă și suferință. Prin ceața,

Studiul Epistolei către Romani: „Socotit neprihănit prin credință” – R. Brockhaus

care vrea să-i întunece privirea, ea privește spre Acela, care, după ce a înfăptuit lucrarea, încununat cu slavă și cu cinste, S-a așezat la dreapta lui Dumnezeu și acum așteaptă acolo pe ai Săi, ca să le facă parte cu o bucurie negrăită și strălucită de bucuria și slava Sa.

O, ce cuvânt minunat: **Dumnezeu este pentru noi!**

Capitolele 9-11

Cum se împacă făgăduințele, pe care Dumnezeu le-a dat odinioară poporului Său pământesc în Avraam, cu chemarea dintre iudei și dintre păgâni la binecuvântările noului legământ?

Am ajuns la un punct de cotitură în epistola noastră. Apostolul ne-a condus de la cele mai întunecate adâncimi ale stricăciunii umane și până la înălțimile luminate ale harului divin. Capitolul 8, care ne-a zugrăvit încă o dată într-un rezumat copleșitor întreaga poziție creștină, rezultatul acțiunii minunate a lui Dumnezeu în dragoste și har, s-a încheiat cu enumerarea binecuvântărilor de care creștinul are astăzi parte prin credință. Dumnezeu n-a cruțat pe singurul Lui Fiu născut, ca să ne poată dărui *totul* împreună cu El.

Următoarele trei capitole (9 – 11) ne conduc într-un domeniu nou, în care nu ne ocupăm cu lucrurile, pe care trebuie să le știm cu privire la pacea noastră și mântuirea noastră veșnică, ci unde Duhul ne introduce în gândurile și hotărârile divine. Mergem acum pe cărarea »înțelepciunii« și a »științei«, și această secțiune nu se încheie cu o cântare de laudă spre slava *dragostei* lui Dumnezeu, ci se încheie cu cuvintele: »O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu! Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui, și cât de neînțelese sunt căile Lui! Și în adevăr, cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul Lui?« (Romani 11,33-34). Credința privește triumfătoare înapoi la *căile* minunate ale lui Dumnezeu, învățată fiind de ceea ce i-a spus Duhul. Da, Dumnezeu vrea ca copiii Lui nu numai să se odihnească în mântuirea deplină, care le-a fost dăruită în Preaiubitul Lui, ci El vrea să le facă cunoscut și *gândurile* Lui, să-i facă să recunoască gândurile Lui. Ce har minunat!

Învățăturile apostolului din prima jumătate a scrisorii Sale, care culminează cu stricăciunea atât a iudeilor, cât și a națiunilor, dar și cu chemarea nepărtinitoare a harului față de iudei și națiuni, trebuiau să conducă involuntar la întrebarea: dacă Dumnezeu așează pe iudei și națiuni în ceea ce privește relația morală pe *același* fundament și prin puterea dragostei Sale și bogăția harului Său mântuiește pe *toți* cei ce cred, și »în Hristos« le dă înfierea, ce se va întâmpla cu făgăduințele necondiționate, pe care El le-a dat poporului Său ales? Cum se pot ele pune la unison cu chemarea fără deosebire a națiunilor și a iudeilor la binecuvântările nou-testamentale? Dacă Israel aflat sub Lege a pierdut toate drepturile la binecuvântările legate de împlinirea Legii, acele făgăduințe au fost totuși date *înainte* de Lege și *fără* condiții. (compară Geneza 15,17-18). Le-a uitat Dumnezeu? A lepădat El pentru totdeauna pe poporul Său?

Răspunsul la aceste întrebări, sub călăuzirea Duhului Sfânt, umple cu atâta admirație inima scriitorului însuși, că la sfârșitul capitolului 11 exclamă cuvintele, pe care le-am amintit deja. Și noi vom fi copleșiți de impresii, dacă vom studia în detaliu această temă, pe de o parte de neprihănirea și seriozitatea sfântă a căilor lui Dumnezeu, iar pe de altă parte de credințioșia Lui, care nu se schimbă, și de adevărul de nezguduit al Cuvântului Său. Haideți să mergem cu venerație, călăuziți de Duhul, care »cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu« (1 Corinteni 2,10), pe acest drum nou!

Capitolul 9 și 10

Dumnezeu este neîngrădit. Acționând în această neîngrădire, El poate să salveze din Israel, care s-a lovit de Piatra, Hristos, o rămășiță »după alegerea prin har« și totodată poate să împlinească căile Sale de har cu privire la păgâni, vestite deja în vechiul legământ.

Capitolul 9

Înainte ca apostolul să trateze tema lui, el dă »rudelor sale trupești« o dovadă emoționantă și înduioșătoare a dragostei lui de nestins pentru Israel. Lui, apostolului națiunilor, i se reproșa, că el ar fi un răzvrătit, care din motive josnice a întrerupt relațiile sale cu Israel și uitând gândurile lui Dumnezeu cu privire la »sămânța lui Avraam«, își disprețuia propriul trup și sânge.

Ah, cât de puțin cunoșteau oamenii, care gândeau și vorbeau în felul acesta, inima acestui om minunat! Această inimă, care la privirea stării poporului său iubit și a judecăților lui Dumnezeu, care au venit asupra lui Israel din cauza necredinței și încăpățânării lui, sângera ca o mie de răni! Cu expresii, cum nu puteau să fie mai tari: »Spun adevărul în Hristos, nu mint; cugetul meu, luminat de Duhul Sfânt, îmi este martor« - asigură pe concetățenii lui de sentimentele lui aprinse, neschimbate, față de ei, și anume, nu *din timpul* când a trăit și a lucrat în mijlocul lor ca fariseu plin de râvnă și credincios Legii, ci în zilele *după* chemarea lui, ca să fie apostol al lui Isus Hristos. În loc să disprețuiască pe „frații“ săi, sau chiar să-i urască, în loc să piardă dinaintea ochilor privilegiile dăruite lor de Dumnezeu, inima lui era cuprinsă de »o mare întristare și o durere necurmată« pentru ei (versetul 2).

Da, el a dorit, pentru frații săi, printr-un blestem să fie »despărțit de Hristos«, așa cum Moise s-a rugat lui Dumnezeu cu ocazia vițelului de aur, ca numele său să fie șters din cartea Sa. Acea tristețe mare și acea durere permanentă l-a copleșit așa de mult, că a exprimat o dorință, care de fapt nu putea fi împlinită, și împlinirea ei nici nu ar fi adus vreun folos poporului lui (ca și la Moise), dar ea dovedea cât de mult și de intim iubea el neamurile lui trupești. Era dragostea divină, dragostea jertfitoare de sine a lui Hristos, care lucra în el, ca odinioară în Moise, și a făcut pe cei doi oameni să facă *totul*, chiar și imposibilul, ca să slujească celor ce erau ai lor.

Aceeași dragoste îl face pe apostol să enumere tot ce putea el să numească avantaje ale concetățenilor săi. Cine *urăște* pe altul, va folosi orice ocazie ca să-l blameze și binele, pe care acesta ar putea să-l aibă, să-l micșoreze; dragostea face contrariul. În primul rând „frații“ apostolului erau *israeliți*, deci urmași ai omului acela, care a luptat cu Dumnezeu și cu oamenii și a biruit. (Geneza 32,28). Ei aveau *înfierea* (desigur nu în sensul creștin de astăzi), căci Domnul a poruncit lui faraon: »Israel este *fiul* Meu, întâiul Meu născut«, și : »Lasă pe *fiul* Meu să plece!« După aceea *slava* (compară cu Exod 29,43) și legămintele, și *darea Legii* (unde era un popor ca el, pe care Dumnezeu »l-a ales dintre toate popoarele pământului« și căruia i-a dat porunci bune și drepte?), și *slujba dumnezeiască* (la început în cort iar mai târziu în Templu), și *făgăduințele și patriarhii!* Și în cele din urmă, ca încununare a tuturor acestora: din Israel »a ieșit, după trup, *Hristosul* (Mesia), care este, mai presus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci!«

Cu ce putere ar fi trebuit să lovească aceste cuvinte în inima și conștiința acelora, care au făcut apostolului o nedreptate așa de mare! Într-adevăr, dacă a existat un om, care iubea poporul pământesc al lui Dumnezeu, atunci el era acela. El era ultimul căruia putea să i se reproșeze, că subapreciază privilegiile lui Israel. Mult mai de grabă *lui* i se cuvenea să facă astfel de reproșuri, căci cine dintre neamurile lui după trup, necredincioase, cunoștea și recunoștea cel mai mare privilegiu al lor, și anume, pe Hristos Isus, »Dumnezeu descoperit în trup«, »din Israel«? Cine dintre ei suferea așa de mult din cauza lepădării lui Israel, așa cum o făcea Pavel?

De aceea el era omul care putea să învețe pe Israel, că Dumnezeu nu »a alungat« pe poporul Său, chiar dacă suferea așa de mult sub loviturile judecății Sale, și încă și astăzi mai suferă: și mai departe, că numai harul nemărginit al lui Dumnezeu poate să constituie baza restabilirii lor, același har, de care au parte națiunile, și care a vrut să se îndrepte spre ele, ca să le facă parte de o împlinire mult mai minunată a făgăduințelor date lor, decât s-ar fi putut aștepta ei vreodată. În efortul lor de a obține o neprihănire *proprie* nu au obținut neprihănirea care este *prin credință*, ci au devenit un popor neascultător și împotrivor, spre care Dumnezeu și-a întins zadarnic mâinile. (capitolul 10,3,21).

Cine putea să le aducă ajutorul? Am spus deja: numai nemărginirea lui Dumnezeu, care în ciuda tuturor lucrurilor lucrează prin har și a putut să mântuiască »o rămășiță datorită unei alegeri prin har«. Chiar dacă poporul, ca întreg, în loc să obțină ceea ce căuta, a căzut sub mânia dreaptă, totuși potrivit principiului lui Dumnezeu era o »alegere«, care obținea mântuirea, iar restul au fost împietriți. (Romani 11,3-7).

În continuarea capitolului nostru, apostolul se referă mereu la *neîngrădirea* lui Dumnezeu și dovedește iudeilor prin propria lor istorie, că Dumnezeu dintotdeauna a lucrat conform acestui principiu al neîngrădirii. Și cât de bine este pentru ei, că așa a fost, și că El încă mai proceda la fel! Numai în felul acesta mai era speranță pentru ei; altfel ar fi fost irevocabil pierduți. Dar nu a devenit Cuvântul Lui »fără putere« (versetul 6), prin faptul că ușa harului s-a deschis pentru națiuni? Nu a devenit El necredincios față de făgăduințele date părinților? Nu, Cuvântul lui Dumnezeu și-a păstrat permanent puterea și s-a dovedit a fi de încredere și credincios, numai omul, și în mod deosebit iudeul, s-a dovedit a nu fi de încredere.

În mod asemănător cum se face astăzi, iudeii au încercat să facă din făgăduințele, pe care le-a primit Avraam, „obligații“ pentru Dumnezeu, ca să binecuvânteze pe toți urmașii naturali ai patriarhilor (excluderea națiunilor de la acestea era de la sine înțeles). Dar, spune apostolul, »nu toți care se coboară din Israel« sunt din pricina aceasta *Israel*, și de asemenea nu toți sunt *copii*, pentru că sunt »sămânța lui Avraam« (versetele 6-7). Deja Domnul Însuși (compară cu Ioan 8,37-39) a făcut atenție pe iudei cu privire la diferența mare între »sămânța« lui Avraam și »copiii« lui Avraam. Descendența *naturală* din Avraam nu a dat nimănui dreptul la făgăduințe. Și dacă iudeii voiau cu toate acestea să se țină strâns de ele, atunci trebuiau să recunoască și pe fiii pustiei Arabiei, pe *beduini*, cu aceleași drepturi, căci ei erau fiii lui Ismael, fiul lui Avraam. Și cu drept și mai mare erau *edomiți*, urmașii lui Esau, fratele geamăn al lui Iacov! Dar aceasta desigur n-o voiau. Cum ar fi putut un iudeu să aibă binecuvântări comune cu un păgân, cu »câinii«? Era absolut exclus. Făgăduințele aparțineau numai celor care veneau pe linia Isaac, respectiv Iacov: »În *Isaac* vei avea o sămânță, care-ți va purta numele« (versetul 7).

Dar dacă aceasta era așa, atunci descendența naturală avea valoare mică. În ceea ce privește pe Ismael, el era un adevărat fiu al lui Avraam, dar el era »născut în chip firesc« (Galateni 4,23), și firea pământească nu folosește la nimic înaintea lui Dumnezeu. »Nu copiii *trupești* sunt copii ai lui Dumnezeu; ci copiii *făgăduinței* sunt socotiți ca sămânță« (versetul 8). Asemănător a spus apostolul deja la sfârșitul capitolului 2: »Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară că este iudeu; și tăiere împrejur nu este aceea care este pe dinafară, în carne.« Nu, numai Dumnezeu poate să decidă, și Lui I-a plăcut să cheme pe Isaac, și nu pe Ismael. Chemarea se baza pe o hotărâre liberă, pe o »hotărâre mai dinainte« a lui Dumnezeu, și a avut loc pe baza unei »alegeri«. »Căci cuvântul acesta este o făgăduință: „Pe vremea aceasta Mă voi întoarce, și Sara va avea un fiu.“« (versetul 9).

Nici un iudeu nu putea să nege puterea acestei expunerii de dovezi, numai dacă, așa cum s-a spus, ar fi recunoscut pe urmașii lui Ismael și Esau ca având aceleași drepturi cu Israel. S-ar mai fi putut replica încă ceva. Mama lui Ismael era o servitoare egipteană, o sclavă; dar Isaac era născut de Sara, soția de drept a lui Avraam. Dar care era situația cu Rebeca? Ea nu numai că nu era o servitoare, ci descindea din familia lui Avraam, și ea a născut soțului ei gemeni. Nu se poate imagina o altă posibilitate care ar fi fost mai potrivită pentru apostol în expunerea sa de idei. Esau și Iacov erau fiii *aceluiși* tată, născuți de *aceeași* mamă și în *același* timp, și totuși Dumnezeu spune Rebecăi, înainte de nașterea copiilor și înainte ca ei să fi făcut ce este bine sau

rău, ce diferență va fi între ei: »Cel dintâi va sluji celui de pe urmă«, sau cu alte cuvinte: dreptul de întâi născut al celui mai mare va fi dat celui mic. De ce? *Deoarece Dumnezeu a hotărât așa.* Era *hotărârea Lui mai dinainte*, voința Lui neîngrădită cu privire la cel mai mic, sau la cel mai tânăr, pentru ca, așa cum apostolul scoate în evidență, »să rămână în picioare hotărârea mai dinainte a lui Dumnezeu, prin care se făcea o alegere, nu prin fapte, ci prin *cel ce cheamă*« (versetul 11). Faptele celor doi copii nu au absolut nimic a face cu chemarea; înainte ca ei să fie născuți, deci înainte ca ei să fi făcut ceva, care probabil ar fi putut face pe unul potrivit pentru primirea binecuvântărilor, iar pe celălalt nu, Dumnezeu a făcut alegerea Sa.

Dar s-ar putea replica, nu citim imediat după aceea, că Dumnezeu a iubit pe Iacov, și a *urât* pe Esau? Da, așa stă scris, și nu este dreptul nostru să slăbim câtuși de puțin aceste cuvinte. Și nu este nici un motiv ca să facem aceasta. Să observăm în primul rând, că Dumnezeu nu a rostit aceste cuvinte *înainte* ca copiii să fi fost născuți (așa cum a fost cazul mai înainte), ci ele se găsesc la Maleahi, ultimul proroc al Vechiului Testament, care a trăit cu aproximativ 1400 de ani după nașterea gemenilor, deci într-un timp când Esau și urmașii lui, edomiții, și-au arătat de mult gândirea lor „păcătoasă“, dușmănia de neîmpăcat față de Israel. Deci dacă Dumnezeu spune că El a iubit pe Iacov, dar a urât pe Esau, atunci dragostea își avea izvorul în inima Lui – ea era liberă și nemeritată -, în timp ce ura se baza pe comportarea morală a lui Esau. Amândoi copiii au fost născuți în păcat și fără îndoială au crescut amândoi în păcat; dar în unul din ei s-au împlinit hotărârile de har ale lui Dumnezeu, în timp ce celălalt a primit pedeapsa meritată pentru căile lui rele.

Deoarece afirmația prorocului Maleahi crează greutăți unor cititori cu privire la aceste relații și deseori a condus la interpretări greșite, vreau să accentuez încă o dată, că ea a fost făcută la mult timp după moartea celor doi fii ai lui Isaac. În Geneza 25 nu găsim nimic despre aceasta. Deci din acest loc nu se poate trage concluzia, că Dumnezeu a iubit *mai dinainte* pe un fiu și pe celălalt l-a urât, și în felul acesta a hotărât mai dinainte soarta lor veșnică; și nici că El în cunoașterea Lui divină *privind în viitor* a vorbit în felul acesta. Ambele ipoteze sunt greșite; dar omul exclude cu plăcere lepădarea unuia prin alegerea celuilalt. Nu, lucrurile stau în felul următor: dacă Dumnezeu, din doi oameni, niciunul din ei neputând avea pretenții de la El, alege pe unul pentru un loc mai privilegiat decât al celuilalt, așa cum se petrece aici, atunci aceasta este voința Lui neîngrădită, și cine ar putea să-I spună: »Pentru ce faci așa?« Dacă Lui Îi place, în harul Său să se glorifice într-un om, cine are dreptul să-I facă reproșuri din cauza aceasta? - În același timp alegerea unuia nu condiționează nicidecum condamnarea celuilalt.

Dar se aude un alt reproș:

»Deci ce vom zice? *Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?* Nicidecum!« (versetul 14).

Omul, înțelepciunea firească, întreabă: dacă Dumnezeu din doi oameni la fel de păcătoși salvează pe unul și pe celălalt îl lasă să se piardă, nu se comportă El *nedrept*? Întrebarea în sine arată aroganța inimii omenești, asumând omului dreptul de a judeca și acuza pe Dumnezeu, în loc să se lase judecată de El și să se supună judecății Lui. Nu poate să fie altfel: de îndată ce eu pun la îndoială nemărginirea lui Dumnezeu, mă dovedesc a fi apreciatorul și judecătorul lui Dumnezeu. Nu El judecă, ci eu judec. Felul de gândire firesc al omului se răzvrătește împotriva adevărului care izvorăște din natura divină și se întemeiază pe ea. Dacă Dumnezeu este Dumnezeu, atunci El *trebuie* să fie suveran în tot ce face. Orice învățătură care neagă maiestatea neîngrădită a lui Dumnezeu sau vrea să-L prezinte ca fiind indiferent față de păcatul și suferința omului, este împotriva adevărului și nedemnă față de Dumnezeu. Dumnezeu este lumină și este imposibil ca lumina să se unească cu întunericul în inima omenească; Dumnezeu este dragoste, și dragostea este liberă să acționeze corespunzător cu natura ei sfântă.

Omul, neștiutor cu privire la sine însuși și la Dumnezeu, neagă stricăciunea lui totală, se împotrivesc Cuvântului lui Dumnezeu și critică căile Lui. Dar prin faptul că face aceasta și îndrăznește chiar să se pună alături de Dumnezeu pe temelia »dreptății«, își rostește singur sentința și îndreptățește pe Dumnezeu, așa cum vom vedea îndată în cazul de față în istoria poporului Israel. La întrebarea iudeilor: »Nu cumva este nedreptate în Dumnezeu?« și răspunsul

apostolului »Nicidecum!« urmează imediat cuvântul: »Căci El a zis lui Moise: „Voi avea milă de oricine-Mi va plăcea să am milă, și Mă voi îndura de oricine-Mi va plăcea să Mă îndur“.«

La prima vedere s-ar putea ca această explicație să ne pară ciudată, dar dacă ne amintim cu ce ocazie au fost rostite cuvintele, vom constata (ca întotdeauna la studiul Cuvântului), că tocmai ceea ce se pare a fi nepotrivit se transformă în contrariul. Disonanța aparentă devine armonia cea mai minunată. Cu cât privim mai îndeaproape împrejurările care au condus la acea afirmație, cu atât mai clar vom recunoaște puterea doveditoare a răspunsului apostolului. Recunoaștem că în toată Biblia nu se găsește nici un loc care în acest caz ar fi fost mai potrivit decât acesta.

La muntele Sinai, până unde harul lui Dumnezeu i-a purtat ca pe aripi de vultur, la condiția pusă de Dumnezeu: »Dacă veți asculta glasul Meu, și dacă veți păzi legământul Meu«, poporul a răspuns: »Vom face tot ce a zis Domnul!«. În loc să se încreadă și mai departe pe acel har, și-au permis să împlinescă în puterea proprie poruncile lui Dumnezeu, cu toate experiențele lor umilitoare, pe care le-au făcut deja.

Urmarea a fost legământul Legii, facerea cunoscut a cerințelor drepte și sfinte ale lui Dumnezeu adresate omului firesc. Prin aceasta a început istoria propriu-zisă a poporului Israel. Moise s-a urcat pe munte, ca să primească poruncile lui Dumnezeu. Pe când el a întârziat să se reîntoarcă, poporul a devenit nerăbdător și l-a făcut pe Aaron să facă un vițel de aur. Prin faptul că Israel a încălcat grosolan prima și cea mai mare poruncă, nu a mai rămas nimic altceva decât judecata imediată și nimicirea. Abia a început istoria sa ca popor, și dintr-o lovitură a pierdut tot ce avea dreptul, cu condiția ascultării de bună voie. Dumnezeu, care a dat făgăduințele și pe care le putea împlini, a fost jignit peste măsură. Legământul Său a fost rupt. Ce a mai rămas pentru Israel? Dacă Dumnezeu vroia să acționeze cu dreptate față de poporul Său, și pe temelia Legii nu putea să facă altfel, atunci *toți* trebuiau omorâți. Nu exista posibilitate de scăpare.

Toți iudeii, care cunoșteau istoria acelor timpuri, trebuiau să recunoască veridicitatea dovezilor aduse. Deci dacă voiau să existe pe baza „dreptății“ înaintea lui Dumnezeu, atunci soarta lui Israel ar fi fost pecetluită pentru totdeauna deja în timpul acela, așa cum Dumnezeu a zis lui Moise: »Văd că poporul acesta este un popor încăpățânat. Acum, lasă-Mă; *mânia* Mea are să se aprindă împotriva lor și-i voi *mistui*« (Exod 32,9-10). Cu adevărat, nu »din pricina neprihănirii lor« le-a dat Dumnezeu țara bună (Deuteronom 9,6), ci pentru că a ascultat de rugăciunea lui Moise (un model al lui Hristos) și El S-a retras pe temelia *harului Său nemărginit*: »Voi face să treacă pe dinaintea ta toată bunătatea Mea ... Mă îndur de cine vreau să Mă îndur, și am milă de cine vreau să am milă« (Exod 33,19). Numai în felul acesta putea să-I pară rău de răul despre care a vorbit (Exod 32,14), numai așa putea să ierte fărădelegile. Da, mai mult chiar; tocmai în încăpățânarea poporului, care pe fundamentul neprihănirii au pricinuit judecata, a putut harul să găsească un motiv pentru Dumnezeu ca să vină în mijlocul poporului: »Doamne, dacă am căpătat trecere (sau: har) înaintea Ta«, așa s-a rugat Moise în Exod 34,9, »Te rog să mergi în mijlocul nostru, Doamne; *poporul acesta este în adevăr un popor încăpățânat*.«

Ce minunat este aceasta! Când omul este lipsit de orice speranță, din cauza faptelor lui, când dreptatea Lui Dumnezeu poate să aducă asupra lui numai mânie și judecată, din cauza neascultării și a păcatelor lui, dacă Legea poate numai să-l blastăme și să-l condamne la moarte, Dumnezeu are totuși izvoare de ajutor în Sine, la care El poate să-și găsească scăparea. Privind în viitor la marele Mijlocitor care va veni, care aici are un model așa de frumos în Moise, Dumnezeu poate să ofere har și îndurare, și anume, să luăm bine seama, *cui vrea El*, pe principiul harului Său liber, necondiționat.

»Așa dar, nu atârână nici de cine vrea, nici de cine aleargă, *ci de Dumnezeu care are milă*« (versetul 16).

Dar dacă Dumnezeu vrea să aibă milă, cât de mari sunt atunci păcatele omului care se opune acestei voințe de a se îndura și încearcă să zădărnicească intențiile lui Dumnezeu! Și acest aspect trebuie scos în evidență și trebuie arătat cum procedează Dumnezeu cu un astfel de om. Dumnezeu *trebuie* să fie cunoscut pe tot pământul ca un Dumnezeu care nu se lasă batjocorit fără să pedepsească. Privit sub acest aspect, înțelegem bine cuvintele următoare: »Fiindcă Scriptura zice lui Faraon: „Te-am ridicat înadins, ca să-Mi arăt în tine puterea Mea, și pentru ca

Numele Meu să fie vestit în tot pământul.“ Astfel, El are milă de cine vrea și împietrește pe cine vrea.« (versetele 17-18).

Faraon trebuia să fie pentru toate timpurile un exemplu a ceea ce poate să facă Iehova, Dumnezeul lui Israel, cu un om , care la porunca Sa: »Lasă pe poporul Meu să plece, ca să prăznuiască în pustie un praznic în cinstea Mea«, a avut curajul să zică cu nemăsurată aroganță: »Cine este Domnul, ca să ascult de glasul Lui? ... *Eu nu cunosc pe Domnul, și nu voi lăsa pe Israel să plece.*«, și în încheierea acestor cuvinte de batjocură a poruncit să îngreueze și mai mult munca israeliților, care și așa era destul de grea, și să ceară imposibilul de la ei. (Exodul 5,1 și următoarele). Mesajul lui Dumnezeu a trezit în omul mândru și crud numai hotărârea de a se opune voii lui Dumnezeu și de a-I nimici planurile. Să observăm, că starea lui a devenit tot mai rea, cu cât Dumnezeu vorbea mai mult cu el. De șapte ori citim: »Inima lui faraon s-a împietrit« sau »Faraon și-a împietrit inima«; abia după ce cea mai grea plagă a venit peste el și chiar înțelepții și vrăjitorii lui au zis »Aici este degetul lui Dumnezeu!«, se spune: »*Domnul a împietrit inima lui faraon.*« Și când în cele din urmă și-a dat acordul ca Israel să plece din Egipt, răutatea incorijibilă a inimii lui s-a arătat iarăși prin aceea, că plin de mânie a urmărit cu o armată puternică pe popor, imaginându-și mereu că se va putea împotrivi Domnului. Este de mirare că Dumnezeu, drept pedeapsă, l-a împietrit și l-a făcut pentru toate timpurile un exemplu de atenționare? Niciodată Dumnezeu nu *stabilește* vreun om să-și împietrească inima. Niciodată El nu *face* pe un om rău, nu, omul, prin căderea sa sub puterea păcatului, înaintează din rău în mai rău.

Ce a făcut deci Dumnezeu în cazul lui faraon? El a lăsat pe acest om să se urce la înălțimea mare, pe care se afla, pentru ca decăderea lui jalnică în Marea Roșie să facă cunoscut tuturor timpurilor ce înseamnă să-ți întărești grumazul împotriva lui Dumnezeu. Istoria lui vorbește și astăzi conștiinței oamenilor.

Asemenea lui faraon s-a întâmplat și cu poporul Israel, numai cu diferența, că acest popor aici și de mai multe ori în viitor este obiectul harului salvator și reabilitator al lui Dumnezeu. Faptul acesta mărește și mai mult responsabilitatea lui și căderea lui este și mai mare. În loc să asculte de atenționările severe ale lui Dumnezeu, ei s-au răzvrătit împotriva Lui, au aruncat Legea Lui înapoia lor și au săvârșit batjocori mari. Da, ei »și-au bătut joc de trimișii lui Dumnezeu, I-au nesocotit cuvintele, și au râs de prorocii Lui, până când mânia Domnului împotriva poporului Său a ajuns fără leac«. (compară cu Neemia 9,26-29; 2 Cronici 36,14-16). Iarăși dorim să întrebăm: este de mirare, când Dumnezeu spune prorocului Său Isaia: »Împietrește inima acestui popor, fă-l tare de urechi, și astupă-i ochii, ca să nu vadă cu ochii, să n-audă cu urechile, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Mine, și să nu fie tămăduit?« Orbire spirituală și împietrire a venit din partea lui Dumnezeu peste inima lor rea și împotrivoare, și când mai târziu Domnul Isus a venit în mijlocul lor, »nu au crezut în El«, da, ei »nu *puteau* să creadă, căci Isaia a zis: „El le-a orbit ochii ... și așa mai departe“« (Isaia 6,8-10; Ioan 12,37-40). În mod asemănător scrie apostolul Petru despre cei »neascultători« din zilele noastre, că ei sunt rânduiți să se lovească de Cuvânt (1 Petru 2,7-8). Dumnezeu *a rânduit* pe acești oameni mândri, ca pe faraon odinioară, să fie exemple de atenționare pentru ceilalți. El nu i-a *făcut* neascultători, dar El i-a lăsat, probabil după mai multe atenționări zadarnice, în împietrirea inimii lor.

Astfel, în ambele cazuri, fie că Dumnezeu se îndură de om sau îl împietrește, nedreptatea nu este de partea lui Dumnezeu, ci de partea omului, care, în ceea ce-l privește, este incorijibil de rău și de stricat; și în ambele cazuri, și în har, și în judecată, Dumnezeu acționează spre proslăvirea Numelui Său. Toți cei care iau seama la Cuvântul lui Dumnezeu și au înțelegere spirituală, nu vor avea nici un fel de greutate în privința aceasta; numai logica omenească trage totdeauna concluzii greșite. Apostolul, călăuzit de Duhul lui Dumnezeu, enumerând una după alta aceste concluzii, el le tratează într-un fel care trezește deplina noastră admirație.

Ajungem acum la ultima concluzie asemănătoare:

»Dar îmi vei zice: „Atunci de ce mai bagă vină? Căci cine poate sta împotriva voii Lui?« (versetul 19). Cu alte cuvinte: dacă Dumnezeu are milă *de cine vrea El*, cu ce pot eu atunci

contribui? Și dacă El împietrește *pe cine vrea El*, ce pot face eu împotriva? Dacă El este Dumnezeu nemărginit, atunci mie nu-mi mai rămâne nimic altceva, decât să mă supun voii Sale.

Obiecția pare să fie întemeiată. De ce Dumnezeu mai muștră? Dacă în cele din urmă toate trebuie să se supună voii și hotărârilor Sale, atunci omul nu poate fi făcut răspunzător de rezultate! Capătul drumului vieții lui este în mâna lui Dumnezeu! Aceasta ne amintește involuntar de scuza primei perechi de oameni după căderea în păcat. Și atunci Adam și Eva au căutat să atribuie lui Dumnezeu responsabilitatea pentru cele ce au avut loc. De ce El a permis accesul șarpelui în grădina Eden? Pentru ce a fost dată femeia bărbatului, ca să-l înșele? – În Romani 9 întrebarea era pusă altfel, dar în principiu este același lucru: Dumnezeu este vinovat, nu omul. De ce El mântuiește pe unii și leapădă pe alții? Ce poate face omul, dacă Dumnezeu îl împietrește?

Să mai spunem încă o dată, că toate aceste întrebări și concluzii, pe de o parte nesocotesc slava lui Dumnezeu, iar pe de altă parte uită responsabilitatea creaturii. Principiul neîngrădit al lui Dumnezeu - și cum ar fi El Dumnezeu, dacă nu este neîngrădit? – nu anulează responsabilitatea omului. Să luăm crucea ca exemplu explicativ. Hotărârea ca Preaiubitul lui Dumnezeu trebuia să sufere a fost luată înainte de întemeierea lumii; Dumnezeu, în cunoașterea Sa mai dinainte, a hotărât pe Isus să devină Mielul care ridică păcatul lumii. Dar a redus aceasta cu ceva vina omului? Nici pe departe! Iudeii și păgânii s-au unit în ziua aceea și au devenit prieteni în dușmănia comună împotriva lui Dumnezeu și a Unsului Său; și cu toate că ce au făcut ei a împlinit ce au spus profeții și au oferit ocazie lui Dumnezeu să execute sentința Sa sfântă asupra păcatului și să îndeplinească lucrarea minunată a harului Său, ei erau și au rămas vinovați de lepădarea și uciderea Fiului lui Dumnezeu. (Compară cu Faptele Apostolilor 2,22-23). Ambele lucruri au mers unul lângă altul.

Concluzia din care rezultă întrebarea: »Atunci de ce mai bagă vină?« este total înșelătoare. Dacă Dumnezeu în marea lui înțelepciune și în bogăția îndurării Sale a făcut ca din fapta rea a omului să se îplinească hotărârile Sale, aceasta este domnia Sa neîngrădită, dar lasă voința omului să rămână ce este: rea și nescuzabilă. Desigur, dacă ar fi adevărat ce învață teologia calvinistă severă, că Dumnezeu a hotărât mai dinainte pe cei care vor merge la pierzare, atunci situația devine dificilă. Dar Dumnezeu să fie lăudat! *Nu* este adevărat. Scriptura nu vorbește niciodată așa, chiar dacă sunt unele locuri care ar părea că sprijinesc această părere.

Cum stau lucrurile? Înainte ca apostolul să treacă să dea răspuns la întrebare, el accentuează, așa cum am remarcat de mai multe ori, neîngrădirea lui Dumnezeu, întâietatea drepturilor Lui și arată celui care pune întrebarea greșeala inimii lui. Ar putea un om, a cărui conștiință s-a trezit și a devenit activă, să vorbească în felul acesta, așa cum are loc aici? Niciodată un suflet care se căiește nu va considera pe Dumnezeu nedrept și nu-l va învinovăți, că El este răspunzător pentru mergerea la pierzare a unui om. Cine are o astfel de vorbire rea, dovedește prin aceasta orbirea lui naturală și mândria inimii Lui. »Dar, mai de grabă, cine ești tu, omule, ca să răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Nu cumva vasul de lut va zice celui ce l-a făcut: „Pentru ce m-ai făcut așa?“ Nu este olarul stăpân pe lutul lui, ca din aceiași frământătură de lut să facă un vas pentru o întrebuințare de cinste, și un alt vas pentru o întrebuințare de ocară?« (versetele 20-21). Dar dacă creatura are o astfel de putere - și cine vrea să contrazică aceasta? – cu cât mai mult atunci Creatorul!

»Pentru ce m-ai făcut așa?« Această întrebare în gura unui om îndreptată împotriva lui Dumnezeu, în cele din urmă nu spune altceva, decât numai că Dumnezeu nu are nici un drept să judece răul și dacă El nu vrea să se îndure de toți și să-i mântuiască pe toți, atunci nu are voie să pedepsească pe nimeni. Prin aceasta este înlăturată orice domnie și răsplătire dreaptă și Dumnezeu este constrâns să tolereze răul într-un fel pe care nici un om cinstit nu o va face în casa sa sau în mediul său înconjurător. Că Dumnezeu a creat pe om bun și integru și l-a atenționat cu toată seriozitatea cu privire la păcat și urmările lui, dar că omul a căzut în ispită și după aceea a îngrămadit păcat peste păcat și acte de violență peste acte de violență – toate acestea sunt intenționat trecute cu vederea sau sunt scuzate.

Dar s-ar putea pune întrebarea: nu este în cuvintele apostolului, că olarul din același lut face după plăcerea lui un vas de cinst și un alt vas de necinst, confirmarea a ceea ce I se reproșează lui Dumnezeu? Într-adevăr, vorbirea apostolului este curajoasă, și chiar oameni rezonabili și comentatori înțelegători ai Cuvântului lui Dumnezeu s-au rătăcit în acest loc, prin aceea că au uitat, că scriitorul a vrut în primul rând să prezinte suveranitatea lui Dumnezeu în toată inviolabilitatea ei, și au trecut cu vederea, că Dumnezeu nu s-a folosit de drepturile Lui, așa cum s-ar aștepta din tabloul prezentat în lucrarea olarului. Următoarele două versete ne învață *cum* a acționat Dumnezeu; dar s-a convenit înaintea lui Dumnezeu, și de folos oamenilor, să se prezinte mai întâi drepturile neîngrădite ale lui Dumnezeu. Cât de rar se gândesc tocmai aceia care vorbesc despre „drepturi“, că și Dumnezeu are drepturi! Da, dacă există într-adevăr drepturi, atunci drepturile lui de Creator trebuie să fie cele mai mari, da, neîngrădite, și în mod deosebit dacă ne aducem aminte, că noi suntem nu numai creaturi, ci suntem creaturi *decăzute*, păcătoși, care în mod normal ar trebui să culeagă roadele faptelor lor rele.

Dar să ascultăm cum răspunde apostolul la întrebarea grea: »Și ce putem spune, dacă Dumnezeu, fiindcă voia să-și arate mânia și să-și descopere puterea, a suferit cu multă răbdare niște vase ale mâniei, făcute pentru pieire; și să-și arate bogăția slavei Lui față de niște vase ale îndurării, pe care le-a pregătit mai dinainte pentru slavă (despre noi vorbesc)? Astfel El ne-a chemat nu numai dintre iudei, ci și dintre neamuri« (versetele 22-24).

Am atras deja mai înainte atenția, că în mod necesar Dumnezeu *va trebui* odată să-și reverse mânia peste tot răul care s-a făcut și se face în această lume și să-și arate puterea față de omul mândru și egoist, dacă vrea să-și dovedească caracterul Său de Dumnezeu sfânt. Cum adică, dacă până acum El nu și-a făcut cunoscut această mânie și această putere, ci în loc de aceasta a suferit »cu *multă* răbdare« vasele mâniei – are atunci cineva vreun drept să-I reproșeze cruzime sau nedreptate? Imposibil! Și totuși El, - cu toate că omul, de când există istoria lui nu a încetat să-L irite prin desconsiderarea drepturilor Sale și să-L provoce prin mândria lui, prin imoralitatea lui, prin închinarea la idoli, blesteme și batjocuri -, a amânat până astăzi să exercite judecata înmiit meritată. Cât de îndurător și de îndelung răbdător a fost El! El a purtat »vasele mâniei«, adică pe oamenii cărora El vrea să le arate mânia Lui, cu o bunătate și indulgență minunată, da, nu le-a arătat nimic altceva, decât numai har, prin aceea că mereu le-a spus, „dis-de-diminează“, ca odinioară la Israel. Dar ce au făcut ei în schimb? Ei au lepădat orice sfat al Lui și nu au acceptat disciplinarea din partea Lui! Face El bine, dacă îi lasă să mănânce din roadele căilor lor și îi lasă să se sature din sfaturile lor? (compară cu Proverbe 1,24-33).

Apostolul numește pe acești oameni, în continuarea tabloului olarului, »vase ale mâniei«, așa cum de partea cealaltă numește »vase ale îndurării« pe cei care se supun lui Dumnezeu și cred Cuvântul Său. Amândoi sunt pe drumul spre ținta finală, spre pierzare sau spre slavă. Amândoi sunt „pregătiți“ pentru aceasta. Dar să nu trecem cu vederea diferența mare a *felului* pregătirii! Mulți au trecut cu vederea această diferență și din cauza aceasta nu au înțeles sensul sau puterea argumentelor apostolului. Despre vasele mâniei el spune numai atât: »făcute (sau: pregătite) pentru pieire«, iar despre vasele îndurării spune: »pe care le-a pregătit (Dumnezeu) *mai dinainte* pentru slavă«. Despre vasele mâniei nu se spune nici aici, și nici în alte locuri, că *Dumnezeu* le-a pregătit pentru pieire; nu, *ele înșile* au făcut-o prin păcatele lor și înainte de toate prin necredința lor și prin împotrivirea lor față de Dumnezeu. Dar vasele îndurării au fost pregătite de *Dumnezeu*, și anume *mai dinainte*, și le-a hotărât pentru slavă. *Ele* nu au contribuit cu nimic la aceasta, totul este lucrarea lui *Dumnezeu*, făcută »după hotărârea Lui și după harul care ne-a fost dat în Hristos Isus, *înainte* de veșniciei« (2 Timotei 1,9).

Răul este deci numai din partea oamenilor și nu din partea lui Dumnezeu, iar pe de altă parte binele vine numai de la Dumnezeu, și nu de la noi. În continuare se confirmă din nou că hotărârea lui Dumnezeu constă în alegere, nu prin fapte, ci prin *Cel ce cheamă* (versetul 11). Vasele îndurării nu sunt făcute pentru slavă deoarece ele s-au evidențiat față de celelalte prin diverse calități sau virtuți spirituale, ci Dumnezeu, în alegerea Sa neîngrădită, »*alegere prin har*«, le-a făcut fără condiții pentru slavă. Că pe parcursul timpului ele au trebuit să fie chemate, îndreptățite, și așa mai departe, (compară cu Romani 8,29-30), și că Dumnezeu a umplut cu

putere spirituală și cu daruri ale harului un vas mai mult decât altul, aceasta este cu siguranță așa, dar *toate* au fost pregătite mai dinainte de El, *înainte* ca să fi existat vreunul din ele, și anume, le-a pregătit pentru propria Lui slavă. De aceea, așa cum am accentuat în mod repetat, cândva ele vor lauda *numai* harul de nepătruns și care niciodată nu greșește al lui Dumnezeu. Se va împlini pe deplin cuvântul: »Cine se laudă, să se laude în Domnul!«

Când această plinătate de har stă înaintea apostolului, el nu poate să facă altceva, decât să arate înfățișarea ei cea mai minunată, așa cum ea s-a arătat în chemarea celor credincioși, »nu numai dintre iudei, ci și dintre neamuri« (versetul 24). Dacă încercarea poporului cel mai favorizat de pe pământ s-a încheiat cu vină, lipsită de speranță, și decădere nevindecabilă, așa că nu a mai rămas decât să aibă parte de mânie și judecată, stăvilarele îndurării divine s-au deschis ca să cheme dintre *iudei* și dintre *națiuni* un popor pentru slava cerească. Cu cât necazul este mai mare, cu cât stricăciunea este mai adâncă, cu atât mai mult se deschide câmpul pentru Dumnezeu ca să descopere slava harului Său.

Apostolul se referă acum la două locuri din profetul Osea, capitolul 1,10 și capitolul 2,23, ca să arate că Dumnezeu deja în acele timpuri străvechi s-a referit prin Duhul Său la aceste lucruri. Apostolul Petru, care scrie exclusiv la credincioșii dintre iudei, se limitează la prezentarea celui de-al doilea loc. (1 Petru 2,10). În legătură cu gândul primirii păgânilor, apostolul Pavel numește ambele locuri. În versetul 25 accentuează în primul rând, că Dumnezeu Își aduce aminte de hotărârea Sa cu privire la poporul Israel și poporul, care acum poartă numele „nu este poporul Meu”, se va numi la sfârșitul zilelor »poporul Meu«, și cea care „nu este prea iubită” se va numi »prea iubită«. După aceea în versetul 26 ne îndreaptă atenția asupra faptului, că locul al doilea amintit face aluzie la păgâni: »Și *acolo* unde li se zicea: „Voi nu sunteți poporul Meu”, (*acolo*) vor fi numiți *fii ai Dumnezeului celui viu*.« Acest titlu este privilegiul deosebit al credincioșilor dintre națiuni, și nu al iudeilor ca popor pământesc proprietate a lui Dumnezeu.

Demonstrarea făcută de apostol este simplă și clară. Alegerea prin har făcută de Dumnezeu dintre iudei și păgâni, prezentată în versetul 23, nu era un gând nou, total străin Vechiului Testament, ci era în concordanță cu învățăturile acestuia. Dumnezeu a vorbit deja prin profetul Osea, că El vroia să ofere harul Său neîngrădit iudeilor și păgânilor.

Dar și alți profeți au mărturisit în mod asemănător. Astfel Isaia, de anunțarea judecăților mari care vor veni peste Israel a legat mesajul, că o *rămășiță* va fi mântuită. Că Dumnezeu va face o lucrare rapidă pe pământ și va desăvârși lucrarea în dreptate. Da, Isaia a profețit deja în capitolul 1,9: »De nu ne-ar fi lăsat Domnul oștirilor o mică rămășiță, am fi ajuns ca Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora.« În baza dreptății Lui, Dumnezeu ar fi trebuit să nimicească tot poporul, dar privind la făgăduințele Lui necondiționate El a putut și poate să acționeze în har cu el și să-i lase »o mică rămășiță«. Îndurarea se laudă împotriva judecății.

Ah, dacă Israel ar fi ascultat de referirile la acționarea lui Dumnezeu în har, legate de amenințarea cu judecăți nimicitoare! Dar ei și-au astupat urechile și și-au împietrit inimile și mai fac aceasta încă.

»Deci ce vom zice?« Sau: la ce rezultat am ajuns? La acela, că »neamurile, care nu umblau după neprihănire, au căpătat neprihănirea și anume, neprihănirea care se capătă prin credință; pe când Israel, care umbla după o Lege, care să dea neprihănirea, n-a ajuns la Legea aceasta« (versetele 30-31). Istoria trecută a lui Israel și situația poporului din acele zile au dovedit clar cât de adevărat au vorbit profeții. De ce a fost Israel deportat în Asiria și Babilon? De ce au stat sub stăpânirea unui tiran păgân? Mai mult chiar: ce au devenit din punct de vedere moral? Stând pe temelia Legii, au năzuit după o neprihănire exterioară, legalistă, și nu au obținut neprihănirea. Dimpotrivă, pe un fundament legitim harul lui Dumnezeu s-a revărsat asupra acelor care stăteau departe de Dumnezeu și în întunericul inimii lor mergeau la pierzare. Păgânii, care erau »fără nădejde« în lume și *nu* năzuiău după neprihănire, au primit gratis neprihănirea, și anume o neprihănire *prin credință*, îndreptată spre toți care trăiau fără Lege, dar și pentru toți din Israel, care recunoscând starea lor tristă au fost gata să-și caute scăparea în har.

Și *de ce* nu au ajuns iudeii la neprihănire? Tocmai pentru că n-au »cautat-o prin credință, ci prin fapte« (versetul 32). În mândria lor și-au închipuit că vor putea să satisfacă cu faptele lor

legaliste pe Dumnezeu sfânt, da, mândri cu privilegiile lor naționale și cu presupusa lor neprihănire, s-au lovit de Hristos, Piatra, pe care Dumnezeu a pus-o în har în Sion. Nu ar fi trebuit ei să primească cu mulțumire pe un astfel de Mântuitor? În loc de Mântuitor El a devenit pentru ei »o piatră de poticnire«. În loc să creadă în El și în felul acesta să devină părtași la „valoarea Sa mare”, ei s-au lovit de El, după cum este scris: »Iată, pun în Sion o piatră de poticnire, și o stâncă de cădere; și cine crede în El nu va fi dat de rușine.«

Este interesant să vedem cum Duhul Sfânt leagă prin apostol cele două afirmații ale profetului Isaia din capitolul 8,14 și capitolul 28,16.

Capitolul 10

Apostolul continuă în acest capitol tratarea întrebării interesante. Dacă mulțimea poporului iudeu era expusă judecății și numai o rămășiță urma să fie binecuvântată împreună cu credincioșii dintre națiuni, era atunci în gândurile lui Dumnezeu o lepădare definitivă a lui Israel? A lepădat El pe poporul Său? Deoarece răspunsul detaliat la această întrebare este dat abia în capitolul următor, apostolul accentuează aici, așa cum a făcut la începutul capitolului 9, mai întâi poziția lui proprie față de acest popor. Căile severe ale lui Dumnezeu cu poporul Său nu i-au sufocat sentimentele față de frații lui, dimpotrivă, ele au făcut să se nască în inima lui o implorare fierbinte pentru trezirea lor, »rugăciune către Dumnezeu pentru izraeliți, ca să fie mântuiți.« Dragostea nu se lasă provocată la revoltă. Ea caută motive, ca să pună în cea mai plăcută lumină faptele celuilalt, și în privința aceasta acționează în concordanță cu Dumnezeu, care »toată ziua Și-a întins mâna spre un popor răzvrătit« (Isaia 65,2).

»Fraților, dorința inimii mele și rugăciunea mea către Dumnezeu pentru Izraeliți, este să fie mântuiți. Le mărturisesc că ei au râvnă pentru Dumnezeu, dar fără pricepere« (versetele 1-2). Deci nu necredința și răutatea au fost cauza stării lor triste, nu, dragostea recunoaște în faptele lor râvnă pentru Dumnezeu, dar care nu era unită cu priceperea. Și tocmai această râvnă a dublat simțămintele apostolului pentru ei și i-a aprofundat dragostea plină de grijă pentru ei. »Pentru că, întrucât n-au cunoscut neprihănirea, pe care o dă Dumnezeu, au căutat să-și pună înaintea o neprihănire a lor înșiși, și nu s-au supus astfel neprihănirii, pe care o dă Dumnezeu« (versetul 3). Ce minunate sunt căile, pe care le găsește dragostea! Cât de gingașă este ea în toată credințioșia și tot adevărul!

Dar apostolul merge aici un pas mai departe decât la sfârșitul capitolului anterior. Dacă acolo auzim, că Israel a căutat în zadar după neprihănire, aici ni se spune, că ei nu au cunoscut neprihănirea lui Dumnezeu și nu i s-au supus. În capitolele anterioare ne-am ocupat detaliat cu neprihănirea lui Dumnezeu, marea temă a scrisorii noastre, așa că aici vreau numai să repet: această neprihănire s-a descoperit și s-a dovedit în aceea, că Dumnezeu a înviat pe Hristos dintre cei morți, după ce El la cruce a fost făcut păcat și Dumnezeu a fost glorificat pe deplin cu privire la propria Sa persoană, cu privire la păcat și la relația omului păcătos cu El, și L-a încununat cu slavă și cu cinste și ne-a dat pe noi Lui, ca fruct al muncii sufletului Său. Ne amintim de cuvântul: »Pe Cel ce n-a cunoscut nici un păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El« (2 Corinteni 5,21).

Prin faptul că iudeii căutau să obțină o neprihănire omenească proprie, au dovedit că nu cunoșteau deloc neprihănirea lui Dumnezeu și nu s-au plecat înaintea Lui. Sprijinindu-se pe o religie proprie a firii pământești (a cărnii), pe privilegiile exterioare ca popor pământesc al lui Dumnezeu, și-au întemeiat speranțele pe meritele proprii și prin aceasta au respins singurul drum pe care Dumnezeu poate să fie drept și cu toate acestea Se poate descoperi păcătosului pierdut ca Dumnezeu care mântuiește și îndreptățește. Omului nebun, pătimaș după slavă, îi place să năzuiască după neprihănirea proprie, să se agațe de zdrențele confecționate de el însuși, în loc să

primească haina neprihănirii *divine* oferită gratis de Dumnezeu și în felul acesta să se supună mulțumitor neprihănirii *Sale*.

»Căci Hristos este sfârșitul Legii, pentru ca oricine crede în El, să poată căpăta neprihănirea« (versetul 4). Hristos a terminat odată pentru totdeauna cu Legea ca mijloc pentru a obține neprihănirea. *Celui care crede, credința* lui îi este socotită ca neprihănire. Până la venirea »Fiului« (Hristos), ca să introducă relația nouă cu Dumnezeu, bazată pe credința în El aducătoare de neprihănire, „pedagogul“ sau „îndrumătorul“ a avut rolul lui pentru toți aceia care au fost încredințați în grija lui (compară cu Galateni 3 și 4). Dar după ce Hristos a venit în locul Legii și cerințele lui Dumnezeu, ceea ce Legea Sa trebuia să aducă legitim asupra noastră, moartea și condamnarea, le-a luat asupra Sa, a devenit »neprihănire, sfințire și răscumpărare« pentru toți cei care cred din inimă în El. Ce schimbare! Neprihănirea a luat locul Legii, »neprihănirea prin credința în Hristos«. Principiul responsabilității omului în carne față de Dumnezeu și-a găsit sfârșitul în moartea lui Hristos. Cu toate că Legea ca atare nu și-a pierdut valabilitatea, *nu poate* să-și piardă valabilitatea, nu mai putea să fie păstrată în continuare ca regulă și etalon al neprihănirii pentru om.

În mod natural, Legea nu știe nimic despre credință. Moise descrie în felul următor neprihănirea care este din Lege: »Omul care împlinește neprihănirea, pe care o dă Legea, va trăi prin ea« (versetul 5). Legea cunoaște numai un lucru; împlinirea poruncilor sale. Și este corect așa; căci »Legea, negreșit, este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună« (capitolul 7 versetul 12). Orice om este obligat să țină poruncile Legii, și cine încalcă vreuna din ele, acela se face vinovat de încălcarea întregii Legi, și prin aceasta se face vinovat de moarte.

Cu totul altfel vorbește neprihănirea care este din credință! Prin faptul că apostolul se preocupă mai îndeaproape cu aceasta, el se referă la un loc din cartea Deuteronom, cu care și noi trebuie să ne ocupăm mai detaliat. În capitolele 28 și 29 ale acestei cărți, Moise face cunoscut poporului Israel, ce binecuvântări bogate vrea Dumnezeu să lase să vină peste ei, dacă ei vor asculta în totul de El, dar și ce judecăți serioase vor trebui să-i lovească, dacă nu vor lua seama să împlinească toate poruncile și rânduielile Lui. Istoria lui Israel ne este cunoscută. Poporul nu a ascultat de vocea Dumnezeului său, a pierdut țara din cauza neascultării și a fost împrăștiat printre popoarele pământului. În capitolul 30 Moise descrie profetic ce va face îndurarea lui Dumnezeu, când harul îi va conduce la pocăință și întoarcere la Dumnezeu. Împlinirea Legii nu este posibilă pentru Israel aflat într-o țară străină, dar din cauza aceasta nu s-au epuizat izvoarele de ajutor ale lui Dumnezeu. Când Israel se va întoarce cu toată inima și cu tot sufletul la Dumnezeu (versetul 10), el va avea parte de iertare și binecuvântare, nu pe baza *faptelor* lui, ci pe baza *credinței*. Pe atunci încă *ascunse* căile *harului* lui Dumnezeu (capitolul 29 versetul 29), »căci Domnul se va bucura din nou de *fericirea* ta«. »Porunca aceasta, pe care ți-o dau Eu astăzi, nu este mai presus de puterile tale, nici departe de tine. Nu este în cer, ca să zici: „Cine se va sui pentru noi în cer și să ne-o aducă, pentru ca s-o auzim și s-o împlinim?“ Nu este nici dincolo de mare, ca să zici: „Cine va trece pentru noi dincolo de mare și să ne-o aducă, pentru ca s-o auzim și s-o împlinim?“ Dimpotrivă, este foarte aproape de tine, în *gura* ta și în *inima* ta, ca s-o împlinești.« (Deuteronom 30,11-14).

Oricât de departe ar fi Israel de Dumnezeu, el are voie să se reîntoarcă la El. Legea nu este prea minunată, prea îndepărtată de el. Ei nu trebuie s-o ia din cer, sau s-o caute dincolo de mare, ea este *foarte* aproape de ei, în gura lor și în inima lor. Desigur, pe fundamentul Legii ei au parte numai de judecată, dar pe fundamentul harului există speranță pentru ei prin intermediul credinței. Cu toată necredincioșia lor, cu toată încălcarea Legii, bunătatea lui Dumnezeu vrea să se îndrepte spre ei, de îndată ce inima lor se întoarce cu sinceritate spre El. Dar *cum poate* Dumnezeu să acționeze în felul acesta? Deoarece ochiul Său privește tot timpul la Hristos, a Cărui Persoană este ascunsă aici sub umbra Legii. În El, Cel Neprihănit, este speranță pentru Israel, chiar dacă, departe de țara sa, departe de Templu și de altar, culege roadele păcatelor sale.

Cuvântul, care la sfârșitul zilelor va fi așa de aproape de rămășița din Israel, era cuvântul credinței, așa cum spune apostolul în versetul 8, pe care el îl vestește; și referindu-se la comunicările lui Dumnezeu din zilele lui Moise și dând „literei“ adevăratul ei înțeles

duhovnicesc (compară cu 2 Corinteni 3,6), el scrie: »Pe când iată cum vorbește neprihănirea, pe care o dă credința: „Să nu zici în inima ta: „Cine se va sui în cer?“ (Să pogoare adică pe Hristos din cer). Sau: „Cine se va pogori în adânc?“ (Să scoale adică pe Hristos din morți).« (versetele 6 și 7). Ambele sunt imposibile pentru om. Și chiar dacă ar putea, n-ar satisface neprihănirea lui Dumnezeu și nici nu ar corespunde nevoilor omului. Nu, aici numai plinătatea harului poate să ajute. *Tatăl* a trebuit să trimită Fiul pe pământ, și slava *Tatălui* a trebuit să-L învieze dintre morți. Ambele au avut loc, Dumnezeu să fie lăudat!, și vestea despre ele ne este adusă prin Evanghelie. Căci ce spune mai departe neprihănirea pe care o dă credința? »Cuvântul este aproape de tine: în gura ta și în inima ta.« Și cuvântul acesta este cuvântul credinței, pe care-l propovăduim noi. Dacă mărturisești deci cu gura ta pe Hristos ca Domn, și dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, vei fi mântuit.« (versetele 8-9). »*Mântuit*« - nu numai să ai parte de iertare, nu, ci mântuit pentru totdeauna și veșnic. (compară cu capitolul 5,10).

Nu este nevoie de eforturi mari sau de măsuri deosebite, de călătorii oboșitoare, sau alte lucruri asemănătoare, ca să găsești pe Hristos. Cuvântul despre cruce este vestit gratis tuturor, ne este adus în casă, ca să zicem așa, și se pune întrebarea, vrem noi să-l primim cu credință, sau nu. Ceva de laudă pentru om nu vine din aceasta. Nu este nevoie de înțelepciune sau cunoștințe mari, de aptitudini sau caracteristici deosebite, ca să mărturisești pe Isus ca Domn și să crezi în inimă, că Dumnezeu L-a înviat din morți. Aceasta poate s-o facă și cel mai simplu și cel mai slab om, da, lui îi va fi chiar mai simplu decât unui om dotat și cu caracter puternic. Dar ca să fi mântuit, pentru toți este valabil un singur drum, pe care dragostea lui Dumnezeu l-a pregătit. »Eu sunt **calea**«, spune Isus; nu o cale din multe altele, ci una singură! Ferice de cel ce a mers pe această cale!

Să observăm cele două condiții numite aici: *mărturisirea* și *credința*! În versetul 9 este numită mai întâi mărturisirea, nu pentru că ea ar fi mai importantă, ci tocmai pentru că ea este prima care proslăvește pe Domnul Isus. O simplă mărturisire cu buzele fără credință în inimă este de la sine înțeleasă fără valoare pentru om, căci ea mărește mai mult responsabilitatea lui; de aceea apostolul adaugă imediat în versetul 10, inversând cele două lucruri: »căci prin credința din inimă se capătă neprihănirea, și prin mărturisirea cu gura se ajunge la mântuire.« Credința în inimă trebuie să fie înaintea mărturisirii cu gura. Omul trebuie trezit din somnul morții, Cuvântul lui Dumnezeu lucrător trebuie sub acțiunea Duhului Sfânt să-și facă lucrarea de convingere și de curățire în suflet, înainte ca sufletul să strige în adevăr către Dumnezeu. Dar după aceea privirea lui este îndreptată spre cruce; el aude și prin credință primește mesajul salvator, nu numai că Isus a mers la moarte pentru el, ci și că El a fost înviat din morți prin slava *Tatălui*. Și prin faptul că el crede »din inimă«, căpătând neprihănirea, învață să cunoască pe Hristos ca pe Acela care a fost în moarte, dar acum trăiește la dreapta lui Dumnezeu, pe El, »sfârșitul Legii, pentru ca oricine crede în El să poată căpăta neprihănirea.«

Acum el poate să-L mărturisească recunoscător și bucuros cu gura sa »spre mântuire«. În ce măsură »spre mântuire?« Nu este așa, că orice mărturisire a Numelui Lui, dacă se bazează pe credința din inimă, dă naștere și înmulțește bucuria lăuntrică, fericirea inimii? Credința se descopere într-o astfel de mărturisire, prin aceasta își dovedește sinceritatea și ea însăși devine înviorată și întărită. Atâta timp cât un suflet se teme să mărturisească pe Hristos ca Domn al lui, atâta timp cât amână să se declare de partea Lui, el va rămâne fricos și descurajat. Unii credincioși au trebuit deja să facă experiența, că abia odată cu mărturisirea publică a Numelui lui Isus a pătruns în inima lor adevărata bucurie și siguranța mântuirii.

Pentru ca nimeni să nu se preocupe cu întrebarea, dacă el are *adevărată* credința, sau are credință *suficientă*, așa cum facem noi cu plăcere, cântând *în noi înșine*, în *sentimentele* noastre, în *dragostea* noastră, și așa mai departe, apostolul adaugă: »după cum zice *Scriptura*: „*Oricine crede în El, nu va fi dat de rușine.*“« De aceea oricine în lumina lui Dumnezeu și-a recunoscut stricăciunea lui naturală și și-a luat refugiul la Isus, poate să fie sigur de mântuirea lui. Ea se bazează nu pe ceva din el, sau de la el, ci exclusiv pe lucrarea lui Hristos și pe mărturia lui Dumnezeu, și cu adevărat, el se odihnește pe un fundament sigur.

Dar dacă aceasta este așa, dacă această binecuvântare minunată aparține oricui, care crede în Isus, atunci ea trebuie să fie pentru *toți* oamenii, fie ei iudei, sau păgâni. Și în realitate este așa: »În adevăr, nu este *nici o deosebire* între iudeu și grec; căci *toți* au același Domn, care este bogat în îndurare pentru *toți* cei ce-L cheamă.« (versetul 12). A lucrat apostolul nedrept, așa cum îl învinovăteau iudeii, când vestea lumii întregi vestea bună despre Isus? Nu, chiar și scrierile Vechiului Testament îndreptăteau lucrarea sa, așa cum am văzut, cu cât mai mult mărturia Domnului Isus Însuși! Este frumos să întâlnim aici aceleași cuvinte, care au fost folosite în capitoul 3, ca să dovedească stricăciunea tuturor oamenilor. »*Nu este nici o deosebire*«, am citit acolo, »*Căci toți au păcătuit*, și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.« Aici se spune: » nu este *nici o deosebire* între iudeu și grec; *căci toți au același Domn, care este bogat* în îndurare pentru *toți* cei ce-L cheamă.« Pe cât de serioasă și apăsătoare este cauza pentru »*nici o deosebire*« din primul caz, pe atât de minunată și înălțătoare este ea în cazul al doilea. Bogăția harului descoperită prin evanghelie se revarsă, inundând toate urmările păcatului, fără *nici o deosebire* spre *toți* cei care se îndreaptă spre Isus, Domnul bogat. O relatare din profetul Ioel, cu privire la zilele când tot Israelul va fi mântuit, încheie triumfător totul. »Fiindcă „oricine va chema Numele Domnului, va fi mântuit.“« (versetul 13).

Ca vase fericite, care au parte de acest har bogat, locuitorii Ierusalimului împreună cu *toți* israeliții credincioși împrăștiați pe tot pământul vor duce pretutindeni vestea bună a păcii, și atunci se vor împlini cuvintele profetului Isaia: »Cât de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia!« (versetul 15). Dar din fericire râurile de binecuvântare nu vor curge numai abia atunci, Duhul Sfânt folosește locul din Isaia 52 deja pentru zilele noastre (prin faptul că lasă la o parte sfârșitul versetului: »Picioarele celui ce zice Sionului: „Dumnezeul tău împărățește!” «), pentru perioada intermediară, când Biserica, soția Mielului, este strânsă dintre popoarele de pe întreg pământul. *Toți* cei care aparțin acestei oștiri privilegiate trebuie aduși și prin vestirea Evangheliei ca să cheme pe Domnul. Căci »cum vor chema pe Acela în care n-au crezut? Și cum vor crede în Acela, despre care n-au auzit? Și cum vor auzi despre El fără propovăduitor? Și cum vor propovădui, dacă nu sunt trimiși?« (versetele 14-15).

Sub Lege, »zapisul cu poruncile lui, care stătea împotriva noastră« (Coloseni 2,14), nu era posibil ca astfel de mesageri ai păcii să meargă la popoarele pământului. Israel va fi un popor misionar abia atunci când el însuși va cunoaște harul aducător de mântuire al lui Dumnezeu în Acela, pe care el L-a pironit pe cruce. Dar când lumina harului a luminat odată în aceste inimi întunecate, mesagerii din Israel, „frații” Domnului (Matei 25,40), vor fi așa de plini de râvnă în vestirea Evangheliei, cum niciodată nu s-a văzut. Ceea ce Biserica creștină nu a putut să facă în miile de ani ai existenței ei, se va face în relativ scurt timp de acești „neînsemnați”: »Evanghelia aceasta a Împărăției va fi propovăduită în *toată lumea*, ca să slujească de mărturie *tuturor neamurilor*« (Matei 24,14). Întreg pământul va fi așa de plin de cunoștința Domnului, că nu va rămâne *nici un loc neatins și nebinecuvântat* (compară cu Isaia 11,9; Habacuc 2,14).

Hotărârea harului lui Dumnezeu a prevăzut deci deja pentru zilele noastre vestirea vestei bune, și anume nu evanghelia „Împărăției”, ci evanghelia »harului lui Dumnezeu« și »a slavei lui Hristos« (Faptele Apostolilor 20,24; 2 Corinteni 4,4). Și așa cum va fi la sfârșitul zilelor, tot așa și acum adevărații vestitori ai evangheliei sunt trimiși de Domnul Însuși. »Și cum vor propovădui, dacă nu sunt trimiși?«, întreabă apostolul. Chiar dacă cu cele mai bune intenții și cele mai bune dorințe pretutindeni se înființează societăți misionare cu caracter național și internațional, în definitiv este un amestec al omului în drepturile nelimitate ale Domnului, care Singurul este în stare să dea evangheliști, păstori și învățători, și care a promis că va da (Efeseni 4,11-14). Pe El, Domnul secerișului, *să-L rugăm* să trimită lucrători la secerișul Lui; dar noi să nu începem să pregătim pe aceștia pentru lucrarea lor, să-i echipăm și în cele din urmă să-i împuternicim. Cuvântul și voia Domnului sunt suficient de clare în privința aceasta, ca și în orice altă privință; de ce avem noi nevoie este smerenia și o inimă supusă. Că *oamenii* trebuie să fie mesagerii evangheliei, este evident, dar nu este treaba noastră să-i alegem, și nu stă nicidecum în puterea noastră să le dăm aptitudinile necesare în această lucrare.

Dacă Dumnezeu în harul Său lasă să se vestească vesta Sa bună, atunci oricine o aude este răspunzător s-o primească și să *asculte* de evanghelie. Dar are loc așa ceva? A făcut înainte de toate, Israel așa? Vai, nu! Isaia strigă acuzând: »„Doamne, cine a crezut propovăduirea noastră?” Astfel, credința vine în urma auzirii, iar auzirea vine prin Cuvântul lui Dumnezeu.« (versetele 16-17). Și această propovăduire a fost făcută lui Israel. Iudeii au auzit Cuvântul lui Dumnezeu, dar nu l-au primit; deci ei nu aveau scuze.

»Dar eu întreb: „n-au auzit ei?” Ba, da; căci, „glasul lor a răsunat prin tot pământul, și cuvintele lor au ajuns până la marginile lumii”« (versetul 18). Pentru dovedirea afirmațiilor sale apostolul preia iarăși din scrierile iudeilor, cu care ei erau așa de mândri. Psalmul 19, în care se găsesc cuvintele amintite, vorbește despre două mărturii ale lui Dumnezeu, despre creația Sa și despre Cuvântul Său; una exterioară și generală, cealaltă interioară și destinată celor care posedau Cuvântul, poruncile Domnului. Israel nu a primit cele două mărturii. Și cu toate acestea nu acesta este punctul principal, pe care apostolul Pavel îl scoate aici în evidență. Păgânii nu au posedat Cuvântul lui Dumnezeu, dar mărturia lui Dumnezeu în creație este destinată și pentru ei. Cerul, care vestește slava lui Dumnezeu, nu se boltea numai deasupra Canaanului; soarele, luna și stelele împreună cu toate celelalte minuni ale creației nu au fost destinate numai pentru *un popor*. Mărturia creației era generală, era valabilă pentru iudei și era valabilă pentru păgâni. (compară capitolul 1,20; Faptele Apostolilor 14,17). Chiar dacă Israel va disprețui popoarele păgâne, Dumnezeu a dovedit din vremuri străvechi, că în îndurarea Sa S-a gândit și la ele și voia ca El să fie recunoscut de ele.

»Dar întreb iarăși: „N-a știut Israel lucrul acesta?”« Cu adevărat, ar fi putut să recunoască, nu trebuia să fie nici un secret pentru ei. Căci Dumnezeu, așa cum spune apostolul mai departe, le-a vorbit mult mai clar decât prin Psalmul 19. »Căci Moise, cel dintâi zice: „Vă voi întărâta la pizmă prin ceea ce nu este neam, vă voi ațâța mânia printr-un neam fără pricepere”« (versetul 19). Deci mult stimatul lor *dăător al Legii* a vorbit deja de intențiile lui Dumnezeu, ca prin căile Sale de har cu cei ce „nu sunt un popor” și „un neam fără pricepere” – aluzie foarte clară cu privire la păgâni – să stârnească gelozia poporului Său Israel. Dar mai mult. Isaia, cel mai mare *profet* al lor, a îndrăznit să spună, că Dumnezeu vroia să Se lase găsit de cei care *nu-L căutau*, și vroia să se descopere celor care *nu întrebau* de El, în timp ce despre Israel a spus: »Toată ziua Mi-am întins mâinile spre un norod răzvrătit și împotrivor la vorbă« (versetele 20-21). În felul acesta a fost adusă dovada din Lege, din psalmi și din profeți, cele trei mari părți ale Vechiului Testament, că Israel se va împietri și că Dumnezeu a hotărât din vremuri străvechi să fie îndurător față de păgâni. Dovada era de netăgăduit. Nici un iudeu sincer nu putea să se sustragă puterii dovezii.

Ce a rezultat din aceasta? S-a îndepărtat Dumnezeu definitiv de poporul Său? Răspunsul detaliat la această întrebare ni-l dă capitolul 11.

Capitolul 11

Pe lângă aceasta darurile harului lui Dumnezeu și chemarea cu privire la poporul Său pământesc rămân valabile. Când »a intrat numărul deplin al neamurilor«, tot Israelul va fi mântuit. Puși împreună cu păgânii pe fundamentul necondiționat al harului, ramurile naturale ale măslinului făgăduinței vor fi din nou altoite în acesta.

»Întreb dar: „A lepădat Dumnezeu pe poporul Său?” Nicidecum! Căci și eu sunt israelit, din sămânța lui Avraam, din seminția lui Beniamin. Dumnezeu n-a lepădat pe poporul Său, pe care l-a cunoscut mai dinainte.« (versetele 1-2). Așa cum a fost în versetele de început ale celor două capitole anterioare, și aici ne întâmpină respirația caldă, binefăcătoare, a dragostei apostolului față de concetățenii lui. Nu era Israel, cu toată necredința lui, poporul cunoscut mai dinainte de

Dumnezeu? Nu îi aparțin lui făgăduințele, care au fost făcute la început lui Avraam, tatăl lor? Desigur! Cu toate acestea El i-a recunoscut și i-a chemat, și i-a disciplinat deseori și aspru, dar niciodată nu i-a lepădat. Să-i fi *lepădat* El oare acum?

Imposibil! Pentru această imposibilitate apostolul aduce trei dovezi. Prima dovadă era el însuși. Căci și el era un »israelit, din sămânța lui Avraam, din seminția lui Beniamin«. În presupusa lui râvnă pentru Dumnezeu a prigonit chiar adunările și a constrâns pe credincioși să hulească. Și cu toate acestea Dumnezeu Și-a arătat toată bogăția harului Său și îndelunga Lui răbdare față de el, și l-a mântuit, și l-a pus în lucrarea Sa, pe el, »un hulitor, un prigonitor și batjocoritor«, dușmanul cel mai înverșunat al Numelui Isus. Dacă Dumnezeu ar fi *lepădat* pe poporul Său pământesc, atunci această judecată ar fi trebuit în primul rând să-l lovească pe el.

Dar apostolul Pavel nu era singura dovadă a harului divin. Chiar și în timpurile de mai înainte Dumnezeu a lucrat în mod asemănător. »Nu știți ce zice Scriptura, în locul unde vorbește despre Ilie? Cum se plânge el împotriva lui Israel, când zice: „Doamne, pe prorocii Tăi i-au omorât, altarele Tale le-au surpat; am rămas eu singur, și caută să-mi ia viața?“ Dar ce-i răspunde Dumnezeu? „Mi-am păstrat șapte mii de bărbați, care nu și-au plecat genunchiul înaintea lui Baal.« (versetele 2-4). Profetul descurajat a gândit atunci, că Dumnezeu a renunțat la poporul Său și el ar fi rămas singurul adorator al Domnului, și de aceea era prigonit până la moarte. Dar ce mișcător a fost răspunsul divin! Tocmai mărturia profetului *împotriva* poporului a dat naștere la mărturia lui Dumnezeu *pentru* Israel. Dumnezeu Și-a păstrat încă *șapte* mii de bărbați, un număr desăvârșit, care nu și-au plecat genunchii înaintea idolilor. Dragostea Sa și harul Său neîngrădit au păstrat această rămășiță în număr complet.

Și așa cum a fost în zilele unei Izabela, tot așa era și acum: »Tot așa și în vremea de față este o rămășiță datorită unei alegeri, prin har« (versetul 5). Starea generală a poporului de astăzi poate să fie ca starea de atunci, împietrire și orbire, dar există o rămășiță, »aleasă«, așa cum o numește apostolul în versetul 7. Israel ca atare nu a obținut ceea ce căuta (compară capitolul 9,31), mulțimea poporului era împietrită, dar o rămășiță, aleasă de Dumnezeu, a obținut; desigur nu pe baza faptelor lor, prin acțiuni legaliste – apostolul folosește orice ocazie, ca să accentueze diferența dintre Lege și har – ci pe baza harului liber, necondiționat. »Și dacă este prin har, atunci nu este prin fapte; altmintrelea, harul n-ar mai fi har« (versetul 6).

Moise a mărturisit despre judecata asupra împietririi, care va veni peste Israel, deja la sfârșitul călătoriei prin pustie. Apostolul leagă aici un cuvânt al profetului Isaia (capitolul 29, versetul 10) cu Deuteronom 29,4, când spune: »după cum este scris: „Dumnezeu le-a dat un duh de adormire, ochi ca să nu vadă, și urechi ca să n-audă, până în ziua de astăzi“«, și în următoarele două versete adaugă cuvintele deosebit de serioase ale lui David cu privire la Israelul necredincios. Este remarcabil, că din nou avem o mărturie divină întreită (din Lege, din Psalmi și din profeți) cu privire la starea tristă a lui Israel, cu mult mai remarcabilă, cu cât în versetele următoare apostolul este pe punctul de a descrie căile lui Dumnezeu cu poporul Său pământesc.

Înainte însă de face aceasta, el ne face cunoscut ce-a de-a doua dovadă amintită mai înainte. »Întreb dar: „S-au poticnit ei ca să cadă? Nicidecum! Ci, prin alunecarea lor, s-a făcut cu puțință mântuirea neamurilor, ca să facă pe Israel gelos“« (versetul 11). Pe tot parcursul istoriei poporului Israel au alternat perioade lungi întunecate cu reînviări scurte, pedepse grele cu dovezi ale harului, până când în cele din urmă Dumnezeu a trimis pe Fiul Său. Dar, vai! Acela, pe Care El vroia să-L pună în Sion ca o Piatră prețioasă din capul unghiului, a devenit o piatră de *poticnire* și o stâncă de *cădere* pentru ambele case ale lui Israel. S-a împlinit Cuvântul profetic, că mulți dintre ei vor cădea. Dar această cădere a avut loc pentru ca ei să *cadă* și să nu se mai ridice? A fost aceasta intenția lui Dumnezeu cu privire la ei? Nu, pe această cale Dumnezeu a adus la lumină alte hotărâri de har? Căderea lui Israel a devenit prilejul, ca mântuirea să se îndrepte spre păgâni. Și această mântuire a națiunilor trebuia să stârnească gelozia iudeilor. (compară cu Deuteronom 32,15-21). Gândul cu privire la pierderea locului privilegiat, pe care ei l-au ocupat cândva și acum l-a preluat națiunile, trebuia să stârnească în ei dorința geloasă de a obține din nou acest loc.

Va avea loc aceasta? Va ajunge Israel să fie „capul“ și națiunile „coada“? Da, »rămășița se va întoarce«, și »atunci tot Israelul va fi mântuit«. Deci dacă *căderea* lor a fost o bogăție pentru lume și *paguba* lor a fost o bogăție pentru națiunile care trăiau în lume fără Dumnezeu și fără nădejde, ce va fi atunci *plinătatea* întoarcerii lor! (versetul 12) Ce se va întâmpla când Dumnezeu Își va întoarce din nou fața spre Israel și va lăsa ca slava Sa să răsară peste Sion! Atunci »toate marginile pământului se vor teme de Domnul«, și »orice făptură va veni și se va închina Lui«. »Căci, dacă lepădarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor din nou, decât viață din morți?« (versetul 15).

Oricât de mare și minunat, ca urmare a lepădării lui Mesia de către Israel, se dovedește astăzi harul lui Dumnezeu în oferirea mântuirii lumii întregi, la toți oamenii, fără nici o excepție, cu mult mai bogate vor curge râurile binecuvântării când va veni timpul »așezării din nou a tuturor lucrurilor«, când Israel va locui din nou în țară sub sceptrul Prințului păcii și va solicita »întreg pământul«, »slujiți Domnului cu bucurie, veniți cu veselie înaintea Lui. Intrați cu laude pe porțile Lui, intrați cu cântări în curțile Lui!« (compară cu Psalmul 100). Da, atunci nu va fi nimic altceva, decât numai »*viață din morți*«, așa cum se exprimă apostolul privind cu admirație spre viitor.

Deoarece apostolul Pavel scria credincioșilor din Roma, care în cea mai mare parte a lor erau adunați dintre păgâni, el adaugă, oarecum spre îndreptățirea lui, că s-a preocupat așa de mult cu căile lui Dumnezeu cu Israel: »V-o spun vouă, neamurilor: „întrucât sunt apostol al neamurilor, îmi slăvesc slujba mea, și caut, ca, dacă este cu puțință, să stârnesc gelozia celor din neamul meu, și să mântuiesc pe unii din ei“« (versetele 13-14). Pavel a fost trimis direct de Domnul ca apostol al națiunilor, ca să le deschidă ochii, ca să se întoarcă din întuneric la lumină, și așa mai departe (compară cu Faptele Apostolilor 26,17-18). Nu onora el slujba sa tocmai prin aceea, că prin întoarcerea multor păgâni, care erau carnea lui – cum ar fi putut el să uite aceasta vreodată? – încerca să stârnească gelozia, pentru ca unii dintre ei să devină mântuiți?

Călăuzit de Duhul și continuând gândurile prezentate până aici, apostolul se folosește în partea doua a capitolului nostru de tabloul unui smochin, care are »ramuri«, și anume ramuri, care pe baza legăturii lor naturale cu „rădăcinile“ aveau parte de grăsimea pomului întreg, dar din cauza necredinței lor au fost tăiate, ca să facă loc altor ramuri, care prin natura lor nu aveau nici o legătură cu smochinul, dar care prin har au fost altoite. Să spunem de la început, că aici nu avem a face cu *hotărârile veșnice* ale lui Dumnezeu cu privire la Adunare, trupul lui Hristos, ci cu *guvernarea* Sa în legătură cu mărturia Sa pe pământ. Măslinul, un simbol al grăsimii, este pomul făgăduințelor lui Dumnezeu care au fost dăruite odinioară lui Avraam, »întâiul« din mulțime, sau „rădăcina“ acestui pom. În trupul lui Hristos nu pot exista mădule, care să fie îndepărtate, ca să facă loc altora. În El nu este nici o deosebire între iudei și păgâni – toți sunt *una* în Hristos.

Și așa cum aici nu este vorba de trupul lui Hristos, tot așa de puțin nu este vorba de căile harului mântuitor, de posedarea vieții sau de întrebarea cu privire la veridicitatea mărturisirii personale. Prin faptul că s-a încercat să se introducă astfel de întrebări, și altele asemănătoare, în acest capitol, toată învățătura apostolului a fost încurcată, care de fapt vrea să prezinte numai poziția iudeilor și a păgânilor cu privire la linia făgăduinței și mărturiei lui Dumnezeu în această lume.

Dar aceasta necesită o explicație mai detaliată.

În zilele de după potopul mare, când oamenii au fost împrăștiați pe toată fața pământului, din cauza mândriei lor, și s-au dedat slujirii rușinoase a idolilor, uitând tot mai mult pe Dumnezeu, Dumnezeu a chemat pe Avraam de dincolo de Eufrat, unde și el împreună cu părinții lui slujea idolilor, și l-a adus în țara pe care El vroia s-o dea lui și seminței lui. Ajuns în Canaan, Avraam a devenit tatăl unei familii, căreia după trup îi aparținea făgăduința lui Dumnezeu, care mai târziu, prin harul descoperit în mod deosebit în Hristos, urma să fie dăruită *întregii* semințe. Dacă Adam era tatăl neamului de oameni păcătoși, Avraam a devenit tatăl seminței lui Dumnezeu în lume, adică, în primul rând al lui Israel și apoi, în sens larg, al tuturor celor binecuvântați în el și împreună cu el. În Avraam a lăsat Dumnezeu pentru prima dată să se cunoască adevărurile prețioase cu privire la alegere, făgăduință, chemare și punere deoparte, în primul rând în el

personal, dar după aceea în el ca cel dintâi al unei „mulțimi“ de mai târziu, ca rădăcină a pomului făgăduințelor. Avraam a fost, așa cum s-a spus, ambele: întâiul și rădăcina. *Trunchiul* pomului, sau »ramurile firești«, așa cum le numește apostolul, era Israel. S-ar putea ca din aceste ramuri unele să fi fost rupte și altele să fi fost altoite în locul lor, dar pomul ca atare, cetățile originale al făgăduințelor date lui Avraam, nu suferă nici o modificare; el *rămâne*, și împreună cu el rămâne grăsimea lui. Dacă din cauza aceasta apostolul Pavel vorbește și aici de o »taină« (versetul 25), atunci ea nu este »taina lui Hristos, care n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor în celelalte veacuri«. (Compară cu Efeseni 3 și alte locuri asemănătoare). Această taină, descoperită apostolilor și profeților Noului Testament și încredințată spre administrare în mod deosebit apostolului Pavel, trebuie diferențiată în mod foarte clar de tabloul Măslinului, prezentat aici, căci altfel rătăcirea este inevitabilă.

Să privim mai îndeaproape detaliile tabloului.

»Iar dacă cele dintâi roade sunt sfinte, și plămădeala este sfântă; și dacă rădăcina este sfântă, și ramurile sunt sfinte« (versetul 16). Avraam a fost chemat de Dumnezeu, așa cum am auzit deja, și pus deoparte, ca să umble pe pământ ca martor al Său și ca purtător al făgăduințelor Sale. Avraam a făcut aceasta. Cel dintâi, rădăcinile, au fost sfinte; de aceea ne-am fi putut aștepta, ca și »plămădeala« (mulțimea), din care se puneau deoparte⁵ cele dintâi roade, »ramurile«, care răsăreau din rădăcină, să fi fost sfinte. *Urmarea* ar fi trebuit să fie corespunzătoare *începutului*. Dar, vai, ce s-a petrecut! Necredința și răutatea înverșunată a caracterizat pe Israel, și în lepădarea lui Mesia a atins punctul culminant, și Dumnezeu a răsplătit sever aceasta, tăind unele ramuri. Cu alte cuvinte, Israelul binecuvântat în Avraam, dar necredincios, a fost pus deoparte, și »un măslin sălbatic«, națiunile sau păgânii, a fost altoit în locul lor în »măslinul bun« și a devenit părtaș rădăcinii și grăsimii măslinului bun (versetul 17). Ei, cei care până atunci au crescut „sălbatic“, departe de orice legătură cu pomul făgăduinței, savurează acum binecuvântările acestui pom. Binecuvântarea lui Avraam a venit la națiuni prin Hristos Isus. (Galateni 3,14). Aveau aceste națiuni motiv »să se fălească față de ramuri«? Nicidecum! Iudeii, urmașii lui Avraam după trup, se aflau în pomul făgăduinței pe baza nașterii lor și *prin necredință* au pierdut acest loc. Când li s-a oferit împlinirea făgăduinței în Hristos, ei au respins-o și au disprețuit bunătatea lui Dumnezeu, sprijinindu-se pe presupusa lor neprihănire. Drept urmare Dumnezeu a așezat păgânii în locul lor. Să se considere aceștia mai buni decât ramurile tăiate și să se laude împotriva lor? Nu, în primul rând ei trebuie să se gândească, că rădăcinile *îi* poartă, și nu ei poartă *rădăcinile* (versetul 18), cu alte cuvinte, numai harul necondiționat al lui Dumnezeu i-a așezat în acest loc. Ei puteau într-adevăr să reproșeze, că ramurile naturale au fost tăiate, pentru ca ei să fie altoiți; dar era în aceasta un merit pentru ei? Această altoire nu a avut loc pe baza unor fapte ale lor, ci exclusiv pe baza credinței în Hristos, Cel lepădat de Israel. Numai bunătății nemărginite a lui Dumnezeu datorează ei acest loc nou, *ei stăteau prin credință*. Nu era nicidecum vorba de un prilej de laudă. De aceea apostolul încheie această secțiune cu cuvintele: »Nu te îngâmfa dar, ci teme-te! Căci dacă n-a cruțat Dumnezeu ramurile firești, nu te va cruța nici pe tine« (versetele 20b-21). Nu vorbe de laudă nebune, ci roade, roade sfinte se cuveneau pentru ei, ca să nu li se întâmple, cum s-a întâmplat lui Israel. Căci va cruța Dumnezeu ramurile care au fost ulterior *altoite*, după ce El n-a cruțat ramurile *firești*?

»Uită-te dar la bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: asprime față de cei ce au căzut, și bunătate față de tine, dacă nu încetezi să rămâi la bunătatea aceasta; altminterlea, vei fi tăiat și tu. Și chiar ei, dacă nu stăruiesc în necredință, vor fi altoiți; căci Dumnezeu poate să-i altoiască iarăși« (versetele 22-23). Cât de pătrunzător vorbeau aceste cuvinte inimii credincioșilor dintre națiuni! Bunătatea și asprimea lui Dumnezeu stătea înaintea lor. De bunătate au avut parte, asprimea era partea lui Israel. Acum era valabil pentru ei, să rămână în bunătate, ca să nu aibă parte de soarta lui Israel.

⁵ Se știe, că israeliții trebuiau să aducă Domnului un dar din cele dintâi roade ale câmpului, ale viilor, grădinilor, etc., ca jertfă ridicată pentru preot, fie în stare naturală, sau pregătită, ca must, untdelemn, aluat, pâine, etc. (compară cu Numeri 18 și alte locuri).

S-a luat în seamă atenționarea severă? Au rămas ramurile altoite în bunătatea lui Dumnezeu? Paginile istoriei bisericii răspund la această întrebare cu cuvinte zguduitoare. Care va fi acum sfârșitul? Și *ele* vor fi tăiate, tot așa cum s-a petrecut cu iudeii.

Dar cu toate că măslinul își schimbă înfățișarea exterioară pe parcursul timpului, el însuși rămâne ce este, și »chiar ei – ramurile naturale -, dacă nu stăruiesc în necredință, vor fi altoiți; căci Dumnezeu poate să-i altoiască iarăși« (versetul 23). Hotărârile lui Dumnezeu nu sunt influențate de necredințioșia omului, și nici anulate. Lui Dumnezeu nu-I pare rău de darurile harului și de chemarea făcută (versetul 29). Israel va fi readus la vechiul lui loc pe o bază cu totul nouă – accentuez încă o dată, la locul lui vechi, și nu va fi introdus în Biserica creștină, căci iudeii n-au fost niciodată acolo. Constituirea Adunării (Bisericii) însemna în același timp ruperea relațiilor lui Israel cu Dumnezeu. »Fiindcă, dacă tu, care ai fost tăiat dintr-un măslin, care din fire era sălbatic, ai fost altoit, împotriva firii tale, într-un măslin bun, cu cât mai mult vor fi altoiți ei, care sunt ramuri firești, în măslinul lor!« (versetul 24). Judecata asupra ramurilor păgâne, ca să mă exprim pe scurt, va crea posibilitatea altoirii din nou a iudeilor în măslin; căci ei nu vor rămâne în necredință, și pomul este și rămâne »măslinul lor«, așa cum se vede din cele explicate anterior. Așa cum sistemul iudaic a ajuns odinioară să fie judecat, tot așa și sistemul păgân, creștinătatea, pe căi de judecată va ajunge să aibă un sfârșit, ca să creeze posibilitatea poporului Israel să se reîntoarcă la locul pierdut al făgăduinței și al binecuvântării.

»Fraților, pentru ca să nu vă socotiți singuri înțelepți, nu vreau să nu știți taina aceasta; o parte din Israel a căzut într-o împietrire, care va ține până va intra numărul deplin al neamurilor. Și atunci tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: „Izbăvitorul va veni din Sion, și va îndepărta toate nelegiuirile de la Iacov. Acesta va fi legământul, pe care-l voi face cu ei, când le voi șterge păcatele.“« (versetele 25-27).

Prin aceasta am ajuns la a treia și cea mai convingătoare dovadă a faptului că Dumnezeu nu a lepădat pe poporul Său păcătos, ci în îndurarea Lui îi va aduce înapoi la Sine la sfârșitul zilelor și îi va dărui căință profundă și adevărată părere de rău față de Mesia, pe care ei L-au lepădat odinioară. Și ceea ce se spune aici aparține multelor »taine« descoperite în Noul Testament. O parte din Israel a căzut în împietrire, ca judecată din partea lui Dumnezeu asupra păcatelor și necredințioșiei lui, dar această împietrire nu va dura pentru totdeauna. Când se va împlini »numărul deplin al neamurilor«, adică când toți cei dintre popoarele pământului, care trebuie să vină în legătură adevărată și vie cu Hristos, au intrat, cu alte cuvinte, când ultimul mădular al Adunării, sau Bisericii, - care va fi răpită în cer înainte să vină ceasul încercării peste tot pământul -, va fi adăugat ei, atunci tot Israelul, adică Israelul ca popor – acesta va consta desigur numai dintr-o rămășiță, va fi mântuit. Atâta timp cât durează istoria Bisericii pe pământ, atâta timp cât trupul lui Hristos, în care nu este nici grec, nici iudeu, este strâns, este de la sine înțeles că așa ceva nu poate să aibă loc. Da, chiar *după* răpirea credincioșilor adevărați, îndelunga răbdare a lui Dumnezeu va aștepta un timp, până când creștinătatea cu numele a dovedit pe deplin, că nu a rămas în bunătatea lui Dumnezeu și că nimic altceva nu merită, decât numai judecata fără milă, adică îndepărtarea definitivă a întregului sistem stricat de pe locul binecuvântării și al mărturiei, pe care l-a ocupat așa de multe secole.

Vedem din nu clar, că în capitolul nostru nu este vorba de căile harului lui Dumnezeu cu poporul Său *ceresc*, ci de căile Lui de domnie *pe pământ* cu aceia, care sunt conduși succesiv pe locul făgăduinței și al binecuvântării – mai întâi Israel, apoi națiunile și în cele din urmă din nou Israel. Toți cei care ocupă acest loc – fără să se țină seama de problema mântuirii personale, sau de posedarea vieții din Dumnezeu -, sunt răspunzători de ceea ce mărturisesc că posedă. Dacă rămân în bunătatea lui Dumnezeu, este bine; dacă nu rămân, ei vor fi tăiați.

Și mulțimea poporului iudaic va pieri în judecata din urmă, dar va exista „o rămășiță aleasă prin har“, și pentru ea va veni Izbăvitorul din Sion, nu din cer, ca să-i așeze în cer (așa cum sunt credincioșii din timpul de acum), ci va veni din Sion, ca să îndepărteze nelegiuirile de la Iacov și să introducă poporul iubit din cauza părinților lor în binecuvântările Împărăției. Căci legământul lui Dumnezeu, ca să îndepărteze păcatele lui Israel, se bazează pe un fundament sigur, pe harul necondiționat, care se va revela în »Izbăvitorul din Sion«. Pe El, Cel care părinții L-au răstignit

pe cruce, Îl va vedea rămășița venind, și anume cu cicatricile în mâinile Sale, care le va vesti pace și iertare. Și în felul acesta tot Israelul va fi mântuit și va savura darurile harului lui Dumnezeu; căci Israel ca popor este pentru totdeauna proprietate a lui Dumnezeu pe baza chemării sale și a făgăduințelor date părinților.

»În ce privește Evanghelia« iudei s-au dovedit desigur dușmani. Cu dușmănie au respins vestea bună și prin aceasta au oferit păgânilor o ușă a îndurării. »În ce privește alegerea, sunt iubiți, din pricina părinților lor« (versetul 28). Ca sămânță a lui Avraam au rămas subiectul dragostei neschimbătoare a lui Dumnezeu, nu pe baza legământului de pe Sinai – pe acest fundament totul a fost pierdut pentru ei -, ci în legătură cu părinții lor, Avraam, Isaac și Iacov. Pe aceștia i-a chemat odinioară Dumnezeu prin har, lor le-a dat făgăduințe *necon condiționate*. Această chemare și darurile harului legate de ea sunt fără părere de rău (versetul 29). La sfârșitul zilelor El Își va aduce aminte de ei, și în dragostea făcută cunoscut în alegerea părinților Se va dovedi credincios față de fiii lor. Prin faptul că le va lua inima de piatră din pieptul lor și le va da o inimă de carne, El îi va pregăti pentru primirea harului Său neîngrădit.

În toate acestea se dovedește, pe lângă credințioșia neschimbată a lui Dumnezeu, și înțelepciunea Sa de nepătruns, și pe aceasta o prezintă detaliat apostolul în versetele următoare. Israel *poseda* făgăduințe, chiar dacă ele îi erau dăruite *prin har*; dacă poporul ar fi admis iarăși la binecuvântări pe baza acestor făgăduințe, s-ar fi putut vorbi despre o pretenție justificată din partea lui. Dar ce s-a petrecut între timp? Iudei au lepădat pe Acela în care făgăduințele puteau să fie pentru ei Da și Amin, și în felul acesta au ajuns pe un fundament, unde numai harul le putea ajuta, deci exact acolo unde stăteau și națiunile. »După cum *voi* odinioară n-ați ascultat de Dumnezeu, și după cum prin neascultarea lor ați căpătat îndurare acum, tot așa, ei acum n-au ascultat, pentru ca, prin îndurarea arătată vouă, să capete și ei îndurare. Fiindcă Dumnezeu a închis pe toți oamenii în neascultare, ca să aibă îndurare de toți« (versetele 30-32).

Păgânii au trăit odinioară în întuneric, departe de Dumnezeu. Ei nu au crezut pe Dumnezeu, dar acum, prin necredința (neascultarea) iudeilor au căpătat îndurare. Un har, asupra căruia nu aveau nici un fel de drepturi, a devenit partea lor. Asemănător era și cu iudeii: necredincioși ca și păgânii, ei înșiși au lepădat harul și au respins cu dezgust și gândul, că harul s-a îndreptat acum spre națiuni. Urmare acestui fapt au pierdut orice drepturi la împlinirea făgăduințelor, și, asemenea păgânilor, numai harul necon condiționat putea să-i salveze. Pentru ambii a mai rămas numai *îndurarea liberă* a lui Dumnezeu. Orice laudă, orice încredere în faptele proprii erau excluse. Toți (iudei și păgâni) stăteau pe același fundament, toți au fost închiși de Dumnezeu în neascultare, și Dumnezeu a făcut aceasta, pentru ca El să dovedească *tuturor* (iudeilor și păgânilor) harul Său.

Este adevărat, este mai mult decât înțelegător, când apostolul la sfârșitul tratării căilor minunate ale lui Dumnezeu în har și judecată, având în vedere credințioșia, înțelepciunea și sfințenia neschimbabilă a lui Dumnezeu, care se arată în ele, dă expresie sentimentelor inimii sale în glorificarea emoționantă, cu care el încheie capitolul. »O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu! Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui, și cât de neînțelese sunt căile Lui! Și în adevăr, „cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul Lui? Cine I-a dat ceva întâi, ca să aibă de primit înapoi?« Da, unde este un Dumnezeu ca Dumnezeul nostru? Cât de neînțelese sunt căile Lui! Cine a stat alături de El, ca să-L sfătuiască, atunci când a chibzuit acestea în inima Lui și a luat hotărâri? Căi, pe care El putea să dovedească credințioșia făgăduințelor Sale față de aceia care își pierduseră orice drept la ele și care acum erau binecuvântați pe același fundament al bogățiilor harului Său împreună cu aceia care nu aveau astfel de drepturi. Da, cine ar fi cunoscut gândul Domnului? Și cu toate acestea, ființe slabe, muritoare, așa cum suntem noi, au fost conduse să *cunoască* aceste gânduri și căile de neînțelese ale Aceluia *din care și prin care și pentru care* sunt toate lucrurile. O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu!

A Lui să fie slava în veci! Amin.

Capitolele 12 - 15

Încheierea părții de învățătură a scrisorii. Îndemnuri personale.

Cu capitolul 11 se încheie partea de învățătură a scrisorii noastre. Urmează îndemnuri care se bazează pe cele spuse până aici și credincioșii sunt solicitați prin îndurarea lui Dumnezeu să umble cu credincioșie față de Dumnezeu și față de oameni. Smerenia și dragostea, unite cu harul, care se arată prin neprihănirea practică, trebuie să-i caracterizeze. Creștinul este un om între oameni, dar, corespunzător caracterului scrisorii, este un mântuit, un eliberat, un om despărțit de lume, care trebuie să se arate așa în gândire și umblare în diferitele împrejurări, în care se poate afla, fie în Casa lui Dumnezeu, fie în lume. Ceea ce i se cuvine este simplitatea, o gândire iubitoare de pace, care întâmpină pe alții, niciodată nu caută interesele proprii și nu se răzbună, ci năzuiește să răsplătească răul cu bine.

În timp ce capitolul 12 privește pe cel credincios mai mult în poziția sa ca mădular al trupului, ca copil în interiorul Casei, capitolul 13 ni-l prezintă în afara Casei, în relațiile sale cu regimurile lumii acesteia, cu autoritățile puterii, care sunt rânduite de Dumnezeu. În orice ar consta ele și orice formă ar putea să aibă, creștinul nu trebuie să li se împotrivescă, ci să le fie supus și să dea onoare fiecăruia, care i se cuvine; și aceasta cu atât mai mult, cu cât noaptea este aproape pe sfârșite și se apropie ziua, în a cărei lumină el trebuie să umble, și care va aduce cândva totul la lumină.

În capitolul 14 sunt date îndemnuri cu privire la răbdare și îngăduință frățească, care erau de o deosebită importanță pentru destinatarii scrisorii, deoarece în Roma veneau permanent împreună creștini dintre iudei și dintre păgâni și mereu apăreau probleme cu privire la mâncăruri, băuturi, respectarea zilelor și altor lucruri asemănătoare. Trebuia să se țină seama de conștiința fiecăruia, și »cel tare« nu trebuia să desconsidere pe »cel slab«, și invers, »cel slab« să nu judece pe »cel tare«. Aceste îndemnuri continuate la începutul capitolului 15 (versetele 1-7) se încheie cu indicarea spre El, care niciodată nu Și-a plăcut Lui Însuși, ci a luat asupra Sa batjocurile celor care Îl batjocoreau. În versetele 8-12 ale aceluiași capitol, apostolul face o sinteză scurtă a căilor lui Dumnezeu în Evanghelie, care sunt justificate prin referiri în Vechiul Testament. În cele din urmă, în a doua jumătate a capitolului, vorbește despre lucrarea sa printre națiuni, precum și despre unele călătorii în Vest, pe care el spera să le facă, după vizita sa la Ierusalim.

Capitolul 12

Îndemnuri pentru o umblare demnă de îndurările lui Dumnezeu, atât personal cât și în ceea ce privește relațiile mădularelor trupului lui Hristos.

»Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească« (versetul 1). Involuntar aceste cuvinte ne amintesc de capitolul 6 al epistolei noastre, unde suntem solicitați să ne dăm lui Dumnezeu, ca vii, din morți cum eram, și mădularele noastre, ca pe niște unelte ale neprihănirii (versetul 13). Acolo auzim pentru prima dată, că noi, ca unii care am murit împreună cu Hristos, trebuie acum să umblăm în viața cea nouă. În capitolele următoare ne sunt prezentate adâncimile și înălțimile îndurărilor lui Dumnezeu. Pe baza acestora ne îndeamnă acum apostolul să aducem *trupurile* noastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui

Dumnezeu. El numește aceasta »slujbă« duhovnicească, „înțeleaptă“ (logică), înțelegătoare, corespunzătoare învățăturilor Duhului Sfânt. Nu numai sufletul nostru este mântuit și aparține lui Dumnezeu, ci și trupul nostru a fost răscumpărat cu un preț mare, și dacă noi încă mai așteptăm răscumpărarea „efectivă“ a trupului (capitolul 8,23), totuși deja acum »duhul nostru, sufletul nostru și trupul nostru« sunt încredințate lui Dumnezeu ca să fie păzite fără vină (1 Tesaloniceni 5,23).

Deci nu poruncile sau cerințele legaliste sunt temelia pe care am fost așezați. Pe această temelie rezultatul ar fi acum, ca întotdeauna, o nereușită totală. Numai harul și îndurarea divină sunt în stare să formeze lăuntric și în exterior pe credincios; numai prin ele poate el să prezinte cu toată inima trupul său lui Dumnezeu, astăzi, mâine, da, până la sfârșitul vieții sale. Apostolul numește această prezentare jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu – *vie* în contrast cu jertfele din Vechiul Testament, care erau omorâte, *sfântă* în comparație cu caracterul lumesc, legalist al acelor jertfe, și *plăcute* lui Dumnezeu, deoarece Își primește locul Lui adevărat în ele și totodată omul își ia locul lui în ele potrivit cu gândurile lui Dumnezeu. Este de înțeles că o astfel de slujbă divină, care a terminat pentru totdeauna cu toate practicile unei religii omenești de respectare a regulilor și rânduielilor firii pământești (a cărnii), este numită slujbă duhovnicească.

»Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită« (versetul 2). În aceste cuvinte apostolul adaugă consacrării personale pentru Dumnezeu încă un element; să te păzești de influențele rele ale *lumii*, ale sistemului uriaș, pe care l-a instaurat Satana și prin care noi trebuie să trecem. Nu este suficient să umbli în exterior despărțit de lume, noi avem nevoie de înnoirea permanentă a minții (compară cu Efeseni 4,23), prin aceea că ne păstrăm neîntinați de duhul timpului nostru, de obiceiurile și părerile dominante, care nu cunosc pe Dumnezeu și care trăiesc în întunericul inimii lor. Noi putem să creștem în cunoașterea »voii lui Dumnezeu, cea bună, plăcută și desăvârșită« numai așa cum ea ne este oferită în creștinism. Făcând excepție de creșterea, care este evidentă în cele trei cuvinte, recunoaștem totodată în ele marea diferență dintre poziția unui creștin și a unui om religios, fie el iudeu, sau creștin cu numele. Ca în toate celelalte, și aici, Domnul nostru preaslăvit este exemplul nostru desăvârșit. El a venit în lumea aceasta, ca să facă voia lui Dumnezeu și pe tot drumul Său plin de împotriviri și încercări a făcut *totdeauna* »voia plăcută a Tatălui«, prin aceea că a învățat ascultarea în tot ce a suferit. Tot așa suntem și noi chemați să facem voia lui Dumnezeu într-o lume, în care totul este împotriva lui Dumnezeu, și prin faptul că înțelegerea noastră spirituală crește permanent prin înnoirea minții noastre, verificăm care este voia lui Dumnezeu cea bună, plăcută și desăvârșită. Rezultatul acestei energii spirituale este despărțirea permanentă, tot mai profundă, de principiile lumii. Noi facem progrese. Prin faptul că eul nostru este tot mai clar cunoscut și judecat, drumul desăvârșit al Omului creștin pe pământ apare tot mai clar înaintea ochilor noștri și noi auzim chemarea Sa: »Vino, urmează-Mă!«

În această urmare, care include o permanentă lepădare de sine din partea noastră, nu apare părerea înaltă cu privire la persoana proprie. Mulțumit cu locul pe care îl dă Dumnezeu, cu drumul indicat de El, se depun toate eforturile ca »să nu aibă despre sine o părere mai înaltă decât se cuvine, ci să aibă simțiri cumpătate despre sine, potrivit cu măsura de credință, pe care a împărțit-o Dumnezeu fiecăruia« (versetul 3). Necredința năzuiește mereu după lucruri înalte, sau mari și trece cu vederea ceea ce este pe drum și ceea ce arată Dumnezeu. Conștiința de a fi primit o misiune direct de la Dumnezeu, oferă inimii statornicie și trezește sentimentul responsabilității de a împlini această misiune cum se poate mai bine. Cu toate că se recunoaște cu bucurie fratele și misiunea încredințată lui, se caută în același timp să se împlinească lucrarea proprie încredințată, fiind bucuros conștient, că prin aceasta se face voia lui Dumnezeu.

Aceasta conduce pe apostol să vorbească pentru prima dată, și singura dată în această scrisoare, despre »dragoste«, o temă bine cunoscută de noi din epistola 1 Corinteni și din epistolele adresate Efesenilor și Colosenilor. El o face aici numai sub un aspect practic, ca să scoată în evidență importanța relației dintre diferitele mădulare. »Căci«, așa începe el, »după cum într-un trup avem mai multe mădulare, și mădularele n-au toate aceeași slujbă, tot așa, și noi, care

suntem mulți, alcătuim *un singur* trup în Hristos; dar, fiecare în parte, suntem mădulare unii altora» (versetele 4-5).

Aceasta este tot ce el spune ca învățătură despre Hristos, Capul, și mădularele Sale. După aceea trece direct la îndatoririle pe care le are fiecare mădular în parte. Noi nu suntem numai un credincios, care slujește lui Dumnezeu, acolo unde El l-a așezat în lumea aceasta ca viu dintre cei morți, ci noi, cei mulți, aparținem unii altora, în Hristos alcătuim *un trup*, da, suntem »mădulare unii altora«. Ar lipsi ceva în scrisoarea noastră, dacă nu s-ar fi vorbit de relația noastră și de responsabilitatea noastră, pe care noi ca întreg, ca *un trup*, o avem în mărturia noastră față de lume; căci trupul este în lumea aceasta.

»Deoarece avem felurite daruri« - cu privire la întrebarea, cum ne-au fost date aceste daruri, trebuie să cercetăm alte locuri din Scriptură - »după harul care ne-a fost dat: cine are darul prorociei, să-l întrebuințeze *după măsura credinței lui*« (versetul 6). Ultima expresie am întâlnit-o deja în versetul 3. *Totul* este »după harul care ne-a fost dat«, nimic nu este de la noi, toate darurile sunt »daruri *ale harului*«, și totuși stăm în mare pericol, să gândim despre noi mai mult decât se cuvine și să trecem peste marginile măsurii credinței noastre. În mod deosebit aceasta este așa în lucrarea de vestire a Cuvântului. Prorocia, potrivit cu 1 Corinteni 14,1, era darul cel mai de dorit pentru lucrarea de zidire, căci această lucrare aducea pe ascultător cel mai mult în legătură cu Dumnezeu. Dar ce a devenit ea, când cel care vorbea depășea ceea ce Dumnezeu i-a dat, când el nu ținea seama de călăuzirea Duhului? Și ce se face astăzi din această lucrare, când *omul* intră pe scenă?

Dar există *felurite* daruri ale harului, și toate sunt necesare. Nici un mădular nu poate spune altuia: »eu nu am nevoie de tine«. Unul are darul *slujirii*, un altul are darul de *învățător*, un altul are darul de a *îmbărbăta* pe alții (versetele 7-8). Toate sunt necesare pentru »creșterea trupului, pentru zidirea lui în dragoste«, toate sunt necesare și sunt date mădularelor cu scopul de a se ajuta reciproc. Apostolul însuși vorbește despre un dar al *vestirii Cuvântului* și de *învățătură*, precum și despre darul *cârmuirii* (compară cu 1 Tesaloniceni 5,12; 1 Timotei 5,17), da, al *facerii de milostenii* (versetul 8). Cel care vestește este îndemnat la simplitate, cine cârmuiește este îndemnat la râvnă, cel care face milostenii este îndemnat la bucurie. Îndemnurile sunt așa de simple, că nu necesită nici o explicație; ceea ce ne creează probleme, este, să ne verificăm în ce măsură le împlinim, fiecare la partea și locul lui. Cât de mult ne arată locul acesta din nou nebunia castei preoțimii și a laicilor, care a apărut după aceea și ale cărei rezultate sunt fatale!

În îndemnurile care urmează, apostolul se referă la un domeniu mai larg, referindu-se la tot felul de obligații creștine, și aceasta nu numai cu privire la comportarea noastră *exterioară*, care ni se cuvine, ci și cu privire la duhul și felul nostru de gândire, care ar trebui să ne însuflețească. Două persoane pot face același lucru, și totuși nu este același lucru. Felul unuia de a lucra este binefăcător, al celuilalt respingător.

Pe primul loc, înaintea tuturor celorlalte, este îndemnul: »Dragostea să fie fără prefăcătorie.« Dragostea este din Dumnezeu, de aceea ea trebuie întotdeauna să fie autentică și fără prefăcătorie. Cine a fost născut din Dumnezeu, acela a devenit părtași naturii dumnezeiești și ca atare poate fi îndemnat, să fie un »imitator al lui Dumnezeu«. Dragostea este, așa cum s-a spus de multe ori, activitatea naturii divine în bine, și ea trebuie văzută în cei născuți din Dumnezeu în lumea aceasta. Fără dragoste, nici cele mai frumoase daruri nu au valoare.

Dar ce misiune! Vai, cât de ușor poate o aparență înșelătoare de frumos să apară ca realitate! Cât de necesară este sinceritatea, unită cu o permanentă judecare de sine!

Și iată, cel de-al doilea îndemn urmează imediat »Fie-vă groază de rău, și lipiți-vă tare de bine.« Dumnezeu este dragoste, dar primul mesaj, pe care El ne face să-l auzim, spune că »El este *Lumină* și în El nu este *nicidecum* întuneric« (1 Ioan 1,5). Cât de serios ne vorbesc aceste cuvinte în zilele de delăsare generală, saturație și indiferență laodiceeană! Desigur, acolo unde o inimă bate cu adevărată dragoste pentru Dumnezeu se va găsi și această despărțire categorică de tot ce este necurat, această *detestare* a oricărui rău. Un astfel de suflet umblă în lumină, așa cum și Dumnezeu este în lumină. El nu se poate mulțumi cu ceva mai puțin.

»Iubiți-vă unii pe alții cu o dragoste frățească. În cinste, fiecare să dea întâietate altuia. În sânge, fiți fără preget. Fiți plini de râvnă cu duhul. Slujiți Domnului. Bucurați-vă în nădejde. Fiți răbdători în necaz. Stăruți în rugăciune. Ajutați pe sfinți, când sunt în nevoie. Fiți primitori de oaspeți« (versetele 10-13). Dragostea de frați nu este același lucru cu dragostea. (compară 2 Petru 1,7). Se poate spune, că ea își are izvorul în dragoste. Dar cercul ei, sau domeniul de exercitare al ei este mai restrâns; este familia lui Dumnezeu sau Adunarea. Nimic nu poate fi mai plăcut decât dragostea de frați intimă; dar ea se poate răci, poate să piardă în cordialitate, nu numai pentru că *noi* suntem slabi, ci și pentru că în frații și surorile noastre este una sau alta, care pot pune dragostea noastră la o probă obositoare. De aceea: »Iubiți-vă unii pe alții, cu o dragoste frățească!« Apostolul Petru vorbește despre o dragoste de frați *neprefăcută* (1 Petru 1,22).

Dar nu numai aceasta, fiți smeriți, fiecare să privească pe altul mai pe sus de el însuși, fiți un exemplu bun pentru ceilalți, dând dovadă de multă sânge, și, călăuziți de Duhul, slujiți Domnului cu credincioșie și perseverență!

Aceasta amintește scriitorului de viitorul minunat, care așteaptă pe cei credincioși: »Bucurați-vă în nădejde«, precum și de greutățile care sunt pe drum: »Fiți răbdători în necaz«, și în cele din urmă de marele mijloc de ajutor, care niciodată nu a dat greș: »Stăruți în rugăciune«. Făcând așa, nu vom trece niciodată fără sentimente pe lângă nevoia altora, așa cum nici apostolul nu a făcut, ci cu mâna deschisă »vom ajuta pe sfinți, când sunt în nevoie«, și vom găzdui oaspeții nu numai »fără cârtire«, ci vom *năzui* să fim »primitori de oaspeți«. – Cu aceasta se încheie partea de îndemnuri, și privirea noastră este îndreptată spre felul cum Hristos a acționat aici jos pe pământ: »Binecuvântați pe cei ce vă prigonesc: binecuvântați și nu blestemați. Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng« (versetele 14-15). Ce exemplu desăvârșit ne-a dat în toate acestea Domnul nostru preaslăvit! El a vărsat lacrimile celei mai adânci compasiuni față de cetatea plină de ucigași, S-a rugat pentru dușmanii Lui, și dragostea Lui a fost suficient de mare ca să-L facă să ia parte intimă la bucuria și suferința oamenilor din jurul Lui. Să facem și noi tot așa, contrar naturii noastre egoiste și ușor iritabile!

»Aveți aceleași simțăminte unii față de alții. Nu umblați după lucrurile înalte, ci rămâneți la cele smerite. Să nu vă socotiți singuri înțelepți« (versetul 16). Și aceste toate lucruri sunt în opoziție cu felul nostru de gândire firească, mândru, care face foarte ușor diferențieri. Cum le vedem desfășurându-se pe cărarea Celui măreț și sublim, care S-a coborât la cei mai săraci din lumea aceasta, da, Cel care a devenit cel mai sărac și cel mai umil dintre ei! Și când robul Lui, Pavel, scrie mai târziu Filipenilor: »să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus«, atunci putem fi siguri, că El a umblat în acest gând, ca model pentru toți. Numai așa putea el să spună: »Călcați pe urmele mele (textual: fiți imitatorii mei), întrucât și eu calc pe urmele lui Hristos« (1 Corinteni 11,1; compară cu Filipeni 3,17). Dumnezeu să ne ajute să fim asemenea lui! Prin harul Său să ne păzească de orice încredere în mintea și inteligența noastră! Unora li s-a întâmplat, așa cum s-a întâmplat odinioară cetății mândre a caldeenilor, care a zis: »Eu, și numai eu«, și a cărei »înțelepciune și știință a amăgit-o« (Isaia 47,10).

Încheierea capitolului nostru ne prezintă încă o dată în trăsături impresionante tabloul celui de-al doilea Om și felul de gândire care se cuvine pentru noi, ucenicii Săi. El nu a răsplătit niciodată răul cu rău, în gura Lui nu s-a găsit niciodată vicleșug; când a fost batjocorit nu a răspuns cu batjocoră, când a suferit nu a amenințat, ci S-a supus Celui care judecă drept (1 Petru 2,22-23). Acesta este și drumul ucenicilor Săi, prin faptul că ei sunt atenți cu privire la tot ce este onorabil înaintea oamenilor, sau așa cum scrie apostolul Pavel Filipenilor, să-i însuflețească tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, orice faptă bună și orice laudă. Umblând în felul acesta, *în măsura care depinde de ei*, să trăiască în pace cu toți oamenii, căutând nu foloasele lor, ci pe ale altora (versetele 17-18).

În mod deosebit se cuvine pentru preaiubiții lui Dumnezeu, niciodată să nu se răzbune singuri, căci mânia și răzbunarea aparțin lui Dumnezeu. El va răsplăti la timpul Lui. Partea noastră este, atunci când mânia oamenilor se ridică împotriva noastră, să-i facem loc, adică să nu ne confruntăm, ci în liniște să lăsăm furtuna să treacă peste noi și să încredințăm totul lui Dumnezeu. »Căci este scris: „Răzbunarea este a Mea; Eu voi răsplăti”, zice Domnul« (versetul

19). Ceea ce Dumnezeu așteaptă de la noi, este nu numai ca tuturor oamenilor să le facem cunoscută blândețea noastră, ci și, învățând de la Hristos, să dovedim dragoste față de vrăjmașii noștri, să dăm hrană celor flămânzi și apă celor însetați. Probabil că în felul acesta vom reuși să le câștigăm inima și conștiința: »căci dacă vei face astfel, vei grămădi cărbuni aprinși pe capul lui« (versetul 20). Dacă el *nu* se rușinează, va fi cu atât mai rău pentru el! În orice caz creștinul să nu se lase biruit de rău, urmând natura sa, ci să se silească să biruiască răul cu bine (versetul 21). În felul acesta se dovedește a fi un imitator al lui Dumnezeu, care în Hristos a biruit tot răul din noi prin înmăit bine și a cărui bucurie este, atâta timp cât mai este timp de har, să acționeze permanent după acest principiu.

Cât de mare este bucuria, să biruiești în felul acesta un dușman și probabil să salvezi un suflet de la moarte, poate să simtă numai acela căruia i-a fost dat harul să obțină o astfel de victorie. Desigur, costă, cu răbdare să te lași dezavantajat, batjocorit, călcat în picioare, tratat ca „un gunoi”, dar răsplata va fi cu atât mai mare, cu cât a fost mai scump obținută.

Capitolul 13

Creștinul în afara familiei lui Dumnezeu, în relațiile lui cu oamenii din jur, cu stăpânirile, etc.

De la atenționarea, să nu se răzbune singur, ci să biruiască răul cu bine, apostolul se îndreaptă în capitolul de față la o obligație cu caracter general, care este valabilă pentru toți oamenii, și în mod deosebit pentru creștin: »Oricine să fie supus stăpânirilor celor mai înalte; căci nu este stăpânire care să nu vină de la Dumnezeu. Și stăpânirile care sunt, au fost rânduite de Dumnezeu.« (versetul 1).

»Oricine«, sau »orice suflet« - să observăm felul de exprimare; el este mai cuprinzător decât „fiecare din voi” sau „orice creștin”, și cu siguranță este intenționat ales așa (compară capitolul 2,9). Toate persoanele din casa unui credincios, copii, aparținători, servitori, toți sunt incluși. Creștinul în adevăr nu este *din* lume, dar el este încă *în* lume, ca și semenii lui, și el este obligat să asculte de autorități, și anume din motive care pentru el sunt de o deosebită însemnătate. În primul rând autoritatea este »rânduită de Dumnezeu«, apoi ea este »slujitorul lui Dumnezeu«, și în cele din urmă persoanele rânduite de El sunt »funcționarii lui Dumnezeu« (versetele 4,6). Aproape că nu se pot numi motive mai serioase pentru obligațiile noastre față de autoritate. Și apostolul Petru atenționează foarte asemănător în prima sa epistolă pe credincioșii dintre cei circumciși, să fie supuși oricărei stăpâniri omenești, *pentru Domnul* (capitolul 2,13-14).

Dar mintea dorește aici, așa cum face cu plăcere, să-și lase vocea să fie auzită, și să vină cu obiecții la porunca clară a lui Dumnezeu: „Da, dar dacă autoritatea nu recunoaște dependența ei de Dumnezeu, dacă ea acționează la întâmplare, dă dispoziții nedrepte, și așa mai departe? Ce este de făcut atunci? Să mă *supun* și atunci necondiționat ei?” Desigur, rămân valabile cunoscutele cuvinte rostite de apostol înaintea sinedriului: »Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni«. Dacă o autoritate ne cere ceva, care este în clară contradicție cu voia lui Dumnezeu, a cărei împlinire ne-ar încălca conștiința, atunci trebuie să ținem seama de voia lui Dumnezeu și să îi subordonăm cerințele autorității. Dar numai în acest caz. În toate celelalte cazuri trebuie să mă supun, indiferent de caracterul politic pe care îl are autoritatea, dacă este monarhie, republicană sau de orice altă natură, dacă se achită sau nu de obligațiile ei. Căci nu există autoritate sau stăpânire, care să nu fie *pusă de Dumnezeu*. Cât de mult ușurează aceasta drumul unui creștin!

În timpul când a fost scrisă scrisoarea noastră, într-adevăr nu era ușor să împlinești această poruncă, căci autoritățile erau exclusiv păgâne și slujeau idolilor. De aceea ea privea pe credincioșii care au întors spatele religiei de stat și cu hotărâre se împotriveau să aducă jertfe idolilor, ca fiind dușmani, îi prigoneau și îi apăsau. Cu toate acestea a rămas adevărat, că

stăpânitorii erau puși de Dumnezeu, ca să pedepsească răul și să laude și să răsplătească binele (versetul 3). Stăpânirea a fost, și este și astăzi, așa cum s-a spus, »slujitorul lui Dumnezeu«. De două ori apostolul scoate accentuat în evidență aceasta în versetul 4: »El este slujitorul lui Dumnezeu pentru binele tău ... nu degeaba poartă sabia. El este în slujba lui Dumnezeu, ca să-L răzbune și să pedepsească pe cel ce face rău.« De aceea, cine i se împotrivesc, »se împotrivesc rânduiei puse de Dumnezeu; și cei ce se împotrivesc, își vor lua osânda« (versetul 2). Cu alte cuvinte: acolo unde este o stăpânire, ea este pusă de Dumnezeu; credinciosul vede pe Dumnezeu în ea și de aceea o ascultă de bună voie. Dacă nu ar face-o, ar fi neascultător față de *Dumnezeu*.

Este posibil ca această ascultare să aducă creștinului anumite neplăceri, ea are probabil în suita ei pierderi și suferințe ca urmare. Dar aceasta nu trebuie să decidă în comportarea lui. Se așteaptă el în această lume a nedreptății la altceva? El este un străin și călător în ea, cetățenia lui este în ceruri. Adus prin credință în cea mai intimă legătură cu Dumnezeu, el privește locul și moștenirea lui dincolo. El este binecuvântat cu orice binecuvântare duhovnicească în locurile cerești. În călătoria lui spre patria cerească el nu este chemat să-și caute dreptul în lumea aceasta, și cu atât mai puțin să acționeze la alcătuirea ei politică și socială, sau să ocupe o poziție de stăpânire în ea. El *va domni* odată împreună cu Hristos, când va sosi timpul pentru aceasta; dar partea lui actuală este să sufere și, cât depinde de el, să trăiască în pace cu toți oamenii, să caute binele lor și »făcând ce este bine, să astupe gura oamenilor neștiutori și proști« (1 Petru 2,15).

Dacă am înțeles aceasta, atunci poziția și comportarea noastră față de stăpânire va fi foarte simplă. Prin faptul că privim pe Dumnezeu în ea, dispar greutățile și cele mai multe probleme se rezolvă de la sine. Atunci recunoaștem și necesitatea, de a-i fi »supuși nu numai de frica *pedepsei*, ci și din îndemnul *cugetului*« (versetul 5). Din aceleași motive putem, așa cum am spus, să nu ascultăm de poruncile care sunt în contradicție cu voia lui Dumnezeu și cu caracterul nostru de creștini. Însă niciodată nu este datoria noastră să decidem *cum* a luat ființă stăpânirea care domnește momentan, *cine* să exercite puterea și *cum* să aibă aceasta loc. Oriunde ar locui un creștin și în orice poziție s-ar afla el, el trebuie să asculte *de stăpânire*, căreia el îi este supus și care domnește astăzi; dacă mâine, probabil în urma unei schimbări, vine o altă stăpânire, el trebuie să i se supună și acesteia, indiferent dacă ea îi place sau nu. El nu trebuie să cerceteze dacă hotărârile, pe care autoritatea respectivă le ia, legile, pe care ea le dă, sunt corecte sau nu sunt corecte, dacă ele îi aduc sau nu îi aduc, lui și altora, foloase sau pagubă; obligația lui este să se roage pentru stăpânire, ca Dumnezeu s-o călăuzească așa cum este corect și să-i dea înțelepciune și pricepere, ca să conducă spre binele țării și poporului, și să asculte de ea fără să murmure, în măsura în care este în concordanță cu conștiința lui. Dacă el realizează, că interesele lui nu sunt legate cu pământul acesta, ci cu cerul, atunci nu-i va fi greu să înfăptuiască cele spuse mai înainte.

Ne amintim aici automat de îndemnurile insistente ale apostolului din 1 Timotei 2, care astăzi sunt tot așa de valabile ca în toate timpurile: »să faceți rugăciuni, cereri, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii, pentru *împărați* și pentru *toți* cei ce sunt înălțați în dregătorii, ca să putem duce astfel o viață pașnică și liniștită, cu toată evlavie și cu toată cinstea« (versetele 1-2). În loc să vorbim de autoritate, și să ne ridicăm împotriva ei și împotriva măsurilor luate de ea, poate chiar să rostim sentințe batjocoritoare la adresa ei (compară cu Tit 3,1-2), așa cum poate avea loc aici și colo, este privilegiul nostru și datoria noastră să ne rugăm pentru ea, să înălțăm spre Dumnezeu rugăciuni de mijlocire și mulțumire. Apostolul Pavel îndeamnă, să facem aceasta *înainte de toate lucrurile*. Nu va avea respectarea cu credințioșie din partea credințioșilor a acestor îndemnuri mai mult succes decât toate celelalte eforturi, probabil bine intenționate, ca să ajute și să configureze derularea lucrurilor?

Niciodată comportarea greșită a unei stăpâniri, mari sau mici, a unui slujitor al lui Dumnezeu, nu îndreptățește pe creștin, ca să nu se achite cu credințioșie de obligațiile lui. Dacă stăpânirea greșește în împlinirea misiunii ei ca slujitor al lui Dumnezeu, ea va avea a face cu Dumnezeu; creștinul este dator, ca în toate împrejurările »să facă binele«; și să dea tuturor ce li se cuvine, »cui datorați impozitul, dați-i impozitul, cui datorați vama, dați-i vama; cui datorați frica, dați-i frica; cui datorați cinstea, dați-i cinstea« (versetul 7). Și capitolul acesta este un capitol în care

avem de învățat unele lucruri; dar învățarea ne-ar fi foarte ușoară și unele plângeri și suspine ar dispărea, dacă am avea permanent înaintea ochilor, că noi suntem numai străini și călători aici jos, și că de fapt toate posesiunile noastre pământești, toate meritele noastre, și așa mai departe, nu ne aparțin propriu-zis, ci noi suntem numai »administratori«. Un lucru este sigur, dacă nu năzuim după lucruri înalte, ci ne ținem de cele smerite (capitolul 12,16), vom da cu plăcere și de bună voie tuturor ce li se cuvine, sau ce se așteaptă să primească, și aceasta cu atât mai mult cu cât noi vedem pe Dumnezeu în toate și dorim să-I slujim și în aceste lucruri exterioare.

În versetul 8 apostolul merge un pas mai departe, spunând: »Să nu datorați nimănui nimic, decât să vă iubiți unii pe alții; căci cine iubește pe alții, a împlinit Legea.« Aproape că nu ne putem îndoi, că atunci când el rostește aceste îndemnuri se gândește în primul rând la obligațiile prezentate anterior, dar noi putem cu siguranță să recunoaștem în aceasta o atenționare cu privire la ușurința cu care te poți face vinovat, care din păcate se întâlnește mereu între creștini. Este și rămâne o atitudine de umilire pentru un credincios, când din anumite motive devine dator, și aceasta ar trebui să trezească în el râvna sinceră să se achite cât mai repede de datorii, în măsura în care îi este posibil. De la această regulă generală este exclus numai *un singur* lucru, și acesta este *dragostea*. Această datorie este justificată și nu aduce nimănui dezonoare, nici lui Dumnezeu și nici oamenilor. Să te sustragi de la ea este imposibil. Dumnezeu Însuși, prin dragostea Lui, ne-a făcut datori permanenți.

Dragostea este totodată împlinirea Legii. Toate poruncile, care exprimă obligațiile omului față de semenul său, sunt sintetizate în: »Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși« (versetul 9). Această poruncă este din vechime, dar nimeni nu a fost în stare s-o țină. Numai harul, care în Hristos ne-a descoperit toată desăvârșirea și plinătatea dragostei, poate să transforme inima și să ne facă capabili să nu mai umblăm după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului; și dacă facem aceasta, atunci »cerința dreaptă a Legii este împlinită în noi« (compară cu capitolul 8,3-4). »Dragostea nu face *niciun* rău aproapelui.« Dacă ar face rău, ar lucra împotriva naturii ei. »Dragostea este deci *împlinirea* Legii«, sau așa cum scrie apostolul galatenilor: »Căci toată Legea se cuprinde într-o singură poruncă: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși“« (Galateni 5,14).

Dar mai există și un alt motiv pentru creștin, să fie credincios și veghetor, și pe acesta îl numește apostolul acum. »Și aceasta cu atât mai mult, cu cât știți în ce împrejurări ne aflăm: este ceasul să vă treziți în sfârșit din somn, căci mântuirea este mai aproape de noi decât atunci când am crezut. Noaptea aproape a trecut, se apropie ziua« (versetele 11-12a). Atâta timp cât »Soarele neprihănirii« nu a răsărit, durează întunericul lumii acesteia. Oamenii pot să caute în afaceri și patimile plăcerilor să uite aceasta, și probabil pentru câteva momente reușesc, dar pentru oricine, care are înțelegere spirituală și cunoaște pe Hristos, este noapte, noapte întunecoasă. Umbrele devin tot mai mari, pe măsură ce noaptea avansează. Dar în inima credinciosului este lumină; el s-a trezit din somn, în inima lui a răsărit deja luceafărul de dimineață. Noaptea a înaintat foarte mult, și în timp ce lumea continuă să doarmă, cu toate atenționările, el privește ivirea zorilor zilei. Domnul lui nu întârzie să vină, chiar dacă uni consideră că El întârzie. Fiecare zi îl aduce mai aproape de țintă, și în felul acesta el stă asemenea unui rob, care, cu mijlocul încins și cu lampa aprinsă, așteaptă pe stăpân să vină.

»Cei ce dorm, dorm noaptea, și cei ce se îmbată, se îmbată noaptea«, citim în 1 Tesaloniceni 5,7. Ce se poate altceva aștepta de la acești oameni, decât numai »lucrările neroditoare ale întunericului«, lucruri rușinoase, al căror nume nu vrem să-l rostim cu gura? (versetele 12-13; compară cu Efeseni 5,11-12). Creștinul dimpotrivă, umblă cum se cuvine, ca ziua. Lucrările întunericului nu sunt demne de un om, care a fost eliberat de sub puterea stăpânitorului întunericului și care este chemat acum să umble ca un »copil al luminii«. Pentru el »ajunge, că în trecut a făcut voia neamurilor și a trăit în desfrânări.« El împlinește cu plăcere atenționarea: »să ne dezbrăcăm dar de faptele întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii«. Desigur, fără luptă aceasta nu merge, căci noi ne găsim în împărăția satanei, a stăpânitorului întunericului, și puteri ale răutății ne stau împotriva. Dar dacă lumina, în care umblăm, este armătura noastră, dacă puterea luminii, a adevărului și a evlaviei, care aparțin acelei zile, locuiesc în inima noastră,

vom descoperii atacurile și vicleniile dușmanului, ele nu vor avea acces în sufletele noastre, nu vor avea nici o putere asupra noastră. Ascultând de îndemnul: »îmbrăcați-vă în Domnul Isus«, aceasta înseamnă, în toată gândirea, vorbirea și faptele noastre exterioare să se vadă caracterul și umblarea Domnului nostru glorificat, a adevăratei lumini a zilei, nu numai că »nu vom purta grijă de firea pământească, pentru ca să-i trezim poftete« (versetul 14), nu numai că vom ceda lucrurilor, cu care aceste plăceri se hrănesc, ci și vom umbla »așa cum a umblat El«.

Încă o dată: timpul mântuirii noastre este mai aproape decât atunci când am crezut. A venit ora, când trebuie să ne trezim din somn. »De aceea zice: „Deșteaptă-te tu, care dormi, scoală-te din morți, și Hristos te va lumina!“« (Efeseni 5,14).

Capitolul 14

Întrebări cu privire la mâncăruri, la respectarea anumitor zile și alte lucruri asemănătoare. „Cei slabi“ și „cei tari“.

Faptul că în Adunarea din Roma au fost mulți credincioși dintre Iudei, așa cum am văzut, a dat prilejul la tot felul de greutăți. Este de înțeles, că diferența dintre elementele iudaice și elementele păgâne au dus ușor la frecșuri. Cei veniți din iudaism, obișnuiți din tinerețe cu respectarea strictă a ceremonialurilor, a zilelor, reținerea de la anumite mâncăruri și alte lucruri asemănătoare, le-a fost greu să se lase de aceste lucruri; pentru creștinii dintre națiuni nu existau astfel de probleme. Se pare că în Roma existau mulți dintre aceia care în conștiința lor se simțeau legați să respecte una sau alta din prescripțiile mosaice, în timp ce alții, care au recunoscut în Hristos sfârșitul Legii și în moartea Sa au găsit eliberarea din orice robie legalistă, umblau în libertatea, pentru care Hristos i-a eliberat. Apostolul numește pe unii »slabi«, pe ceilalți »tari«.

În niciun caz noi nu avem voie prin expresia »slabi« să ne imaginăm credincioși care erau înclinați spre delăsare sau necredincioși în umblarea lor; mai degrabă ei erau cuprinși de o conștiințiozitate exagerată și cuprinși de teamă își dădeau toate silințele, ca prin respectarea rânduielilor iudaice să placă lui Dumnezeu și în felul acesta să găsească liniște pentru sufletele lor. Fiind conștienți că „cele vechi“ au fost rânduite de Dumnezeu, ei erau slabi în a lua în posesiune poziția nouă a credinciosului în Hristos, în Cel înviat. Credincioșii care au scăpat de păgânism au recunoscut întreg sistemul slujirii idolilor, de care ei au fost eliberați, ca fiind o lucrare rea a dușmanului, și de aceea pericolul ca ei să se mai țină de anumite practici păgâne nu era mare pentru ei.

Cum trebuie tratați astfel de „slabi în credință“? Să se facă din aceste lucruri exterioare o temă de dispute, sau cei slabi trebuie prețuiți mai puțin și chiar respinși? Nu; natura omenească este și astăzi, ca și atunci, înclinată să facă fie pe una, fie pe cealaltă, dar dragostea nu acționează așa. Noi spunem „astăzi ca și atunci“, căci pericolul, care amenința în acele prime zile mărturia creștină, a existat în toate timpurile. Și astăzi putem foarte des să întâlnim »nu lua, nu gusta, nu atinge«, sub o formă sau alta; mulți credincioși fac ca și cum »ar trăi încă în lume« și ar fi supuși la tot felul de porunci și rânduieli. Adevărata »libertate«, care face pe credincios în stare să caute și să se gândească »la lucrurile de sus«, este pentru mulți necunoscută.

Prin cuvintele: »Primiți bine pe cel slab în credință, și nu vă apucați la vorbă asupra părerilor îndoielnice« își începe apostolul învățătura sa. Prin aceasta el ia încă de la început țepușul ascuțit al problemei, care nu este ușor de tratat. »Primiți«, nu: „respingeți, condamnați“. Dragostea are totdeauna felul ei deosebit de a trata lucrurile. Prin faptul că ea lucrează prin har și poate să îndure totul, ea nu muștră cu asprime, ci spune: »Așa dar, primiți-vă unii pe alții, cum va primit și pe voi Hristos, spre slava lui Dumnezeu« (capitolul 15,7). Hristos este modelul, felul Lui de a lucra este modelul.

Desigur, la luarea deciziilor în cazul întrebărilor nesigure, în cazurile unde Scriptura nu dă indicații clare, ci răspunsul este lăsat înțelegerii spirituale a fiecăruia, cel slab nu trebuie chemat să ia parte. El nu a fost trimis pentru aceasta. »Unul crede că poate să mănânce de toate; pe când altul, care este slab, nu mănâncă decât verdețuri« (versetul 2). Cel slab și-a dovedit slăbiciunea credinței lui în aceea, că el și-a făcut o problemă de conștiință, dacă mănâncă carne. Prin faptul că el nu a trăit în lumina și în puterea noii creații, i-a fost greu să recunoască „elementele lumii” ca fiind depășite și fără putere.

Din această stare de lucruri au rezultat două pericole pentru credincioșii din Roma. Unii, cei tari, care credeau că au voie să mănânce de toate, puteau ușor ajunge să privească cu discreditare sau chiar să disprețuiască pe frații lor mai slabi; ceilalți erau în pericol să judece pe frații lor, pentru că făceau lucruri, pe care conștiința lor le interzicea, de care desigur ar fi fost eliberați dacă ar fi avut o credință mai mare. Deci »cine mănâncă să nu *disprețuiască* pe cine nu mănâncă; și cine nu mănâncă, să nu *judece* pe cine mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit« (versetul 3). Prin aceasta apostolul așează toată problema pe un fundament, care atât pentru unul cât și pentru celălalt era obligatoriu. Fie că era un credincios din Israel sau dintre păgâni, fie că era unul slab sau unul tare – *Dumnezeu* l-a primit.

Fără îndoială, cel care a crezut că are voie să mănânce din toate gândea mai corect decât fratele său, care din cauza conștiinței mânca numai verdețuri. Dar oricât ar fi de dorit și de bună cunoașterea, dragostea, adevărata dragoste este mai bună. Ea păzește pe cel tare, ca să nu disprețuiască pe fratele mai slab, și pe cel slab, ca să nu judece pe cel tare.

În continuarea ultimului gând, apostolul spune: »Cine ești *tu*, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba Stăpânului său; totuși, va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească pentru ca să stea« (versetul 4). Cine îți dă dreptul să judeci pe robul altuia? Este el răspunzător față de tine, sau față de Stăpânul lui? Stă în picioare, sau cade față de tine, sau față de El? Nu-l va sprijini Stăpânul lui, căruia dorește să-I slujească? Cu adevărat, El poate să-l întărească, chiar dacă noi în nebunia noastră am putea gândi altfel. Desigur, trebuie să ne aducem mereu aminte, că în capitolul nostru este vorba de probleme de conștiință, la care unul decide într-un fel, iar altul într-alt fel, și nu de acțiuni rele. Niciodată nu trebuie să tolerez *păcatul* la fratele meu, dar aici nu este vorba de păcat. Și dacă noi suntem atenționați să ne suportăm unii pe alții în dragoste și să ne iertăm unii altora în dragoste chiar și atunci când unul are pricină să *se plângă* de altul (Coloseni 3,13), cu cât mai mult trebuie să fim cu răbdare atunci când este vorba de probleme de conștiință!

Apostolul explică în felul următor lucrurile: unul, care socotește o zi mai importantă decât alta, face aceasta pentru Domnul - »*pentru Domnul* o face«, și celălalt, din același motiv, consideră toate zilele la fel. Mai departe: cine mănâncă, *pentru Domnul* mănâncă, pentru că aduce mulțumire lui Dumnezeu pentru mâncarea pe care o savurează, și cine nu mănâncă, »*pentru Domnul* nu mănâncă«, și »aduce și el mulțumiri lui Dumnezeu«. Cine are voie să disprețuiască sau să judece pe unul sau pe altul pentru ce face, sau pentru ce nu face? Nu doresc amândoi să slujească Domnului și să-I fie plăcuți, chiar dacă o fac în măsura înțelegerii lor spirituale în diferite feluri? Și nu sunt ei răspunzători numai înaintea Lui? Mai departe, de unde are cel tare, dacă el poate fi într-adevăr numit așa, tăria lui? Nu trebuie harul să-l întărească în aceeași măsură ca și pe cel slab? Un lucru nu trebuie trecut cu vederea în acest caz: »fiecare să fie *deplin încredințat* în mintea lui!« (versetele 5-6). Numai așa poate să meargă cu inima fericită pe calea sa. Dar câtă neînțelegere în această privință trebuie Domnul să îndure și astăzi din partea alor Săi!

Proape că nu este necesar să amintim cu această ocazie, că »întâia zi din săptămână« nu aparține zilelor care pot, sau nu pot fi ținute. Ea este numită categoric în Apocalipsa 1,10 »*ziua Domnului*«, o zi, care în mod deosebit Îi aparține. Ea este consacrată prin învierea Domnului și Mântuitorului nostru în dimineața acestei zile și prin apariția Lui seara în mijlocul ucenicilor Săi adunați (Ioan 20; compară și cu Faptele Apostolilor 20,7; 1 Corinteni 16,2). Pentru creștinul, care se știe mort și înviat împreună cu Hristos, nu există nici o zi care ar putea fi comparată cu ziua învierii Domnului său. El o iubește și o cinstește, nu pe baza unei porunci legaliste, ci pentru

că ea este semnul caracteristic plăcut al epocii actuale de har, ziua în care el se strânge cu recunoștință împreună cu ceilalți credincioși, ca să-și aducă aminte de Domnul, care nu mai este pe pământ, și să vestească moartea Lui.

După această scurtă digresiune să ne reîntoarcem la tema noastră. Deci noi trebuie să ne ferim, să nu disprețuim și să nu judecăm. Căci »niciunul din noi nu trăiește pentru sine, și niciunul din noi nu moare pentru sine« (versetul 7). Acest fapt, care într-o anumită privință este valabil pentru toți oamenii, se aplică aici în mod deosebit la credincioși. »Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim; și dacă murim, pentru Domnul murim. Deci, fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului.« (versetul 8) Scumpă realitate! Noi nu ne aparținem, nici în viață, și nici în moarte, noi suntem ai Domnului nostru. Niciunul nu trăiește și nu moare pentru sine. Apostolul întemeiază această realitate pe moartea și învierea lui Hristos. Prin aceasta El, ca Om, a dobândit drepturile Sale asupra noastră, da, dreptul Său de a domni asupra celor vii și asupra celor morți. »Căci Hristos pentru aceasta a murit și a înviat« (versetul 9). În El, Biruitorul morții, noi suntem veșnic în siguranță. El este Domnul nostru, căruia Îi datorăm totul, care ne-a răscumpărat cu un preț mare și față de care noi ca robi și roabe ale Sale suntem datori să dăm socoteală de ceea ce facem, și de ceea ce nu facem, și în ale cărui drepturi nu avem voie să ne amestecăm, căci altfel vom fi pedepsiți.

De aceea: »pentru ce judeci tu pe fratele tău? Sau pentru ce disprețuiești tu pe fratele tău?« Voi, amândoi, tare sau slab, mărturisiți că aparțineți cu trup și suflet acestui Domn măreț și puternic, care a fost chemat să domnească peste cei vii și peste cei morți, și voi vreți să vă judecați și să vă disprețuiți reciproc? Cât de nebună și de nepotrivită este fapta voastră? Nu știți, că noi toți trebuie să ne înfățișăm odată înaintea scaunului de judecată al lui Dumnezeu? (versetul 10). »Fiindcă este scris: „Pe viața Mea Mă jur, zice Domnul, că orice genunchi se va pleca înaintea Mea, și orice limbă va da slavă lui Dumnezeu.“ Așa că fiecare din noi are să dea socoteală despre sine însuși lui Dumnezeu« (versetele 11-12). Dar dacă *orice* genunchi (al celor credincioși și al celor necredincioși) se va pleca înaintea lui Dumnezeu și fiecare din noi va trebui să dea socoteală *despre sine însuși* lui Dumnezeu, ce avem noi atunci să judecăm pe alții? Nu înseamnă aceasta atac la drepturile lui Dumnezeu? De aceea: »Să nu ne mai judecăm dar unii pe alții!« (versetul 13).

Înainte de a merge mai departe, vreau să mai rămânem câteva momente la scaunul de judecată. Găsim acest cuvânt aici și în 2 Corinteni 5,10, aici în legătură cu Dumnezeu, acolo în legătură cu Hristos. Însă în niciunul din cele două locuri nu se spune, că cel credincios *trebuie să fie judecat* înaintea acestui scaun de judecată. Ar însemna condamnarea lui veșnică. Judecata dreaptă a lui Dumnezeu a fost executată în Hristos la cruce pentru el, de aceea *judecata* nu-l mai poate lovi. Dar el trebuie *descoperit* (arătat), viața lui întreagă, binele și răul va fi văzută în lumina clară a acestui scaun de judecată, și el va primi ori recunoștință și plată, ori va suferi pierdere. Noi toți suntem oameni, care suntem datori să dăm odată socoteală lui Dumnezeu, înaintea căruia se va pleca *orice* genunchi, robi și roabe, care vor trebui să răspundă înaintea Domnului lor cu privire la lucrarea lor și la administrarea celor încredințate lor.

Dacă în inimile noastre domnește conștiința, că fiecare din noi va trebui odată să dea socoteală, noi ne vom păzi nu numai de orice „judecare“, ci dorința de a fi plăcuți Domnului, care ne-a iubit pe toți, pe noi și pe frații noștri, cu aceeași dragoste, ne va face să evităm *tot* ce ar putea să fie pentru fratele nostru un prilej de întristare, sau de poticnire. După cuvintele apostolului mai degrabă judecarea propriilor fapte este la locul ei. În ceea ce-l privește pe el, el a fost pe deplin convins »în Domnul«, că »nimic nu este necurat în sine, și că un lucru nu este necurat decât pentru cel ce crede că este necurat« (versetul 14). El cunoștea gândurile Domnului în această privință și îi era clar răspunsul la întrebările legate de mâncare, băutură, etc. Dar prin faptul că »inima sa era întărită prin har« (Evrei 13,9), dragostea lui Hristos, libertatea, pe care el o posedă în El, nu l-a călăuzit nicidecum să trăiască pentru carne (pentru firea pământescă). Voia mai bine să nu mănânce niciodată carne, decât să fie un prilej de poticnire pentru fratele său (1 Corinteni 8,13).

»Dar dacă faci ca fratele tău să se mâhnească din pricina unei mâncări, nu mai umbli în dragoste! Nu nimici, prin mâncarea ta, pe acela pentru care a murit Hristos!« (versetul 15). Dacă eu însumi sunt „tare“ și știu, că nimic nu este necurat în sine însuși, eu trebuie totuși să țin cont de conștiința fratelui meu și să nu-l întristez din pricina unei mâncări. *Dragostea* trebuie să hotărască comportarea mea, așa cum s-a spus mai înainte. Dacă acționez altfel, mă comport altfel decât felul de gândire și de lucrare al lui Hristos și nimicesc, în măsura în care depinde de mine, pe fratele meu, pentru care a murit Hristos. *El* Și-a dat viața pentru cei slabi, și *eu* pentru Numele Lui nu pot nici măcar să mă abțin de la o mâncare, și probabil prin comportarea mea fac pe fratele meu să facă ceva, pe care conștiința lui îi interzice, deci eu îl ademenesc să păcătuiască, și prin aceasta îl aduc pe un drum, care ar sfârși în pierzare, dacă harul lui Dumnezeu nu ar interveni. În mod asemănător spune apostolul Pavel în 1 Corinteni 8,11: »Și astfel, el, *care este slab, va pieri* din pricina acestei cunoștințe a ta«. Comportarea mea va face, în măsura în care depinde de mine, ca lucrarea lui Hristos să fie fără efect.

»Nu faceți ca binele nostru să fie vorbit de rău!« (versetul 16). Libertatea, în care noi stăm ca creștini, este un bun prețios; dar să fim atenți ca faptele noastre să nu aducă asupra noastră reputația rea a unei desfrânări carnale! Să ne ferim să nu vrem să constrângem pe frații și surorile noastre să facă ceea ce noi considerăm că este permis, în timp ce ei gândesc altfel. O astfel de comportare în loc să aducă îmbărbătarea așa de necesară, va aduce nimicirea, oricât de neînsemnate ne-ar părea lucrurile despre care vorbim, mâncarea și băutura. »Căci Împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfânt« (versetul 17).

Cititorul va înțelege, că expresia »Împărăția lui Dumnezeu« nu înseamnă aici o perioadă în diversele perioade de timp sau guvernări ale lui Dumnezeu, ci trebuie înțeleasă în sens moral și spiritual. Privită sub acest aspect, Împărăția lui Dumnezeu nu are a face cu lucrurile trecătoare ale vieții acesteia, ci cuprinde bunurile spirituale, care au fost dăruite creștinului: »neprihănire, pace și bucurie în Duhul Sfânt«, ceea ce el savurează lăuntric, ceea ce îl transformă prin Duhul și îl păzește să urmeze îndemnul firi pământești (cărnii). »Cine slujește lui Hristos în felul acesta, este plăcut lui Dumnezeu și cinstit de oameni« (versetul 18). În aceste lucruri, ca și în toate celelalte, suntem chemați să slujim lui *Hristos*, și cine slujește cu credincioșie și în simplitate, se poate baza pe plăcerea din partea lui Dumnezeu și va fie o mărturie și o binecuvântare pentru semenii lui.

»Așa dar, să urmărim lucrurile, care duc la pacea și zidirea noastră« (versetul 19). Dumnezeu este »dumnezeul păcii«, și Domnul este numit »Domnul păcii«, care poate totdeauna să ne dea pacea în orice fel (2 Tesaloniceni 3,16). Să nu năzuim deci după lucrurile păcii și dragostei, care nu nimicește, ci zidește? Să nu căutăm să slujim unul altuia și să ne zidim unul pe altul? Cunoștința fără dragoste umflă și pune în pericol, ca printr-o mâncare să se nimicească »lucrarea lui Dumnezeu«. Cât de serios este gândul acesta!

Este desigur adevărat, că totul este curat pentru cel care mănâncă, fără să fie un prilej de poticnire (versetul 20). Dar prin mâncarea mea să pun eu în pericol pe fratele meu slab, să mănânce poticnindu-se? Nu, dragostea spune, »Bine este să nu mănânci carne, să nu bei vin și să te ferești de *orice lucru*, care poate fi pentru fratele tău un prilej de cădere, de păcătuire sau de slăbire« (versetul 21). S-ar putea să fie tot felul de ocazii pentru cel slab, probabil unele din ele prostești, ca el să se poticnească sau să se necăjească, dar din cauza aceasta dragostea nu-l va trata cu înjosire, ci în credincioșie și lepădare de sine va căuta binele lui.

Versetul 22 conține un ghid important pentru toate timpurile pentru cei tari. Am spus deja, a fi »tare în credință« este mai bine decât a fi »slab în credință«, a umbla în adevărata libertate creștină este mai bine decât a sta sub un jug legalist. Dar, cititorul meu, dacă vrei ca acest ce este mai bine să fie partea ta, păstrează-ți încredințarea »pentru tine, *înaintea lui Dumnezeu!*« Ia seama să nu-ți permiți lucruri, pe care *Dumnezeu* nu le numește bune! »Ferice de cel ce nu se osândește singur în ce găsește bun.« Atunci îți va merge exact așa ca și celor slabi, ca celui ce »se îndoiește și mănâncă«. Făcând excepție de faptul că tu probabil pui pricini de poticnire pe

calea fratelui mai slab, »vei fi *condamnat*«, căci tu, asemenea lui, nu lucrezi »în credință«. »Tot ce nu vine din credință este păcat« (versetul 23).

Un al doilea principiu, deosebit de important! Libertatea noastră într-un lucru sau altul, chiar și în lucrurile cele mai simple ale vieții zilnice, se poate baza numai pe credința, că ceea ce facem noi poate să dăinuiască înaintea lui Dumnezeu. Dacă credinciosul își permite ceva care nu stă pe această temelie, aceasta este păcat. Libertatea a devenit într-un astfel de caz principial libertinaj.

Capitolul 15

Obligațiile „celor tari” față de „cei slabi” (versetele 1-7). Prezentarea încă o dată a căilor lui Dumnezeu în Hristos cu privire la iudei și păgâni (versetele 8-13). Informații personale despre lucrarea apostolului în Evanghelia și planurile lui de călătorie.

Apostolul continuă în primele 7 versete ale acestui capitol, care de fapt aparțin capitolului anterior, învățătura sa cu privire la comportarea celor tari față de cei slabi. Făcându-se una cu ei, el spune: »*Noi*, care suntem tari, suntem datori, să răbdăm slăbiciunile celor slabi și să nu ne plăcem nouă înșine« (versetul 1). El a arătat deja atitudinea lui cu privire la această problematică; dar în loc să impună convingerea lui altora, care niciodată nu duce la un sfârșit bun, a vrut să trateze cu toată dragostea slăbiciunile fraților lui, păstrând în amintire cuvintele sale adresate corintenilor; »*Nimeni să nu-și caute folosul lui, ci fiecare să caute folosul altuia*« (1 Corinteni 10,24).

Dragostea ne va păzi »să nu ne plăcem nouă înșine«. Îndemnându-ne ca »*fiecare din noi să placă aproapelui, în ce este bine, în vederea zidirii altora*« (versetul 2), nu numai că noi nu vom pune nicio greutate asupra fratelui nostru, ci vom fi mai degrabă gata să-i purtăm povara și în felul acesta să împlinim legea lui Hristos (Galateni 6,2). »*Căci și Hristos nu Și-a plăcut lui Înșuși; ci, după cum este scris: „Ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine, au căzut peste Mine”*« (versetul 3), El, Slujitorul desăvârșit, S-a făcut aici jos în chip desăvârșit una cu Dumnezeuul Său, a lăsat să vină asupra Lui tot ce a dus la împlinirea voii Tatălui, și nu a căutat niciodată recunoștință și onoare pentru Sine. Fiind chipul Dumnezeului nevăzut, El a purtat de bună voie batjocurile aceluia care batjocureau pe Dumnezeu.

Referirea la locul din Psalmul 69 oferă apostolului ocazia să amintească realitatea așa de importantă, că tot ce a fost scris *mai înainte*, a fost scris spre învățătura noastră. Da, ce spune Vechiul Testament despre *Hristos*, se aplică acum la noi, *creștinii*. Ce loc ne-a dat harul! Ca și copii preaiubiți, una cu Hristos, deveniți părtași vieții Sale, suntem chemați, pe de o parte să umblăm în dragoste, așa cum a trăit El, și pe de altă parte, asemenea Lui, să lăsăm să vină asupra noastră defăimările oamenilor dușmănoși. Mergând pe urmele Lui, partea Lui a devenit partea noastră. Cu o bucurie plină de recunoștință avem dreptul să năzuim la ceea ce El a făcut în chip desăvârșit, și astfel în mica noastră măsură să prezentăm pe Dumnezeu, care, așa cum se spune într-o cântare, a fost odinioară „fără învelitoare” văzut în El.

»*Și tot ce a fost scris mai înainte, a fost scris pentru învățătura noastră, pentru ca, prin răbdarea și prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde*« (versetul 4). Cât de mult S-a îngrijit Dumnezeu de noi în harul Său, ca să nu obosim pe cale, și să nu ne pierdem curajul! Izvoare cu cele mai bogate binecuvântări ne sunt deschise în scrierile Vechiului Testament. Cercetarea căilor lui Dumnezeu cu ai Săi în timpurile foarte vechi, meditația la vorbirea și lucrarea Sa cu ei în sfințenie și dreptate, dar și în îndelungă răbdare și har, servesc la învierea noastră și trezește în noi răbdare și perseverență. Este trist, că unii copii ai lui Dumnezeu cunosc așa de puțin Vechiul Testament! Cu excepția anumitor părți, citesc foarte puțin Vechiul Testament; și mult mai puțin încearcă să-l cerceteze, ca să cunoască »*învățătura*« cuprinsă în el

pentru noi și pentru zilele noastre, și s-o aplice la ei înșiși pentru învierea »nădejzii«. O, dacă ar ști, cât de mult pierd din cauza aceasta!

Când apostolul Pavel a scris lui Timotei, că »toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire«, el s-a gândit în primul rând la scrierile sfinte ale Vechiului Testament, care, așa cum spune el, sunt în stare să facă »pe omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună« (2 Timotei 3,15-17). Ce am putea noi ști, ca să numim numai un lucru, fără aceste Scripturi, despre căile minunate ale lui Dumnezeu cu omul decăzut *fără Lege și sub Lege*, încununarea lor fiind venirea singurului Său Fiu născut, despre a cărui Persoană și despre lucrarea Lui vorbesc mereu profetic și în simboluri? Desigur este necesar să citim Vechiul Testament ținând permanent seama de diferența de netrecut dintre Lege și har. Israel a stat sub Lege, noi suntem sub har, Israel a fost poporul pământesc al lui Dumnezeu, noi suntem poporul lui ceresc. Dacă nu se ține seama de această diferență esențială, cercetarea scrierilor Vechiului Testament va aduce mai degrabă încurcătură decât binecuvântare.

Referindu-se la cuvântul, că Scripturile au fost scrise spre învățătura noastră, și așa mai departe, apostolul numește în versetul 5 pe Dumnezeu, »Dumnezeul răbdării și mângâierii«. Numele, care sunt adăugate Dumnezeului și Tatălui nostru în Noul Testament, sunt foarte diferite, și fiecare în parte are înțeles deosebit de prețios și adânc. El este, ca să amintim numai câteva nume, Dumnezeuul dragostei și păcii, Dumnezeuul mângâierii, Părintele îndurărilor, Dumnezeuul oricărui har, Dumnezeuul nădejzii, Dumnezeuul slavei, da, chiar și Dumnezeuul măsurii, care dă fiecărui slujitor al lui măsura domeniului lui de acțiune. Oricât de binecuvântat ar fi studiul acestor Nume diferite în legătură cu Numele lui Dumnezeu în Vechiul Testament, aici nu putem decât să le amintim.

»Dumnezeul răbdării și al mângâierii să vă facă să aveți aceleași simțăminte, unii față de alții, după pilda lui Hristos Isus, pentru ca toți împreună, cu o inimă și cu o gură să slăviți pe Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos« (versetele 5-6). Din acest Dumnezeu curge puterea, ca să dea naștere în noi la același fel de gândire, pe care îl avea Hristos. Dumnezeu ne-a prezentat în Hristos Isus modelul desăvârșit al răbdării și mângâierii într-o lume plină de suferințe și jale; spre El ne îndreaptă El privirea și dacă inima și gândurile sunt îndreptate spre El, și sunt umplute cu El, atunci ca de la sine va fi unitate în gândire, și »cu o gură« Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos va fi slăvit de toți. Prin acest Domn, noi toți, Iudei sau păgâni, bogați sau săraci, avem aceeași chemare, aceeași intrare, aceleași binecuvântări. Dacă El este preocuparea dominantă a inimilor noastre, singurul motiv al acțiunilor noastre, atunci vom fi pe deplin una în „același fel de gândire și aceeași părere“, și Dumnezeu va fi glorificat.

»Așa dar, primiți-vă unii pe alții, cum va primit și pe voi Hristos, spre slava lui Dumnezeu« (versetul 7). Nu demnitatea noastră, și cu atât mai puțin o sentință unanimă în problemele dificile nu constituie baza primirii noastre prin El. Când El a murit pentru noi, noi eram păcătoși și dușmani, și dacă El, ca Cel înviat și glorificat, ne-a primit acum, aceasta nu a avut loc din cauza a ce am fost *noi*, sau din cauza a ceea ce va avea El *de la noi și în noi*, ci ne-a primit prin harul necondiționat »spre slava lui Dumnezeu«. Să urmăm acest exemplu și să ne primim unii pe alții, tari sau slabi, vrednici de a fi iubiți ca oameni sau nedemni de a fi iubiți, ca răscumpărați ai Domnului, ca și copiii ai lui Dumnezeu, spre *slava lui Dumnezeu!* Dacă vom avea înaintea ochilor noștri această țintă: »slava lui Dumnezeu«, vom rămâne cruțați de orice purtări necuviincioase, de sectarism și alte lucruri asemănătoare; totodată ne va îndruma să închidem ușa înaintea acelora care nu aduc învățătura lui Hristos (2 Ioan), sau să muștrăm cu toată seriozitatea pe aceia care »nu umblă drept după adevărul Evangheliei« (Galateni 2,11 și următoarele). Dragostea suportă, dar ea este și credincioasă.

În versetele 8-13 apostolul amintește încă o dată pe scurt principiile, pe care este alcătuită întreaga scrisoare, și în mod deosebit admiterea păgânilor la privilegiile Evangheliei. Deja în primele cuvinte din capitolul 1 ne-a prezentat persoana Domnului sub aspectul dublu ca »Fiu al lui *David*, în ce privește trupul« și ca »Fiu al lui *Dumnezeu*, în ce privește duhul sfințeniei, prin învierea morților«. Aici el spune că Hristos »a devenit un slujitor al tăierii împrejur, din pricina

adevărului lui Dumnezeu și ca să confirme făgăduințele date părinților», dar totodată și »ca neamurile să slăvească pe Dumnezeu, pentru îndurarea Lui« (versetele 8-9). În aceste puține cuvinte ne sunt prezentate clar cele două laturi mari ale trimiterii lui Hristos. Venit inițial pentru oile pierdute ale casei lui Israel, ca să dovedească poporului Său pământesc, că Dumnezeu nu se schimbă și rămâne credincios făgăduințelor Sale făcute părinților, harul lui Dumnezeu s-a revărsat spre națiuni (spre păgâni), după ce Israel l-a respins și a răstignit pe Isus. Tocmai crucea lui Hristos le-a deschis ușa spre binecuvântările nemărginite, pe care Israel le-a desconsiderat. În cazul națiunilor este vorba deci nu de împlinirea făgăduințelor. Străini față de legămintele făgăduinței, fără Dumnezeu și fără nădejde în lume, la ei nu putea fi vorba nicidecum de »adevărul lui Dumnezeu«. Totul era numai »har«.

În felul acesta Hristos a devenit pe de o parte Slujitor al circumciziei, pe baza legămintelor care existau între Dumnezeu și Israel, și pe de altă parte păgânii, care erau complet străini de Dumnezeu, fără nici un fel de drepturi, au venit prin har în legătură cu Dumnezeu, pentru ca ei »să slăvească pe Dumnezeu pentru îndurarea Lui«. Iarăși dorim să strigăm: »O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu!« Cât de simple și totuși cât de minunate sunt căile Lui, cât de clar și totuși cât de înalte sunt gândurile Lui! Desigur, pentru Iudei erau greu de înțeles.

Și cu toate acestea Dumnezeu le-a făcut cunoscut din vechime aceste gânduri, și în timp ce națiunile nu au voie să uite de unde au venit, credincioșii din Israel la rândul lor trebuie să-și aducă totdeauna aminte de aceste sentințe ale lui Dumnezeu cu privire la națiuni. Apostolul citează iarăși locuri din cele trei mari părți ale Vechiului Testament, din Lege, din Psalmi și din profeți, care confirmă intenția lui Dumnezeu de a binecuvânta națiunile împreună cu poporul Său pământesc. Numele Său trebuia să devină cunoscut și lăudat printre ele, ele trebuiau să se bucure împreună cu poporul Său și să-și pună nădejdea în Rădăcina lui Iese și în Acela »care se va scula să domnească peste neamuri« (versetele 9-12). Nu este necesar să se amintească, că niciunul din locurile citate nu vorbește de Adunare, de trupul lui Hristos, în care dispar toate diferențele dintre Iudeii și greci. Aceasta era o taină, care putea să fie revelată abia după glorificarea Fiului Omului la dreapta lui Dumnezeu. Ce vrea apostolul să prezinte, este realitatea simplă, dar foarte importantă, că Dumnezeu a anunțat foarte de demult, prin gura profeților Săi, grațierea națiunilor.

Aici se leagă dorința sau rugăciunea slujitorului credincios pentru sfinții din Roma: »Dumnezeul nădejzii să vă umple de toată bucuria și pacea, pe care o dă credința, pentru ca, prin puterea Duhului Sfânt, să fiți tari în nădejde!« (versetul 13). Dumnezeu S-a descoperit în Hristos nu numai ca un Dumnezeu al dragostei, ci și ca Dumnezeu nădejzii, și apostolul leagă de descoperirea acestui Nume rugăciunea, ca acest Dumnezeu să-i umple prin credință cu toată bucuria și pacea. În felul acesta ei vor fi în stare nu numai să umble în pace unii cu alții, cu toată existența unor divergențe de păreri, ci »prin puterea Duhului Sfânt, să fie tari în nădejde«, privind înainte spre timpul minunat, când totul și toți vor fi desăvârșiți în lumină acolo sus, vor savura, într-o părtășie plină de pace, binecuvântările care le-au fost dăruite și »plini de bunătate, plini de orice fel de cunoștință, vor fi în stare să se sfătuiască unii pe alții« (versetul 14).

Exprimând cu o bucurie evidentă convingerea lui, că va fi împreună cu credincioșii din Roma (compară cu capitolul 1, versetul 8), el încheie învățăturile lui, justifică într-un fel de postfață îndrăzneala cu care le-a scris. El le aduce aminte de misiunea, pe care Dumnezeu i-a încredințat-o cu privire la națiuni. Cu privire la ei, el a primit un har deosebit de la Dumnezeu. De aceea a putut să le scrie cu atâta libertate, cu toate că ei nu erau roada directă a lucrării lui. Ei aparțineau națiunilor, față de care el era un slujitor rânduit de Hristos Isus, împlinindu-și »cu scumpătate slujba Evangheliei lui Dumnezeu, pentru ca neamurile să-I fie o jertfă bine primită, sfințită de Duhul Sfânt« (versetul 15-16).

Expresiile, pe care apostolul, călăuzit de Duhul Sfânt, le-a folosit în acest loc, ca să descrie slujba lui, au o putere și o rază de acțiune deosebită. Cuvântul folosit pentru »slujitor« înseamnă de fapt un funcționar angajat pentru serviciul public; slujba în Evanghelia lui Dumnezeu este denumită slujbă *preoțească* și rezultatul ei, credincioșii dintre neamuri cu roadele harului lucrate în ei, este denumit o jertfă sfințită, plăcută lui Dumnezeu, prin Duhul Sfânt despărțită de lume,

pe care apostolul a putut s-o aducă lui Dumnezeu în chip preoțesc. Asemănător cum odinioară Aaron a adus lui Iehova pe leviți ca o jertfă din partea fiilor lui Israel, însă cu marea diferență, că închinarea avea loc atunci cu acțiuni ceremoniale, exterioare, în timp ce acum Duhul Sfânt era Cel care sfințește. Noi suntem »un fel de pârgă« a creației lui Dumnezeu, sfințiți prin Duhul Sfânt.

Dar dacă apostolul avea ceva să laude în lucrurile referitoare la Dumnezeu, era numai »în Hristos Isus« (versetul 17). Ah, nimeni să nu-i atribuie ceva! Chiar dacă el nu era cu nimic mai pe jos de cei mai deosebiți apostoli, ci a lucrat mai mult decât ei toți (2 Corinteni 11,5; 1 Corinteni 15,10), onoarea nu trebuie acordată lui, ci numai Aceluia, al Cărui har a fost cu el. Și în locul acesta bărbatul credincios nu îndrăznește să amintească »nici un lucru, pe care să nu-l fi făcut Hristos prin el, ca să aducă neamurile la ascultarea de El; fie prin cuvântul său, fie prin faptele sale« (versetul 18).

În continuarea acestor cuvinte modeste se face o descriere scurtă, dar impresionantă, a lucrării uriașe a apostolului. Ca întotdeauna, când el vorbește despre aceste lucruri, el nu vorbește despre marea lui dotare sau despre demnitatea lui apostolică, ci despre lucrarea lui Dumnezeu și despre puterea Duhului Său. El nici nu vrea să construiască pe un alt fundament, ci este plin de râvnă, să vestească Evanghelia »acolo unde Hristos nu fusese vestit«, după cuvintele: »aceia, cărora nu li se propovăduise despre El, Îl vor vedea, și cei ce n-auziseră de El, Îl vor cunoaște« (versetul 21). Din acest motiv nu venise el până în acel moment la Roma, cu toate că de mulți ani avea o mare dorință să-i vadă; dar el a fost împiedecat. (versetul 22; compară cu capitolul 1,9-15) Acum însă, deoarece nu mai avea niciun loc în ținuturile vizitate de el până atunci – căci, »de la Ierusalim și țările de primpjur, până la Iliric (deci probabil până la țărmlul de răsărit al Mării Adriatice), am răspândit cu prisosință Evanghelia lui Hristos« - dar acum spera, ca în drumul lui spre Spania să vadă pe credincioșii din Roma și, după ce își va fi împlinit »măcar în parte, dorința de a fi stat la ei«, să fie »însoțit de ei până acolo«.

Neobositul bărbat activ simțea că a venit timpul să lase lucrarea din răsărit pe seama altora și era mânat cu putere spre vest, ca și acolo să vestească pe Hristos. Dar Dumnezeu a hotărât altceva. Pavel n-a ajuns niciodată în Spania, și Roma a văzut-o numai ca *întemnițat*. „Dumnezeu nu a vrut”, așa cum spune un scriitor cunoscut (J. N. D.), „ca creștinătatea din Roma să aibă un fundament apostolic nemijlocit. Gândul că Petru a fost în Roma, sau că atunci era în Roma, este complet exclus în scrisoarea noastră. Creștinismul s-a întemeiat singur în Roma. Niciun lucrător cu înțelepciune deosebită nu a fost acolo. Nu este felul lui Dumnezeu, să facă capitalele lumii punctul central al lucrării Sale. Lucrarea apostolică a lui Pavel în răsărit s-a încheiat; el era gata să facă o călătorie ca diacon la Ierusalim și după aceea niciodată nu a preluat activitatea sa apostolică liberă, cel puțin nu avem nici o relatare istorică directă în privința aceasta.” Cu privire la întrebarea: De ce? numai veșnicia o va clarifica. Credința știe că drumul lui Dumnezeu este totdeauna desăvârșit, chiar dacă se formează altfel decât ne-am gândit noi. »Toate căile Lui sunt drepte.« Ele corespund hotărârilor Lui veșnice, harului Său de nepătruns, și niciodată înțelepciunii rătăcitoare.

Între timp apostolul are de împlinit și o altă misiune. El a călătorit la Ierusalim în slujba sfinților de acolo. »Căci cei din Macedonia și Ahaia au avut bunătatea să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinții care sunt în Ierusalim« (versetele 25-26). Era aceeași comunicare a dragostei active, despre care el vorbește în a doua sa scrisoare adresată Corintenilor (capitolul 8 și 9), care a fost scrisă scurt timp după scrisoarea către Romani. A fost *bunăvoința* Adunărilor din Macedonia și Ahaia, provincii romane, unde se afla și Corint, să trimită această „contribuție de ajutoare” pentru credincioșii nevoiași din Ierusalim, dar de fapt era numai achitarea unei *datorii*. Căci dacă națiunile au devenit părtașe la bunurile spirituale ale fraților lor din Israel, era atunci ceva deosebit, dacă ele le slujeau în lucrurile materiale? Nu erau ei datori să facă aceasta (versetul 27)?

După „pecetluirea” acestei „roade” minunate, el voia, așa cum am spus deja, să meargă în Spania trecând prin Roma, și el știa, că, dacă va putea, va veni »cu o deplină binecuvântare de la Hristos« (versetele 28-29). Chiar dacă drumul spre Roma s-a constituit cu totul altfel decât s-a

putut aștepta apostolul, cu toate acestea ultimul cuvânt s-a împlinit literalmente. Nu numai că el a putut timp de doi ani »într-o casă cu chirie« să primească pe toți care au venit la el, ci el a putut să le vestească »împărăția lui Dumnezeu, și învăța pe oameni, cu toată îndrăzneala și fără nici o piedică, cele privitoare la Domnul Isus Hristos« (Faptele Apostolilor 28,30-31). Mai știm, că în perioada acestei prime captivități au fost scrise scrisorile minunate către Efeseni, Filipeni, și Coloseni, alături de scrisoarea către Filimon.

»Vă îndemn dar, fraților, pentru Domnul nostru Isus Hristos, și pentru dragostea Duhului, să vă luptați împreună cu mine, în rugăciunile voastre către Dumnezeu pentru mine, ca să fiu izbăvit de răzvrățiții din Iudeea, și pentru ca slujba, pe care o am pentru Ierusalim, să fie bine primită de sfinți« (versetele 30-31). Cât de mult rugămintea insistentă a marelui apostol pentru rugăciunile sfinților a mișcat inima credincioșilor! Și astăzi noi nu putem s-o citim fără să nu fim mișcați. Cunoașterea Domnului nostru și dragostea Duhului leagă în toate timpurile inimile credincioșilor, oricine ar fi ei și oriunde s-ar afla ei, dă naștere la contribuție și rugăciune. Solicitarea *să se lupte* împreună cu el »în rugăciune« dovedește cum inima apostolului se preocupa cu întrebarea cuprinsă de teamă, dacă călătoria lui la Ierusalim va avea succesul dorit de el. Când scurt timp după aceea ea a avut loc »Duhul Sfânt îl înștiința din cetate în cetate« că îl aștepta lanțuri și necazuri (Faptele Apostolilor 20,23). Dar dragostea arzătoare pentru poporul său l-a făcut să renunțe cu totul la sine însuși și să-și uite viața și l-a mânat la Ierusalim, focarul împotrivirii față de Dumnezeu și față de Unsul Său.

S-a spus, că în acest caz Pavel nu a fost la înălțimea chemării sale ca apostol al națiunilor. Probabil că nu; dar vrem noi să-l condamnăm din cauza aceasta? Dumnezeu nu a făcut-o. Dimpotrivă, Pavel a putut să vestească cuvintele mângâietoare despre Domnul în tabăra trupei de ocupație romane din Ierusalim: »Îndrăznește, Pavele; căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, tot așa trebuie să mărturisești și în Roma.«

Cu dorința, că urmare rugăciunilor sfinților din Roma, cu voia lui Dumnezeu va ajunge cu bucurie la ei și se va înviora împreună cu ei, apostolul leagă dorința scurtă, dar intimă: »Dumnezeul păcii să fie cu voi cu toții! Amin.« (versetul 33). Fie ca această dorință să se îplinească și cu privire la noi toți!

Capitolul 16

Salutări și cuvânt de încheiere.

Sfârșitul activității publice a apostolului, în măsura în care Scriptura ne relatează despre aceasta, este impresionant. În mai multe privințe sfârșitul lucrării sale se aseamănă cu sfârșitul marelui său Domn și Stăpân. Ca și El, Pavel a fost dat de către iudei în mâinile păgânilor. Părăsit de toți, și el a mers singur pe drumul său. Cu toate eforturile neîntrerupte ziua și noaptea, lucrarea oferea tot mai mult motive de îngrijorare și dușmanul părea să triumfe. Dumnezeu însă a împlinit toate hotărârile Sale de har: Pavel a fost un martor pentru iudei și pentru păgâni; marele sfat din Ierusalim, preoții și poporul, cărturarii și împăratul, da, chiar și cezarul de la Roma, trebuiau să audă vocea puternică a adevărului. Dar martorul însuși era pe punctul de a dispărea de pe scena publică a activității sale. În răsărit nu mai era loc pentru el, în vest trebuia să călătorească numai ca întemnițat. Așa sunt căile Dumnezeului nostru. Ochiul ager al vulturului nu le descopere, dar înțelepciunea le recunoaște și credința le admiră.

Cu toate că până atunci Pavel nu a văzut Roma, erau totuși mulți credincioși acolo, pe care el îi cunoștea și erau scumpi pentru inima lui. Salutări adresate lor umplu prima jumătate a capitolului 16. Este demn de admirat cum neobositul lucrător activ își amintește de orice lucrare de dragoste făcută lui sau care a avut loc în lucrarea Domnului, și are pentru fiecare frate sau soră o caracterizare specială și o recunoaștere, care face bine persoanelor respective și le slujea de încurajare. Ce frumoasă este legătura dragostei, care cuprinde inimile tuturor celor care iubesc pe Isus și sunt în lucrarea Lui! Dragostea nu cunoaște egoismul, nu cunoaște invidia: toți constituie un întreg și tind spre aceleași țeluri, recunoscând cu plăcere tot ce este bun și plăcut în ceilalți.

Printre cei salutați au fost cu siguranță din aceia pe care Dumnezeu i-a folosit să ducă Evanghelia prețioasă a harului în marea metropolă; probabil iudeii care călătoreau încoace și în colo, care prin afacerile lor, sau din alte cauze, au ajuns la Roma, sau chiar din aceia care locuiau acolo și în călătoriile lor spre Grecia sau în Palestina au făcut cunoștință cu adevărul. Mereu ni se aduce aminte prin Duhul lui Dumnezeu că în înființarea mărturiei în Roma nu se descopere nici o urmă de activitate apostolică – cu siguranță un lucru deosebit de important cu privire la evoluția viitoare a lucrurilor de acolo.

Prima persoană, pe care Pavel o numește, este o soră, o slujitoare, o diaconiță a Adunării din Chencrea, unul din cele trei porturi din Corint, și cunoscut din Faptele Apostolilor 18,18. Această soră, cu numele Fivi, a îndeplinit evident o lucrare deosebită printre sfinții din Chencrea. Nu ni se spune mai îndeaproape în ce a constat această lucrare; dar din alte locuri știm că surorile, în mod deosebit cele în vârstă, se osteneau mult în lucrările de dragoste, în îngrijirea bolnavilor și alte lucrări de ajutorare în împrejurările vieții zilnice. Și despre Fivi auzim că a fost de ajutor (sau o îngrijitoare), printre alții și apostolului. Sunt pretutindeni și în toate timpurile lucrări și slujbe de ajutorare, care pot fi făcute de surori mult mai corespunzător și mai bine decât le pot face frații. Așa a fost Fivi o soră activă în felul acesta și recunoscută ca atare de Adunarea din Chencrea – în adevăratul sens al cuvântului ceea ce astăzi se numește „asistentă (sau soră medicală)”. Nu știm ce a determinat-o să meargă la Roma, dar apostolul roagă »s-o primiți bine în Domnul, într-un chip vrednic de sfinți, și s-o ajutați în orice ar avea trebuință de voi« (versetul 2).

În versetele următoare întâlnim două nume cunoscute: »Salutați-o pe Priscila și pe Acuila, tovarășii mei de lucru în Hristos Isus, care și-au pus capul în joc, ca să-mi scape viața. Le mulțumesc nu numai eu, dar și toate Bisericile ieșite dintre neamuri.« Pavel a întâlnit pe acești soți temători de Dumnezeu prima dată în Corint, și deoarece ei aveau aceeași meserie ca și el (facerea corturilor), el a primit o locuință în casa lor și a lucrat împreună cu ei. Mai târziu aflăm despre ei, că ei au primit pe Apolo în casa lor și i-au prezentat mai amănunțit Calea lui Dumnezeu (Faptele Apostolilor 18,2 și 26). În 1 Corinteni 16,19 îi găsim în Efes. (Compară cu 2 Timotei 4,19). Ei lucrau deci nu numai în aceeași meserie ca și Pavel, ci erau și »tovarășii de lucru în Hristos Isus« ai apostolului, care pentru viața lui și-au pus capul în joc și în felul acesta ei și-au câștigat nu numai mulțumire din partea lui, ci și din partea tuturor Bisericilor dintre națiuni, căci el era apostolul națiunilor. Să observăm că numele sorei stă înaintea, ca și în Faptele Apostolilor 18,18 și 2 Timotei 4,19. Din aceasta putem deduce că Prișca sau Priscila a îngrijit în mod deosebit de Pavel și s-a expus unor pericole mari din cauza lui. În Faptele Apostolilor 18,2

și 26 și în 1 Corinteni 16,19 pe primul loc stă numele bărbatului, și înțelegem ușor de ce este așa. Cât de minunat de exact este Cuvântul lui Dumnezeu!

Încă o remarcă scurtă cu privire la expresia »și Bisericii care se adună în casa lor« de aici și din 1 Corinteni 16,19. (Compară și cu Coloseni 4,15 și Filimon 2.) Este cunoscut că în zilele acelea, din lipsă de localuri de Adunare încăpătoare, creștinii se strâneau „ici și colo în case“ și deoarece Acuila pentru exercitarea meseriei lui avea nevoie de o încăpere mare, se poate ușor explica că ei se adunau la acești oameni credincioși. Nu este nicidecum vorba de o „adunare de casă“ în care se strâneau numai membrii familiei; chiar și din motivul că niciunde nu se spune că Acuila și Priscila aveau copii sau alți aparținători.

Dacă în versetul 5 apostolul numește pe Epenet »prea iubitul lui«, aceasta arată legătura intimă deosebită care exista între el și acest »cel dintâi rod al Asiei pentru Hristos«. Pavel cuprindea pe toți credincioșii cu aceeași dragoste *frățească*, dar Epenet a fost întâiul rod al lucrării sale binecuvântate din provincia romană din Asia, și deoarece fără îndoială el s-a dovedit credincios pe o perioadă îndelungată, el posedea simpatia deosebită a tatălui său în Hristos.

»Salutați-o pe Maria, care s-a ostenit mult pentru voi« (versetul 6). Să observăm că în rândul celor salutați se întâlnesc unele surori care sunt caracterizate prin aceea că lucrau sau au lucrat pentru Domnul (compară versetul 12). Despre Maria se spune că a lucrat mult pentru credincioșii din Roma, ea trebuia să le fie cunoscută.

»Salutați pe Andronic și pe Iunia, rudele mele și tovarășii mei de temniță, care sunt cu vază între apostoli. Ei au venit la Hristos mai înainte de mine chiar« (versetul 7). Este interesant cum dragostea știe să scoată în evidență tot felul de împrejurări și relații, care erau destinate să îmbărbăteze persoanele respective și totodată să-i pună înaintea credincioșilor într-o lumină favorabilă și să-i facă să fie prețuiți.

În versetele următoare Pavel numește și pe Ampliat și Stache ca fiind »prea iubiții lui în Domnul«, Urban »tovarășul de lucru în Hristos«, Apele »încercatul slujitor al lui Hristos«, Irodion »ruda lui«; la cei care erau »ai Domnul« în casa lui Aristobul și Narcis le trimite numai un salut. Dragostea nu uită pe nimeni, dar ea face privirea să fie ageră și conduce în rostirea aprecierilor. Cât de variată va fi cândva aprecierea Aceluia care este dragoste și lumină în același timp! Fie ca noi toți să fim plini de râvnă pentru a primi aprecierea Lui!

»Salutați pe Trifana și pe Trifosa, care se ostenesc pentru Domnul. Salutați pe Persida prea iubită, care s-a ostenit mult pentru Domnul« (versetul 12). Ne-am referit și mai înainte la astfel de surori. Două din ele mai lucrează încă pentru Domnul, o Persida, »prea iubită«, a lucrat *mult* în trecut pentru Domnul. De ce acum nu mai lucra? Era vârsta sau boala, care o împiedica? Nu știm. Titlul »prea iubita« nu ne face nicidecum să ne gândim că această soră scumpă a obosit sau a devenit indiferentă.

»Salutați pe Ruf, cel ales în Domnul, și pe mama lui, care s-a arătat și mama mea« (versetul 13). Dacă Ruf este același bărbat despre care citim în Marcu 15,21, așa cum presupun unii comentatori, atunci putem spune că Domnul a răsplătit din belșug lucrarea silită, pe care tatăl lui Ruf a făcut-o odinioară pentru El, în ziua suferinței și morții Sale. Putem spune atunci cu certitudine, că toată casa lui Simon din Cirene a devenit credincioasă Domnului, căci Pavel numește pe mama lui Ruf ca fiind și mama lui (cu siguranță aducându-și cu mulțumire aminte de dragostea și îngrijirea de care a avut parte) și pe el însuși îl numește »cel ales în Domnul«. Toți cei sfințiți prin Hristos sunt aleși în Domnul, dar Ruf s-a dovedit în mod deosebit demn de această denumire.

După ce apostolul în versetele următoare a numit încă o serie de nume, fără să le atribuie o denumire specială, încheie toată secțiunea cu următoarele cuvinte: »Salutați-vă unii pe alții cu o sărutare sfântă. Vă salută toate bisericile lui Hristos.« Aceași solicitare o găsim în 1 Corinteni 16,20; 2 Corinteni 13,12 și 1 Tesaloniceni 5,26. (Compară cu 1 Petru 5,14) Fără să vrem să ne gândim la vreo poruncă deosebită a apostolului, putem totuși să presupunem că salutul cu o sărutare între creștini era obișnuit; și dacă Dumnezeu a purtat grijă ca această solicitare să fie păstrată până la noi, nu este bine să trecem cu indiferență pe lângă ea. Cu certitudine este așa, că într-un astfel de salut iese în relief o căldură și dragoste mult mai mare decât în obișnuita dare a mâinii; și dacă în Orient și în mod deosebit între Iudei se practica mult mai mult decât la noi, ca salutul să fie însoțit de o sărutare și aici și în alte trei locuri accentul se pune pe cuvântul »sfânt«, să nu uităm totuși că Duhul Sfânt Și-a dat aprobarea pentru un astfel de salut. Nu ca și cum credincioșii, ori de câte ori se întâlnesc trebuie să se salute cu o sărutare, dar nici să nu fie așa, că dragostea, care se face cunoscut prin aceasta, nu este exprimată niciodată sau numai rareori, în cazuri deosebite.

În secțiunea următoare, pentru binele credincioșilor, apostolul trebuie să se ocupe cu alte lucruri, total opuse celor de până acum. Pe lângă așa de multe valori bune și demne de scos în

evidență, în Roma erau și lucruri care produceau întristare. »Vă îndemn, fraților, să vă feriți de cei ce fac dezbinări și tulburare împotriva învățaturii, pe care ați primit-o. Depărtați-vă de ei.« (versetul 17) Din aceste cuvinte rezultă, că atunci în Adunarea din Roma au pătruns deja oameni, care sub sentimentul importanței proprii și a lucrurilor cunoscute foarte bine și astăzi, să aduci totdeauna ceva nou, nu au rămas la învățătura simplă, care le-a fost adusă, ci »învățau lucruri greșite, ca să atragă pe tineri de partea lor«.

Curiozitatea pentru ceva nou este mare, în mod deosebit pentru sufletele slabe, simple, și dacă vestitorii noii învățături pot să îmbrace aceasta în cuvinte frumoase și ispititoare și spun vorbe dulci, așa cum de cele mai multe ori este cazul, le reușește ușor »să înșele inimile celor lezne crezători« (versetul 18). Se merge după înșelători, se strâng în jurul lor, se devine plin de râvnă pentru ei, și »dezbinarea și tulburarea« sunt urmarea. Apostolul atenționează pe frați să fie atenți la astfel de persoane și să se depărteze de ele. Apostolul Ioan va cere mai târziu credincioșilor să nu primească în casă pe cei care s-au îndepărtat și nu au rămas în învățătura lui Hristos, da, nici măcar să nu-i salute; căci cine le dorește binele pe drumul lor, acela ia parte la lucrările lui rele.

Astfel de bărbați nu sunt slujitori ai Domnului nostru Hristos, cărora să le fie pe inimă binele turmei, ci ei slujesc »stomacului lor.« Îngrijirea persoanei proprii și a intereselor proprii are întâietate față de orice altceva. Deosebit de serioasă este sentința Duhului cu privire la ei aici și în alte locuri din Scriptură. Există numai *un* mijloc de apărare și păzire împotriva lor, și acesta este »învățătura pe care am primit-o«, Cuvântul adevărului. (Compară și cu Faptele Apostolilor 20,32.) Așa cum »femeia aleasă« și »preaiubitul Gaiu« au fost sfătuiți să verifice *învățătura* care li se aducea (nu persoana), tot așa și aici abaterea de la adevărul dat odată constituie prilej pentru atenționarea de a se îndepărta cu hotărâre. Nu există un alt drum, și apostolul se bazează pe ascultarea credincioșilor din Roma, care era cunoscută pretutindeni și aceasta făcea inima lui să se bucure. Totodată el îi atenționează, »să fie înțelepți în ce privește binele, și proști în ce privește răul« (versetul 19).

Ultimele cuvinte merită toată atenția noastră. Oamenii lumii acesteia caută prin preocuparea cu răul să se apere de înșelătorie și păcăleală. Nu tot așa cel credincios, care cunoaște înțelepciunea de sus, care »în primul rând este curată, apoi pașnică, blândă, ușor de înduplecat, plină de îndurare și de roade bune« (Iacov 3,17). Pe el nu-l interesează să cunoască diversele feluri și trepte ale răului, el este *prost* față de rău, »copil la răutate« (1 Corinteni 14,20), dar »*înțelept* în ce privește binele«. Preocupat cu binele, ascultând de glasul Păstorului cel bun și urmând învățăturile Duhului cel bun al lui Dumnezeu, el merge liniștit pe drumul pe care a mers mai înainte Domnul său, pe cărarea despărțirii sfinte și a bunății și înțelepciunii divine. El cunoaște această cărare, și nu are nevoie să cunoască și altele. El știe bine că se află pe scena păcatului, unde domnește păcatul și unde răul deseori triumfă, dar el știe totodată, că puterea Satanei a fost înfrântă la cruce și ascultă cu mare bucurie mesajul, că Dumnezeuul păcii, a cărui credincioșie ține veșnic, »va zdrobi în curând pe Satana sub picioarele voastre.«

În curând – ascultă și tu, sufletul meu drag, și bucură-te! Dacă Dumnezeu în harul Său a ezitat până astăzi să lase să vină judecata, Judecătorul este *înaintea ușii*, Mântuitorul tău vine *în curând!* Și până atunci harul Domnului tău Isus Hristos va fi cu tine în fiecare zi (versetul 20). Să nu uiți aceasta!

Versetul următor aduce salutări de la Timotei, tovarășul de lucru al apostolului, și de la trei rude ale sale, ale căror nume este aproape necunoscut și probabil au fost necunoscute și destinatarilor scrisorii. Dar credința în Evanghelie leagă inimile și trezește compasiunea plină de dragoste unii pentru alții, chiar dacă persoanele nu s-au văzut niciodată.

Salutul din versetul 22 ne amintește de faptul că apostolul nu a scris nici o scrisoare cu mâna proprie, în afară de scrisoarea către Galateni. El a dictat și un altul a scris. Aici scriitorul este un frate, cu numele Terțiu. Dar pentru confirmarea conținutului important apostolul a semnat cu mâna proprie toate scrisorile sale. (Compară cu 1 Corinteni 16,21; Galateni 6,11; 2 Tesaloniceni 3,17).

Urmează apoi salutări scurte, dar cu toate acestea pline de importanță, din partea lui Gaiu, gazda întregii Adunări din Corint, precum și a apostolului, de la Erast, vistiernicul cetății, și în cele din urmă din partea »fratelui« Quart, un om simplu, modest, a cărui inimă era umplută de dragoste pentru frații din depărtare și care dorea să exprime această dragoste. După aceea apostolul încheie scrisoarea cu dorința foarte bine cunoscută nouă: »Harul Domnului nostru Isus Hristos să fie cu voi cu toți! Amin.«

Ultimele trei versete constituie într-un sens o anexă, dar care este de o deosebită importanță. Apostolul nu poate, așa cum spune un alt scriitor, »să încheie scrisoarea aceasta, în care el a prezentat Evanghelia în elementele ei cele mai simple, în rezultatele ei practice, în legătura ei cu diversele perioade sau epoci ale lui Dumnezeu și cu obligațiile care rezultă din primirea vestei

bune, fără să aducă taina lui Dumnezeu, a cărei revelare o prezintă în unele din scrisorile lui de mai târziu, în legătură cu lucrurile numite.“

Aspectul *ceresc* al adevărului, dacă am voie să mă exprim așa scurt, adică tot ce stă în legătură cu Hristos, Omul glorificat la dreapta lui Dumnezeu, Capul trupului, al Bisericii, în care Dumnezeu va unii cândva toate lucrurile, nu îl găsim în scrisoarea noastră. Ea are un alt scop. Ea tratează problema, cum poate un suflet să existe în deplină libertate înaintea lui Dumnezeu. Faptul că noi toți constituim *un trup* în Hristos, precum și privilegiile acestui trup, ale Bisericii, sunt amintite pe scurt, dar nu sunt tratate detaliat. În privința aceasta putem spune: „Toate au timpul lor.“ Va veni ora în care Administratorul tainelor lui Dumnezeu va face cunoscut credincioșilor și această taină în legătură cu toată plinătatea lui Hristos, în mod deosebit credincioșilor din Efes și din Colose. Starea spirituală a acestor Adunări permitea să aducă pe credincioși la asemenea înălțimi. Adunarea din Roma avea nevoie de consolidare în fundamentele creștinismului, în ceea ce moartea și învierea Fiului lui Dumnezeu a adus neamului de oameni păcătos și pierdut. Ceea ce mai rămâne de făcut pentru noi astăzi este să primim mulțumitori *toate* aceste daruri ale lui Dumnezeu și să admirăm înțelepciunea și harul care s-a arătat și *în felul* în care ele au fost dăruite.

Inima apostolului era așa de umplută cu ceea ce el numește »evanghelia mea« - această taină stătea totdeauna proaspătă și vie înaintea sufletului său – că și acum el nu poate să nu rămână pentru o clipă la ea. Această taină era, așa cum spune el, ascunsă de veacuri, »dar a fost arătată acum prin scrierile prorocilor, și, prin porunca Dumnezeului celui veșnic, a fost adusă la cunoștința tuturor neamurilor, ca să asculte de credință« (versetele 25-26). Duhul lui Dumnezeu a tăcut în vremurile trecute cu privire la aceste lucruri. Prorocii vechiului legământ au vorbit într-adevăr mai dinainte »despre suferințele lui Hristos și slava de care aveau să fie urmate«, dar gândurile lui Dumnezeu cu privire la Hristos și Adunare nu au fost cunoscute; ele au fost făcute cunoscut abia prin scrierile *profetice* ale Noului Testament. Ce caracter important oferă scrisorilor apostolilor și ultima denumire! Acești bărbați au fost nu numai trimiși ai lui Dumnezeu, ci și proroci. Ei au pus, da, au constituit fundamentul pe care suntem zidiți noi (Efeseni 2,20).

Era imposibil să fie intenția lui Dumnezeu să facă cunoscut în timpul perioadei Legii taina lui Hristos și a Adunării, dar după ce prin lucrarea lui Hristos terminată la cruce și prin glorificarea Sa la dreapta Maiestății în înălțime au fost împlinite toate condițiile pentru aceasta, *prin porunca Dumnezeului veșnic* ea a fost revelată și prin scrierile profetice a fost făcută cunoscut *tuturor neamurilor*, ca să asculte de credință. Căile *temporale* ale lui Dumnezeu erau în legătură cu Israel și cu pământul; gândurile Sale *veșnice*, legate cu »taina«, au fost făcute acum cunoscut tuturor națiunilor, și datoria noastră, nu, privilegiul nostru este să le primim în ascultare simplă de credință și să le privim cu admirație. O, Acest singur Dumnezeu înțelept! Cât de adânci sunt gândurile Lui, cât de demn de adorat sunt căile Lui, cât de nepătruns este ceea ce face El!

Am ajuns la sfârșitul studiului nostru. Am putut să privim puțin în »adâncul bogăției, înțelepciunii și cunoașterii lui Dumnezeu«. Acest puțin ne-a încălzit inimile și le-a lărgit, ne-a arătat cât de mică este cunoașterea și înțelegerea noastră, și a trezit în noi dorința să trecem de la ceea ce cunoaștem în parte la ceea ce este desăvârșit, să ajungem de la credința la vedere. Ce ne mai rămâne la sfârșit, decât să intonăm din toată inima în cântarea de laudă a marelui apostol al națiunilor: »*Aceluia* care poate să vă (ne) întărească, ... *singurului Dumnezeu înțelept să fie slava, prin Isus Hristos, în vecii vecilor! Amin.*«